

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်

တ ရား စီ ရင် ထုံး များ

တရားရုံးချုပ်စီရင်ချက်များ

၁၉၈၉ ခုနှစ်

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်

တရားရုံးချုပ်၏ ခွင့်ပြုချက်အရ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည်။

၁၂
၀၄

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်

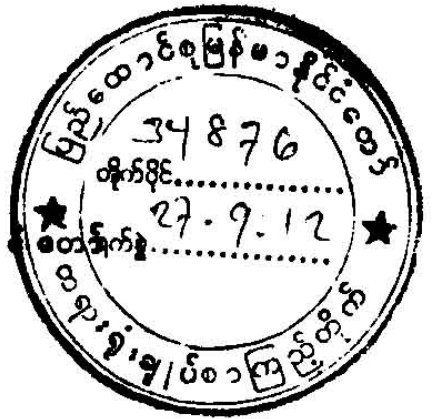
တရားစီရင်ထုံးများ

တရားရုံးချုပ်၏စီရင်ချက်များ

တရားရုံးချုပ်စာပြည့်စုံ

၁၉၇၉ခုနှစ်

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်
တရားရုံးချုပ်၏ စီရင်ချက်အရ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည်။

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်

တရားစီရင်ထုံးများ

ပြည်ထောင်စုတရားလွှတ်တော်ချုပ်ရုံး
စာကြည့်တိုက်

တရားရုံးချုပ်၏စီရင်ချက်များ

တရားရုံးချုပ်စာကြည့်တိုက်

၁၉၇၉ ခုနှစ်

တရားရုံးများသက်မှား အပိုင်း ၇၂ အရ တစ်ကြိမ်တည်းရင်းလျှင်
ရက်စာပတ်(၃)ပတ်သက်မပိုရေး

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်
တရားရုံးချုပ်၏ ခွင့်ပြုချက်အရ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည်။

ပထမအကြိမ်

၁၉၉၁- ၉၈

အုပ်စု- ၆၀၀၀

မျက်နှာဖုံး ကင်းလွတ်ခွင့် အမှတ် (၃၄/၉၀) (၁၁)

တရားရုံးချုပ်၊ ညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးသန်းထွန်း (ယာယီ မှတ်ပုံတင်အမှတ် ၃၃၆)က တရားရုံးချုပ်ပုံနှိပ်တိုက်၊ အမှတ် ၁၀၁၊ ပန်းဆိုးတန်းလမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့တွင်ရှိက်ရှိ၍ တရားရုံးချုပ် ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးမြင့်သိန်း ကင်းလွတ်ခွင့်အမှတ်- ၄၉/၉၀ (၁၁)က ထုတ်ဝေသည်။

ပြည်ထောင်စု ပြန်မာနိုင်ငံတော်

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီးအဖွဲ့

၁။ ဦးအောင်တိုး	B. A., B. L.	တရားသူကြီးချုပ်
၂။ ဦးအေးအုန်း	B. A., B. L.	တရားသူကြီး
၃။ ဦးကျော်တင့်	B. A., B. L.	တရားသူကြီး
၄။ ဦးမျိုးထွန်းလင်း	M. Com. (Ygn.), LL. M. (LOND),
JUR. DRS. (UTRECHT), Bar-at-Law (INNER TEMPLE).	တရားသူကြီး
၅။ ဦးကျော်ဝင်း	B. A.	တရားသူကြီး

ပြည်ထောင်စု ပြန်မာနိုင်ငံ ဇာတ်

ပြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံး၊ စိစစ်ထုတ်ဝေရေးအဖွဲ့

၁။ ဦးမျိုးထွန်းလင်း M. Com. (Ygn.) , LL. M. (LOND), ၁၉၅၅
JUR. DRS. (UTRECHT),
Bar-at-Law (INNER TEMPLE).
တရားသူကြီး၊ တရားရုံးချုပ်

၂။ ဦးမြ
ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ တရားမဌာန အဖွဲ့ဝင်

၃။ ဦးစိုးမြင့်
ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ ပြစ်မှုဌာန အဖွဲ့ဝင်

၄။ ဦးတင်ညွန့်
ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ စီမံဌာန အတွင်းရေးမှူး

၁၉၀၉ ခုနှစ်

ပြစ်မှု ဆိုင်ရာ အမှု များ

ဝိရင်ထုံးပြုသောပြစ်မှုများ

ရာဇဗျူဟ

ဒေါ်ခင်ခင် (ခ) ဒေါ်ခင်အေး ပါ (၂)	နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာ ဘ နိုင်ငံတော်	၁
ဒေါ်ခင်မြင့်	နှင့် ၁။ ပြည်ထောင်စုမြန်မာ နိုင်ငံတော် ၂။ ဦးဘချစ်ပါ (၅)	၆
မချို (ခ) မတင်တင်ချို	နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာ နိုင်ငံတော်ပါ (၂)	၁၀
ဒေါ်တင်အေး	နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာ နိုင်ငံတော်ပါ (၂)	၁၄
<u>ဒေါက်တာဆာကား</u> မောင်မြတ်ဆွေ	နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာ နိုင်ငံတော်	၁၈
စမောင်မောင်ပါ (၄)	နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာ နိုင်ငံတော်	၂၃
ဒေါ်ရှာရင် (ခ) ဒေါ်အေးအေးမြင့်	နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာ နိုင်ငံတော်	၃၀
ဦးသက်ဝေပါ (၂)	နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာ နိုင်ငံတော်	၃၆
ဥဒေါ်အစောဘိဘိ (ခ) ဒေါ်အစောမာဘိ	နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာ နိုင်ငံတော် ပါ (၂)	၃၉

ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုများ

ဥပဒေများ-

၁။ ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေ

၂။ ရုပ်မြင်သံကြားနှင့် ဗီဒီယိုဥပဒေ

၃။ ရှေ့နေလိုက်သူများ အက်ဥပဒေ

၄။ သက်သေခံဥပဒေ

မည်သည့်အခါအမှုတွဲချေဖျက်သင့်ခြင်း-အချင်း ဖြစ်ပစ္စည်းမှာ ပူးတွဲ
အမွေဆိုင်ပစ္စည်းဖြစ်သဖြင့် အမွေကိစ္စကို တရားမလမ်းကြောင်း
အရသည့် စွဲဆိုရန်ရှိခြင်း

ပန်းဘဲတန်းမြို့နယ် တရားရုံး၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီး အမှတ်
၃၀၇၀/၀၉ တွင် ဒေါ်ခင်စိုးဝင်းက တရားလိုပြုလုပ်၍ ဒေါ်ခင်ခင်
(ခ) ဒေါ်ခင်ခင် အေး ဦးသန်းဌေးနှင့် ဒေါ်ခင်နွယ်နွယ်တို့အပေါ်
ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၆/၁၁၄ အရ စွဲဆိုထားသည်။ တရား
ခံများဖြစ်ကြသော ဒေါ်ခင်ခင် (ခ) ဒေါ်ခင်ခင်အေးနှင့် ဦးသန်းဌေး
တို့က ၎င်းတို့အပေါ် စွဲဆိုသော ဖော်ပြပါအမှုကို ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး
ဥပဒေပုဒ်မ ၅၆၁-က အရ ချေဖျက်ပေးရန် အထွေထွေ လျှောက်လွှာ
ကို တရားရုံးချုပ်သို့ တင်သွင်းသည်။

ဒေါ်ခင်စိုးဝင်းသည် အမွေရှင်များ၏မြွေဖြစ်ပြီး ဒေါ်ခင်ခင် (ခ)
ဒေါ်ခင်ခင်အေးသည် အမွေရှင်များ၏ ချွေးမဖြစ်သည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အချင်းဖြစ် နေအိမ်မှာ ကွယ်လွန်သူ ဦးပုနှင့်
ဒေါ်သီလှတို့ပိုင် ပစ္စည်းဖြစ်ပြီး ၎င်းတို့ကွယ်လွန်သောအခါ သားဖြစ်သူ
ဦးအေးမောင် သမီးဖြစ်သူဒေါ်အုန်းခင်တို့ ပူးတွဲ အမွေဆိုင်ပစ္စည်းသာ
ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ ဒေါ်ခင်ခင်သည် ကွယ်လွန်သူ ဦးအေး
မောင်၏ ဇနီးဖြစ်ပြီး ဒေါ်ခင်စိုးဝင်းမှာ ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်အုန်းခင်
၏သမီး ဖြစ်သောကြောင့် ၎င်းတို့သည်လည်း အချင်းဖြစ်နေအိမ်နှင့်
စပ်လျဉ်း၍ ပူးတွဲ အမွေဆိုင်များ ဖြစ်ကြသည်။ အမွေကိစ္စဖြစ်သော
ကြောင့် တရားမ လမ်းကြောင်းအရသာ စွဲဆိုရန် အကြောင်း
ပေါ်ပေါက်လျက် ရှိပြီး ယခုကဲ့သို့ ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၀၆
အရစွဲဆိုထားခြင်းမှာ ဥပဒေအရ မှန်ကန်သည်ဟု ဆိုနိုင်မည်မဟုတ်
စွဲ။ ဒေါ်ခင်ခင်အပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေအရ အရေးယူနိုင်ရန်

အတွက် တစ်စုံတစ်ရာ ငြိစွန်းချက် ပေါ်ပေါက်ခြင်း မရှိသောကြောင့် အမှုအား ချေဖျက်သင့်ကြောင်း တွေ့ရှိရပေသည်။

ဒေါ်ခင်ခင်(ခ)ဒေါ်ခင်ခင်အေးပါ(၂) နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်ပါ-၂

၁

မည်သည့်စကား အသုံးအနှုန်းသည် လူတစ်ဦး၏ ဂုဏ်အသရေကို ထိခိုက်ရာရောက်ခြင်း- တရားရုံးရှေ့တွင် ရှေ့နေရှေ့ရပ်က မေးမြန်းသဖြင့် ထွက်ဆိုရသည့် ထွက်ဆိုချက်သည် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၉၉ အဋ္ဌမကင်းလွတ်ချက်တွင် အကျုံးဝင်ခြင်း။

မတ္တရာမြို့နယ်တရားရုံး၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုကြီး အမှတ် ၁၀၂/၀၀ တွင် လျှောက်ထားသူ မတင်တင်ချို (ခ)မချိုနှင့် မောင်သန်းထွေးတို့အပေါ် လျှောက်ထားခံရသူဦးမြသိန်းက တရားလိုပြုလုပ်၍ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၅၀၀ အရစွဲဆိုထားသော အမှုကို ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅၆၁-က အရ ချေဖျက်ပေးပါရန် မတင်တင်ချိုနှင့် မောင်သန်းထွေးတို့က တရားရုံးချုပ်သို့ အထွေထွေလျှောက်လွှာကို တင်သွင်းသည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ဦးမြသိန်း ဟိုင်လျှောက်သော လျှောက်လွှာပါ မတင်တင်ချို၏ တရားရုံး ထွက်ဆိုချက်တွင် မိမိသည် ရှေ့နေဦးမြသိန်းကို ငှားရမ်းရန်အတွက် သွားရောက်၍ အမှုအဖြစ်အပျက်များကို ပြောပြပြီး စာချုပ်မိတ္တူများကို ပြသဆွေးနွေးခဲ့ကြောင်း၊ မိမိနှင့် မဘောမှာ မသင့်မြတ်သည့် အပြင် မဘောမှာမစ်န့်နှင့် ညီမအရင်းကဲ့သို့ ခင်မင်ကြောင်း၊ မဘော၏မောင်အမှုကို ရှေ့နေဦးမြသိန်းက လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်ကြောင်းနှင့် မိမိ၏ အမှုတွင် မဘောဝင်ရောက်နှောင့်ယှက်မည် စိုးရိမ်၍ ဦးမြသိန်းကိုငှားဘဲ ဦးဌေးမြင့်အား ငှားရမ်းကြောင်း စသည်ဖြင့် ထွက်ဆိုထားရာ ဤ အချက်အလက်များမှာ ဦးမြသိန်း၏ ဂုဏ်အသရေကို ထိခိုက်ဖွယ်ရာ စကားလုံးများ ပါရှိကြောင်း မတွေ့ရပေ။ အကယ်၍ ဦးမြသိန်း၏ ဂုဏ်အသရေ ထိပါးသည် ဆိုသည့်တိုင်အောင် ဤထွက်ဆိုချက်မှာ တရားရုံးရှေ့တွင် ရှေ့နေရှေ့ရပ်က မေးမြန်းသဖြင့် မတင်တင်ချိုမှ ထွက်ဆိုရခြင်း ဖြစ်သည့်အတွက် ယင်း အချက်အလက်သည် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၉၉ အဋ္ဌမ ကင်းလွတ်ချက်နှင့် အကျုံးဝင်နေသည်ဟု ဆိုရပေမည်။

မချို (ခ)မတင်တင်ချို နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်ပါ(၂)

ဖြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၂၇၊ ၂၂၈ (၁) (ဂ) နှင့် ၂၃၀ ပါပြဋ္ဌာန်းချက် - တရားစွဲဆိုခွင့်ပြုမိန့်မရမီ စစ်ဆေးထားသည့် သက်သေခံချက်များကို အခြေခံ၍ စွဲချက်တင်စစ်ဆေးရန် အမိန့် မချမှတ်နိုင်သော်လည်း အမှုကို အစမှ ပြန်လည်စစ်ဆေးရန် အမိန့် ချမှတ်နိုင်ခြင်း။

သံမြို့နယ် မြို့နယ် တရားရုံး၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီး အမှတ် ၃၇၀/၀၄၆ (ယခုတွဲဖက် မှန်ပြည်နယ်တရားသူကြီးရုံး၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၁၃၀/၀၈) တွင် ပြည်နယ်တရားရုံး၏ အမိန့်အရ ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားသူ မောင်မောင်နှင့် အခြား (၃) ဦးအပြင် မူလမှုတရားခံ (၇) ဦးလုံးအပေါ် ၁၉၆၅ ခုနှစ် ဆိုရှယ်လစ်စီးပွားရေးစနစ် တည်ဆောက်မှု အတွက် လုပ်ပိုင်ခွင့်များ အပ်နှင်းသည့် ဥပဒေပုဒ်မ ၁၇(၁) အရ အမှုကိုအစမှ ပြန်လည်စစ်ဆေးမည် ဖြစ်ကြောင်း အမိန့် ချမှတ်ခဲ့သည်။ အဆိုပါ အမိန့်ကို မောင်မောင်တို့ (၄) ဦးကမကျေနပ်၍ မှန်ပြည်နယ်တရားရုံးသို့ ပြင်ဆင်မှု တင်သွင်းခဲ့ရာ အကျဉ်းနည်း ပလပ်ခြင်းခံရသဖြင့် တရားရုံးချုပ်သို့ ပြင်ဆင်မှု တင်သွင်းလာခြင်းဖြစ်သည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဆိုရှယ်လစ် စီးပွားရေးစနစ် တည်ဆောက်မှုအတွက် လုပ်ပိုင်ခွင့်များ အပ်နှင်းသည့် ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄(၁) အရ စစ်ဆေးခဲ့ပြီးနောက် အမိန့်မချမှတ်ရသေးမီ ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၁၅ (၁) အရ တရားစွဲဆိုခွင့်ပြုမိန့် ရလာသည့်အခါ ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၁၄(၁) အရ စစ်ဆေးထားသည့် သက်သေခံချက်များကို အခြေခံ၍ တရားခံများအား ပုဒ်မ ၁၅(၁) အရ စွဲချက်တင် စစ်ဆေးရန် အမိန့် ချမှတ်မည်ဆိုလျှင် မှားယွင်းမည် ဖြစ်သော်လည်း အမှုကို အစမှ ပြန်လည်စစ်ဆေးရန် ချမှတ်ခဲ့သည့်အမိန့်မှာ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၂၇၊ ၂၂၈ (၁) (ဂ) နှင့် ၂၃၀ ပါပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် ညီညွတ်သည့် အမိန့် တစ်ရပ်သာ ဖြစ်သဖြင့် မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။

မောင်မောင်ပါ (၄) နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်

တိုင်းတရားရုံးက မူလမှုစီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာကိုကျင့်သုံး၍ အမှုစစ်ဆေးဆောင်ရွက်ခဲ့ရာမှ မြို့နယ်တရားရုံးသို့ အမှု လွှဲပြောင်းစစ်ဆေးစေခဲ့ခြင်း၊-မြို့နယ်နှင့်တိုင်း (၂) ရုံးလုံးသည် မူလမှုစီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာအရသာ ကျင့်သုံးဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်း- တစ်ဆင့်မြင့်သော တရားရုံးက အလှူခံ/ပြင်ဆင်မှုအာဏာကို ကျင့်

သုံးဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်း မဟုတ်ခြင်း- တိုင်းတရားရုံးတွင် ပြုလုပ်
ခဲ့သော ခံဝန်ချုပ်သည့် မြို့နယ်တရားရုံးသို့ အမှုလွှဲပြောင်းရောက်
ရှိသည့် နေ့တွင် အလိုအလျောက်ပျက်ပြယ်ခြင်း။

လမ်းမတော်မြို့နယ်တရားရုံး၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုကြီးအမှတ် ၈၇၄/၀၉
တွင် တရားခံဒေါ်ရှုရင် (ခ) ဒေါ်အေးအေးမြင့်အပေါ် ၁၉၅၅ ပြည်နှစ်၊
အရေးပေါ် စီမံမှု အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅ (ည) အရ စွဲဆိုထားသည်။
ယင်းအမှုမှာ မူလက ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံး၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ
အမှုကြီးအမှတ် ၁၆၃၇/၀၈ ဖြစ်ပြီး လမ်းမတော်မြို့နယ် တရားရုံး
သို့ လွှဲပြောင်း ပေးပို့ခဲ့သော အမှုဖြစ်သည်။ လမ်းမတော်မြို့နယ်
တရားရုံးက တရားလိုပြ သက်သေ (၈)ဦးကို စစ်ဆေးပြီးချိန်တွင်
တိုင်းတရားရုံးက တရားခံ ဒေါ်ရှုရင်အား အာမခံ ပေးထားသော
အမိန့်ကို ပြန်လည် ရုပ်သိမ်းကြောင်း ၆-၆-၀၉ ရက်နေ့က အမိန့်
ချမှတ်ခဲ့သည်။ ယင်းအမိန့်ကို ဒေါ်ရှုရင်က မကျေနပ်၍ ရန်ကုန်
တိုင်း တရားရုံးသို့ လျှောက်ထားသော်လည်း မအောင်မြင်သော
ကြောင့် တရားရုံးချုပ်သို့ ဆက်လက် လျှောက်ထားလာခြင်း ဖြစ်
သည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ယခုအမှုအား မူလက တွဲဖက် တိုင်းတရား
သူကြီး (၉)က ဆောင်ရွက်ခဲ့ရာ မြို့နယ် တရားသူကြီးများအား
အထူး ရာဇဝတ်အာဏာ အပ်နှင်းလိုက်သောအခါ အမှုများကို
သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ် တရားရုံးများသို့ လွှဲပြောင်းစစ်ဆေးစေခဲ့ရာတွင်
ယခုအမှုမှာ လမ်းမတော်မြို့နယ် တရားရုံးသို့ ရောက်ရှိသွားခြင်းဖြစ်
သည်။ တွဲဖက် တိုင်းတရားသူကြီးက မူလမှ စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာကို
ကျင့်သုံး၍ အမှုအားစစ်ဆေးဆောင်ရွက်ခဲ့ရာမှ မြို့နယ် တရားရုံးသို့
ရောက်ရှိသွားခြင်း ဖြစ်သောကြောင့် တစ်ဆင့်မြင့်သော တရားရုံးက
အယူခံ/ပြင်ဆင်မှုအာဏာကို ကျင့်သုံးဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းမျိုး မဟုတ်
ပေ။ မြို့နယ်နှင့်တိုင်း (၂)ရုံးစလုံးသည် မူလမှ စီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာ
အရ ကျင့်သုံးဆောင်ရွက်ခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်သောကြောင့် မြို့နယ်တရားရုံး
သည် တစ်ဆင့်မြင့် တိုင်းတရားရုံး၏အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်သည်ဟုဆို၍
ရမည်မဟုတ်ပေ။

ထပ်မံ ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ တရားခံမှ တိုင်းတရားရုံးရှေ့တွင် ပြုလုပ်
ခဲ့သော ခံဝန်ချုပ်သည့် တိုင်းတရားရုံးရှေ့သို့ အတည်ဖြစ်ပြီး
မြို့နယ်တရားရုံးသို့ ရောက်ရှိသွားသည့်နေ့တွင် ယင်း ခံဝန်ချုပ်သည့်
ဆက်လက်တည်ရှိခြင်း မရှိတော့ပေ။ အလိုအလျောက် ပျက်ပြယ်ပြီး

ဖြစ်ရာ မြို့နယ်တရားရုံးအနေဖြင့် ခံဝန်ဖြင့် တရားခံအားဆက်လက်ထားသော အမှုမျိုးတွင် ခံဝန်ချုပ်အသစ်ကို ပြန်လည်ပြုလုပ်ရမည်ဖြစ်သည်။

ဒေါ်ရှုရင် (ခ) ဒေါ်အေးအေးမြင့် နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်

၃၀

ဖြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၆၂ သက်သေအားယုံကြည်ထိုက်၊ မယုံကြည်ထိုက် ချိန်ဆနိုင်ရန်အတွက် ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ တရားရုံးချုပ်ရှေ့ လာရောက် ထွက်ဆိုသော သက်သေတစ်ဦးအနေဖြင့် နှစ်ဘက်အမှုသည်များက ဥပဒေနှင့် အညီ မှတ်ကျောက်တင် အစစ်ဆေးခံနိုင်မှသာ ထိုသက်သေ၏ သက်သေခံချက်များအပေါ် တရားရုံးက အလေးအနက်ထား၍ အဆုံးအဖြတ်ပေးနိုင်မည် ဖြစ်ပေသည်။ သက်သေတစ်ဦးသည် ရဲဇွေတွင်တစ်မျိုး၊ ရုံးရှေ့တွင်တစ်ဖုံ အမျိုးမျိုး ပြောဆိုနေခြင်းရှိ မရှိနှင့် သက်သေအားယုံကြည်ထိုက် မယုံကြည်ထိုက် ချိန်ဆနိုင်ရန်အတွက် ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ဦးသက်ဝေပါ- ၂ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်

....

၃၆

ဖြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၀၀-ယင်းပုဒ်မအရ တိုင်ကြားချက်ကို မဆိုင်းမတွ စစ်ချက်ရယူရန် လိုအပ်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ တရားရုံးသည် တိုင်ကြားချက်ချက် တစ်ခုကို လက်ခံရရှိလျှင် တိုင်ကြားသူအား ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၀၀ အရ မဆိုင်းမတွ စစ်ချက်ရယူရန် လိုအပ်သည်။

ဒေါ်အစနာဘီဘီ (ခ) ဒေါ်အစိနာမာဘီ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်ပါ(၂)

၃၉

ရှစ်မြင်သံကြားနှင့် ခွဲခွဲယိုဥပဒေပုဒ်မ ၃၁- ဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းပြီးမှ အချင်းဖြစ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်၍ ဆင်ဆာအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းခြင်းမပြုရသေးသော်လည်း ယင်းဥပဒေပုဒ်မကို ဖောက်ဖျက် ကျူးလွန်ရာ ရောက်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အချင်းဖြစ်သည့်အချိန်က ဆင်ဆာအဖွဲ့၊ ဖွဲ့စည်းခြင်းမပြုရသေးသည့်တိုင်အောင် ဤဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းပြီး ဖြစ်သည့်အတွက် ယခုကဲ့သို့ ဆင်ဆာအဖွဲ့၏ ခွင့်ပြုချက်မရရှိသော သက်သေခံတိတ်ခွေကို မောင်မြတ်ဆွေက ပြသခဲ့ခြင်းသည် ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၃၁

ပါ တားမြစ်ချက်ကို ဖောက်ဖျက် ဣူးလွန်ရာ ရောက်သောကြောင့် သင်း ဥပဒေပုဒ်မ ၄၀ အရစွဲချက် တင်ထားပါလျက် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၂၉၂ (င) အရပြစ်ဒဏ်ပေးခဲ့သည့် မြို့နယ်တရားရုံး၏ အမိန့်ကို တိုင်းတရားရုံးက ပြင်ဆင်မှု(က) ဖွင့်လှစ်ပြီး မောင်မြတ်ဆွေ အပေါ် ရုပ်မြင်သံကြားနှင့် မီဒီယံ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၀ အရ ပြစ်ဒဏ် သတ်မှတ်ခဲ့ခြင်းသည် ဥပဒေအရ မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုသာချေ။

ဒေါက်တာဆာကား နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်
မောင်မြတ်ဆွေ

၁၈

ရှေ့နေ တစ်ဦး၏ လုပ်ရိုး လုပ်စဉ် သာမန် တာဝန်ဝတ္တရားများ—
လုပ်ရိုး လုပ်စဉ် တာဝန် ဝတ္တရားများကို ဆောင်ရွက်ခဲ့သော
ရှေ့နေအား အမှုတွင် လိုက်ပါဆောင်ရွက်ခြင်းကို ခွင့်ပြုသင့်
ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ စာချုပ်စာတမ်းများ ချုပ်ဆိုရာတွင် ဥပဒေဘောင်
ဝင်အောင် ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊ ဥပဒေ အကြံပေးခြင်း၊ တရားရုံး
များတွင် အမှုသည်ကိုယ်စား လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းတို့သည်
ရှေ့နေတစ်ဦး၏ လုပ်ရိုးလုပ်စဉ် သာမန် တာဝန်ဝတ္တရားများသာဖြစ်
သည်။ ယင်းကဲ့သို့ လုပ်ရိုးလုပ်စဉ် တာဝန်ဝတ္တရားများ ဆောင်ရွက်ခဲ့
သည်ကို အကြောင်းပြပြီး ထိုရှေ့နေအား အမှုတွင် လိုက်ပါဆောင်ရွက်
ခြင်းကို ခွင့်ပြုပါက ရှေ့နေလောကတွင် မကြာခဏ ရှင်ထွေးမှုများ ပေါ်
ပေါက်နိုင်သည်။

ဒေါ်ခင်မြင့် နှင့် ၁။ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်
၂။ ဦးဘချစ်ပါ(၅) ...

6

သက်သေများကိုပြန်လွန်စင်ဆေးမေးရာ၌ တရားသူကြီးတွင်ဝင်ရောက်
စွက်ဖက်ခွင့် ရှိမရှိ-မှန်မှန်နှင့် မြန်မြန် တရားစီရင်ရေးတွင်
ရှေ့နေများ အထောက်အကူပြုတာဝန်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ သက်သေများကို ပြန်လှန်စစ်မေးရာတွင် တရားသူကြီးက ငင်ရောက်စွက်ဖက်လေ့ မရှိသော်လည်း ရှေ့နေက မိမိ၏ အခွင့်အရေးကို အလွဲသုံးစားလုပ်ပြီး အချိန်ဆွဲ၍ အမှုကိုနှောင့်နှေးကြန့်ကြာစေရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် အမှုနှင့် စပ်ဆိုင်ခြင်း မရှိသေး

ပြန်လွန်မေးမြန်းခြင်းကို ထိန်းသိမ်း ကြပ်မတ်ပေးခွင့်ရှိသည်။ ရှေ့နေများကလည်း သက်သေများကို ပြန်လွန်စစ်မေးရာ၌ အမှုနှင့် စပ်ဆိုင်သော မေးခွန်းများကို မေးမြန်းခြင်းဖြင့် မှန်မှန်နှင့်မြန်မြန် တရားစီရင်ရေးကို အထောက်အကူပြုရန် တာဝန်ရှိသည်။ အမှုနှင့်စပ်ဆိုင်ခြင်းမရှိသော ပြန်လွန်စစ်မေးခြင်းကို အချိန်ဆွဲပြီး ပြုလုပ်ခြင်းသည် သက်ဆိုင်သူ အမှုသည်များ အတွက်တရားစရိတ် တက်စေရုံမက အများပြည်သူတို့၏ အချိန်ကို ဖြုန်းသီးရာရောက်စေသည်။

ဒေါ်တင်အေး နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် ပါ(၂)

ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အထွေထွေမှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီး ဦးကျော်တင့်ရှေ့တွင်

ဒေါ်ခင်ခင် (ခ) ဒေါ်ခင်ခင်အေးပါ (၂)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်ပါ (၂) *

† ၁၉၈၉
စက်တင်ဘာ
လ ၇ ရက်

မည်သည့်အခါ အမှုတွဲချေဖျက်သင့်ခြင်း- အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းမှာ ပူးတွဲ
အမွေဆိုင်ပစ္စည်းဖြစ်သဖြင့် အမွေကိစ္စကို တရားမလမ်းကြောင်း
အရသာ စွဲဆိုရန်ရှိခြင်း။

ပန်းဘဲတန်း မြို့နယ် တရားရုံး၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီး အမှတ်
၃၀၇၀/၈၉ တွင် ဒေါ်ခင်စိုးဝင်းက တရားလိုပြုလုပ်၍ ဒေါ်ခင်ခင် (ခ)
ဒေါ်ခင်ခင်အေး၊ ဦးသန်းဌေးနှင့် ဒေါ်ခင်နွယ်နွယ်တို့အပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ
ဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၆/၁၁၄ အရ စွဲဆိုထားသည်။ တရားခံများဖြစ်ကြသော
ဒေါ်ခင်ခင် (ခ) ဒေါ်ခင်ခင်အေးနှင့် ဦးသန်းဌေးတို့က ၎င်းတို့အပေါ်
စွဲဆိုသော ဖော်ပြပါ အမှုကို ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၅၆၁-က
အရ ချေဖျက်ပေးရန် အထွေထွေလျှောက်လွှာကို တရားရုံးချုပ်သို့ တင်
သွင်းသည်။

ဒေါ်ခင်စိုးဝင်းသည် အမွေရှင်များ၏ မြေးဖြစ်ပြီး ဒေါ်ခင်ခင် (ခ)
ဒေါ်ခင်ခင်အေးသည် အမွေရှင်များ၏ ချွေးမဖြစ်သည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အချင်းဖြစ် နေအိမ်မှာ ကွယ်လွန်သူ ဦးပုနှင့်
ဒေါ်သီလှတို့ပိုင် ပစ္စည်းဖြစ်ပြီး ၎င်းတို့ကွယ်လွန်သောအခါ သားဖြစ်သူ
ဦးအေးမောင် သမီးဖြစ်သူ ဒေါ်အုန်းခင်တို့ ပူးတွဲ အမွေဆိုင်ပစ္စည်းသာ
ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ ဒေါ်ခင်ခင်သည် ကွယ်လွန်သူ ဦးအေးမောင်
၏ ဇနီးဖြစ်ပြီး ဒေါ်ခင်စိုးဝင်းမှာ ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်အုန်းခင်၏ သမီး
ဖြစ်သောကြောင့် ၎င်းတို့သည်လည်း အချင်းဖြစ်နေအိမ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍
ပူးတွဲအမွေဆိုင်များ ဖြစ်ကြသည်။ အမွေကိစ္စဖြစ်သောကြောင့် တရားမ

* ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အထွေထွေမှုအမှတ် ၆၇

† ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ ပန်းဘဲတန်းမြို့နယ် တရားရုံး၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ်
၃၀၇၀ အမှုအား ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေ ပုဒ်မ ၅၆၁-က အရ
ချေဖျက်ပေးပါရန် လျှောက်ထားမှု။

၁၈၈၉
ဒေါ်ခင်ခင်
(ခ)
ဒေါ်ခင်ခင်
အေးပါ (၂)
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
ပါ (၂)

လမ်းကြောင်းအရသာ စွဲဆိုရန် အကြောင်းပေါ်ပေါက်လျက်ရှိပြီး ယခု ကဲ့သို့ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၆ အရ စွဲဆိုထားခြင်းမှာ ဥပဒေအရ မှန်ကန်သည်ဟု ဆိုနိုင်မည် ဟုတ်ပေ။ ဒေါ်ခင်ခင်အပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေအရ အရေးယူနိုင်ရန်အတွက် တစ်စုံတစ်ရာ ငြိစွန်းချက် ပေါ်ပေါက် ခြင်း မရှိသောကြောင့် အမှုအား ချေဖျက်သင့်ကြောင်း တွေ့ရှိရပေသည်။

လျှောက်ထားသူအတွက် -ဦးခင်မောင်ဦး၊ တရားရုံးချုပ် ရှေ့နေ
လျှောက်ထားခံရသူများအတွက် -ဦးခင်မောင်ဦး၊ ဥပဒေ အရာရှိ
အဆင့်(၁)

တရားရေးအကြံပေး -ဦးဘဟန်

ပန်းဘဲတန်းမြို့နယ်တရားရုံး ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၃၀၈၀/၈၉ တွင် ဒေါ်ခင်စိုးဝင်းက တရားလိုပြုလုပ်၍ ဒေါ်ခင်ခင် (ခ) ဒေါ်ခင်ခင် အေး၊ ဦးသန်းဌေးနှင့် ဒေါ်ခင်နွယ်နွယ်တို့အပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၀၆/၁၁၄ အရ စွဲဆိုထားသည်။ တရားခံများဖြစ်ကြသော ဒေါ်ခင်ခင် (ခ) ဒေါ်ခင်ခင်အေးနှင့် ဦးသန်းဌေးတို့က ၎င်းတို့အပေါ် စွဲဆိုသားသော ဖော်ပြပါ အမှုကို ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၅၆၁-က အရ ချေဖျက်ပေးရန် ဤအထွေထွေလျှောက်လွှာကို တရားရုံး ချုပ်သို့ တင်သွင်းသည်။

အမှုမှာ ပန်းဘဲတန်းမြို့နယ် (၂၇)လမ်း အိမ်အမှတ် (၁၄၆)ရှိ အဆောက်အအုံမှာ ကွယ်လွန်သူ မိခင်ဖြစ်သူ ဒေါ်အုန်းခင်အမည်ပေါက် ပိုင်ဆိုင်အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသော အဆောက်အအုံဖြစ်ကြောင်း၊ ဒေါ်ခင်ခင် မှာ မိခင်၏မောင် ဦးအေးမောင် (ကွယ်လွန်)၏ ဇနီးဖြစ်၍ အဆိုပါ အဆောက်အအုံနှင့် စပ်လျဉ်း၍ နေထိုင်ခွင့်နှင့် စီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့် တစ်စိတ် တစ်ဒေသ ယုံကြည်အပ်နှံခံရသူဖြစ်ကြောင်း၊ ယင်းအဆောက်အအုံနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တဆင့်လွှဲပြောင်း ငှားရမ်း ရောင်းချခြင်း၊ ဖြိုဖျက်ပြုပြင်ပြောင်း လဲခြင်းများ မပြုလုပ်ရန် မိမိက သက်ဆိုင်ရာများသို့ ကန့်ကွက်တိုင်ကြားစာ ပေးပို့ခဲ့ကြောင်း၊ မိမိ၏ တိုင်ကြားချက်အရ ပန်းဘဲတန်းမြို့နယ် ငြိမ်ဝပ် ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့မှ နှစ်ဖက်ခေါ်ယူညှိနှိုင်းပေးရာမှ အချင်းဖြစ် အဆောက်အအုံကို ဒေါ်ခင်ခင်က ဦးသန်းဌေးနှင့် ဒေါ်ခင်နွယ်နွယ်တို့ အား အပျောက်စနစ်ဖြင့် အရောင်းအဝယ်ပြုလုပ်ကာ လွှဲပြောင်းပေးထား သည်ကို စုံစမ်းသိရှိရကြောင်း၊ ဒေါ်ခင်ခင်သည် အချင်းဖြစ်ပစ္စည်း၏ တစ် ဦးတည်းသော တရားဝင်ပိုင်ရှင်မဟုတ်ဘဲ ယုံကြည်အပ်နှံခြင်း ခံရသည့် နေထိုင်ခွင့်နှင့် စီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့်ကို မရိုးမမြောင့်သော သဘောဖြင့် အလွဲ သုံးစားပြုခဲ့ကြောင်း၊ ဦးသန်းဌေးနှင့် ဒေါ်ခင်နွယ်နွယ်တို့သည်လည်း မိမိ၏ ကန့်ကွက်တိုင်ကြားချက်များ၊ သတိပေးချက်များကို သိရှိထားလျက်နှင့်

အချင်းဖြစ် အဆောက်အအုံကို မရိုးမခြောင့်သော သဘောဖြင့် လွှဲပြောင်းလက်ခံရယူခဲ့ကြကြောင်း၊ သို့ဖြစ်၍ ဖော်ပြပါ ပုဂ္ဂိုလ်များအပေါ် ပြင်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၆ အရ အရေးယူပေးပါရန်ဟု ဒေါ်ခင်စိုးဝင်းက ပန်းဘဲတန်း မြို့နယ်တရားရုံးသို့ တိုက်ရိုက်လျှောက်ထားရာမှ အမှုစတင်ပေါ်ပေါက်လာခြင်းဖြစ်သည်။

၁၉၈၉
ဒေါ် ခင် ခင်
(ခ)
ဒေါ် ခင် ခင်
အေးပါ(၂)
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
ပါ(၂)

လျှောက်ထားသူများက အမှုအား ချေဖျက်ပေးရန်အတွက် အဓိကအကြောင်းပြချက်များအဖြစ် တင်ပြရာ၌ ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်အုန်းခင် မကွယ်လွန်မီက ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁၅၀/၇၉ တွင် ဒေါ်ခင်ခင်အား အခွင့်အမိန့်နှင့် နေသူအား နှင်ထုတ်လိုမှု စွဲဆိုခဲ့ရာ အနိုင်ဒီကရီရရှိခဲ့ကြောင်း၊ သို့ရာတွင် ယခင်ဗဟိုတရားရုံး၊ တရားမ ပထမအယူခံမှုအမှတ် ၁၄/၈၅ တွင် ယင်းအမိန့်ဒီကရီအား ပယ်ဖျက်ခဲ့ပြီးဖြစ်ကြောင်း၊ အကြောင်းပြချက်မှာ အချင်းဖြစ်နေအိမ်သည် ဒေါ်အုန်းခင်၏ မိဘများဖြစ်ကြသော ဦးပုနှင့် ဒေါ်သီလှတို့က ငယ်ယူပိုင်ဆိုင်သည့် နေအိမ်သာဖြစ်ပြီး ၎င်းတို့ ကွယ်လွန်ချိန်တွင် ဒေါ်အုန်းခင်ရရှိခဲ့သည်ဟု အထောက်အထားမရှိဟု ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြောင်း၊ ယင်းဆုံးဖြတ်ချက်အရ ဒေါ်ခင်စိုးဝင်းသည် လည်းကောင်း၊ ၎င်း၏မိခင် ဒေါ်အုန်းခင်သည် လည်းကောင်း အချင်းဖြစ်နေအိမ်ကို သို့တည်းမဟုတ် စီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့်ကို မိမိ (ဒေါ်ခင်ခင်) အား ယုံကြည်အပ်နှံခြင်း မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ ပေါ်ပေါက်ခြင်း မရှိတော့ကြောင်း၊ ယင်းသို့ ယုံကြည်အပ်နှံမှု ပေါ်ပေါက်ခြင်းမရှိသော အချက်တွင် ယုံကြည်အပ်နှံရေး ဖောက်ဖျက်မှုဖြင့် အမှုစွဲဆိုရန်အကြောင်း မပေါ်ပေါက်ကြောင်း၊ မမှန်မကန် စွဲဆိုခြင်းဖြစ်သောကြောင့် အမှုအား ချေဖျက်ပေးသင့်ပါကြောင်းဖြင့် တင်ပြထားသည်။

မြို့နယ်တရားရုံး၏ အမှုတွဲကို လေ့လာရာ၌ မူလရုံးတရားလို ဒေါ်ခင်စိုးဝင်းသည် ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်အုန်းခင်၏သမီးဖြစ်သည်။ အမှတ် (၁) တရားခံဒေါ်ခင်ခင် (ခ) ဒေါ်ခင်ခင်အေးသည် ဒေါ်အုန်းခင်၏ မောင် ဦးအေးမောင် (ကွယ်လွန်) ၏ ဇနီးဖြစ်သည်။ ဦးအေးမောင်နှင့် အိမ်ထောင်ကျသည့် အချိန်မှစ၍ ဒေါ်ခင်ခင်သည် အချင်းဖြစ် နေအိမ်၌ နေထိုင်လာခဲ့သူဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ ဦးအေးမောင်သည် ၂၂-၉-၇၆ ရက်နေ့တွင် ကွယ်လွန်ခဲ့ပြီး ၁၉၇၈ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလတွင် ဒေါ်ခင်ခင်သည် ဦးကျော်တင့်ဆိုသူနှင့် နောက်ထပ်အိမ်ထောင်ပြုခဲ့ရာမှ အချင်းဖြစ်ပွားခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရပေသည်။

ယခင်ဗဟိုတရားရုံး၏ တရားမ ပထမအယူခံမှုအမှတ် ၁၄/၈၅ တွင် အချင်းဖြစ် နေအိမ်ကို ၂၁-၁-၅၇ ရက်နေ့တွင် မှတ်ပုံတင်စာချုပ်အမှတ် ၁၂၂ ဖြင့် ဦးပု၊ ဒေါ်သီလှတို့က ၎င်းတို့ပိုင်ရွှေဖြင့် ဝယ်ယူခဲ့ခြင်းမှာ ထင်ရှားကြောင်း၊ ဦးအေးမောင်ကွယ်လွန်ပြီးနောက်

၁၉၈၉
 ဒေါ်ခင်ခင်
 (၁)
 ဒေါ်ခင်ခင်
 အေးပါ (၂)
 နှင့်
 ပြည်ထောင်စု
 မြန်မာ
 နိုင်ငံတော်
 ပါ (၂)

ဒေါ်ခင်ခင်သည် အချင်းဖြစ်နေအိမ်၌ ဆက်လက် နေထိုင်ခဲ့ကြောင်း၊
 ဒေါ်ခင်ခင်က ဒေါ်အုန်းခင်၏ အခွင့်အမိန့်အရ အချင်းဖြစ် နေအိမ်၌ နေ
 ထိုင်ခြင်းမဟုတ်ပဲ မိသားစုစီမံချက်အရ ခင်ပွန်းဖြစ်သူ ဦးအေးမောင်က
 အမွေရသည့် နေအိမ်သာဖြစ်သည်ဟု ခုခံချေပထားပြီး ဒေါ်အုန်းခင်က
 လည်းမိသားစုစီမံချက် အရ အချင်းဖြစ်နေအိမ်မှာ မိမိအား ပေးခဲ့သော
 နေအိမ်ဖြစ်သည်ဟုတင်ပြထားကြောင်း၊ သို့ရာတွင် သက်သေခံ အထောက်
 အထားများအရ မိဘများကွယ်လွန်သောအခါ မိသားစုစီမံချက်အရ
 အချင်းဖြစ်နေအိမ်ကို လက်ရှိအတိုင်းပင် ဆက်လက်နေထိုင်သွားကြာပြီ
 သဘောတူညီခဲ့ကြကြောင်းသာ ပေါ်ပေါက်ကြောင်း၊ အမွေခွဲဝေခြင်း
 လည်းမရှိကြောင်းဖြင့် ဒေါ်အုန်းခင် ရရှိခဲ့သည်ဟု ဆိုသောတင်ပြချက်
 မှာလည်း မှန်ကန်မှု မရှိကြောင်း၊ အချင်းဖြစ်နေအိမ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍
 ဒေါ်ခင်ခင်၏ ခင်ပွန်း ဦးအေးမောင်သည်လည်း အမွေဆိုင်ဖြစ်သော
 ကြောင့် ဒေါ်ခင်ခင်အားအခွင့်အမိန့်အရ နေသူအဖြစ် နှင်ထုတ်ခွင့်ရှိမည်
 မဟုတ်ကြောင်းဖြင့် သုံးသပ်ကာ တိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့်ဒီကရီကို
 ပယ်ဖျက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်းတွေ့ရှိရသည်။

ယခု အမှုတွင် ဒေါ်ခင်စိုးဝင်းက အချင်းဖြစ်နေအိမ်၌ နေထိုင်
 ခွင့်နှင့် စီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့် တစ်စိတ်တစ်ဒေသကို ဒေါ်ခင်ခင်အားအပ်နှံထား
 ရာမှ ဒေါ်ခင်ခင်က ယင်းယုံကြည်အပ်နှံရေးကို ဖောက်ဖျက်ခဲ့ကြောင်းဖြင့်
 အဓိကစွပ်စွဲထားသည်။ သို့ရာတွင် မည်သို့မည်ပုံယုံကြည်အပ်နှံထားခဲ့ခြင်းဖြစ်
 ကြောင်းကိုမူ တစ်စုံတစ်ရာတင်ပြထားခြင်းမရှိပေ။ ဒေါ်ခင်ခင်သည် ၎င်း၏
 ခင်ပွန်း ဦးအေးမောင် အမွေဆိုင်ဖြစ်သော အချင်းဖြစ် နေအိမ်ကို
 လွှဲပြောင်းရောင်းချခြင်း ပြုခဲ့ကြောင်း စွပ်စွဲထားသည်။ ဒေါ်အုန်းခင်က
 သော်လည်းကောင်း၊ သမီးဖြစ်သူ ဒေါ်ခင်စိုးဝင်းကသော် လည်းကောင်း
 အချင်းဖြစ်နေအိမ်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဒေါ်ခင်ခင်အားယုံကြည်အပ်နှံခဲ့ကြောင်း
 အထောက်အထားတစ်စုံတစ်ရာကိုမူ တင်ပြထားကြောင်း မတွေ့ရပေ။
 မည်သူမဆို ပစ္စည်းကို သို့မဟုတ် ပစ္စည်း၏စီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့်ကို တစ်နည်း
 နည်းဖြင့် ယုံကြည်အပ်နှံခြင်းခံရသည်တွင် ထိုပစ္စည်းကိုမရိုးမမြောင့်သော
 သဘောဖြင့်အလွဲသုံးစားပြုလျှင် သို့မဟုတ် မိမိ၏ပစ္စည်းအဖြစ်သို့ ပြောင်း
 လွှဲလျှင် ထိုသူသည်ပြစ်မှုမကင်းသော ယုံကြည်အပ်နှံရေးဖောက်ဖျက်မှုကို
 ကျူးလွန်သည်မည်၏ဟု ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၅ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထား
 သည်။ ယခုအမှု၌ မူလရုံးတရားလို ဒေါ်ခင်စိုးဝင်း အနေဖြင့် အချင်း
 ဖြစ်နေအိမ်၌ နေထိုင်ရန်နှင့် ထိုအိမ်နှင့်စပ်လျဉ်းသော စီမံခန့်ခွဲပိုင် ခွင့်
 တစ်စိတ်တစ်ဒေသကိုဒေါ်ခင်ခင်သို့ ယုံကြည်အပ်နှံခဲ့ကြောင်း အထောက်
 အထားတစ်စုံတစ်ရာမတွေ့ရပေ။ ယင်းသို့ ယုံကြည်အပ်နှံမှု မရှိဘဲလျက်
 ပြစ်မှုမကင်းသော ယုံကြည်အပ်နှံရေး ဖောက်ဖျက်မှုနှင့် ဒေါ်ခင်ခင်
 အပေါ် တရားစွဲဆိုရန်အကြောင်းလည်း ပေါ်ပေါက်မည်မဟုတ်ပေ။

မြို့၍ လေ့လာသော် အချင်းဖြစ်နေအိမ်မှာ ကွယ်လွန်သူ ဦးပုနှင့် ဒေါ်သီလှတို့ပိုင်ပစ္စည်းဖြစ်ပြီး ၎င်းတို့ကွယ်လွန်သောအခါ သားဖြစ်သူ ဦးအေးမောင် သမီးဖြစ်သူဒေါ်အုန်းခင်တို့ ပူးတွဲ အမွေဆိုင်ပစ္စည်းသာ ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ ဒေါ်ခင်ခင်သည် ကွယ်လွန်သူ ဦးအေးမောင်၏ ဇနီးဖြစ်ပြီး ဒေါ်ခင်စိုးဝင်းမှာ ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်အုန်းခင်၏ သမီးဖြစ်သောကြောင့် ၎င်းတို့သည်လည်းအချင်းဖြစ်နေအိမ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပူးတွဲအမွေဆိုင်များဖြစ်ကြသည်။ အမွေကိစ္စဖြစ်သောကြောင့် တရားမလမ်းကြောင်းအရသာ စွဲဆိုရန်အကြောင်း ပေါ်ပေါက်လျက်ရှိပြီး ယခုကဲ့သို့ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၆ အရ စွဲဆိုထားခြင်းမှာဥပဒေအရ မှန်ကန်သည်ဟု ဆိုနိုင်မည်မဟုတ်ပေ။ ဒေါ်ခင်ခင်အပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေအရ အရေးယူနိုင်ရန်အတွက် တစ်စုံတစ်ရာငြိစွန်းချက်ပေါ်ပေါက်ခြင်းမရှိသောကြောင့် အမှုအားချေဖျက်သင့်ကြောင်း တွေ့ရှိရပေသည်။

ထို့ကြောင့် ဤအထွေ ထွေလျှောက်လွှာကို ခွင့်ပြု၍ လျှောက်ထားသူများတင်ပြသည့်အတိုင်း ပန်းဘဲတန်းမြို့နယ်တရားရုံး ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုကြီးအမှတ် ၃၀၇၀/၀၉ ကို ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၅၆၁-က အရ ချေဖျက်ကြောင်းအမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

၁၉၈၉
ဒေါ် ခင် ခင်
(ခ)
ဒေါ် ခင် ခင်
အေးပါ(၂)
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
ဝါ(၂)

ပြစ်မှုဆိုင်ရာပြင်ဆင်မှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီးဦးကျော်တင့် ရှေ့တွင်

ဒေါ်ခင်မြင့်

နှင့်

၁။ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်*

၂။ ဦးဘချစ်ပါ (၅)

ရှေ့နေတစ်ဦး၏ လုပ်ရိုးလုပ်စဉ် သာမန် တာဝန် ဝတ္တရားများ-
လုပ်ရိုးလုပ်စဉ်တာဝန်ဝတ္တရားများကို ဆောင်ရွက်ခဲ့သောရှေ့နေ
အား အမှုတွင်လိုက်ပါဆောင်ရွက်ခြင်းကို ခွင့်ပြုသင့်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ စာချုပ်စာတမ်းများ ချုပ်ဆိုရာတွင် ဥပဒေဘောင်
ဝင်အောင်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊ ဥပဒေအကြံပေးခြင်း၊ တရားရုံးများတွင်
အမှုသည်ကိုယ်စား လိုက်ပါဆောင်ရွက်ပေးခြင်းတို့သည် ရှေ့နေတစ်ဦး၏
လုပ်ရိုးလုပ်စဉ် သာမန်တာဝန်ဝတ္တရားများသာဖြစ်သည်။ ယင်းကဲ့သို့ လုပ်ရိုး
လုပ်စဉ်တာဝန်ဝတ္တရားများ ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်ကိုအကြောင်းပြုပြီး ထိုရှေ့
နေအား အမှုတွင် လိုက်ပါဆောင်ရွက်ခြင်းကို ခွင့်မပြုပါက ရှေ့နေ
လောကတွင် မကြာခဏရှုပ်ထွေးမှုများ ပေါ်ပေါက်နိုင်သည်။

လျှောက်ထားသူအတွက် -ဦးစိန်လွင်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

လျှောက်ထားခံရသူများအတွက်-(၁) ဦးအံ့ကြည်၊ ဥပဒေဝန်ထမ်း
အဆင့်-၁

(၂) (၃) (၄) (၅) နှင့် (၆)၊
ဦးမောင်မောင်တင် (ရမည်း
သင်း) တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

တရားရေးအကြံပေး -ဦးချန်ထွန်း

* ၁၉၈၀ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၃၉၁ (ခ)

† ၁၉၈၄ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၄၉၅၄ တွင် ချမှတ်သော
(၁-၁၂-၈၇) ရက်စွဲပါ မန်းဘဲတန်းမြို့နယ် တရားရုံး၏အမိန့်ကို ပြင်ဆင်
ပေးလိုမှု။

ရန်ကုန်တိုင်း၊ ပန်းဘဲတန်းမြို့နယ်တရားရုံး၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုကြီး
 အမှတ် ၄၉၅၄/ ၀၄ တွင် ဒေါ်ခင်မြင့်၏ တိုင်လျှောက်ချက်အရ
 ဦးဘချစ်၊ ဒေါ်မြမြဘင့်၊ ဦးအုန်းမြင့်၊ ဦးမောင်မောင်နှင့် ဦးကမာလ်တို့
 အပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၄၁၄/၅၀၆ အရ ကြားနာစစ်ဆေး
 လျက်ရှိရာ ယင်းအမှုကို တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေဦးသန်းတင်သည် လျှောက်
 ထားခံရသူများ (မူလတရားခံ) များဘက်က အကျိုးဆောင်ရှေ့နေ
 အဖြစ် လိုက်ပါဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

၁၉၈၉
 ဒေါ်ခင်မြင့်
 နှင့်
 ပြည်ထောင်စု
 မြန်မာ
 နိုင်ငံတော်၊
 ဦးဘချစ်
 ပါ (၅)

ဦးသန်းတင်သည် ယင်းအမှုဖြစ်ပွားခဲ့ရာတွင် ၎င်းကိုယ်တိုင်အရေး
 ပါသောအခန်းကဏ္ဍများ၌ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခဲ့သူ တစ်ဦးဖြစ်၍ လျှောက်
 ထားသူဒေါ်ခင်မြင့်ဘက်က သက်သေတစ်ဦးအဖြစ်စစ်ဆေးလို၍ ၎င်းအား
 တရားခံများဘက်က ရှေ့နေအဖြစ် လိုက်ပါဆောင်ရွက်ခွင့်မပြုရန် တင်ပြ
 ခဲ့ရာ မြို့နယ်တရားရုံးက ၎င်း၏တင်ပြချက်ကို ခွင့်မပြုဘဲပယ်ချခဲ့သည်။
 မြို့နယ်တရားရုံး၏အမိန့်ကို ဒေါ်ခင်မြင့်ကမကျေနပ်၍ ရန်ကုန်တိုင်းတရား
 ရုံးသို့ ပြင်ဆင်မှုတက်ရောက်ခဲ့သော်လည်း မအောင်မြင်သဖြင့် ၎င်းကမဟု
 တရားရုံး၌ ဤပြင်ဆင်မှုကိုတင်သွင်းသည်။

အမှုမှာရန်ကုန်မြို့၊ ပန်းဘဲတန်းမြို့နယ်၊ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းလမ်း
 အမှတ် (၄၀၇) နေဒေါ်ခင်သန်းသည် ၉-၂-၈၁ နေ့တွင် ကွယ်လွန်
 ခဲ့ကြောင်း၊ လျှောက်ထားသူ ဒေါ်ခင်မြင့်သည် ၎င်းဒေါ်ခင်သန်း
 ၏ညီမ အရင်းဖြစ်သောကြောင့် ဒေါ်ခင်သန်း၏ အမွေဆက်ခံပိုင်ခွင့်ရှိ
 ကြောင်း၊ ဒေါ်ခင်သန်းတွင် အခြားအမွေဆက်ခံရမည့်သူ မကျန်ရစ်ဘဲ
 မိမိဘစ်ဦးတည်းသာ အမွေဆက်ခံပိုင်ခွင့်ရှိကြောင်း၊ ဒေါ်ခင်သန်းသေ
 ဆုံးပြီးနောက် ဒေါ်ခင်သန်းနှင့် ဆွေမျိုးတော်စပ်ခြင်း လုံးဝမရှိသော
 ဦးဘချစ်နှင့် ၎င်း၏ဇနီးဒေါ်မြမြဘင့်၊ ၎င်းတို့၏ အပေါင်းအဖော်များ
 ဖြစ်ကြသောဦးအုန်းမြင့်၊ ဦးမော်မော်နှင့်ဦးကမာလ်တို့သည် ဒေါ်ခင်သန်း
 ကျန်ရစ်ခဲ့သော သိန်းပေါင်းများစွာတန်ဖိုးရှိသည့် ပစ္စည်းများကို အလွဲ
 သုံးစား ပြုလုပ်နေကြကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့အား ပြစ်မှုဆိုင်ရာ
 ဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၄/၅၀၆တို့အရ အရေးယူပေးရန် ဒေါ်ခင်မြင့်က ပန်းဘဲ
 တန်းမြို့နယ်တရားရုံးသို့ တိုင်လျှောက်ရာမှ ပေါ်ပေါက်လာသောအမှုဖြစ်
 သည်။

ပြင်ဆင်မှု လျှောက်ထားရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းပြချက်အဖြစ်
 တင်ပြရာတွင် မူလမြို့နယ်တရားရုံး၌ ဦးအောင်သန်းသာလျှင် တရားခံများ
 အတွက် အကျိုးဆောင် ရှေ့နေအဖြစ် လိုက်ပါဆောင်ရွက်ခဲ့ကြောင်း၊
 ၆-၁၁-၈၇ တွင် ဦးသန်းတင်က တရားခံများ၏အကျိုးဆောင်အဖြစ်
 လိုက်ပါဆောင်ရွက်ရန် တင်ပြလာသဖြင့် မိမိတို့က ကန့်ကွက်ခဲ့ကြောင်း၊
 ဒေါ်ခင်သန်း ကျန်ရစ်ခဲ့သော ပစ္စည်းများကို ဝကပ်ဖ်ဟူသော စာတမ်း

၁၉၈၉
ဒေါ်ခင်မြင့်
နှင့်
မြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်၊
ဦးဘချစ်
ပါ(၅)

တစ်ခုကို အကာအကွယ်ပြုလုပ်ခဲ့ကြရာ အကျိုးဆောင်ဦးသန်းတင်သည် ကမကထ ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့သူဖြစ်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ဦးသန်းတင်သာလျှင် တရားခံများဘက်က ရှေ့နေအဖြစ် လိုက်ပါဆောင်ရွက်မည်ဆိုပါက တရားလိုတွင်မလွဲမသွေ နှစ်နာမှုပေါ်ပေါက်လာမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ဦးသန်းတင်သည် အမှုတွင်အဓိကကျသော ဝကပ်စာချုပ်ကို ချုပ်ပေးပြီး ၎င်းကိုယ်တိုင် အကျိုးဆောင်ရှေ့နေအဖြစ် လိုက်ပါဆောင်ရွက်ခွင့်ပြုမည်ဆိုပါက တရားရုံးအပေါ်တွင် အထင်အမြင် မရှင်းမလင်း ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်ကြောင်းဖြင့် တင်ပြသည်။

အကျိုးဆောင်ရှေ့နေသည် ရှေ့နေလိုက်သူများ အက်ဥပဒေ အရ ဥပဒေရေးရာနှင့်ပတ်သက်သော အရေးအခင်းများတွင် သက်ဆိုင်သူများ ကဌားလျှင် အကျိုးဆောင်ရှေ့နေအဖြစ် လိုက်ပါဆောင်ရွက်ရစေ၍ ဖြစ်သည်။ ဦးသန်းတင်ကတရားခံများဘက်က အကျိုးဆောင်အဖြစ် လိုက်ပါဆောင်ရွက်ရန် ၃-၃-၈၁နေ့တွင် ကိုယ်စားလှယ်စာ လွှဲပေးထားကြောင်း တွေ့ရသော်လည်း မူလကကန့်ကွက်ခဲ့ခြင်းမရှိပေ။ တရားလို ဒေါ်ခင်မြင့်ဘက်က ဒုတိယအကြိမ် သက်သေစာရင်းကို ၁၈-၇-၈၄ နေ့တွင်တင်သွင်းရာ မဟိုတရားရုံးရှေ့နေ ဦးသန်းတင်အား သက်သေစာရင်း၌ ထည့်သွင်းဖော်ပြထားကြောင်းတွေ့ရသည်။ ဒေါ်ခင်သန်းက မသေမီပြုလုပ်ခဲ့သော ဝကပ်စာတမ်းတွင် အကျိုးဆောင်ဦးသန်းတင်၏ အမည် တစ်စုံတစ်ရာဖော်ပြထားခြင်း မတွေ့ရပေ။ ဒေါ်ခင်မြင့်ဘက်က တင်ပြချက်အရ ဦးသန်းတင်သည် ဒေါ်ခင်သန်း၏ပစ္စည်းများကို ဝကပ်စာပြုလုပ်ပေးသူဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။ စာချုပ်စာတမ်းများချုပ်ဆိုရာတွင် ဥပဒေဘောင်ဝင်အောင် ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊ ဥပဒေ အကြံပေးခြင်း၊ တရားရုံးများတွင်အမှုသည်ကိုယ်စား လိုက်ပါဆောင်ရွက်ပေးခြင်းတို့သည် ရှေ့နေတစ်ဦး၏လုပ်ရိုးလုပ်စဉ် သာမန် တာဝန်ဝတ္တရားများသာ ဖြစ်သည်။ ယင်းကဲ့သို့ လုပ်ရိုးလုပ်စဉ်တာဝန်ဝတ္တရားများ ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်ကိုအကြောင်းပြပြီး ထိုရှေ့နေအား အမှုတွင်လိုက်ပါဆောင်ရွက်ခြင်းကို ခွင့်မပြုပါက ရှေ့နေလောကတွင် မကြာခဏ ရှုပ်ထွေးမှုများ ပေါ်ပေါက်နိုင်သည်။ တစ်ဘက်အမှုသည်အတွက် လိုက်ပါဆောင်ရွက်နေသော ရှေ့နေတစ်ဦးကို မိမိဘက်ကသက်သေစာရင်းတွင် ထည့်သွင်းဖော်ပြပြီး ကန့်ကွက်ခြင်းသည် တရားမျှတမှုရှိမရှိ စိစစ်ရန်လိုသည်။ ဦးသန်းတင်သည် ရှေ့နေတစ်ဦး၏ လုပ်ရိုးလုပ်စဉ်တာဝန်ကို ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းသာဖြစ်ပြီး အမှုတွင်၎င်း၏ ကိုယ်ကျိုးအတွက်သော်လည်းကောင်း၊ မသမာမှုကိုသော်လည်းကောင်း တစ်စုံတစ်ရာဆောင်ရွက်ခဲ့ကြောင်းမတွေ့ရပေ။ မြို့နယ်တရားရုံးကလည်း ဦးသန်းတင်အား ရှေ့နေတစ်ဦးအပေါ် ထားရှိအပ်သောသိက္ခာများနှင့်အညီ တရားခံဘက်ကရှေ့နေအဖြစ်လိုက်ပါဆောင်ရွက်ခွင့်ပြုကြောင်း ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် မြို့နယ်တရား

ရုံးနှင့် တိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်တို့သည် ဥပဒေအရမှားယွင်းသည်ဟု မဆိုနိုင်ချေ။ ရှေ့နေချုပ်ရုံး ဥပဒေဝန်ထမ်း အဆင့် (၁) ကလည်း အောက်ရုံးအမိန့်များကို အတည်ပြုသင့်ကြောင်း လျှောက်လဲတင်ပြသွားသည်။

၁၉၈၉
ဒေါ်ခင်မြင့်
နှင့်
မြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်၊
ဦးဘချစ်
ပါ (၅)

သို့ဖြစ်၍ ပန်းဘဲတန်းမြို့နယ်တရားရုံး၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုကြီး အမှတ် ၄၉၅၄/၈၄ တွင် တရားခံဦးဘချစ်ပါ (၅) ဦးဘက်မှ လိုက်ပါဆောင်ရွက်သော တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ ဦးသန်းတင်အား လိုက်ပါဆောင်ရွက်ခွင့် မပြုရန် တရားလိုဘက်မှ ကန့်ကွက်ချက်ကို ပယ်လိုက်သည့်မြို့နယ်တရားရုံး၏အမိန့်နှင့် ယင်းအမိန့်ကိုအတည်ပြုသော ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံး၏ အမိန့်တို့ကို အတည်ပြုလျက် မူလတရားလို ဒေါ်ခင်မြင့်၏ ပြင်ဆင်မှု လျှောက်လွှာကိုပယ်ပစ်လိုက်သည်။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အထွေထွေလျှောက်လွှာ

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီးဦးအေးအုန်းရှေ့တွင်

မချီ (ခ) မတင်တင်ချီ

နှင့်

† ၁၉၈၉
ဇန်နဝါရီလ
၁၃ ရက်

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်ပါ (၂) *

မည်သည့်ကား အသုံးအနှုန်းသည် လူတစ်ဦး၏ ဂုဏ်သရေကို ထိခိုက်ရာရောက်ခြင်း-တရားရုံးရှေ့တွင် ရှေ့နေရှေ့ရပ်က မေးမြန်းသဖြင့် ထွက်ဆိုရသည့် ထွက်ဆိုချက်သည် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၉၉ အနက်မကင်းလွတ်ချက်တွင် အကျုံးဝင်ခြင်း။

မတ္တရာမြို့နယ် တရားရုံး၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ်၊ ၁၀၂/၈၈ တွင် လျှောက်ထားသူ မတင်တင်ချီ (ခ) မချီနှင့် မောင်သန်းထွေးတို့အပေါ် လျှောက်ထားခံရသူ ဦးမြသိန်းက တရားလိုပြုလုပ်၍ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၅၀၀ အရ စွဲဆိုထားသော အမှုကို ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၅၆၁-က အရ ချေဖျက်ပေးပါရန် တင်တင်ချီနှင့် မောင်သန်းထွေးတို့က တရားရုံးချုပ်သို့ အထွေထွေလျှောက်လွှာကို တင်သွင်းသည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ဦးမြသိန်း တိုင်လျှောက်သော လျှောက်လွှာပါ မတင်တင်ချီ၏ တရားရုံးထွက်ဆိုချက်တွင် မိမိသည် ရှေ့နေဦးမြသိန်းကို ငှားရမ်းရန်အတွက် သွားရောက်၍ အမှုအဖြစ်အပျက်များကို ပြောပြပြီး စာချုပ်မိတ္တူများကို ပြသဆွေးနွေးခဲ့ကြောင်း မိမိနှင့် မဘောမှာ သေငြိမ့်သည့်အပြင် မဘောမှာ မိမိနှင့် ညီမအရင်းကဲ့သို့ ခင်မင်ကြောင်း၊ မဘော၏ မောင်အမှုကို ရှေ့နေဦးမြသိန်းက လိုက်ပါဆောင်ရွက်ကြောင်းနှင့် မိမိ၏ အမှုတွင် မဘောဝင်ရောက် နှောင့်ယှက်မည် စိုးရိမ်၍ ဦးမြသိန်းကို မငှားဘဲ ဦးဌေးမြင့်အား ငှားရမ်းကြောင်း စသည်ဖြင့် ထွက်ဆိုထားရာ- ဤအချက်အလက်များမှာ ဦးမြသိန်း၏ ဂုဏ်အသရေထိခိုက်ဖွယ်ရာ စကားလုံးများ ပါရှိကြောင်း မတွေ့ရပေ။ အကယ်၍ ဦးမြသိန်း၏

* ၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အထွေထွေ လျှောက်လွှာ အမှတ်၊ ၁၆

† ၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ မတ္တရာမြို့နယ် တရားရုံး၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီး အမှုအမှတ် ၁၀၂ အား ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေ ပုဒ်မ ၅၆၁-က အရ အမှုတွဲ ချေဖျက်ပေးပါရန် လျှောက်ထားမှု။

ဂုဏ်အသရေထိပါးသည် ဆိုသည့်တိုင်အောင် ဤထွက်ဆိုချက်မှာ တရားရုံးရှေ့တွင် ရှေ့နေရှေ့ရပ်က မေးမြန်းသဖြင့် မတင်တင်ချီမှ ထွက်ဆိုခြင်းဖြစ်သည့်အတွက် ယင်းအချက်အလက်သည် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၉၉ အဋ္ဌမကင်းလွှတ်ချက်နှင့် အကျိုးဝင်နေသည်ဟု ဆိုရပေမည်။

လျှောက်ထားသူအတွက် - ဦးခင်မောင်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
လျှောက်ထားခံရသူများအတွက် - ဒေါ်ကျင်စန်း၊ ဥပဒေဝန်ထမ်း
အဆင့်(၁)
ကိုယ်တိုင်

တရားရေးအကြံပေး - ဦးဘသန်း

မတ္တရာမြို့နယ် တရားရုံး၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၁၀၂/၀၀ တွင် လျှောက်ထားသူ မတင်တင်ချီ (ခ) မချီနှင့် မောင်သန်းထွေးတို့ အပေါ် လျှောက်ထားခံရသူ ဦးမြသိန်းက တရားလိုပြုလုပ်၍ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၅၀၀ အရ စွဲဆိုထားသော အမှုကို ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေ ပုဒ်မ ၅၆၁-က အရ ချေဖျက်ပေးပါရန် မတင်တင်ချီနှင့် မောင်သန်းထွေးတို့က တရားရုံးချုပ်သို့ အထွေထွေလျှောက်လွှာကို တင်သွင်းသည်။

အမှုမှာ မတ္တရာမြို့နေ အထက်တန်းရှေ့နေ ဦးမြသိန်းက မတင်တင်ချီသည် မိမိ၏အမှုသည် မစိန်နှင့် ကိုဝင်းကြည်တို့အပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ-၄၂၀ အရ တရားစွဲဆိုထားသူဖြစ်ကြောင်း၊ မတင်တင်ချီဘက်မှ ရှေ့နေဦးဌေးမြင့် လိုက်ပါလျက်ရှိကြောင်း၊ ၁-၂-၀၀ ရက်နေ့တွင် တရားလို မတင်တင်ချီအား စစ်ဆေးရာ ၎င်းက မိမိ၏ ဂုဏ်သရေထိခိုက်နစ်နာသော အောက်ပါထွက်ချက်များကို ထွက်ဆိုခဲ့ကြောင်း၊

“အမှုအား ယခုကဲ့သို့ ဦးတိုက် လျှောက်ထားခြင်း မပြုမီ ရှေ့နေ ဦးမြသိန်းထံ ကျွန်မနှင့် မောင်လေးမောင်သန်းထွေးတို့ နှစ်ဦး သွားရောက်ကာ အမှု အဖြစ်အပျက် အားလုံး ပြောပြပြီး စာချုပ်မိတ္တူများကို ပြသဆွေးနွေးတိုင်ပင်ခဲ့ပါသည်။ ထိုသို့တိုင်ပင် ဆွေးနွေးခဲ့ပြီး ဦးမြသိန်းမှ ရွေးစုက မဘောကို သိသလားမေးရာ သိကြောင်းပြောရာ ဦးမြသိန်းက မဘော၏မောင် ကိုတင်ဝင်းအမှုကို ၎င်းလိုက်ပါနေကြောင်း ပြောပြသိခဲ့ပြီးနောက် ကျွန်မအနေဖြင့် မဘောနှင့် မတူဘဲ မဘောမှာ မစိန်နှင့် ညီမအရင်းလို ခင်မင်သူများဖြစ်၍ ကျွန်မတို့အမှုမှာ မဘော ဝင်ရောက်နှောင့်ယှက်မည် စိုးရိမ်ပြီး၊ ယခုအမှုအား ဦးမြသိန်းကို မငှားတော့ဘဲ အကျိုးဆောင် ဦးဌေးမြင့်အား ငှားခဲ့ကြောင်း၊ x x x ကျွန်မနှင့် မောင်သန်းထွေးတို့ ဦးမြသိန်းထံ သွားရောက်ကာ အမှုဖြစ်များကို ဆွေးနွေးဘူးပါသည်”

၁၉၀၉
မချီ
(ခ)
မတင်တင်ချီ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံဘော်
ပါ(၂)

၁၉၀၉
မချီ
(ခ)
မတင်တင်ချီ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
ပါ(၂)

ဟု မဟုတ်မမှန် စွပ်စွဲထွက်ဆိုသည့်အပြင် အမှုတွင် မိမိလိုက်ပါဆောင်ရွက်ခြင်းမပြုရန် ကန့်ကွက်ကြောင်း စသည်ဖြင့် ဖော်ပြ၍ မတင်တင်ချီ အပြင်မတင်တင်ချီနှင့် အတူ လာရောက် ဆွေးနွေးဘူးသည်ဟု အဆိုရှိသူ မောင်သန်းထွေးတို့အပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၅၀၈ အရ အရေးယူပေးရန် တိုက်ရိုက်လျှောက်ထားစွဲဆိုသော အမှုဖြစ်သည်။

လျှောက်ထားသူ မတင်တင်ချီက အမှုချေဖျက်ပေးရန် အကြောင်းပြချက်အဖြစ် တင်ပြရာ၌ မိမိ၏ အကျိုးဆောင် ဦးဌေးမြင့်က ဦးမြသိန်းအား တစ်ဘက်အမှုသည်အတွက် လိုက်ပါဆောင်ရွက်ခွင့် မပြုသင့်ကြောင်း လျှောက်ထားသည်မှာ တရားရုံးတော်သို့ တင်ပြခြင်းသာ ဖြစ်ကြောင်း၊ ယခုကဲ့သို့ သဘောမတူခြင်းဖြင့် တင်ပြလျှောက်ထားခြင်းသည် ပုဒ်မ ၄၉၉ ၏ အဋ္ဌမကင်းလွတ်ချက်နှင့် အကျိုးစင်ပါကြောင်း၊ မိမိသည် တရားရုံးတော်ရှေ့၌ အစစ်ခံရုံမှတစ်ပါး အခြားတစ်စုံတစ်ရာ ပြောဆိုတင်ပြနိုင်သူမဟုတ်ကြောင်း၊ မိမိအတွက် ရှေ့နေဦးဌေးမြင့်ကသာ ဆောင်ရွက်နေခြင်းဖြစ်ကြောင်း တင်ပြထားသည်။

လျှောက်ထားသူ မောင်သန်းထွေးကလည်း မိမိ အနေဖြင့် အစ်မမချီ (အပျိုရွယ်) ကို ရှေ့နေဦးမြသိန်းထံ လိုက်ပို့ပေးသည့် ပြုလုပ်မှုတစ်ရပ်သာရှိကြောင်း၊ ဦးမြသိန်းနှင့် ပတ်သက်၍ မည်သည့် အဆိုးအကောင်းစကားကိုမျှ မည်သူ့ရှေ့မှောက်၌ ပြောဆိုစွပ်စွဲခဲ့ကြောင်းကို တရားလိုဦးမြသိန်း၏တိုင်တန်းလွှာတွင် စွပ်စွဲထားခြင်းမရှိကြောင်း တင်ပြထားသည်။

အမှုတွဲကို လေ့လာရာ လျှောက်ထားသူ မတင်တင်ချီ နှင့် မောင်သန်းထွေးတို့အပေါ် လျှောက်ထားခံရသူ ရှေ့နေ ဦးမြသိန်းက မတင်တင်ချီသည် မိမိအား ရှေ့နေငှားရမ်းရန် ဆက်သွယ်ခြင်းမရှိဘဲ တရားရုံးရှေ့တွင် မတင်တင်ချီက မဟုတ်မမှန် စွပ်စွဲထွက်ဆို၍ မိမိ၏ ကျင့်ဝတ်သိက္ခာကို ထိခိုက်စေကြောင်း၊ မိမိအား အရှက်တကွ အကျိုးနည်းဖြစ်စေကြောင်း စသည်ဖြင့် စွပ်စွဲထားကြောင်း တွေ့ရသည်။

ဦးမြသိန်း တိုင်လျှောက်သော လျှောက်လွှာ ပါ မတင်တင်ချီ၏ တရားရုံးထွက်ဆိုချက်တွင် မိမိသည် ရှေ့နေဦးမြသိန်းကို ငှားရမ်းရန် အတွက် သွားရောက်၍ အမှုအဖြစ်အပျက်များကို ပြောပြပြီး စာချုပ်မိတ္တူများကို ပြသဆွေးနွေးခဲ့ကြောင်း၊ မိမိနှင့် မဘောမှာ မသင့်မြတ်သည့်အပြင် မဘောမှာ မစိန်နှင့် ညီမအရင်းကဲ့သို့ ခင်မင်ကြောင်း၊ မဘော၏မောင်အမှုကို ရှေ့နေဦးမြသိန်းက လိုက်ပါဆောင်ရွက်ကြောင်းနှင့် မိမိ၏ အမှုတွင် မဘောဝင်ရောက်နှောင့်ယှက်မည်စိုးရိမ်၍ ဦးမြသိန်းကို မငှားဘဲ ဦးဌေးမြင့်အား ငှားရမ်းကြောင်း စသည်ဖြင့် ထွက်ဆိုထားရာ ဤအချက်အလက်များမှာ ဦးမြသိန်း၏ ဂုဏ်သရေ ထိခိုက်ဘွယ်ရာ ကောင်းလုံ များ

ပါရှိကြောင်း မတွေ့ရပေ။ အကယ်၍ ဦးမြသိန်း၏ ဂုဏ်အသရေ ထိပါး
သည်ဆိုသည့်တိုင်အောင် ဤထွက်ဆိုချက်မှာ တရားရုံးရှေ့တွင် ရှေ့နေ
ရှေ့ရပ်က မေးမြန်းသဖြင့် မတင်တင်ချို့မှ ထွက်ဆိုရခြင်း ဖြစ်သည့်အတွက်
ယင်းအချက်အလက်သည် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၉၉ အဋ္ဌမကင်း
လွှတ်ချက်နှင့် အကျိုးဝင်နေသည်ဟု ဆိုရပေမည်။

မောင်သန်းထွေးနှင့် စပ်လျဉ်း၍မူကား ဦးမြသိန်းအား ထိခိုက် ပြောဆို
ကြောင်းလည်း စွပ်စွဲနိုင်ခြင်း မရှိချေ။

ထို့ကြောင့် အထွေထွေ လျှောက်လွှာကို ခွင့်ပြုပြီး မတ္တရာ မြို့နယ်
တရားရုံး ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၁၀၂/၈၈ တွင် မတင်တင်ချို့နှင့်
မောင်သန်းထွေးတို့အပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၅၀၀ အရ
အရေးယူထားသောအမှုကို ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ၅၆၁- က
အရ ချေဖျက်ကြောင်း အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

၁၉၈၉
မချီ
(၁)
မတင်တင် ချို့
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
ပါ (၂)

ပြစ်မှုဆိုင်ရာပြင်ဆင်မှု

တရားရုံးချုပ်တရားသူကြီး ဦးအေးအုန်းရှေ့တွင်

† ၁၉၀၉
မတ်လ ၈ ရက်

ဒေင်္ဂါတင်အေး

နှင့်

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် ပါ(၂) *

သက်သေများကို ပြန်လွန် စစ်မေးရာ၌ တရားသူကြီးတွင် ဝင်
ရောက် စွက်ဖက်ခွင့် ရှိမရှိ-မှန်မှန်နှင့်မြန်မြန် တရားစီရင်ရေး
တွင် ရှေ့နေများ အထောက်အကူပြုတာဝန်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။သက်သေများကို ပြန်လွန်စစ်မေးရာတွင် တရား
သူကြီးက ဝင်ရောက် စွက်ဖက်လေ့ မရှိသော်လည်း ရှေ့နေက မိမိ၏
အခွင့်အရေးကို အလွဲသုံးစားလုပ်ပြီး အချိန်ဆွဲ၍ အမှုကို နှောင့်နှေးကြန့်
ကြာစေရန်ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် အမှုနှင့်စပ်ဆိုင်ခြင်းမရှိသော ပြန်လွန်မေးမြန်း
ခြင်းကို ထိန်းသိမ်းကြပ်မတ်ပေးခွင့်ရှိသည်။ ရှေ့နေများကလည်း သက်
သေများကို ပြန်လွန်စစ်မေးရာ၌ အမှုနှင့် စပ်ဆိုင်သော မေးခွန်းများကို
မေးမြန်းခြင်းဖြင့် မှန်မှန်နှင့်မြန်မြန် တရားစီရင်ရေးကို အထောက်အကူပြု
ရန် တာဝန်ရှိသည်။ အမှုနှင့်စပ်ဆိုင်ခြင်းမရှိသော ပြန်လွန် စစ်မေးခြင်းကို
အချိန်ဆွဲပြီး ပြုလုပ်ခြင်းသည် သက်ဆိုင်သူအမှုသည်များအတွက် တရား
စရိတ်တက်စေရုံမက အများပြည်သူတို့၏ အချိန်ကို ဖြုန်းတီးရာ ရောက်
စေသည်။

လျှောက်ထားသူအတွက် - ကိုယ်တိုင်ရေးသား လျှောက်လဲ
ချက်တင်သည်။

လျှောက်ထားခံရသူများအတွက် - ဦးတင်ရွှေ၊ ဥပဒေ ဝန်ထမ်း
အဆင့် (၁)၊ ဦးမောင်မောင်ကြီး၊
တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

တရားရေးအကြံပေး - ဦးချန်ထွန်း

* ၁၉၀၇ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၃၅၉ (ခ)

† ၁၉၀၇ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၂၇၀ တွင် ချမှတ်သော
(၁၁-၁၂-၁၇) ရက်စွဲပါ မန္တလေးတိုင်း တရားရုံး၏ အမိန့်ကို ပြင်ဆင်မှု။

မိတ္ထီလာ မြို့နယ်တရားရုံး၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၁၀၅၁/၀၆
 တွင် တရားလို ဦးလှမောင်က တရားခံ ဒေါ်တင်အေးနှင့် ဦးမောင်မောင်
 အုန်းမြိုင်တို့ ၂ ဦးအပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၄/၄၂၄/
 ၂၀၆/၃၄/၁၁၄ အရ ဦးတိုက်လျှောက်ထားမှုစွဲဆိုခဲ့ရာ ၁၄-၉-၀၇
 နေ့စွဲပါနေ့စဉ်မှတ်တမ်းအရ “နောက် ရုံးချိန်း ၂ ချိန်းအတွင်း ၁ တရားခံ
 အပြီးသတ်ပြန်လှန်စစ်မေးရန် ဆုံးဖြတ်သည်” စသည်ဖြင့် အမိန့် ချမှတ်ခဲ့
 သည်။ ယင်းအမိန့်ကို ဒေါ်တင်အေးက မကျေနပ်၍ မန္တလေးတိုင်း
 တရားရုံးသို့ ပြင်ဆင်မှုတင်သွင်းခဲ့ရာ အမှု ပလပ်ခံရသဖြင့် တရားရုံးချုပ်
 သို့ ပြင်ဆင်မှုတင်သွင်းလာခြင်းဖြစ်သည်။

၁၉၀၉
 ဒေါ်တင်အေး
 နှင့်
 ပြည်ထောင်စု
 မြန်မာ
 နိုင်ငံတော်
 ၀၁(၂)

အမှုမှာ မိတ္ထီလာမြို့ လင်းဇင်းရပ် ပန်းခြံလမ်းနေ ဦးလှမောင်က
 အမှတ် ၄၅ လင်းဇင်းရပ်နေ ဒေါ်တင်အေးနှင့် ဦးမောင်မောင်အုန်းမြိုင်
 တို့အပေါ် ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်ပုဆိုသူ၏ ပစ္စည်းများနှင့်ပတ်သက်၍ ပြစ်မှု
 ဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၄/၄၂၄/၂၀၆/၃၄/၁၁၄ အရ အရေးယူ
 ပေးရန် ဦးတိုက်လျှောက်ထားရာမှ ပေါ်ပေါက်လာသော အမှု ဖြစ်သည်။

လျှောက်ထားသူ ဒေါ်တင်အေးက ပြင်ဆင်မှု အကြောင်းပြရာတွင်
 မိတ္ထီလာမြို့နယ်တရားရုံး၏ ၁၄-၉-၀၇ နေ့စွဲပါ နေ့စဉ်မှတ်တမ်းအမိန့်
 ၌ပါရှိသော “နောက်ဆုံးရုံးချိန်း ၂ ချိန်းအတွင်း ၁ တရားခံ အပြီးသတ်
 ပြန်လှန်စစ်မေးရန် ဆုံးဖြတ်သည်” ဆိုသော အမိန့်မှာ တရားခံအတွက်
 တည်ဆဲဥပဒေကပေးထားသော ခုခံချေပခွင့်ကို မတရား တားဆီး ပိတ်
 ပင်ရာရောက်ကြောင်း၊ တရားမျှတမှုကင်းမဲ့၍ ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင် လွှဲမှား
 လျက်ရှိကြောင်း မန္တလေးတိုင်းတရားရုံးက မူလမြို့နယ်တရားရုံး၏ကြန့်ကြာ
 မှုကို ၁ တရားခံ၏ ပရောဂကြောင့် ၁ နှစ် နီးပါး ကြန့်ကြာသည့်
 သဘောမျိုး လွှဲမှားကာကောက်ယူပြီး မိမိ၏ပြင်ဆင်မှုကို ပလပ်ခဲ့ခြင်းမှာ
 ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်လွှဲမှားလျက်ရှိပြီး တရားမျှတမှုကို ထိခိုက်လျက် ရှိ
 ကြောင်း စသည်ဖြင့် တင်ပြထားသည်။

မူလရုံးအမှုတွဲကို လေ့လာရာတွင် မိတ္ထီလာမြို့နယ်တရားရုံးမှတရားလို
 ဦးလှမောင်က တရားခံမတင်အေးပါ ၂ ဦးတို့အပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေ
 ပုဒ်မ ၄၀၄/၄၂၄/၂၀၆/၃၄/၁၁၄ အရ ဦးတိုက် လျှောက်ထားမှု
 ကို ၁၃-၁၀-၀၆ နေ့တွင် အမှုလက်ခံပြီး တရားလို ဦးလှမောင်အား
 ၀-၁၂-၀၆ နေ့တွင် စတင်စစ်ဆေးခဲ့ရာ ၁၄-၉-၀၇နေ့အထိ ၁ တရားခံ
 က ပြန်လှန်စစ်မေးဆဲဖြစ်ကြောင်း၊ ယင်းသို့ပြန်လှန်စစ်မေးရာတွင် ရက်
 ချိန်းစုစုပေါင်း ၂၃ ကြိမ် ချိန်းဆိုစစ်ဆေးခဲ့သည့်တိုင် ပြန်လှန် စစ်မေး
 ခြင်းမှာ အဆုံးသတ်ပြီးပြတ်မှုမရှိသေးကြောင်း၊ မူလ ရုံးအမှုတွဲရှိ နေ့စဉ်
 မှတ်တမ်းပါ ဖော်ပြချက်များအရ ရှေ့နေမစုံလင်ခြင်း၊ အမှုစစ်ဆေးစဉ်

၁၉၈၉
ဒေါ်တင်အေး
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
၀၁ (၂)

ရုံးချိန်ကုန်သွားသဖြင့် ဆက်လက်မစစ်ဆေးနိုင်ခြင်း၊ ပြန်လွန် စစ်မေးရာ၌ တရားလိုရှေ့နေက အမှုနှင့် စပ်ဆိုင်သော အချက်များသာ မေးသင့်ကြောင်း တင်ပြချက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ၂ ဘက် အငြင်းပွားပြီး အဆုံးအဖြတ်ပေးရခြင်းကြောင့် ဖြစ်ကြောင်း စသည့် အခြေအနေမျိုးကို တွေ့ရှိရသည်။

မန္တလေးတိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်တွင် မူလရုံးအမှုတွဲအရ တရားလိုဦးလှမောင်က ဦးတိုက်လျှောက်ထားစွဲဆိုခဲ့သည်မှာ ၁ နှစ်ကျော် ကြာပြီဖြစ်ရာ ယခုတိုင် ၁ တရားခံ၏ ပြန်လွန်စစ်မေးခြင်း ပြီးဆုံးခြင်း မရှိသေးလျှင် အမှု အပြီးသတ် ဆုံးဖြတ်နိုင်ရန် အချိန် ကော်တော်ကြာမြင့်လိမ့်မည် ဖြစ်သည်။ ၁ တရားခံက ပြန်လွန် မေးမြန်းခြင်းမှာလည်း အချိန် ကော်တော်ကြာမည်ဖြစ်သည့်အတွက် နောက် ရုံးချိန်း ၂ ချိန်းတွင်ပြီးပြတ်နိုင်လောက်မည်ဟု မူလရုံးက ထင်မြင်သည့်အတိုင်း ယင်းကဲ့သို့ အချိန်ကန့်သတ်ချိန်းဆိုလိုက်သည်ဟု ယူဆရသည်။ ယခုအခါတွင် အမှုများကို မှန်မှန်နှင့်မြန်မြန် စီရင်ဆုံးဖြတ်လျက်ရှိရာ ဤအမှုတွင် မြို့နယ် တရားရုံးက နောက်ရုံးချိန်း ၂ ချိန်းအတွင်း ၁ တရားခံ အပြီးသတ် ပြန်လွန် မေးမြန်းဆုံးဖြတ်ခြင်းမှာ မှန်မှန်နှင့်မြန်မြန် တရားစီရင်ရေးအတွက် ဆုံးဖြတ်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ယူဆရသည် စသည်ဖြင့် ဖော်ပြထားသည်။

သက်သေများကို စစ်မေးရာတွင် လိုက်နာကျင့်သုံးရန်အတွက် အစီအစဉ်များ၊ နည်းလမ်းများကို သက်သေခံဥပဒေပုဒ်မ ၁၃၅ မှ ၁၅၄ အထိတွင် ရှင်းလင်းဖော်ပြထားသည်။ သက်သေခံဥပဒေပုဒ်မ ၁၃၈ တွင် အဓိကစစ်မေးခြင်းနှင့် ပြန်လွန်စစ်မေးခြင်းမှာ စပ်ဆိုင်သည့် အချင်းအရာများနှင့် သက်ဆိုင်စေရမည်။ သို့သော် ပြန်လွန် စစ်မေးရာတွင် အဓိကစစ်မေးသည့်အခါ သက်သေအစစ်ခံပြီး အချင်းအရာများကိုသာ စစ်မေးနိုင်သည်မဟုတ် ပြန်လွန်စစ်မေးသည့်အခါ ပြန်လွန်စစ်မေးရာတွင် ရည်ညွှန်းသည့် အကြောင်းအရာများကို အဓိပ္ပါယ်ရှင်းလင်းဖော်ပြရန် စစ်မေးရမည်။ ၎င်းအပြင် တရားရုံးက အခွင့်နှင့် အကြောင်းသစ်ကို ပြန်လည် စစ်မေးရာတွင် ထည့်သွင်း၍မေးလျှင် ၎င်းအကြောင်းကို တစ်ဘက် အမှုသည်က ပြန်လွန်စစ်မေးနိုင်သည်ဟု လည်းကောင်း၊ ပုဒ်မ ၁၅၄ တွင် တစ်ဘက်အမှုသည်က ပြန်လွန်စစ်မေးရာတွင် မေးခွင့်ရသော မည်သည့် မေးခွန်းမျိုးကိုမဆို သက်သေတင်ပြသူက မိမိ သက်သေကို မေးစေရန် တရားရုံးက အကြောင်းအားလျော်စွာ စဉ်းစားဆင်ခြင်၍ ခွင့်ပြုနိုင်သည်ဟု လည်းကောင်း ရှင်းလင်းဖော်ပြထားသည်။

သက်သေခံဥပဒေပုဒ်မ ၁၃၈ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်အရဆိုလျှင် တစ်ဘက် အမှုသည်က သက်သေတစ်ဦးအား ပြန်လွန်စစ်မေးရာတွင် အမှု စပ်ဆိုင်

သည့် အကြောင်းခြင်းရာများကိုသာ စစ်မေးရန် ကန့်သတ်ထားကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည်။ သက်သေသည် တစ်ဖက်အမှုသည်က မေးမြန်းသမျှကို သာဖြေဆိုရမည်ဟု ဝိတ်ပင်ထားခြင်းမရှိပေ။ သို့သော် သက်သေသည် အမှုနှင့်စပ်ဆိုင်သည့် အကြောင်းခြင်းရာများကိုသာ ထွက်ဆိုနိုင်သည်။ ဤအချက်ကို တရားရုံးများက အမှုစစ်ဆေးရာတွင် အလေးအနက်ထား၍ ထိန်းကျောင်းသွားရန်လိုသည်။ ကာဆင်ဂျမား ပါ ၂ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (၁) စီရင်စိုးကို ရည်ညွှန်းသည်။

၁၉၀၉
ဒေါ်တင်အေး
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
ပါ(၂)

သက်သေများကို ပြန်လှန်စစ်မေးရာတွင် တရားသူကြီးက ဝင်ရောက် စွက်ဖက်လေ့မရှိသော်လည်း ရှေ့နေက မိမိ၏ အခွင့်အရေးကို အလွဲသုံးစားလုပ်ပြီး အချိန်ဆွဲ၍ အမှုကို နှောင့်နှေးကြန့်ကြာစေရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် အမှုနှင့်စပ်ဆိုင်ခြင်းမရှိသော ပြန်လှန်မေးမြန်းခြင်းကို ထိန်းသိမ်းကြပ်မပေးခွင့်ရှိသည်။ ရှေ့နေများကလည်း သက်သေများကို ပြန်လှန်စစ်မေးရာ၌ အမှုနှင့်စပ်ဆိုင်သောမေးခွန်းများကို မေးမြန်းခြင်းဖြင့် မှန်မှန်နှင့်မြန်မြန် တရားစီရင်ရေးကို အထောက်အကူပြုရန် တာဝန်ရှိသည်။ အမှုနှင့် စပ်ဆိုင်ခြင်းမရှိသော ပြန်လှန်စစ်မေးခြင်းကို အချိန်ဆွဲပြီး ပြုလုပ်ခြင်းသည် သက်ဆိုင်သူ အမှုသည်များအတွက် တရားစရိတ် တက်စေရုံမက အများပြည်သူတို့၏အချိန်ကို ဖြုန်းတီးရာရောက်စေသည်။

မူလမီနီယံ တရားရုံးက ၁၄-၉-၀၇ နေ့စဉ်မှတ်တမ်း အမိန့်အရ “နောက်ရုံးချိန်း(၂) ချိန်းအတွင်း ၁ တရားခံအပြီးသတ် ပြန်လှန်စစ်မေးရန် ဆုံးဖြတ်သည်” အမိန့်မှာ အမှုတွဲတွင် ပေါ်ပေါက်နေသော အခြေအနေအရ နှစ်ချိကြန့်ကြာနေသော အမှုနှင့် စပ်လျဉ်းပြီး မှန်မှန်နှင့် မြန်မြန် တရားစီရင်ရေးကို ရှေ့ရှု၍ ဆုံးဖြတ်ထားခြင်း ဖြစ်သဖြင့် တစ်စုံတစ်ရာ မှားယွင်းချွတ်ချော်သည်ဟု မဆိုနိုင်ချေ။

သို့ဖြစ်၍ မိတ္ထီလာမီနီယံ တရားရုံး ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီး အမှတ်-၁၀၅၁/၀၆ တွင် ၁၄-၉-၀၇ နေ့စဉ်မှတ်တမ်းအရ ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည့် အမိန့်နှင့် ယင်းအမိန့်ကို အတည်ပြုထားသည့် မန္တလေးတိုင်းတရားရုံးတို့၏ အမိန့်များကို ထပ်ဆင့်အတည်ပြုပြီး ဤပြင်ဆင်မှုကို ပလပ်ကြောင်း အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီး ဦးအေးအုန်းရှေ့တွင်

မောင်မြတ်ဆွေ

ಮೈ

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်*

ရှင်မြသံကြားနှင့် ခွဲဒီလို ဥပဓမ္မပုဒ်မ ၃၁-ဥပဓမ္မ ပြဋ္ဌာန်းပြီးမှ
အချင်းဖြစ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်၍ ဆင်ဆာအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းခြင်း မပြုရသေး
သော်လည်း ယင်း ဥပဓမ္မပုဒ်မကို ဖောက်ဖျက် ကျူးလွန်ရာ
ရောက်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အချင်းဖြစ်သည့် အချိန်က ဆင်ဆာအဖွဲ့၊ ဖွဲ့စည်းခြင်း မပြုရသေးသည့်တိုင်အောင် ဤဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းပြီးဖြစ်သည့်အတွက် ယခုကဲ့သို့ ဆင်ဆာအဖွဲ့၏ ခွင့်ပြုချက်မရရှိသော သက်သေခံတိတ်ခွေကို မောင်မြတ်ဆွေက ပြသခဲ့ခြင်းသည် ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၃၁ ပါ တားမြစ်ချက်ကို ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်ရာရောက်သောကြောင့် ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၄၀ အရ စွဲချက်တင်ထားပါလျက် ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၂၉၂ (င) အရ ပြစ်ဒဏ်ပေးခဲ့သည့် မြို့နယ်တရားရုံး၏အမိန့်ကို တိုင်းတရားရုံးက ပြင်ဆင်မှု (က) ဖွင့်လှစ်ပြီး မောင်မြတ်ဆွေအပေါ် ရုပ်မြင်သံကြားနှင့် ဗီဒီယိုဥပဒေပုဒ်မ ၄၀ အရ ပြစ်ဒဏ်သတ်မှတ်ခဲ့ခြင်းသည် ဥပဒေအရ မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုသာချေ။

လျှောက်ထားသူအတွက် - ဦးမျိုးသန့်၊ တရားရုံးချုပ် ၅၅.နေ
ဦးသန့်ဇင်၊ တရားရုံးချုပ် ၅၅.နေ

လျှောက်ထားခံရသူအတွက် - ဦးမြင့်နိုင်၊
ဥပဒေဝန်ထမ်းအိမ်စာနဲ့ (၁)

တရားရေးအကြံပေး - ဦးဘသန်း

* ၁၉၀၀-ခုနှစ်၊ ဖြေဆိုရမည့်အမတ် ၃၅၂ (ခ)နှင့် ၃၅၃(ခ)

† ၁၉၀၀-ခုနှစ်၊ ပြင်ဗူးခိုင်ရာပြင်ဆင်မှု အမှတ် ၆၂ (က) တွင် ချမှတ်သော (၁၉-၅-၀၀) ရက်စွဲပါ ရောဇာတိတိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်ကိုပြင်ဆင်မှု။

ဖျာပုံမြို့နယ်တရားရုံး၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုကြီးအမှတ် ၁၆၆/၀၆ တွင် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၃၅၃(ခ)/၀၈ မှ ပြင်ဆင်မှုလျှောက်ထားသူ မူလရုံး တရားခံ မောင်မြတ်ဆွေအပေါ် မြို့နယ်တရားရုံးက ရုပ်မြင်သံကြားနှင့် ခွီဒီယို ဥပဒေပုဒ်မ ၃၁/၄၀ အရ စွဲချက် တင်ပြီးနောက် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၂၉၂(င) အရ ဒဏ်ငွေ ကျပ် ၁၀၀၀/- ပေးဆောင်စေရန်နှင့် မဆောင်ဖျက်ကွက်က ထောင်ဒဏ်တစ်လ ကျခံစေရန်နှင့် သက်သေခံပစ္စည်းများဖြစ်သော ခွီဒီယိုပြစက်တစ်လုံး၊ စက်ကြိုးတစ်ချောင်း၊ ရုပ်မြင်သံကြားစက်တစ်လုံးနှင့် အနီရောင်ကြိုးခွေ(၁)ခုတို့ကို ဒေါက်တာ ဆာကားသို့ ပြန်ပေးစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ ယင်း အမိန့်အပေါ် ရောဝတီတိုင်းတရားရုံးက ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၆၂(က)ကို ဖွင့်လှစ်ပြီး မူလ မြို့နယ်တရားရုံး၏ အမိန့်အားပယ်ဖျက်ကာ မောင်မြတ်ဆွေအား ရုပ်မြင်သံကြားနှင့် ခွီဒီယိုဥပဒေပုဒ်မ ၄၀ အရ ငွေဒဏ် ကျပ် နှစ်သောင်းတိတိ ပေးဆောင်စေရန်နှင့် ဒဏ်ငွေမဆောင်က အလုပ်ဖြင့်ထောင်ဒဏ် (၂)နှစ် ကျခံစေရန်အပြင် သက်သေခံပစ္စည်း ခွီဒီယိုတစ်လုံး၊ စက်ကြိုးတစ်ချောင်း၊ ၂၀-လက်မ နေရှင်နယ် ရုပ်မြင်သံကြား စက်တစ်လုံး၊ အိမ်အနီရောင် ကြိုးခွေ(၁)ခုတို့ကို ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာအဖြစ် သိမ်းဆည်းစေရန် ပြင်ဆင် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ ယင်းအမိန့်ကို မကျေနပ်သဖြင့် သက်သေခံပစ္စည်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဒေါက်တာဆာကားက ပြစ်ပြင် ၃၅၂(ခ)/၀၈ အရ လည်းကောင်း၊ ပြစ်ဒဏ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ မူလရုံး တရားခံ မောင်မြတ်ဆွေက ပြစ်ပြင် ၃၅၃(ခ)/၀၈ အရ လည်းကောင်း အသီးသီး ဗဟိုတရားရုံး (ယခု တရားရုံးချုပ်)သို့ ဤပြင်ဆင်မှုများကို တင်သွင်းခြင်းဖြစ်သည်။

၁၉၀၉
ဒေါက်တာ
ဆာကား
မောင်မြတ်
ဆွေ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်

အမှုမှာ ဖျာပုံမြို့ (၁)ရပ်ကွက်ရှိ မောင်မြတ်ဆွေ၏ ဆေးရိုးဂိုဒေါင် အတွင်း၌ ၂၀-၁၂-၀၅ နေ့ နေ့လည် ၁၂ နာရီခွဲခန့်တွင် မောင်မြတ် ဆွေသည် လျှောက်ထားသူ ဒေါက်တာဆာကားပိုင် ရုပ်မြင်သံကြားစက် နှင့် ခွီဒီယိုစက်ဖြင့် တရားဝင်ခွင့်ပြုချက်မရှိသော ခွီဒီယိုတိတ်ခွေကို ပြသ နေစဉ် အနီးရှိ ညစ်ညမ်းသော ခွီဒီယိုတိတ်ခွေတစ်ခုကိုပါ တွေ့ရှိရမိသည့် အတွက် ဖျာပုံ ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့စခန်းမှ မောင်မြတ်ဆွေပါ(၁၁)ဦးတို့ အပေါ် ဖျာပုံမြို့နယ်တရားရုံးတွင် ရုပ်မြင်သံကြားနှင့် ခွီဒီယို ဥပဒေပုဒ်မ ၄၀ နှင့် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၂၉၂/၁၀၄ တို့အရ တရားစွဲဆိုတင်ပို့ ခဲ့ရာ မြို့နယ်တရားရုံးက မောင်မြတ်ဆွေအပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၉၂(င)အရ ပြစ်ဒဏ်သတ်မှတ်ခဲ့ပြီး ကျန်တရားခံ (၁၀)ဦး အပေါ် အမှုမှ စွဲချက်မတင်မီပြန်လွှတ်ကာ သက်သေခံ ပစ္စည်းများကို မူလပိုင်ရှင်ဆိုသူ ဒေါက်တာဆာကားအား ပြန်ပေးစေရန် အမိန့်ချမှတ် ခဲ့ရာမှ ပေါ်ပေါက်လာသောအမှုဖြစ်သည်။

၁၉၈၉
 ခေါက်တာ
 ဆာကား
 မေ ၁၆ မြတ်
 ဆွေ
 နှင့်
 ပြည်ထောင်စု
 မြန်မာ
 နိုင်ငံတော်

ဤပြင်ဆင်မှု နှစ်မှုစလုံးမှာ အကြောင်းချင်းရာ တစ်ရပ်တည်းမှ ပေါ်
 ပေါက်လာသော ပြင်ဆင်မှုများဖြစ်၍ ဤစီရင်ချက်သည် ယင်းပြင်ဆင်မှု
 နှစ်မှုစလုံးနှင့် အကျုံးဝင် သက်ဆိုင်စေရမည်။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၃၅၂(ခ)/၈၈ တွင် လျှောက်ထားသူ
 ဒေါက်တာဆာကားက အဓိကပြင်ဆင်မှု အကြောင်းပြချက်အဖြစ် တင်ပြ
 ရာတွင် သက်သေခံပစ္စည်းများကို လျှောက်ထားသူသည် အခကြေးငွေ
 ဖြင့် ငှားရမ်းခြင်းမပြုသည့်ပြင် လျှောက်ထားသူအား အသိမပေးဘဲ
 တရားခံက ယူဆောင်ပြသခဲ့ခြင်းဖြစ်၍ မူလရုံးက လျှောက်ထားသူအား
 ပြန်ပေးစေဟု အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်ကို တိုင်းတရားရုံးသည် လျှောက်ထားသူ
 အပေါ် ကြားနာခြင်းမရှိဘဲ လျှောက်ထားသူ၏အကျိုးနှင့် ဆန့်ကျင်လျက်
 ပြင်ဆင်အမိန့်ချမှတ်ခဲ့ခြင်းမှာ ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်ပြီး လျှောက်ထားသူအဖို့
 များစွာနစ်နာကြောင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှု အမှတ်
 ၃၅၃(ခ)/၈၈ တွင် လျှောက်ထားသူ မောင်မြတ်ဆွေက အဓိက
 အကြောင်းပြချက်များ အဖြစ် တင်ပြရာတွင်လျှောက်ထားသူသည် ဖမ်းဆီး
 စဉ်အချိန်က ညစ်ညမ်းသော တိတ်ခွေကို ပြသနေကြောင်း ခိုင်လုံသော
 သက်သေခံချက်မရှိ၍ လျှောက်ထားသူအပေါ် မြို့နယ်တရားရုံးက ပြစ်မှု
 ဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၂၉၂ (င) ဖြင့်ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခဲ့ခြင်းသည် မှားယွင်းမှု
 မရှိပါဘဲလျက် တိုင်း တရားရုံးက ပြင်ဆင်မှု (က)နှင့်လွှတ်ပြီး ပြစ်မှုထင်
 ရှား၊ တွေ့ရှိခြင်းနှင့်ပြစ်ဒဏ်တို့ကို ပြင်ဆင်ပြောင်းလဲခဲ့ခြင်းသည် မှားယွင်း
 ကြောင်းဖြင့် တင်ပြထားသည်။

မြို့နယ်တရားရုံး အမှုတွဲကို လေ့လာသုံးသပ်ရာတွင် အချင်းဖြစ်သည့်
 ဆိုသည့် ၂၈-၁၂-၈၅ နေ့က ဖျာပုံမြို့နယ် (၁)ရပ်ကွက်ရှိ မောင်မြတ်
 ဆွေ၏ ဆေးရိုးဂိုဒေါင်အတွင်း၌ တရားဝင် ခွင့်ပြုချက်မရှိသော ဗီဒီယို
 တိတ်ခွေကိုပြသနေစဉ် မောင်မြတ်ဆွေအား သက်သေခံပစ္စည်းများဖြစ်သော
 ဗီဒီယိုပြစက်တစ်လုံး၊ စက်ကြိုးတစ်ချောင်း၊ ရုပ်မြင်သံကြားစက်တစ်လုံး၊ အနီ
 ရောင်ကြိုးခွေ (၁) ခု၊ သိုင်းဇာတ်လမ်း တိတ်ခွေ၊ ဖိုမ ဆက်ဆံရေး
 တိတ်ခွေတို့နှင့်အတူ ဖမ်းဆီးရမိခဲ့သည်ဆိုသော အချက်သည် အငြင်းပွား
 ကြောင်း မတွေ့ရှိရချေ။ သို့သော် မောင်မြတ်ဆွေက ယင်းတိတ်ခွေ နှစ်
 ခွေမှာ စိန်ဂျွန်းဈေးထဲမှ ဝယ်လာခဲ့ပြီး မူလတန်းကျောင်း ရံပုံငွေအတွက်
 ဒေါက်တာဆာကားပိုင် ဖော်ပြပါ သက်သေခံဗီဒီယိုစက်တို့ဖြင့် ပြသစဉ်
 အဖမ်းခံရခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ သိုင်းဇာတ်ကားကိုပြသစဉ် ဖြစ်ကြောင်း၊ ဖိုမ
 ဆက်ဆံရေးဟုဆိုသော တိတ်ခွေကို ပြသခြင်း မပြုရသေးကြောင်းဖြင့်
 ထုချေထားသည်။

အချင်းဖြစ်သည့် ရက်သည် ၂၈-၁၂-၈၅ နေ့ဖြစ်ရာ ရုပ်မြင်သံကြားနှင့်
 ဗီဒီယိုဥပဒေကို ပြည်သူ့လွှတ်တော်မှ ၁၉၈၅ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ (၇)

ရက်နေ့ကပင်ထုတ်ပြန် ကြေငြာခဲ့ပြီးဖြစ်၍ ယင်းဥပဒေထို ပြဋ္ဌာန်းပြီးမှ အချင်းဖြစ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရသည်။ ၁၉၇၃-ခုနှစ်၊ စကားရပ်များ အနက်အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃၈ ပုဒ်မခွဲ (ခ) တွင် “ဥပဒေတစ်ရပ်ရပ်တွင် ယင်းဥပဒေအာဏာတည်သည့်နေ့ရက်ကိုအတိအလင်းသတ်မှတ်ထားခြင်းမရှိလျှင် ယင်းဥပဒေသည် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ တော်လှန်ရေးကောင်စီက ကြေညာသည့်နေ့ရက်တွင် စတင်အာဏာတည်စေရမည်” ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားရာ ယင်းပြဋ္ဌာန်းချက်အရ ဆိုလျှင် ရုပ်မြင်သံကြားနှင့် ခွီဒီယိုဥပဒေသည် ယင်းဥပဒေကို ပြည်သူ့လွှတ်တော်မှ ကြေညာခဲ့သည့် ၁၉၈၅ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ (၇) ရက်နေ့တွင် စတင်အာဏာသက်ရောက်ကြောင်း မှတ်ယူရပါမည်။ အချင်းဖြစ်သည့်အချိန်က ဆင်ဆာအဖွဲ့၊ ဖွဲ့စည်းခြင်းမပြုရသေးသည့်စိုင်းအောင် ဤဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းပြီးဖြစ်သည့်အတွက် ယခုကဲ့သို့ ဆင်ဆာအဖွဲ့၏ ခွင့်ပြုချက်မရရှိသော သက်သေခံတိတ်ခွေကို မောင်မြတ်ဆွေက ပြသခဲ့ခြင်းသည် ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၃၁ ပါ တားမြစ်ချက်ကို ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်ရာ ရောက်သောကြောင့် ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၄၀ အရ စွဲချက်တင်ထားပါလျက် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၂၉၂ (င) အရ ပြစ်ဒဏ်ပေးခဲ့သည့် မြို့နယ်တရားရုံး၏အမိန့်ကို တိုင်းတရားရုံးက ပြင်ဆင်မှု (က) ဖွင့်လှစ်ပြီး မောင်မြတ်ဆွေအပေါ် ရုပ်မြင်သံကြားနှင့် ခွီဒီယိုဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၀ အရ ပြစ်ဒဏ်သတ်မှတ်ခဲ့ခြင်းသည် ဥပဒေအရ မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုသာချေ။

၁၉၈၉
ဒေါက်တာ
ဆာကား
မောင်မြတ်
ဆွေ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်

သို့သော် သက်သေခံပစ္စည်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မြို့နယ်တရားရုံးမှ ယင်းသက်သေခံပစ္စည်းများကို ပြန်ပေးထားခြင်းခံရသူ ပိုင်ရှင်ဟု ဆိုသော ဆရာဝန်ကြီး ဒေါက်တာဆာကား (လိုပြ-၅) အား ပြင်ဆင်မှု လျှောက်ထားခံရသူတစ်ဦးအဖြစ် ခေါ်ယူကြားနာသင့်ပါလျက် ယင်းသို့ခေါ်ယူကြားခြင်းမရှိဘဲ အစိုးရဘဏ္ဍာအဖြစ် သိမ်းဆည်းစေရန် ချမှတ်ခဲ့သည့် တိုင်းတရားရုံး၏အမိန့်သည် ဥပဒေနှင့် ညီညွတ်ခြင်း ရှိ မရှိ လေ့လာသုံးသပ်ရန် လိုမည်ဖြစ်သည်။

ပြင်ဆင်မှုအာဏာကို ကျင့်သုံးသည့် သက်ဆိုင်ရာတရားရုံးရှေ့မှောက်၌ မည်သည့်အမှုသည်ကိုမျှ ကိုယ်တိုင်ဖြစ်စေ၊ ရှေ့နေဖြင့်ဖြစ်စေ လျှောက်လဲပြောဆိုပိုင်ခွင့်မပေးဘဲ နေခွင့်ရှိသည်ဆိုရာတွင် ယင်းတရားရုံးက သင့်တော်သည်ဟု ထင်မြင်ယူဆပါလျှင် မည်သည့် အမှုသည်ကိုမဆို ကိုယ်တိုင်ဖြစ်စေ၊ ရှေ့နေဖြင့်ဖြစ်စေ လျှောက်လဲပြောဆိုခွင့် ပေးနိုင်ကြောင်း ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၄၄၀ ၏ ချွင်းချက်တွင် ဖော်ပြထားသည်။

ရုပ်မြင်သံကြားနှင့် ခွီဒီယိုဥပဒေပုဒ်မ ၃၁-တွင် “ဆင်ဆာ အဖွဲ့၏ ခွင့်ပြုချက်မရရှိသော မည်သည့် ခွီဒီယိုရိုက်ကူးချက် သို့မဟုတ် ခွီဒီယိုကူးယူချက်ကိုမျှ ဖြန့်ချိခြင်း၊ ငှားရမ်းခြင်း၊ ပြသခြင်းမပြုရ” ဟူ၍ လည်း

၁၉၈၉
ဒေါက်တာ
ဆာကား
မောင်မြတ်
ဆွေ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်

ကောင်း၊ ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၄၀ တွင် “မည်သူမဆို ပုဒ်မ ၃၁ ပါပြဋ္ဌာန်းချက်ကို ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်ကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခြင်းခံရလျှင် အနည်းဆုံး ထောင်ဒဏ်နှစ်နှစ်မှ အများဆုံး ထောင်ဒဏ်သုံးနှစ် အထိ သို့မဟုတ် အနည်းဆုံး ငွေဒဏ်နှစ်သောင်းမှ အများဆုံး ငွေဒဏ်ကျပ်သုံးသောင်းအထိ သို့မဟုတ် ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံး ကျခံစေရမည်။ ထို့ပြင် ဗွီဒီယို လုပ်ငန်းနှင့် တိုက်ရိုက်သက်ဆိုင်သော ပစ္စည်းများကိုလည်း ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာအဖြစ် သိမ်းဆည်းခံရမည်” ဟူ၍ လည်းကောင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

မူလမြန်မာတရားရုံးက သက်သေခံဗွီဒီယိုစက် (၁) လုံး၊ စက်ကြိုး (၁) ချောင်း၊ ၂၀-လက်မ တယ်လီဗေးရှင်း (၁) လုံး၊ အိမ်အနီရောင်ကြိုးခွေ (၁) ခု စက္ကူသေတ္တာခွံ (၂) လုံးနှင့် ဖော့တုံးများမှာ သက်သေဒေါက်တာဆာကားပိုင် ပစ္စည်းများဖြစ်ပြီး မောင်မြတ်ဆွေမှ ပိုင်ရှင်ခွင့်ပြုချက်မရယူဘဲ ယူဆောင်ခဲ့ပြီး ဗွီဒီယိုပြသရာတွင် အသုံးပြုခဲ့ကြောင်းပေါ်ပေါက်၍ ယင်းသက်သေခံပစ္စည်းများကို အယူခံရက်ကျော်လွန်က ပိုင်ရှင်ဒေါက်တာဆာကားသို့ ပြန်ပေးစေရန် အမိန့်ချမှတ်ထားကြောင်း တွေ့ရသည်။ သို့သော် တိုင်းတရားရုံးက ယင်းသက်သေခံပစ္စည်းများကို အစိုးရဘဏ္ဍာအဖြစ် သိမ်းဆည်းစေရန် ပိုင်ရှင်ဆိုသူ ဒေါက်တာဆာကား၏ အကျိုးကို ဆန့်ကျင်ပြီး အမိန့် ချမှတ်ခဲ့ရာ ယင်း သို့ အမိန့်မချမှတ်မီ ဒေါက်တာဆာကားအား ပြင်ဆင်မှုလျှောက်ထားခံရသူ အမှတ်စဉ် (၂) အဖြစ် တိုင်းတရားရုံးက ခေါ်ယူပြီး လျှောက်လဲပြောဆိုခွင့် အခွင့်အရေးမပေးခဲ့ခြင်းသည် ဥပဒေအရ တရားမျှတမှုရှိသည်ဟုဆိုရန် ခံယဉ်းမည်ဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် ရော့ဘတ်တိုင်းတရားရုံးက မောင်မြတ်ဆွေအပေါ် ရုပ်မြင်သံကြားနှင့် ဗွီဒီယိုဥပဒေပုဒ်မ ၄၀ အရ ပြစ်မှုထင်ရှား တွေ့ရှိကြောင်းဖြင့် ပြစ်ဒဏ်သတ်မှတ်ထားခြင်းကို အတည်ပြုသည်။ သို့ရာတွင် သက်သေခံပစ္စည်းများအား အစိုးရဘဏ္ဍာအဖြစ် သိမ်းဆည်းစေရန် ချမှတ်သည့် အမိန့်ကိုမူပယ်ဖျက်ကာ ယင်း သက်သေခံပစ္စည်းများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မူလပိုင်ရှင်ဟုဆိုသူ ဒေါက်တာဆာကားအား ပြင်ဆင်မှု လျှောက်ထားခံရသူအဖြစ် ခေါ်ယူကြားနာပြီး ဥပဒေနှင့်အညီ ပြန်လည်ဆုံးဖြတ်ရန် ညွှန်ကြားလိုက်ကြောင်း အမိန့်ချမှတ်သည်။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာပြင်ဆင်မှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီး ဦးခင်မောင်အေးနှင့်

ဦးအေးအုန်းတို့ရှေ့တွင်

မောင်မောင်ပါ(၄)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်*

† ၁၉၈၉
မတ်လ
၂၉ ရက်

ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၂၇၊ ၂၂၈(၁)(ဂ)နှင့် ၂၃၀ပါ
ပြဋ္ဌာန်းချက်-တရားစွဲဆို ခွင့်ပြုမိန့် မရမီ စစ်ဆေးထားသည့်
သက်သေခံချက်များကို အခြေခံ၍ စွဲချက်တင်စစ်ဆေးရန် အမိန့်
မချမှတ်နိုင်သော်လည်း အမှုကို အစမှ ပြန်လည် စစ်ဆေးရန်
အမိန့်ချမှတ်နိုင်ခြင်း။

သံဖြူဇရပ်မြို့နယ်တရားရုံး၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုကြီးအမှတ် ၃၇၀/၈၄၆
(ယခု တွဲဖက်မှုန်ပြည်နယ် တရားသူကြီးရုံး၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုကြီးအမှတ်
၁၃၈/၈၈)တွင် ပြည်နယ်တရားရုံး၏ အမိန့်အရ ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်
ထားသူ မောင်မောင်နှင့် အခြား(၃)ဦးအပြင် မူလမူတရားခံ(၇)ဦး
လုံးအပေါ် ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဆိုရှယ်လစ်စီးပွားရေးစနစ် တည်ဆောက်မှု
အတွက် လုပ်ပိုင်ခွင့်များအပ်နှင်းသည့် ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅(၁)အရ အမှုကို
အစမှ ပြန်လည်စစ်ဆေးမည်ဖြစ်ကြောင်း အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ အဆိုပါ
အမိန့်ကို မောင်မောင်တို့(၄)ဦးက မကျေနပ်၍ မွန်ပြည်နယ် တရားရုံးသို့
ပြင်ဆင်မှုတင်သွင်းခဲ့ရာ အကျဉ်းနည်း ပလပ်ခြင်းခံရသဖြင့် တရားရုံးချုပ်
သို့ ပြင်ဆင်မှု တင်သွင်းလာခြင်းဖြစ်သည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဆိုရှယ်လစ်စီးပွားရေးစနစ် တည်
ဆောက်မှုအတွက် လုပ်ပိုင်ခွင့်များအပ်နှင်းသည့်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄(၁)အရ

* ၁၉၈၈-ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှု အမှတ် ၃၆၉(ခ)

† ၁၉၈၇-ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၆၆(၁၁)
၁၉၈၈-ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၉၁(၁၁) တို့တွင် ချမှတ်သော
၉၀-၆-၈၇ ရက်စွဲပါ မွန်ပြည်နယ်တရားရုံး၏အမိန့်ကို ပြင်ဆင်မှု။
၁၆-၆-၈၈

၁၉၈၉
မောင်မောင်
ပါ(၄)
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်

စစ်ဆေးခဲ့ပြီးနောက် အမိန့် မချမှတ်ရသေးမီ ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၁၅(၁) အရ တရားစွဲဆိုခွင့်ပြုမိန့်ရလာသည့်အခါ ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၁၄(၁) အရ စစ်ဆေးထားသည့် သက်သေခံချက်များကို အခြေခံ၍ တရားခံ များအား ပုဒ်မ ၁၅(၁)အရ စွဲချက်တင်စစ်ဆေးရန် အမိန့်ချမှတ်မည် ဆိုလျှင် မှားယွင်းမည်ဖြစ်သော်လည်း အမှုကို အစမှပြန်လည်စစ်ဆေး ရန် ချမှတ်ခဲ့သည့်အမိန့်မှာ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၂၂၇၊ ၂၂၈(၁)(ဂ)နှင့် ၂၃၀ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် ညီညွတ်သည့် အမိန့် တစ်ရပ်သာဖြစ်သဖြင့် မှားယွင်းသည်ဟုမဆိုနိုင်ပေ။

လျှောက်ထားသူများအတွက် - ဦးဘုန်းအောင်ကျော်၊ တရားရုံး ချုပ်ရှေ့နေမှ ရေးသားလျှောက်လဲ ချက် တင်သည်။

လျှောက်ထားခံရသူအတွက် - ဦးကျင်စိန်၊ ဥပဒေ ဝန်ထမ်း အဆင့် (၁)

တရားရေးအကြံပေး - ဦးတင်အေး

သံဖြူဇရပ်မြို့နယ်တရားရုံး၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုကြီးအမှတ် ၃၇၀/၈၄ (ယခု တွဲဖက် မှန်ပြည်နယ်တရားသူကြီးရုံး ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၁၃၈/၈၈) တွင် ပြည်နယ်တရားရုံး၏ အမိန့်အရ ပြင်ဆင်ရန် လျှောက် ထားသူ မောင်မောင်နှင့် (၃)ဦးအပြင် မူလမှု တရားခံ(၇)ဦးစလုံး တို့အပေါ် ၁၉၆၅ ခုနှစ် ဆိုရှယ်လစ်စီးပွားရေးစနစ် တည်ဆောက်မှု အတွက် လုပ်ပိုင်ခွင့်များအပ်နှင်းသည့် ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅(၁)အရ အမှုကို အစမှ ပြန်လည်စစ်ဆေးမည်ဖြစ်ကြောင်း အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ အဆိုပါ အမိန့်ကို မောင်မောင်တို့(၄)ဦးက မကျေနပ်၍ မှန်ပြည်နယ်တရားရုံးသို့ ပြင်ဆင်မှုတင်သွင်းခဲ့ရာ အကျဉ်းနည်းပုလပ်ခြင်းခံရသဖြင့် တရားရုံးချုပ် သို့ ဤပြင်ဆင်မှုကို တင်သွင်းလာခြင်းဖြစ်သည်။

အမှုမှာ သံဖြူဇရပ်မြို့နယ် ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ဝင် ဦးမောင်သန်းနှင့် ကျိုက္ခမိကျေးရွာ ပြည်သူ့ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ ဦးချစ်လွင် တို့ ပါဝင်သော အဖွဲ့သည် စက်လှေ နှစ်စီးဖြင့် ၂၅-၉-၈၄ နေ့ နံနက် (၈၂၀၀) နာရီခန့်က ကျိုက္ခမိပင်လယ်ရေပြင်၌ ကင်းလှည့်စောင့်ဆိုင်းနေ စဉ် ရာဘာ (၂၂၁၅၂) ပေါင် တင်ဆောင်လာသော စက်လှေတစ်စီးကို ဖမ်းဆီးရမိသဖြင့် စက်လှေပေါ်ပါသူ (၆) ဦးနှင့် ထွက်ပြေးတရားခံ ခင်မောင်လတ်တို့အပေါ် ဦးချစ်လွင်၏ တိုင်ကြားချက်အရ ၁၉၆၅ခုနှစ် ဆိုရှယ် လစ် စီး ပွား ရေး စ နစ် တည်ဆောက်မှုအတွက် လုပ်ပိုင်ခွင့်များ

အပ်နှင်းသည့်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄(၁)စွဲချက်ဖြင့် တရားစွဲဆိုတင်ရှိခဲ့သည့်အမှု ဖြစ်သည်။

၁၉၈၉
မောင် မောင်
ပါ(၄)
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်

ပြင်ဆင်ရန်အကြောင်းပြချက်အဖြစ် မောင်မောင်တို့(၄)ဦး၏ အကျိုးဆောင်မှ အဓိကထား၍တင်ပြရာ၌ ၁၉၆၅ ခုနှစ် ဆိုရှယ်လစ်စီးပွားရေးစနစ်တည်ဆောက်မှုအတွက် လုပ်ပိုင်ခွင့်များ အပ်နှင်းသည့် ဥပဒေသည် အထူးဥပဒေဖြစ်ပြီး ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၁၅(၁) အရ တရားစွဲဆိုလျှင်ပုဒ်မ ၁၅(၂)အရ ကြိုတင် ခွင့်ပြုမိန့်ပါရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသောကြောင့် စီရင်ချက်မချမီ စွဲချက်ကို ပြင်ဆင်ခွင့်ရှိကြောင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသောပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၂၇ နှင့် ၂၂၈ တို့အရ လိုက်နာခွင့် မရှိသဖြင့် သံဖြူဇရပ်မြို့နယ်တရားရုံးနှင့် မွန်ပြည်နယ်တရားရုံးတို့၏ အမိန့်မှာ မှားယွင်းနေကြောင်းတင်ပြထားသည်။ ၎င်းအပြင် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၂၇(၂)နှင့် ၂၃၀ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်လည်းညီညွတ်မှုမရှိဘဲ လျှောက်ထားသူများအပေါ် ၁၉၆၅ ခုနှစ် ဆိုရှယ်လစ် စီးပွားရေးစနစ် တည်ဆောက်မှုအတွက် လုပ်ပိုင်ခွင့်များအပ်နှင်းသည့် ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅(၁)အရ အမှုကိုအစမှ ပြန်လည်စစ်ဆေးစေသည့်အမိန့်မှာ မှားယွင်းနေကြောင်း တင်ပြထားသည်။ သို့အတွက် သံဖြူဇရပ်မြို့နယ်တရားရုံးက ၃၀-၁-၈၉ နေ့တွင်ချမှတ်ခဲ့သောအမိန့်အတိုင်း ပုဒ်မ ၁၄(၁)ဖြင့်ရောက်ရှိနေသောအဆင့်မှ အမှုကို ဆက်လက်စစ်ဆေးသွားစေရန် အမိန့် ချမှတ်ပေးသင့်ကြောင်းတင်ပြထားသည်။ ထွက်ပြေးနေရာမှ မိလာသောတရားခံခင်မောင်လတ်အတွက်လည်း တရားရုံးများလက်စွဲ စာပိုဒ်-၁၁၃၆ အရ သီးခြား အမှုသစ် ဖွင့်လှစ်ရမည်ကို တစ်မှုတည်း၌ ပူးတွဲ၍ စစ်ဆေးရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့ခြင်းမှာ မှားယွင်းကြောင်း ဆက်လက် တင်ပြထားသည်။

သံဖြူဇရပ်မြို့နယ်တရားရုံးက လျှောက်ထားသူ မောင်မောင်တို့(၄)ဦးအပါအဝင် တရားခံ (၆) ဦးတို့အပေါ် ၁၉၆၅ ခုနှစ် ဆိုရှယ်လစ် စီးပွားရေးစနစ် တည်ဆောက်မှုအတွက် လုပ်ပိုင်ခွင့်များ အပ်နှင်းသည့် ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄(၁)အရ ၃၀-၈-၈၅ နေ့တွင်စွဲချက်တင်ခဲ့ရာ တရားခံများက ငြင်းဆိုကြသဖြင့် အမှုကိုဆက်လက်စစ်ဆေးခဲ့သည်။ ၁-၁၀-၈၅ နေ့တွင် နှစ်ဘက်သက်သေများအားလုံး စစ်ဆေးပြီးစီးခဲ့သဖြင့် အပြီးသတ် လျှောက်လှဲချက်ကြားနာရန် ၉-၁၀-၈၅နေ့သို့ ချိန်းဆိုသည်။ အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် အပြီးသတ် လျှောက်လှဲချက်ကို မကြားနာနိုင်ခဲ့ပေ။

၈-၁-၈၇ နေ့သို့ ရောက်သည့် အခါ မြို့နယ် ဥပဒေ ဝန်ထမ်းက ၁၉၆၅ ခုနှစ် ဆိုရှယ်လစ် စီးပွားရေးစနစ် တည်ဆောက်မှုအတွက် လုပ်ပိုင်ခွင့်များ အပ်နှင်းသည့် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၅(၁)အရ တရားခံ(၇)ဦးတို့အား တရားစွဲဆိုခွင့် ပြုထားသည့် ပြည်ထဲရေး နှင့် သူ့သနာရေး

၁၉၈၉
မောင် မောင်
ပါ(၄)
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်

ဝန်ကြီးဌာန၏ ခွင့်ပြုမိန့်ကို တင်သွင်း၍ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၅၀ (၁) အရ အမှုကို အစမှ ပြန်လည် စစ်ဆေးပေးရန် တင်ပြလျှောက်ထားသည်။ သံဖြူဇရပ်မြို့နယ် တရားရုံးက အမှုမှာ အပြီးသတ် လျှောက်လဲချက် ကြားနာရန် အဆင့်သို့ ရောက်ပြီးဖြစ်နေသည့် အပြင် အမှုစွဲ တင်စဉ်ကလည်း ပြည်ထဲရေးနှင့် သာသနာရေး ဝန်ကြီးဌာနသို့ ၁၅ (၁) အရ တရားစွဲခွင့် တောင်းထားကြောင်း တင်ပြခဲ့မှုမရှိသဖြင့် လည်းကောင်း၊ ၁၉၈၄ ခုနှစ်တွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သော အမှုဖြစ်၍ ကြန့်ကြာနေခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း ရုံးရှေ့ရှိ တရားခံ (၆) ဦးနှင့် စင်လျဉ်း၍ အပြီးသတ် အမိန့်ချမှတ်ရန် အတွက် လျှောက်လဲချက်ကို ဆက်လက် ကြားနာ သွားမည် ဖြစ်ကြောင်း ၃၀-၁-၈၇ နေ့စွဲပါ နေ့စဉ် မှတ်တမ်းဖြင့် အမိန့် ချမှတ်ခဲ့သည်။ တရားရုံး မတင်မီကပင် ထွက်ပြေးနေရာမှ ဖမ်းမိလာသော တရားခံ ခင်မောင်လတ်အတွက် အမှုသစ် ပြန်လည်ဖွင့်လှစ်စစ်ဆေးရန် လိုအပ်သော စာရွက် စာတမ်းများကို နိုင်ငံတော် အတွက် လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်သည့် ဥပဒေဝန်ထမ်းမှ တင်ပြစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။

အဆိုပါအမိန့်ကို နိုင်ငံတော်က မကျေနပ်၍ မွန်ပြည်နယ် တရားရုံးသို့ ပြင်ဆင်မှု တင်သွင်းခဲ့ရာ ပြင်ဆင်မှု အမှတ် ၆၆ (သ) / ၈၇ တွင် သံဖြူဇရပ် မြို့နယ်တရားရုံး၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပြီး တရားခံ ခင်မောင်လတ်နှင့် တကွ တရားခံများ အားလုံးအား ပုဒ်မ ၁၅ (၁) အရ အမှုကို အစမှ ပြန်လည် စစ်ဆေးစေရန် အမိန့်ချမှတ်သည်။

ပြည်နယ်တရားရုံး၏ အမိန့်အရ တရားခံ (၇) ဦးစလုံး အပေါ် ပုဒ်မ ၁၅ (၁) အရ အစမှ ပြန်လည် စစ်ဆေးမည်ဖြစ်ကြောင်း သံဖြူဇရပ် မြို့နယ် တရားရုံးက ၂၁-၇-၈၇ နေ့တွင် ပြင်ဆင် အမိန့် ချမှတ်ခဲ့ရာ အဆိုပါ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပေးရန် မောင်မောင်တို့ (၄) ဦးက လျှောက်ထားပြန်သည်။ ၎င်းတို့၏ လျှောက်ထားချက်ကို ပလပ်ကြောင်း သံဖြူဇရပ်မြို့နယ် တရားရုံးက ၁၁-၃-၈၈ နေ့တွင် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သဖြင့် ထိုအမိန့်ကို ပယ်ဖျက် ပေးရန် မောင်မောင်တို့ (၄) ဦးက မွန်ပြည်နယ် တရားရုံးတွင် ပြင်ဆင်မှု တင်သွင်းခဲ့ရာတွင် အကျဉ်းနည်း ပလပ်ခြင်း ခံရသည်။

၁၉၆၅ ခုနှစ် ဆိုရှယ်လစ် စီးပွားရေး စနစ် တည်ဆောက်မှု အတွက် လုပ်ပိုင်ခွင့်များအပ်နှင်းသည့် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၅ (၁) အရ တရားစွဲဆိုသည့် ကိစ္စတွင် ပုဒ်မ ၁၅ (၂) အရ လိုက်နာရန် လိုအပ်သည်။ ပုဒ်မ ၁၅ (၂) တွင် ပုဒ်မ ၁၅ (၁) အရ စွဲဆိုသည့် အမှုတိုင်း၌ အစိုးရ (သို့မဟုတ်) အစိုးရက လွှဲအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ် (သို့မဟုတ်) အစိုးရက လွှဲအပ်သော အဖွဲ့အစည်း၏ ကြိုတင် ခွင့်ပြုချက် ရယူရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်း ထားသည်။

သို့အတွက် ဤအမှုတွင် မူလမူ တရားခံများ အပေါ် ပြည်ထဲရေးနှင့် သာသနာရေး ဝန်ကြီးဌာနက ပုဒ်မ ၁၅(၁) အရ တရားစွဲခွင့် ပြုကြောင်း ပုဒ်မ ၁၅(၂) အရ ထုတ်ပေးသည့် အမိန့် မတိုင်မီက သံဖြူဇရပ် မြို့နယ် တရားရုံးမှ စစ်ဆေး ရယူခဲ့သော သက်သေခံချက်များမှာ တရားခံများ အပေါ် အသုံးပြုခွင့် မရှိသဖြင့် မည်သို့မျှ အကျိုးသက်ရောက်မှု မရှိချေ။

၁၉၈၉
မောင် မောင်
ပါ(၄)
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်

အမှုစစ် တရားရုံးသည် စီရင်ချက်မချမှတ်မီမည်သည့် အချိန်၌ မဆို မိမိ တင်ခဲ့သည့် စွဲချက်အမိန့်ကို ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၂၂၇ အရ ပြောင်းလဲခြင်း၊ ဖြည့်စွက်ခြင်း ပြုလုပ်နိုင်ခွင့် ရှိပေသည်။ သို့ရာတွင် ပြောင်း လဲမည့် စွဲချက်အသစ်၊ သို့မဟုတ် ဖြည့်စွက်မည့် စွဲချက်မှာ ကြိုတင်ခွင့်ပြုမိန့် လိုအပ်သော ပြစ်မှုမျိုး ဖြစ်နေလျှင် အဆိုပါ ကြိုတင်ခွင့်ပြုမိန့် မရမချင်း အမှုကိုဆက်လက် မဆောင်ရွက်နိုင်ကြောင်း ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၃၀ တွင် ဆက်လက် ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

သို့အတွက် ကြိုတင်ခွင့်ပြုမိန့် လိုအပ်သော ပြစ်မှုအတွက် ခွင့်ပြုမိန့် မရမီက စစ်ဆေး ရယူခဲ့သော သက်သေခံချက်များကို အခြေ ပြုပြီး ခွင့်ပြုမိန့် ရသည့် အခါ ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၂၂၇ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို လိုက်နာ၍ ကြိုတင် ခွင့်ပြုမိန့် လိုသော ပြစ်မှုဖြင့် ပြောင်းလဲ စွဲချက်တင်ခြင်းမှာ မှားယွင်း ကြောင်း (မောင်သောင်း ပါ-၂ နှင့် ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော် အမှု နှင့် ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော် နှင့် လန်ဘား ပါ-၇ ဦး အမှု) တွင် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

သို့ရာတွင် ဤအမှု၌ ၁၉၆၅ ခုနှစ် ဆိုရှယ်လစ် စီးပွားရေး စနစ် တည် ဆောက်မှု အတွက် လုပ်ပိုင်ခွင့်များ အပ်နှင်းသည့် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၅(၁) အရ တရားစွဲဆိုရန် ပုဒ်မ ၁၅(၂) အရ ခွင့်ပြုမိန့် မရမီက သံဖြူဇရပ်မြို့နယ် တရားရုံးမှ ရယူခဲ့သော သက်သေခံချက်များကို လက်ခံ၍ တရားခံများအား ပုဒ်မ ၁၅(၂) အရ စွဲချက် တင်စေရန် မွန်ပြည်နယ် တရားရုံးက အမိန့် ချမှတ်ခဲ့ခြင်း မဟုတ်ပေ။ တရားစွဲဆိုခွင့် အမိန့် ရပြီးချိန်မှ စ၍ အမှုကို အစမှ ပြန်လည် စစ်ဆေးစေရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ အဆိုပါ ပြည်နယ် တရားရုံး၏ အမိန့်ကိုပင် သံဖြူဇရပ်မြို့နယ် တရားရုံးက လိုက်နာ ဆောင်ရွက် ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

စွဲချက်ကို ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၂၇ အရ အမိန့်မချမှတ်မီ မည်သည့် အချိန်၌မဆို ပြောင်းလဲခြင်း၊ ဖြည့်စွက်ခြင်း ပြုလုပ်နိုင်ခွင့် ရှိရာ

၁။ ၁၉၈၆-ခုနှစ်၊ ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော် တရား စီရင်ထုံးများ၊ စာ-၇၇။

၁၉၈၉
မောင် မောင်
၀၁(၄)
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်

ယင်းသို့ စွဲချက် ပြောင်းလဲခြင်း၊ ဖြည့်စွက်ခြင်းပြုလုပ်ရာ၌ အမှုစစ် တရားရုံးက
လိုက်နာရမည့် နည်းလမ်းများကို ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေ ပုဒ်မ
၂၂၀ တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်-

“၂၂၀ (၁) စွဲချက်ကို ပြောင်းလဲရာ၌ ဖြစ်စေ၊ ဖြည့်စွက်ရာ၌
ဖြစ်စေ တရားရုံးသည် မိမိ၏ဆင်ခြင်တုံ တရားအရ

(က) အသစ်ပြောင်းလဲသည့်၊ သို့မဟုတ် ပြင်ဆင်
သည့် စွဲချက်သည် မူလကပင် တင်ခဲ့သော
စွဲချက် ဖြစ်ဘိ သကဲ့သို့ အမှုကို ဆက်လက်
စစ်ဆေး စီရင် နိုင်သည်၊ သို့မဟုတ်

(ခ) တရား မျှတမှု ရရှိနိုင်ရေး အတွက် လိုအပ်
သည်ဟု ထင်မြင်သည့် အချိန် ကာလ အပိုင်း
အခြား အထိ အမှုကို ရွှေ့ဆိုင်း နိုင်သည်၊
သို့မဟုတ်

(ဂ) စစ်ဆေးစီရင်မှု အသစ်ပြုလုပ်နိုင်သည်။

သို့ဖြစ်ရာ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၂၇ အရ အမှုစစ် တရား
ရုံးက စွဲချက်ကို ပြောင်းလဲခြင်း၊ သို့မဟုတ် ပြင်ဆင်ခြင်း ပြုလုပ်ရာတွင် ကြိုတင်
ခွင့်ပြုမိန့် မလိုသော ပြစ်မှုဖြစ်ပါက ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၂၀
(၁) (က) နှင့် ၂၂၀ (၁) (ခ) တို့အရ လိုက်နာ ဆောင်ရွက်နိုင်ခွင့် ရှိပြီး
ပြောင်းလဲမည့်၊ သို့မဟုတ် ဖြည့်စွက်မည့် စွဲချက်မှာ ကြိုတင်ခွင့်ပြုမိန့် လိုအပ်
သော ပြစ်မှုဖြစ်ခဲ့လျှင် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၃၀ အရ ခွင့်ပြုမိန့်
မရမချင်း စောင့်ဆိုင်းရန် လိုအပ်သည့် အပြင် ခွင့်ပြုမိန့် မရမီက စစ်ဆေး
ရယူခဲ့သော သက်သေခံချက်များမှာ အသုံးမပြုနိုင်တော့သဖြင့် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ
ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၂၂၀ (၁) (ဂ) အရ စစ်ဆေး စီရင်မှု အသစ် အဖြစ်
အစမှ ပြန်လည် စစ်ဆေးစီရင်နိုင်ခွင့် ရှိပေသည်။

သို့အတွက် မြို့၌ ကြည့်လျှင် ၁၉၆၅ ခုနှစ် ဆိုရှယ်လစ် စီးပွားရေး စနစ်
တည်ဆောက်မှု အတွက် လုပ်ပိုင်ခွင့်များ အပ်နှင်းသည့် ဥပဒေ ပုဒ်မ
၁၄ (၁) အရ စစ်ဆေးခဲ့ပြီးနောက် အမိန့် မချမှတ်ရသေးမီ ယင်း ဥပဒေ
ပုဒ်မ ၁၅ (၁) အရ တရားစွဲဆို ခွင့်ပြုမိန့် ရလာသည့် အခါ ယင်းဥပဒေပုဒ်မ
၁၄ (၁) အရ စစ်ဆေး ထားသည့် သက်သေခံချက်များကို အခြေခံ၍
တရားခံများအား ပုဒ်မ ၁၅ (၁) အရ စွဲချက်တင် စစ်ဆေးရန် အမိန့်
ချမှတ်မည် ဆိုလျှင် မှားယွင်းမည် ဖြစ်သော်လည်း အမှုကို အစမှ ပြန်လည်
စစ်ဆေးရန် ချမှတ်ခဲ့သည့် အမိန့်မှာ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေ ပုဒ်မ

၂၂၇၊ ၂၂၈(၁)(၈)နှင့် ၂၃၀ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် ညီညွတ်သည့် အမိန့်တစ်ရပ်သာ ဖြစ်သဖြင့် မှားယွင်းသည်ဟု မည်နိုင်ပေ။

၁၉၈၉
မောင် မောင်
ပါ(၄)
နှင့်
မြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်

၎င်းအပြင် အခြား တရားခံများကို တရားရုံးက စစ်ဆေးစီရင်ပြီး နောက်မှ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်နေသော တရားခံအား ရုံးရှေ့သို့ တင်ပို့ လာလျှင် ထိုတရားခံ အတွက် နံပါတ်သစ်နှင့် သီးခြား အမှုတွဲတစ်ရပ် ဖွင့်ရ မည်ဟု တရားရုံးများ လက်စွဲစာပိုဒ် ၁၁၃၇ ၏ တတိယအပိုဒ်၌ ပြဆိုထား သည်။ လျှောက်ထားသူများ၏ အကျိုးဆောင်တင်ပြသကဲ့သို့ တရားရုံးများ လက်စွဲ စာပိုဒ် ၁၁၃၆ ဟုတ်ချေ။ ယခု အမှုတွင် မောင်မောင်ပါ (၆)ဦးတို့၏ အမှုမှာ စစ်ဆေးစီရင် ပြီးစီးခြင်း မရှိသေးသဖြင့် ထွက်ပြေး နေခဲ့သော တရားခံ ခင်မောင်လတ် အတွက် အမှုသစ် ဖွင့်လှစ်ရမည် ဖြစ် ကြောင်း အကျိုးဆောင်၏ ဖောင်ပြမှုကို လက်ခံရန် အကြောင်း မရှိပေ။

သို့အတွက် ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားသူ မောင်မောင်တို့ (၄)ဦးနှင့် မူလမှု တရားခံများ အားလုံးအား ၁၉၆၅ ခုနှစ် ဧပြီလလစ်စီးပွားရေး စနစ် တည်ဆောက်မှု အတွက် လုပ်ပိုင်ခွင့်များ အပ်နှင်းသည့် ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅(၁)ဖြင့် အမှုကို အစမှ ပြန်လည်စစ်ဆေး စီရင်စေရန် ချမှတ်ခဲ့သည့် မွန်ပြည်နယ် တရားရုံး ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှု အမှတ် ၆၆(သ)/၈၇ ၏ အမိန့်တွင် မောင်မောင်တို့ (၄)ဦးနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် အမိန့်ကို အတည် ပြုလျက် ဤပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားမှုကို ပလပ်ကြောင်း အမိန့် ချမှတ် သည်။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အထွေထွေမှု

တရားရုံးချုပ် တရားသူကြီး ဦးကျော်တင့် ရှေ့တွင်

† ၁၉၈၉
စက်တင်ဘာ
လ ၇ ရက်

ဒေါ်ရှုရှင် (ခ) ဒေါ်အေးအေးမြင့်

နှင့်

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်*

တိုင်း တရားရုံးက မူလမှု စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာကို ကျင့်သုံး၍ အမှု စစ်ဆေး ဆောင်ရွက်ခဲ့ရာမှ မြို့နယ် တရားရုံးသို့ အမှု လွှဲပြောင်း ခံစားဆေး စေခဲ့ခြင်း-မြို့နယ်နှင့် တိုင်း (၂) ရုံးလုံးသည် မူလမှုစီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာအရသာ ကျင့်သုံး ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်း- တစ်ဆင့် မြင့်သော တရားရုံးက အယူခံ/ပြင်ဆင်မှု အာဏာကို ကျင့်သုံး ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်း မဟုတ်ခြင်း-တိုင်းတရားရုံးတွင် ပြုလုပ်ခဲ့သော ခံဝန်ချုပ်သည် မြို့နယ်တရားရုံးသို့ အမှုလွှဲပြောင်း ရောက်ရှိသည့် နေ့တွင် အလိုအလျောက် ပျက်ပြယ်ခြင်း။

လမ်းမတော်မြို့နယ် တရားရုံး၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီး အမှတ် ၈၇၄/၈၉ တွင် တရားခံဒေါ်ရှုရှင် (ခ) ဒေါ်အေးအေးမြင့်အပေါ် ၁၉၅၀ပြည့်နှစ်၊ အရေးပေါ်စီမံမှုအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅ (ည) အရစွဲဆိုထားသည့်။ ယင်းအမှုမှာ မူလက ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီး အမှတ် ၁၆၃၇/၈၈ ဖြစ်ပြီး လမ်းမတော်မြို့နယ် တရားရုံးသို့ လွှဲပြောင်း ပေးပို့ခဲ့သော အမှု ဖြစ်သည်။ လမ်းမတော်မြို့နယ်တရားရုံးက တရားလိုပြ သက်သေ (၈) ဦးကို စစ်ဆေးပြီးချိန်တွင် တိုင်းတရားရုံးက တရားခံ ဒေါ်ရှုရှင်အား အာမခံပေး ထားသော အမိန့်ကို ပြန်လည် ရုပ်သိမ်းကြောင်း ၆-၆-၈၉ ရက်နေ့က အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ ယင်းအမိန့်ကို ဒေါ်ရှုရှင်က မကျေနပ်၍ ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံးသို့ လျှောက်ထားသော်လည်း မအောင်မြင်သောကြောင့် တရား ရုံးချုပ်သို့ ဆက်လက်လျှောက်ထားလာခြင်း ဖြစ်သည်။

* ၁၉၈၉-ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အထွေထွေမှု အမှတ် ၈၀

† ၁၉၈၉-ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အထွေထွေမှု အမှတ် ၁၃၅ တွင် ချမှတ်သော ၂၇-၆-၈၉ ရက်စွဲပါ ရန်ကုန်တိုင်း တွဲဖက်တိုင်းတရားသူကြီး (၇) ဦး၏အမိန့် ကို လျှောက်ထားမှု။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ယခုအမှုအား မူလကတွဲဖက်တိုင်းတရားသူကြီး (၉) က ဆောင်ရွက်ခဲ့ရာ မြန်မာတရားသူကြီးများအား အထူး ရာဇဝတ် အာဏာ အပ်နှင်းလိုက်သော အခါ အမှုများကို သက်ဆိုင်ရာ မြန်မာတရားရုံးများသို့ လွှဲပြောင်း စစ်ဆေးစေခဲ့ရာတွင် ယခုအမှုမှာ လမ်းမတော်မြန်မာတရားရုံးသို့ ရောက်ရှိသွားခြင်း ဖြစ်သည်။ တွဲဖက် တိုင်းတရားသူကြီးက မူလမှ စီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာကို ကျင့်သုံး၍ အမှုအား စစ်ဆေးဆောင်ရွက်ခဲ့ရာမှ မြန်မာတရားရုံးသို့ ရောက်ရှိသွားခြင်း ဖြစ်သောကြောင့် တစ်ဆင့် မြင့်သော တရားရုံးက အယူခံ/ပြင်ဆင်မှု အာဏာကို ကျင့်သုံး ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းမျိုး မဟုတ်ပေ။ မြန်မာနှင့်တိုင်း (၂) ရုံးလုံးသည် မူလမှစီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာ အရ ကျင့်သုံးဆောင်ရွက်ခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်သောကြောင့် မြန်မာတရားရုံးသည် တစ်ဆင့်မြင့် တိုင်း တရားရုံး၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်သည်ဟု ဆို၍ ရမည် မဟုတ်ပေ။

၁၉၈၉
ဒေါ်ရှုရင်
(၁)
ဒေါ်အေး
အေးမြင့်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ တရားခံမှ တိုင်းတရားရုံးရှေ့တွင်ပြုလုပ်ခဲ့သော ခံဝန်ချုပ်သည် တိုင်းတရားရုံးရှေ့၌သာ အတည်ဖြစ်ပြီး မြန်မာတရားရုံးသို့ ရောက်ရှိသွားသည့် နေ့တွင် ယင်းခံဝန်ချုပ်သည် ဆက်လက် တည်ရှိခြင်း မရှိတော့ပေ။ အလိုအလျောက် ပျက်ပြယ်ပြီး ဖြစ်ရာ မြန်မာ တရားရုံး အနေဖြင့် ခံဝန်ဖြင့် တရားခံအား ဆက်လက် ထားသော အမှုမျိုးတွင် ခံဝန်ချုပ် အသစ်ကို ပြန်လည် ပြုလုပ်ရမည် ဖြစ်သည်။

- လျှောက်ထားသူ အတွက် - ဦးအုံးမောင်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- လျှောက်ထားခံရသူ အတွက် - ဦးခင်မောင်ဦး၊ ဥပဒေ အရာရှိ အဆင့် (၁)
- တရားရေး အကြံပေး - ဦးဘဟန်

လမ်းမတော်မြန်မာတရားရုံး ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုကြီးအမှတ် ၈၇၇/၈၉ တွင် တရားခံဒေါ်ရှုရင် (၁) ဒေါ်အေးအေးမြင့်အပေါ် ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်၊ အရေးပေါ်စီမံမှု အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅ (ည) အရစွဲဆိုထားသည်။ ယင်းအမှုမှာ မူလက ရန်ကုန်တိုင်း တွဲဖက် တိုင်း တရားသူကြီး (၉) ရုံး ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီး အမှတ် ၁၆၃၇/၈၈ အရ ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး လမ်းမတော်မြန်မာတရားရုံးသို့ လွှဲပြောင်း ပေးပို့ခဲ့သော အမှုဖြစ်သည်။ လမ်းမတော် မြန်မာ တရားရုံးက တရားလိုပြ သက်သေ (၈) ဦးကိုစစ်ဆေးပြီးချိန်တွင် မူလတွဲဖက်တိုင်းတရားသူကြီး (၉) ရုံးမှ တရားခံ ဒေါ်ရှုရင် (၁) ဒေါ်အေးအေးမြင့်အား အမှုအတွင်း အာမခံဖြင့် နေခွင့်ပြုသော အမိန့်ကို ပြန်လည် ရုပ်သိမ်းကြောင်း ၆-၆-၈၉ ရက်နေ့က အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ ယင်းအမိန့်ကို ဒေါ်ရှုရင် (၁) ဒေါ်အေးအေးမြင့်က မကျေနပ်၍ ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံးသို့ အထွေထွေ

၁၉၈၉
ဒေါ်ရှုရင်
(ခ)
ဒေါ်အေး
အေးမြင့်
နှင့်
မြတ်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်

လျှောက်လွှာ တင်သွင်းခဲ့သော်လည်း အောင်မြင်မှု မရရှိသောကြောင့် တရားရုံးချုပ်သို့ ဤအထွေထွေ လျှောက်လွှာကို တင်သွင်းသည်။

အမှုမှာ ဒေါ်ရှုရင်(ခ)ဒေါ်အေးအေးမြင့်သည် ၂၀-၁၀-၈၈ ရက်နေ့တွင် တပ်မတော်နှင့် လုပ်သားပြည်သူများ အထင်အမြင် လွဲမှားအောင် ပြောဆိုခြင်း၊ တပ်မတော်၏ ဂုဏ်သိက္ခာ ညှိုးနွမ်းစေရန် ပြောဆိုခြင်းများ ပြုလုပ်သည့်အပြင် ၂၇-၁၀-၈၈ ရက်နေ့က ၎င်း၏နေအိမ်အား ဝင်ရောက်ရှာဖွေစဉ်ကလည်း ချွဲထိ လောင်းကစားသည့် စာအုပ် စာရွက်များ တွေ့ရှိရသဖြင့် လောင်းကစား ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၅(က) အရ အရေးယူခံရသူ ဖြစ်ကြောင်း၊ ၎င်း ဒေါ်ရှုရင်(ခ)ဒေါ်အေးအေးမြင့်၏ အပြုအမူ အပြောအဆိုများသည် နိုင်ငံတော်၏ ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု ပြန်လည် ထူထောင်ရေးကို ထိခိုက် ပျက်ပြားစေရန် အကြောင်းရှိသော နည်းလမ်းဖြင့် အများပြည်သူ တစ်စု၏ ကိုယ်ကျင့်တရားကိုဖြစ်စေ အပြုအမူကိုဖြစ်စေ ဖောက်လွှဲဖောက်ပြန် ဖြစ်စေရန် ကြံရွယ်၍ ပြုလုပ်ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရ သောကြောင့် ၎င်းအပေါ် ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်၊ အရေးပေါ် စီမံမှု အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅(ည) အရ အရေးယူပေးပါရန် ဟု လမ်းမတော်ရဲစခန်းမှ ရဲအုပ်စခန်းမှူး ဦးထွန်းအောင်ငွေက တိုင်ချက် ရေးဖွင့်ရာမှ အမှုစတင် ပေါ်ပေါက်လာခြင်း ဖြစ်သည်။

လျှောက်ထားသူက အဓိက အကြောင်းပြချက် အဖြစ် တင်ပြရာ၌ လမ်းမတော်မြို့နယ် တရားရုံးသည် မိမိထက် အဆင့်မြင့်သော တိုင်းတရားရုံးက ပေးထားသည့် အာမခံကို ပယ်ဖျက်ခြင်းမှာ ဖြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၄၉၇(၅)နှင့် ညီညွတ်မှု မရှိကြောင်း၊ မိမိအား စွပ်စွဲထားသော ဖြစ်မှုမှာ သေဒဏ်၊ ကျွန်းဒဏ် ထိုက်သော ဖြစ်မှုမျိုး မဟုတ်သည့် အပြင် ဖြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၉၇(၁)၏ ခြင်းချက်နှင့် အကျုံးဝင်သူ ဖြစ်ပါလျက် ယင်း အချက်ကို ထည့်သွင်း မစဉ်းစားဘဲ အာမခံ ပြန်လည် ပယ်ဖျက်ခြင်းမှာ မှားယွင်းကြောင်း၊ လျှောက်ထားသူသည် နိုင်ငံတော်၏ အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် တရားဥပဒေ စိုးမိုးရေးကို မည်ကဲ့သို့ ထိခိုက် ပျက်ပြားအောင် ပြုလုပ်သည့်ဟု ခိုင်ခိုင်မာမာ တင်ပြထားခြင်း မရှိဘဲနှင့် အာမခံကို ပြန်လည် ရုပ်သိမ်းခဲ့ခြင်းမှာ ဥပဒေအရ မှန်ကန်မှု မရှိကြောင်းဖြင့် တင်ပြ ထားသည်။

မြို့နယ် တရားရုံး၏ အမှုတွဲကို လေ့လာရာ၌ တရားလိုပြ သက်သေ (၉)ယောက်နှင့် ရုံးခေါ်သက်သေ (၁)ယောက်တို့ကို စစ်ဆေးပြီးနောက် ဒေါ်ရှုရင် (ခ) ဒေါ်အေးအေးမြင့် အပေါ် စွဲဆိုထားသည့် အတိုင်း ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်၊ အရေးပေါ် စီမံမှု အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅ (ည) အရ စွဲချက်တင်ထားကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ အာမခံကို ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းသော နေ့အထိ တရားလိုပြ သက်သေ (၈)ဦးကို စစ်ဆေးထားသည်။

အာမခံကို ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းသော မြန်မာတရားရုံး၏ အမိန့်၌ ဒေါ်ရှုရင် (ခ)ဒေါ်အေးအေးမြင့် အပေါ် စွဲဆိုထားသော အမှုသည် အာမခံပေးခွင့် မရသော အမှု ဖြစ်ကြောင်း၊ စစ်ဆေးပြီး တရားလိုပြ သက်သေများ၏ ထွက်ဆိုချက်များအရ တရားခံသည် ပြစ်မှု ကျူးလွန်သည်ဟု မြင်သာသည့် အကြောင်းအချက်များ ပေါ်လွင်လျက် ရှိကြောင်း၊ အာမခံဖြင့် ဆက်လက် ထားရှိခြင်း အားဖြင့် နိုင်ငံတော်၏ အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် တရားဥပဒေ စိုးမိုးရေးကို ထိခိုက်ပျက်ပြားနိုင်စရာမရှိဟု တထစ်ချယူဆနိုင်ခြင်းမရှိကြောင်း၊ သို့ဖြစ်၍ တရားရုံးများလက်စွဲအပိုဒ် ၄၈၃ အရ အာမခံကို ပြန်လည်ရုပ်သိမ်း ကြောင်းဖြင့် ဖော်ပြထားသည်။

၁၉၈၉
ဒေါ်ရှုရင်
(ခ)
ဒေါ်အေး
အေးမြင့်
နှင့်
မြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်

တိုင်းတရားရုံးက မြန်မာတရားရုံး၏အမိန့်ကို အတည်ပြုရာ၌ ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံးက ၂၄-၁၁-၈၈ ရက်နေ့တွင် တရားခံအား အချုပ်လွှတ် ထုချေခွင့်ပြုခဲ့ရာတွင် ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၄၉၇ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက် များကို အခြေပြု၍ မူလမှု စီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာကို ကျင့်သုံးလျက် ယင်း အမိန့်ကို ချမှတ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း၊ တိုင်းတရားရုံးနှင့် မြန်မာတရားရုံး (၂)ရုံးတို့သည် မူလမှု စီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာကိုသာ ကျင့်သုံး ဆောင်ရွက်ခဲ့ ကြခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ တိုင်းတရားရုံး အနေဖြင့် အယူခံ/ပြင်ဆင်မှု အနေနှင့် အယူခံ/ပြင်ဆင်မှု အာဏာကို ကျင့်သုံး ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်း မဟုတ်သော ကြောင့် မြန်မာတရားရုံးအနေဖြင့် အထက် ရုံး၏အမိန့်ကို ပြန်လည် ပယ်ဖျက် ခဲ့သည်ဟု မဆိုနိုင်ကြောင်း၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၉၇ (၂) အရ အာမခံ ပေးသင့် မပေးသင့်ကို မူလ ရုံးက ဆုံးဖြတ်နိုင် သကဲ့သို့ လတ်တလော ပေါ်ပေါက်လာသော အခြေအနေများ အရ ယင်းဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၉၇ (၅) အရ မိမိရုံးကပေးထားသော အာမခံကို ပြန်လည်ရုပ်သိမ်း နိုင်ကြောင်း၊ တရားခံ အပေါ် စွဲဆိုထားသော အမှုမှာ သေးငယ်သော အမှုမဟုတ်ဘဲ နိုင်ငံတော်၏ လုံခြုံရေး၊ ငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေးကို ထိခိုက်စေနိုင် သည့်ပြစ်မှုမျိုးဖြစ်ကြောင်း၊ သက်ဆိုင်ရာ ဥပဒေအရာရှိကလည်း အာမခံဖြင့် ပြန်လည် ရုပ်သိမ်းရေးအတွက် ခိုင်ခိုင်လုံလုံ တင်ပြထားသည်ကို တွေ့ရှိရ ကြောင်းဖြင့် သုံးသပ်ကာ မူလ မြန်မာတရားရုံး၏ အမိန့်ကို အတည်ပြုခဲ့ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရ ပေသည်။

ယခုအမှုအား မူလက တွဲဖက် တိုင်းတရားသူကြီး (၉) မှ ဆောင်ရွက် ခဲ့ရာမှ မြန်မာတရားသူကြီးများအား အထူးရာဇဝတ်အာဏာအပ်နှင်းလိုက် သောအခါ အမှုများကို သက်ဆိုင်ရာ မြန်မာ တရားရုံးများသို့ လွှဲပြောင်း

၁၉၈၉
 ဒေါ်ရှုရင်
 (ခ)
 ဒေါ်အေး
 အေးမြင့်
 နှင့်
 ပြည်ထောင်စု
 မြန်မာ
 နိုင်ငံတော်

စစ်ဆေးစေခဲ့ရာတွင် ယခုအမှုမှာ လမ်းမတော်မြို့နယ်တရားရုံးသို့ ရောက်ရှိသွားခြင်း ဖြစ်သည်။ တွဲဖက် တိုင်းတရားသူကြီးက မူလမှု စီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာကို ကျင့်သုံး၍ အမှုအား စစ်ဆေး ဆောင်ရွက်ခဲ့ရာမှ မြို့နယ်တရားရုံးသို့ ရောက်ရှိသွားခြင်း ဖြစ်သောကြောင့် တစ်ဆင့် မြင့်သော တရားရုံးက အယူခံ / ပြင်ဆင်မှု အာဏာကို ကျင့်သုံး ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းမျိုးမဟုတ်ပေ။ မြို့နယ်နှင့်တိုင်း (၂) ရုံးစလုံးသည် မူလမှုစီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာအရ ကျင့်သုံးဆောင်ရွက်ခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သောကြောင့်မြို့နယ်တရားရုံးသည် တစ်ဆင့်မြင့် တိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်သည်ဟု ဆို၍ ရမည်မဟုတ်ပေ။ အာမခံ ပေးခွင့် မရသော အမှုများ၌ တရားခံကို အာမခံ ပေးသင့် မပေးသင့် ကိစ္စကို အမှုစစ်တရားရုံးက ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၉၇ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ကျင့်သုံး၍ အဆုံး အဖြတ် ပြုပိုင်ခွင့် ရှိသည်။ လျှောက်ထားသူ တင်ပြသကဲ့သို့ အမျိုးသမီး ဖြစ်သောကြောင့် ယင်းဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၉၇ (၁) ၏ ခြွင်းချက်နှင့် အကျုံးဝင်သူဖြစ်ကြောင်းမှာ မှန်ကန်လျက် ရှိသည်။ သို့ရာတွင် အမှုဘစ်ခူချင်း၏ ဖြစ်ပေါ်လာသော အခြေအနေပေါ် လိုက်၍ အမှုစစ်ရုံးအနေဖြင့် သင့်တင့်လျောက်ပတ်သော အမိန့်ကို ချမှတ်ပိုင်ခွင့်ရှိသည်။ တရားလိုပြ သက်သေများ၏ ထွက်ချက်များအရ တရားခံသည် စွဲဆိုထားသည့်အတိုင်း ငြိစွန်းချက်တွေ့ရှိရသောကြောင့် စွဲဆိုထားသည့် အတိုင်း စွဲချက် တင်ထားပြီး ဖြစ်သည်ကိုလည်း တွေ့ရှိရပေသည်။

မြို့နယ် တရားရုံးက အာမခံ ပြန်လည် ရုပ်သိမ်းသော အမိန့်သည် လည်းကောင်း၊ ယင်း အမိန့်ကို အတည်ပြုသော တိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်သည်လည်းကောင်း၊ ဥပဒေအရ မှားယွင်းခြင်း မရှိပေ။

ဤ စီရင်ချက်ကို အဆုံး မသတ်မီ အထူး ဖော်ပြလိုသည်မှာ တရားခံမှ တိုင်းတရားရုံး ရှေ့တွင် ပြုလုပ်ခဲ့သော ခံဝန်ချုပ်သည် တိုင်းတရားရုံး ရှေ့၌သာ အတည်ဖြစ်ပြီး မြို့နယ်တရားရုံးသို့ ရောက်ရှိသွားသည့်နေ့တွင် ယင်းခံဝန်ချုပ်သည် ဆက်လက်တည်ရှိခြင်း မရှိတော့ပေ။ အလိုအလျောက် ပျက်ပြယ်ပြီး ဖြစ်ရာ မြို့နယ်တရားရုံး အနေဖြင့် ခံဝန်ဖြင့် တရားခံအား ဆက်လက်ထားသောအမှုမျိုးတွင် ခံဝန်ချုပ်အသစ်ကို ပြန်လည်ပြုလုပ်ရမည် ဖြစ်သည်။ ယခုအမှု၌ မြို့နယ်တရားရုံးက ယင်းကဲ့သို့ ပြုလုပ် ဆောင်ရွက် ထားခြင်း မရှိသောကြောင့် ဤ အထွေထွေ လျှောက်ထားမှု၌ အဓိက အကြောင်း ပြချက် တစ်ရပ် အနေဖြင့် ပေါ်ပေါက်လာရခြင်း ဖြစ်သည်။

သို့ဖြစ်၍ နောင်တွင် အလားတူ ဖြစ်ရပ်မျိုး ထပ်မံ မပေါ်ပေါက် စေရန် အတွက် ဂရုပြု ဆင်ခြင်သင့်ကြောင်း ဖော်ပြအပ်ပေသည်။

၁၉၀၉

ဒေါ်ရှုရင်

(ခ)

ဒေါ်အေး

အေးမြင့်

နှင့်

ပြည်ထောင်စု

မြန်မာ

နိုင်ငံတော်

ထို့ကြောင့် ဤအထွေထွေ လျှောက်လွှာကို ခွင့်ပြုရန် အကြောင်း မရှိ သဖြင့် လမ်းမတော် မြို့နယ် တရားရုံး၏ ၆-၆-၀၉ နေ့စွဲပါ အမိန့်နှင့် ယင်း အမိန့်ကို အတည်ပြုသော ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံး၏ အမိန့်တို့ကို အတည် ပြု၍ ဤအထွေထွေ လျှောက်လွှာကို ပယ်ကြောင်း အမိန့်ချမှတ် လိုက်သည်။

ပြစ် မှု ပြစ် ဆင် မှု

တရားရုံးချုပ် တရားသူကြီး ဦးကျော်တင့်ရှေ့တွင်

ဦးသက်ဝေပါ ၊

† ၁၉၈၉
မေလ ၄ ရက်

နှင့်

ပြည်ထောင်စု မြန်မာ နိုင်ငံတော် *

ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၆၂ - သက်သေအား ယုံကြည်ထိုက်
မယုံကြည်ထိုက် ချိန်ဆနိုင်ရန်အတွက် ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း။ -

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ တရားရုံးချုပ်ရှေ့လာရောက်ထွက်ဆိုသော သက်သေ
တစ်ဦးအနေဖြင့် နှစ်ဘက် အမှုသည်များက ဥပဒေနှင့်အညီ မှတ်ကျောက်
တင်စစ်ဆေးခံနိုင်မှသာ ထိုသက်သေ၏ သက်သေခံချက်များအပေါ် တရား
ရုံးက အလေးအနက်ထား၍ အဆုံးအဖြတ် ပေးနိုင်မည် ဖြစ်ပေသည်။
သက်သေတစ်ဦးသည် ရဲရှေ့တွင် တစ်မျိုး၊ ရုံးရှေ့တွင်တစ်ဖုံ အမျိုးမျိုး
ပြောဆိုနေခြင်း ရှိ မရှိနှင့်သက်သေအားယုံကြည်ထိုက် မယုံကြည်ထိုက် ချိန်
ဆနိုင်ရန်အတွက် ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းဖြစ်ပေသည်။

လျှောက်ထားသူများအတွက် - ဦးစိုးမြင့် (မော်လမြိုင်)
တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

လျှောက်ထားခံရသူ အတွက် - ဦးရှိ၊ ဥပဒေဝန်ထမ်းအဆင့် (၁)

တရားရေးအကြံပေး - ဦးတင်အေး

မွန်ပြည်နယ်တရားရုံး၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၂၉၀ / ၈၈ တွင်
တရားလိုပြ သက်သေ မောင်ဇော်နိုင်အား စစ်ဆေးရာ၌ ပြစ်မှု ဆိုင်ရာ
ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၆၂ အရ ရဲထံ စစ်ဆေးခံချက်များနှင့် ထိုက်ဆိုင်
စစ်ဆေးနိုင်ရန်အတွက် တရားခံ ဦးသက်ဝေနှင့် ဦးစိုးမြင့်တို့၏ အကျိုး
ဆောင်မှ မောင်ဇော်နိုင်၏ ရဲထံစစ်ဆေးခံချက် မိတ္တူတောင်းရာ ပြည်နယ်

* ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၅(ခ)

† ၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၂၉၀ တွင် ချမှတ်သော
(၃-၁-၈၉)ရက်စွဲပါ မွန်ပြည်နယ်တရားရုံး (ပြည်နယ်တရားသူကြီး) ၏အမိန့်
ကို ပြင်ဆင်မှု။

တရားရုံးက ပယ်ချခဲ့သည်။ အဆိုပါအမိန့်ကို လျှောက်ထားသူ ဦးသက်ဝေ နှင့် ဦးစိုးမြင့် (မူလမူတရားခံများ) တို့က မကျေနပ်၍ တရားရုံးချုပ်သို့ ဤပြင်ဆင်မှု တင်သွင်းလာခြင်းဖြစ်သည်။

၁၉၈၉
ဦးသက်ဝေ
ပါ (၂)
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်

အမှုမှာ ၁၇-၉-၈၈ နေ့ည (၂၀.၄၅) နာရီခန့်က သံဖြူဇရပ်ရှိ အောင်ဆန်း လမ်းမပိုင်းမှ သေနတ်သံ နှစ်ချက် ကြားသဖြင့် ရဲစခန်းမှူး ဦးအောင်ကို သွားရောက် ရာတွင် စောမောင်မောင် ဦးဆောင်သော ကျောင်းပိုင်းရပ်ကွက်မှ လုံခြုံရေးလူငယ်အဖွဲ့နှင့် စက်သစ်ရပ်လူငယ်အဖွဲ့တို့ ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွားပြီးနောက် မောင်ဇော်နိုင် (ခ) သားငယ်၏ ယာမျက်လုံး မှာ ထိခိုက် ပျက်စီးသွားသည်ကို တွေ့ရသဖြင့် စခန်းမှူး ဦးအောင်ကိုက တိုင်ကြားခဲ့သည့် အမှုဖြစ်သည်။

ပြင်ဆင်ရန် အကြောင်းပြချက်များအဖြစ် ဦးသက်ဝေပါ(၂)ဦးတို့၏ အကျိုးဆောင်မှ အဓိကထား၍ တင်ပြရာ၌ သက်သေသည် မမှန်ထွက်ဆို နိုင်ကြောင်း ပေါ်လွင်စေရန် အတွက် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၆၂ (၂) အရ သက်သေ၏ ရဲထံအစစ်ခံချက်များ၏ မိတ္တူကိုတရားခံ အနေဖြင့် ရယူခွင့်ရှိပါလျက် ပြည်နယ်တရားရုံးက ငြင်းပယ်ခဲ့ခြင်းမှာ မှားယွင်းကြောင်း တင်ပြထားသည်။

ရဲထံတွင် သက်သေခံအစစ်ခံခဲ့သော ထွက်ဆိုချက်များမှာ သက်သေခံ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၇ နှင့် ပုဒ်မ ၃၂ (၁) တို့တွင် အကျုံးဝင်သော ကိစ္စရပ်များမှ အပ အခြား ထွက်ဆိုချက်များသည် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၆၂ (၁) အရ သက်သေခံမဝင်ပေ။

သို့ရာတွင် ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၆၂ (၁)၏ ခြွင်းချက် ၌ သက်သေက ရဲထံ၌ ထွက်ဆိုချက်များကို စစ်ဖြင့် ရေးမှတ်ထားခဲ့လျှင် အဆိုပါရေးမှတ်ချက်များကို သက်သေအားသက်သေခံ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၄၅ အရ ဆန့်ကျင်မေးမြန်းရန်ကိစ္စနှင့် သက်သေ၏ တန်ဖိုး ယုတ်လျှော့ သွားစေရန် သက်သေခံ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅၅ တို့အရ စစ်မေးရန် ကိစ္စ တို့၌ တရားလိုဘက်မှရော တရားခံဘက်ကပါ အဆိုပါခုံံ ထွက်ဆိုချက် များနှင့် တိုက်ဆိုင်၍ စစ်မေးခွင့်ရှိကြောင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

ထိုကဲ့သို့ အမှုသည်များက ဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို သုံးစွဲနိုင်ရေး ကိစ္စ၌သက်သေတစ်ဦး၏ ရဲထံအစစ်ခံချက်များကို တရားခံဘက်က တောင်းဆိုလာခဲ့လျှင် တရားရုံးကအဆိုပါအစစ်ခံချက်၌ အမှုနှင့် သက်ဆိုင်ခြင်းမရှိ ဟု ယူဆသည့် အချက်အလက်များကို ဖယ်ထုတ်စေပြီးအမှုနှင့် သက်ဆိုင်သော အပိုင်းအတွက် ရဲထံအစစ်ခံချက်၏ မိတ္တူကို ပေးရန် ညွှန်ကြားရ

၁၉၈၉
ဦးသက်ဝေ
ပါ(၂)
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်

မည်ဟု ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၆၂ (၂) တွင် ဆက်လက်၍ အတိအကျ ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ယင်းပြဋ္ဌာန်းချက်မှာ မလိုက်နာမနေရသော ပြဋ္ဌာန်းချက် ဖြစ်သည်။ တရားရုံးက မိမိ၏ ဆင်ခြင်တုံတရားကို သုံးစွဲ၍ ငြင်းဆိုပိုင်ခွင့် မရှိချေ။ တရားရုံးများလက်စွဲ စာပိုဒ် ၅၉၅ (၂) တွင်လည်း အလားတူ ပါရှိသည်။ တရားရုံးရှေ့ လာရောက်ထွက်ဆိုသော သက်သေ တစ်ဦး အနေဖြင့် နှစ်ဘက် အမှုသည်များက ဥပဒေနှင့် အညီ မှတ်ကျောက်တစ်အစစ်ဆေးခံနိုင်မှသာ ထိုသက်သေ၏ သက်သေခံချက်များ အပေါ် တရားရုံးက အလေး အနက်ထား၍ အဆုံးအဖြတ် ပေးနိုင်မည် ဖြစ်ပေသည်။ သက်သေတစ်ဦးသည် ရဲရှေ့တွင် တစ်မျိုး၊ ရုံးရှေ့တွင်တစ်ဖုံ အမျိုးမျိုးပြောဆိုနေခြင်း ရှိ-မရှိနှင့် သက်သေအား ယုံကြည်ထိုက် မယုံကြည်ထိုက် ချိန်ဆနိုင်ရန်အတွက် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၆၂ ကို ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းဖြစ်ပေသည်။ (ချစ်လှိုင်၊ ထွန်းဝိုင်း၊ သိန်းအောင် ပါ-၂၂ နှင့် နိုင်ငံတော်အမှု) ကို ရည်ညွှန်းသည်။

မွန်ပြည်နယ် တရားရုံးရှေ့တွင် ရှိနေသည့် အမှုမှာ တရားခံများအား စွဲချက် တင်သင့်မတင်သင့် အမိန့်မချမှတ်ရသေးပေ။ စွဲချက်မတင်ရသေးမီ အဆင့်၌သာမက တရားခံများအပေါ် စွဲချက်တင်ပြီးသည့်နောက် တရားလိုပြ သက်သေများအား ပြန်ခေါ်စစ်ဆေးရာ၌ ပင်လျှင် တရားခံဘက်မှ တောင်းဆိုလာက ရဲထံ ထွက်ဆိုချက် မိတ္တူများကို ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၆၂ (၂) အရ ပေးရမည်ဖြစ်ကြောင်း (ဦးအောင်ဆန်း နှင့် ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော် အမှု) တွင် ဆုံးဖြတ်ထားပြီးဖြစ်သည်။

သို့အတွက် ဤပြင်ဆင်မှုကို ခွင့်ပြု၍ မွန်ပြည်နယ်တရားရုံး၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပြီး တရားလိုပြသက်သေ မောင်ဇော်နိုင်၏ ရဲထံထွက်ဆိုခဲ့သော အစစ်ခံချက် မိတ္တူကို ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၆၂ (၂) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ လိုက်နာဆောင်ရွက် ပေးအပ်စေရန် မွန်ပြည်နယ် တရားရုံးအား ညွှန်ကြားလိုက်သည်။

(၁) ၁၉၅၈ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံး(တရားလွှတ်တော်)စာ ၅၈၂။

(၂) ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်၊ ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော် တရားစီရင်ထုံးများ၊ စာ-၅၉။

ပြစ်မှု ဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီး ဦးကျော်တင်ရှေ့တွင်

ဒေါ်အစနာဘီဘီ (ခ) ဒေါ်အစိနာမာဘီ*

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်ပါ(၂) *

† ၁၉၈၉
မတ်လ
၂၃ ရက်

ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၀၀-ယင်းပုဒ်မ အရတိုင်လျှောက်
ချက်ကို မဆိုင်းမတွ စစ်ချက်ရယူရန် လိုအပ်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ တရားရုံး သည်တိုင်လျှောက်ချက်တစ်ခုကိုလက်ခံ
ရရှိလျှင် တိုင်လျှောက်သူအား ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၀၀ အရ
မဆိုင်းမတွ စစ်ချက်ရယူရန် လိုအပ်သည်။

လျှောက်ထားသူ အတွက် -ဦးမင်းလွင် (ပဲခူး) တရားရုံးချုပ်
ရှေ့နေ

လျှောက်ထားခံရသူများ -ဦးတင်ရှိန်၊ဥပဒေဝန်ထမ်းအဆင့် (၁)
အတွက် ဦးတင်အောင်၊ တရားရုံးချုပ် ရှေ့နေ

တရားရေးအကြံပေး -ဦးဘဟန်

တာမေ့မြို့နယ် တရားရုံးပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၁၉၅၂/၈၈ တွင်
ဒေါ်အစနာဘီဘီက တရားလိုပြုလုပ်၍ ဦးလှရွှေအပေါ်ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေ
ပုဒ်မ ၄၂၀၊ ၄၆၅၊ ၄၆၈ တို့အရအရေးယူပေးရန်တိုက်ရိုက်တိုင်လျှောက်လွှာ
ကို တင်သွင်းခဲ့ရာ မြို့နယ်တရားရုံးက တိုင်လျှောက်သူ ဒေါ်အစနာဘီဘီ
အား ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၂၀၀ အရ စစ်ဆေးပြီး ယင်း
ဥပဒေပုဒ်မ ၂၀၂ အရ တာမေ့ရဲစခန်းမှူးအား စုံစမ်းစစ်ဆေးရန်ပေးပို့ခဲ့
ကြောင်း၊ ရဲစခန်းမှူးထံမှ အစီရင်ခံစာရရှိသောအခါ စွပ်စွဲခံရသူအပေါ်
အရေးယူရန်အကြောင်း မရှိဟုသုံးသပ်ကာ တိုင်လျှောက်လွှာအား ယင်း
ဥပဒေပုဒ်မ ၂၀၃ အရ ပလုပ်ခဲ့သည်။ အဆိုပါအမိန့်ကို ဒေါ်အစနာ

* ၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၄၀၉ (ခ)

† ၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှု အမှတ် ၁၅၃ တွင် ချမှတ်သော
(၂၁-၄-၈၈)ရက်စွဲပါ ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံး၏အမိန့်ကို ပြင်ဆင်မှု။

၁၉၈၉
ဒေါ်အစနာ
ဘိဘီ (ခ)
ဒေါ်အစီနာ
မာဘီ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
ပါ(၂)

ဘိဘီက မကျေနပ်၍ ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံးသို့ ပြင်ဆင်မှုတင်သွင်းခဲ့သော်
လည်း အကျဉ်းနည်းပလပ်ခံရသဖြင့် ဒေါ်အစနာဘိဘီက တရားရုံးချုပ်သို့
ဤပြင်ဆင်မှုကို တင်သွင်းသည်။

အမှုမှာ တာမွေမြို့နယ် ပုဏ္ဏားကုန်းရပ်ကွက်နေ ဒေါ်အစနာဘိဘီက
မိမိတို့သည် အမှတ် ၂၂ ဘိုလိန်းလမ်းတွင် ရှိသော ကေ-အီး-တီ
အလီယားပိုင် မြေပေါ်တွင် နေထိုင်လာခဲ့ကြောင်း၊ လျှောက်ထားခံရသူ
ဦးလှရွှေက ယင်းနေအိမ် ဥပစာတွင် စားပွဲတစ်လုံး၊ ကုလားထိုင်တစ်လုံး
ဖြင့် အလုပ်လုပ်ရန် လာငှားသဖြင့် တစ်လလျှင် ငှားရမ်းခ ၅၀/- ကျပ်
နှုန်းဖြင့် ငှားရမ်းပေးခဲ့ကြောင်း၊ ၁၉၈၁ ခုနှစ်တွင် ဦးလှရွှေက ယင်း
နေအိမ်ကိုပြုပြင်ပြီး အောက်ထပ်ကွက် သစ်စက်ဖွင့်၍ အထပ်ခိုးတွင် မိမိတို့
အားနေထိုင်စေမည်ပြောသည်ကိုယုံကြည်၍ ယင်းနေအိမ်မှပြောင်းရွှေ့ပေးခဲ့
ကြောင်း၊ နေအိမ်အားပြုပြင်ပြီး၍ မိမိတို့အား နေထိုင်ခွင့်ပြုရန်ပြောဆိုရာ
ဦးလှရွှေက လက်မခံတော့ဘဲ မိမိတို့အား ပြောင်းရွှေ့ စရိတ် ငွေကျပ်
၁၀၀၀၀/- ကို ၂၆-၂-၈၁ နေ့စွဲဖြင့် ပေးပြီးဖြစ်ကြောင်းစာချုပ်အတိုက်
ပြုလုပ်ပြီး ပြဿ ပြောဆိုလာကြောင်း၊ ဦးလှရွှေသည် ကေ-အီး-တီ
အလီယား အမည်ဖြင့် ယနေ့တိုင်အမည်ပေါက်သောမြေကို ၎င်း၏အမည်
သို့ ပြောင်းလဲနိုင်ရန် အိုးအိမ်ဦးစီးဌာန၌ ကြိုးပမ်းလျက် ရှိကြောင်းဖြင့်
ဖော်ပြကာ ၎င်းဦးလှရွှေအပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂၀၊ ၄၆၅၊
၄၆၈ တို့အရ အရေးယူပေးရန်ဟု တိုက်ရိုက်လျှောက်ထားရာမှ ယခုအမှု
စတင်ပေါ်ပေါက်လာခြင်းဖြစ်သည်။

လျှောက်ထားသူက အဓိကပြင်ဆင်မှုအကြောင်းပြချက်အဖြစ် တင်ပြရာ၌
ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၂၀၂ အရ ရဲ၏အစီရင်ခံစာကို အလေး
ထားသုံးသပ်ပြီး အမှုကိုပလပ်ခဲ့ခြင်းမျိုးမဖြစ်သင့်ဟုပြဋ္ဌာန်းချက်ရှိကြောင်း၊
ပြောင်းရွှေ့စရိတ်ငွေ ၁၀၀၀၀/- ကျပ်ကို အမှန်ပေးခဲ့ရိုးမှန်လျှင်ရုံးရှေ့၌
ရိုးသားစွာ ခုခံချေပသင့်ကြောင်း၊ အချင်းဖြစ် မြေမှာ နိုင်ငံခြား ပြန်
ကေ-အီး-တီ အလီယားအမည် ပေါက်နေပါလျက် ဒေါ်ရှိထံမှဝယ်ယူသည်
ဆိုခြင်းအတွက် ရုံးရှေ့တွင် အစစ်ခံသင့်ကြောင်းဖြင့် တင်ပြ ထားသည်။

မြို့နယ် တရားရုံး၏ အမှုတွဲကို လေ့လာရာ၌ မြို့နယ် တရားရုံးသည်
ဒေါ်အစနာဘိဘီအားပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၀၀ အရစစ်ချက်ရ
ယူပြီးနောက်တာမွေရဲစခန်းမှူးအားစုံစမ်းစစ်ဆေးတင်ပြရန်ယင်းဥပဒေပုဒ်မ
၂၀၂ အရ ပေးပို့ခဲ့ကြောင်းတွေ့ရသည်။ ရဲစခန်းမှူးက လိုအပ်သလိုစုံစမ်း
စစ်ဆေးပြီးနောက် အချင်းဖြစ် မြေကွက်ကို ဦးလှရွှေက ဒေါ်ရှိဆိုသူထံမှ
၂၇-၆-၈၀ ရက်နေ့တွင် တရားဝင်စာချုပ်ဖြင့် ဝယ်ယူခဲ့ကြောင်း၊ စာချုပ်ကို
တရားဝင်မှတ်ပုံတင်ခဲ့ကြောင်း ဒေါ်အစနာဘိဘီအားပြောင်းရွှေ့စရိတ်ငွေ

၁၀၀၀၀/-ကျပ်ကို ဦးလှရွှေကစာချုပ်ပြုလုပ်ပြီး ပေးခဲ့သည်ဟု ထိုစဉ်က သက်သေအဖြစ် စာချုပ်ပေါ်၌ လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ ရသူများထံမှ စုံစမ်း သိရှိရကြောင်းဖြင့် အစီရင်ခံ တင်ပြခဲ့သည်။ အဆိုပါရုံးရှေ့အစစ်ခံချက် နှင့် ရဲအရာရှိ၏စုံစမ်းစစ်ဆေးတင်ပြချက်များအရစွပ်စွဲခံရသူဦးလှရွှေအပေါ် လိမ်လည်မှု၊ လိမ်လည်အတုပြုမှုနှင့် လိမ်လည်ရန် အလို့ငှာ လိမ်လည် အတုပြုထားသော စာတမ်းအမှတ်အသား သုံးစွဲစေရန်အကြံဖြင့် လိမ်လည် အတုပြုမှုဖြင့် အရေးယူရန် အကြောင်းမမြင်ဟု သုံးသပ်ကာ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၀၃ အရ တိုင်လျှောက်ချက်ကို ပလပ်ခဲ့ခြင်းဖြစ် ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။

၁၉၀၉
ဒေါ်အစနာ
ဘီဘီ(ခ)
ဒေါ်အစီနာ
မာဘီ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
ပါ(၂)

တရားရုံးသည် တိုင်လျှောက်ချက်တစ်ခုကို လက်ခံရရှိလျှင် တိုင်လျှောက် သူအား ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၂၀၀ အရ မဆိုင်းမတွစစ်ချက် ရယူရန် လိုအပ်သည်။ မိမိအရေးယူပိုင်ခွင့် ရှိသောအမှု သို့မဟုတ် ပြစ်မှု ဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၉၂ အရ လွှဲပြောင်း လက်ခံရရှိသောအမှု၌ မိမိကိုယ်တိုင်ဖြစ်စေ မိမိလက်အောက်ခံ တရားသူကြီးကိုဖြစ်စေ သို့မဟုတ် ရဲအရာရှိထံ ပေးပို့၍ဖြစ်စေ တိုင်လျှောက်ချက်ပါ အချက်အလက်များသည် မှန်ကန်မှုရှိ-မရှိ စုံစမ်းစစ်ဆေးစေနိုင်ကြောင်းဖြင့် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၂၀၂ ၌ ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ တိုင်လျှောက်သူ၏ ယင်းဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၀၀ အရ အစစ်ခံချက်နှင့် ယင်း ဥပဒေပုဒ်မ ၂၀၂ အရ စုံစမ်း စစ်ဆေးတွေ့ရှိမှုတို့အပေါ် အခြေပြု၍ ဆက်လက်အရေးယူ ဆောင်ရွက်ရန် လုံလောက်သောအကြောင်းမရှိဟုယူဆလျှင်အကျိုးအကြောင်းအကျဉ်းချုပ် ကိုစာဖြင့်မှတ်တမ်းတင်၍ တိုင်လျှောက်ချက်အားပလပ်နိုင်ကြောင်းဖြင့် ယင်း ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၀၃ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားချက်ရှိပေသည်။

ယခုအမှု၌ မြို့နယ်တရားရုံးသည်မိမိထံရောက်ရှိလာသော တိုင်လျှောက် ချက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၀၀ အရ ဒေါ်အစနာ ဘီဘီအား စစ်ဆေးခဲ့ရာ အရေးယူဆောင်ရွက်ရန်အကြောင်းမလုံလောက် သဖြင့်တာဝန်ခွင့်ရစခန်းမှူးအားယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၂၀၂ အရစုံစမ်းစစ်ဆေးတင်ပြ အစီရင်ခံရန်ညွှန်ကြားခဲ့သည်။ ရဲအရာရှိ၏ အစီရင်ခံစာအရ ဒေါ်အစနာ ဘီဘီ၏ တိုင်လျှောက်ချက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဦးလှရွှေအပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၂၀ အရ လည်းကောင်း၊ ယင်းဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၆၅ အရ လည်း ကောင်း၊ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၄၆၈ အရ လည်းကောင်း ဆက်လက်အရေးယူ ဆောင်ရွက်ရန် လုံလောက်သည့် အကြောင်းမရှိကြောင်း တွေ့ရှိရသဖြင့် မိမိ၏ တွေ့ရှိချက်ကို မှတ်တမ်းတင်ကာ ဒေါ်အစနာဘီဘီ၏ တိုင်လျှောက် ချက်ကို ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၀၃ အရ ပလပ် ခဲ့ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ မြို့နယ်တရားရုံး၏ဆောင်ရွက်ချက်မှာ ဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့်

၁၉၈၉
ဒေါ်အစနာ
ဘီဘီ(ခ)
ဒေါ်အစီနာ
မာဘီ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
ပါ(၂)

အညီဆောင်ရွက်ထားခြင်း ဖြစ်သောကြောင့် တစ်စုံတစ်ရာ ဝင်ရောက်စွက်
ဖက်ရန် အကြောင်းမပေါ်ပေါက်ချေ။

အလျဉ်းသင့်၍ဖော်ပြလိုသည်မှာ ဤရုံးသို့တင်သွင်းလာသောပြင်ဆင်မှု
လျှောက်လွှာနှင့်အတူ ပူးတွဲတင်သွင်းထားသည့် တာမေ့ မြို့နယ် တရားရုံး၏
အမိန့်မိတ္တူမှန်မှာ မူလအမိန့်နှင့် ကိုက်ညီခြင်း မရှိဘဲ ကွဲလွဲစွာ မိတ္တူရေးကူး
ထားကြောင်းတွေ့ရှိရသည်။ ယင်းကိစ္စနှင့်စပ်လျဉ်း၍သက်ဆိုင်ရာမိတ္တူကူးစာ
ရေးနှင့်စိစစ်သူတို့၌တာဝန်ရှိသည်။ မိတ္တူရေးကူးသူနှင့်စိစစ်သူတို့မှာလူပုဂ္ဂိုလ်
တစ်ဦးတည်းက လက်မှတ်ရေးထိုးထားကြောင်းလည်းတွေ့ရှိရသည်။ နောင်
တွင်အလားတူ ဖြစ်ရပ်မျိုး မပေါ်ပေါက်စေရန် မိတ္တူကူးစာရေးနှင့် စိစစ်သူ
တို့အား လိုအပ်သလိုအရေးယူသင့်ကြောင်း ဖော်ပြအပ်ပေသည်။

ထို့ကြောင့် ဒေါ်အစနာဘီဘီ(ခ)ဒေါ်အစီနာမာဘီ၏ တိုင်လျှောက်
ချက်ကို ပလပ်သော တာမေ့မြို့နယ် တရားရုံး၏ အမိန့်ကို အတည်ပြု၍
ဤပြင်ဆင်မှုကို ပလပ်ကြောင်း အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

၁၉၇၉ ခုနှစ်

တရားမမှုများ

စီရင်ထုံးပြုသောတရားမမှုများ

စာမျက်နှာ

၁။ ဒေါ်ကျင်ပါ (၇)	နှင့် ဒေါ်ငွေမြ	၁
၂။ ဒေါ်ကြင်နုပါ (၂)	နှင့် ဦးမိုးဟာမက်ယုစွပ်	၄
၃။ ဒေါ်ခင်မိ	နှင့် ကိုပြည့်မောင်ပါ (၃)	၈
၄။ ဦးချစ်မောင်ပါ (၂)	နှင့် ဒေါ်ခင်နှင်းပါ (၂)	၁၃
၅။ ဦးကျော်နီ	နှင့် မစ္စတာကုသုဇ်ဆင်း	၁၇
၆။ ဦးစိုးသိန်း	နှင့် ဦးကျင်မောင်	၂၁
၇။ ဦးစစ်အေးပါ (၃)	နှင့် ဦးကျင်ရွှေ	၂၄
၈။ ဒေါ်ညွန့်	နှင့် မအာမြန်	၂၈
၉။ ဦးဘန်ဂွက်ပါ (၂)	နှင့် ဒေါ်ခင်တီပါ (၃)	၃၁
၁၀။ ဒေါ်ခင်ကျောင်းမွန်	နှင့် ဒေါ်နန်းစိုးပါ (၃)	၃၅
၁၁။ မမြညွန့်ပါ (၂)	နှင့် မောင်သန်းဝင်း	၃၉
၁၂။ ဦးမြသောင်း	နှင့် ဒေါ်ကော့ပါ (၂)	၄၄
၁၃။ ဒေါ်မြင့်မြင့်သက်ပါ (၂)	နှင့် ဒေါ်ကြည်ကြည်ပါ (၃)	၅၀
၁၄။ မစ္စတာဆရာဘတ်လျှော် ခရစ္စတိုဗာဆရာများ	နှင့် ဒေါ်မာဂျရီအမင်းနူးယား	၅၅
၁၅။ ဒေါ်လင်အာလန်	နှင့် ဒေါ်သန်းလှပါ (၅)	၆၀
၁၆။ ဒေါက်တာဒေါ်လှမင်းပါ (၂)	နှင့် ဒေါ်စောလှိုင်	၆၆
၁၇။ ကိုလှမြင့်	နှင့် မနုနုလွင်	၇၀
၁၈။ ဦးဝင်းနီ	နှင့် ဦးစာထွန်းပါ (၃)	၇၄
၁၉။ မောင်သာဌေးပါ (၄)	နှင့် ဦးခင်မောင်မြင့်	၇၈
၂၀။ ဦးသန်းမောင်	နှင့် ဒေါ်အေးညွန့်ပါ (၂)	၈၅
၂၁။ ဦးသန်းဦး	နှင့် ဦးစုဟန်	၉၀
၂၂။ ဒေါ်သိန်းခင်ပါ (၃)	နှင့် ဦးသန်းဖေပါ (၂)	၉၆
၂၃။ ဦးသိန်းသန်း	နှင့် ဦးအာရစ်ဘန်း	၁၀၁
၂၄။ ဒေါ်အေးထိန်	နှင့် ဦးအောင်မြင်ပါ (၂)	၁၀၆
၂၅။ ဦးအောင်လီ	နှင့် ဦးစိုးပိုင်ပါ (၂)	၁၁၁
၂၆။ ဒုတိယမိုလ်မူးကြီးအောင်ကြိုင်	နှင့် ဦးအေးမောင်	၁၁၇
၂၇။ ဦးအုန်းပါ (၃)	နှင့် ဦးဘဆွေပါ (၃)	၁၂၂

တရားမမှုဆိုင်ရာအမှုများ

ဥပဒေများ-

၁။ ကာလစည်းကမ်းသတ် ဥပဒေ

၂။ တရားကျင့်ထုံးဥပဒေ

၃။ ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း အက်ဥပဒေ

၄။ ရုံးခွန်အက်ဥပဒေ

၅။ သီးခြားသက်သာခွင့် အက်ဥပဒေ

၆။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေ

အခွင့်အမိန့်အရ နေထိုင်သူ အား နှစ်လျှစ်ပေးစေလိုမှု - စည်းကမ်းသတ် ကာလကို စတင်ရေတွက်ရမည်နေ့။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အခွင့်အမိန့်အရ နေထိုင်ခွင့်ပေးခြင်းကို ရုပ်သိမ်းလိုက်သည့်အခါဖြစ်စေ၊ ခွင့်ပြုသူက ခွင့်ပြုခြင်းခံရသူအား အခွင့်အမိန့်အရ နေထိုင်ခွင့်ပြုထားသည့် ဥပဒေမှ မည်သည့်နေ့ရက်တွင် ဖယ်ရှားပေးရမည်ဟု သတ်မှတ်သည့်အခါတွင်ဖြစ်စေ အခွင့်အမိန့်အရ နေထိုင်သူသည် ဥပဒေတွင် ဆက်လက်နေထိုင်ပါက ခွင့်ပြုသူက ထိုသူအား မိမိခွင့်ပြုထားသည့် ဥပဒေမှ ဖယ်ရှားပေးစေရန် တရားစွဲဆိုခွင့်ရှိသည်။ ယင်းတရားစွဲဆိုခွင့်မှာ ထပ်တလဲလဲ ပေါ်ပေါက်သော တရားစွဲဆိုခွင့်မျိုး မဟုတ်ချေ။ သို့ဖြစ်ရာ စည်းကမ်းသတ် ကာလကို အခွင့်အမိန့်အား ရုပ်သိမ်းသည့် နေ့ရက်မှစ၍ ရေတွက်ရန် ဖြစ်သည်။

ဦးဂျော်နီ နှင့် မစ္စတာကုသျှယ်ဆင်း ၁၇

ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေပထမဇယား အမှတ်စဉ် ၁၆၅- ယင်းဥပဒေပါအမှတ်စဉ် ၁၀၅သည် တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေ အမိန့် ၂၁၊ နည်း ၁၀၀ အရ လျှောက်လွှာနှင့် သက်ဆိုင် မဆိုင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ တရားကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၂၁၊ နည်း ၁၀၀ အရ လျှောက်လွှာသည် ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေ ပထမ ဇယားအမှတ်စဉ် ၁၆၅ နှင့်သက်ဆိုင်သည်။

ဦးမိုးသိန်း နှင့် ဦးကျင်မောင် ၂၀

တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁-ယင်းပုဒ်မအရ ကိစ္စတစ်ရပ် တည်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အမှုများ ထပ်တလဲလဲ ခွဲဆိုခြင်းကို ပိတ် ပင်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အကြောင်းကိစ္စ တစ်ရပ်တည်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အမှုများ ထပ်တလဲလဲ ခွဲဆိုခြင်းကို ပိတ်ပင်နိုင်ရန် တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ ကို ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းဖြစ်သည်။ လျှောက်ထားခံရသူ သည် မိမိအပေါ် ချမှတ်ထားသော ဒီကရီမှာ လိမ်လည်လှည့်ဖြား၍ ရယူထား သော ဒီကရီဖြစ်ကြောင်း အကြောင်းပြကာ တရားတစ်ထုံး ခွဲဆိုခဲ့သည်။ ယင်းအမှု၌ အရေးနိမ့်သောအခါ စွပ်စွဲချက်အသစ် အချို့ကို ဖြည့်စွက်ပြီး တရားတစ်ထုံး ခွဲဆိုပြန်သည်။ ယင်းကဲ့သို့ အချက်အလက်အသစ်များ ဖြည့်စွက်ကာ အမှုထပ်တလဲလဲ ခွဲဆိုခွင့် ပြုမည်ဆိုပါက မှုခင်းများသည် ပြီးပြတ်တော့မည် မဟုတ်ချေ။ လျှောက်ထားခံရသူသည် အကြောင်းကိစ္စ တစ်ရပ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ထပ်တလဲလဲ တရားခွဲဆိုခြင်းဖြင့် တရားရုံး၏ယန္တရားကို အလွဲသုံး စားပြုရာရောက်ပြီး တစ်ဘက် အမှုသည်များအားလည်း နစ်နာစေ ကြောင်းပေါ်လွင်ထင်ရှားသည်။

ဒေါ်ကြင်နုပါ(၂) နှင့် ဦးမိုးဟာမက်ယူစွက်(ခ)ဦးခင်မောင်....

တရားမမှုများတွင် တစ်ဘက်အမှုသည်၏ နစ်နာမှုကို မည်သို့ ကုစား နိုင်ခြင်း-အမိန့် ၅ နည်း ၂၀ (က) (၄) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်- ယင်းပြဋ္ဌာန်းချက်အရ မည်သည့်အခါတွင် အကြီးဆုံးပြစ်ဒဏ် ကို ချမှတ်သင့်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တရားမမှုများတွင် အတိအလင်း ပြစ်ဒဏ်သတ်မှတ် ထားခြင်း မရှိသည့် ကိစ္စများ၌ တရားစရိတ်ပေးစေသည့် ပြစ်ဒဏ် ချမှတ်ပေးခြင်းဖြင့် တစ်ဘက်အမှုသည်၏ နစ်နာမှုကို ကုစားနိုင်ပေ သည်။ ဤအခြေ အနေတွင်လိပ်စာ တင်သွင်းခဲ့ခြင်း မရှိသည်ကို အကြောင်းပြပြီး အယူခံတရားပြင်များဘက်မှ ထုချေချက်မရှိဟု မဆုံး ဖြတ်သင့်သေး၍ လိပ်စာတင်ရန် ရက်ချိန်းပေးသင့်ပေသည်။ ၎င်းအပြင် အယူခံတရားပြင်များဘက်မှ ဦးဘန်ဂွက်ထိုအစား ရှေ့ဆိုင်းစရိတ် ပေး စေသင့်သည်။ ညွှန်ကြားသည့်အတိုင်း လိုက်နာရန် ပျက်ကွက်သည့် အခါကျမှသာ အမိန့် ၅၊နည်း ၂၀(က) (၄)တွင် ပြဋ္ဌာန်းထား သည့် အကြီးဆုံးပြစ်ဒဏ်ကို ချသင့်သည်။

ဦးဘန်ဂွက်ပါ(၂) နှင့် ဒေါ်ခင်တီ
ဦးကျော်စက်ပါ(၂)

ပူးတွဲပိုင်ဆိုင်သူ တစ်ဦးလည်း အခြားပူးတွဲပိုင်ဆိုင်သူများအပေါ် ပူး
 တွဲပိုင်ဆိုင်သည့် ပစ္စည်းမှာ မိမိပိုင်ဖြစ်ကြောင်း မြက်ဟကြေညာ
 ပေးရန်ဖြစ်စေ၊ ပူးတွဲပိုင်ဆိုင်သူတို့အား ပူးတွဲပိုင်ဆိုင်သည့် ပစ္စည်း
 ဖွဲ့စည်းထုတ်ပေးရန်ဖြစ်စေ စွဲဆိုခွင့်မရှိခြင်း—မူလတရားလို သေ
 ဆုံးသွားသည့် အမှုတွင် အမွေဆက်ခံမှုများ ပေါ်ပေါက်လာခြင်း
 ကြောင့် ပြောင်းလဲသွားသော အခြေအနေများအရ အမှုမှာ
 ရပ်စဲသွားခြင်း—မူလမှုနှင့် အယူခံမှုတို့ သဘောချင်းတူနေသော
 ကြောင့် မူလတရားလို သေဆုံးသွားသောအခါ တရားစွဲဆိုခွင့်
 ရပ်စဲသွားသကဲ့သို့ မူလမှုနှင့် အယူခံမှုတို့ ရပ်စဲသွားခြင်း။

ရှမ်းပြည်နယ်တရားရုံး၊ ၁၉၈၇ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ်
 ၃၄၊ (တောင်ကြီး) တွင် အယူခံအဘောအတွင်း ကွယ်လွန်သွားသူ
 ဒေါ်မဲ့ကျောင်းမွန်က ချွေးမတော်သူ ဒေါ်နန်းပိနှင့် မြေးများဖြစ်ကြ
 သော မနန်းကျွန်းနှင့် မနန်းစွဲတို့အပေါ် အချင်းဖြစ်ခြေနှင့် အဆောက်
 အအုံမှာ မိမိပိုင်ဖြစ်ကြောင်း မြက်ဟကြေညာပေးရန်နှင့် သူတို့အား
 မြေမှဖယ်ရှားပေးရန် တရားစွဲဆိုရာ မအောင်မြင်သောကြောင့် တရား
 ရုံးချုပ်တွင် အယူခံ တင်သွင်းလာခြင်းဖြစ်သည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ဒေါ်မဲ့ကျောင်းမွန်၏ အဆိုပြုချက်များ မှန်ကန်
 လျှင် သူကွယ်လွန်သွားသောအခါ အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းများကို သူ၏
 သားသမီးများနှင့် အမွေမမိမြေးများ ဖြစ်ကြသော မနန်းကျွန်းနှင့်
 မနန်းစွဲတို့က အမွေဆက်ခံကြမည် ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ဆိုလျှင် အချင်း
 ဖြစ်ပစ္စည်းများမှာ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ထည့်သွင်းပေးရန်
 လျှောက်ထားသော ဒေါ်နန်းလွန်းတစ်ဦးတည်းပိုင် မဟုတ်ဘဲ မနန်း
 ကျွန်းနှင့် မနန်းစွဲတို့နှင့်အတူ ပိုင်ဆိုင်သည့် ပစ္စည်းများ ဖြစ်လာ
 ပေမည်။ ပူးတွဲပိုင်ဆိုင်သူ တစ်ဦးသည် အခြားပူးတွဲ ပိုင်ဆိုင်သူများ
 အပေါ် ပူးတွဲပိုင်ဆိုင်သည့် ပစ္စည်းမှာ မိမိပိုင်ဖြစ်ကြောင်း မြက်ဟ
 ကြေညာပေးရန်ဖြစ်စေ၊ ပူးတွဲပိုင်ဆိုင်သူတို့အား ပူးတွဲ ပိုင်ဆိုင်သည့်
 ပစ္စည်းမှ နှင်ထုတ်ပေးရန်ဖြစ်စေ စွဲဆိုခွင့်မရှိချေ။ သို့ဖြစ်ရာမူလတရား
 လိုဒေါ်မဲ့ကျောင်းမွန် အသက်ထင်ရှားရှိစဉ်က အချင်းဖြစ်အမှုကို လက်
 ရှိပုံအတိုင်း စွဲဆိုခွင့်ရှိသည့်တိုင်အောင် သူကွယ်လွန်သွားသောအခါ
 အမွေဆက်ခံမှုများ ပေါ်ပေါက်လာခြင်းကြောင့် သူ စွဲဆိုထားသော
 အမှုကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်၍ မရနိုင်တော့ချေ။ ပြောင်းလဲသွား
 သော အခြေအနေများအရ အမှုမှာ ရပ်စဲသွားလေသည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ဒေါ်မဲ့ကျောင်းမွန်သည် မူလ မှုတွင်
 အရေးနှိမ့်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဤအယူခံတွင် ဒေါ်မဲ့ကျောင်း
 မွန်တောင်းဆိုလျက်ရှိသော သက်သာခွင့်သည် မူလမှုတွင် အရေးဆို

ခဲ့သည့် တောင်းဆိုချက်ပင် ဖြစ်ပေရာ ဤအယူခံသည် မူလနှင့် သဘော
ချင်းတူနေသောကြောင့် တရားစွဲဆိုခွင့်မှာလည်း ဒေါ်မဲ.ကျောင်းမွန်
ကွယ်လွန်သွားသောအခါ ရပ်စဲသွားလေသည်။

ဒေါ်မဲ.ကျောင်းမွန် နှင့် ဒေါ်နန်းပိပါ(၃)

၃၅

နီးစပ်ရာမိတ်ဆွေ-မိတ်ပေါ့သွပ်သူ တရားလို ကွယ်လွန်သောအခါ
၎င်း၏ နီးစပ်ရာ မိတ်ဆွေသည် အမှုတွင် ဆက်လက်လိုက်ပါ
ဆောင်ရွက်ခွင့် မရှိတော့ခြင်း။

စစ်ကိုင်းတိုင်းတရားရုံး၊ ၁၉၈၄ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၄
(မုရွာမြို့နယ်စု) တွင် စိတ်ပေါ့သွပ်သည်ဟု အဆိုရှိသူ ဒေါ်အေးရင်
က ၎င်း၏ နီးစပ်ရာ မိတ်ဆွေမောင်သန်းဝင်းမှ တစ်ဆင့် အယူခံ
တရားလို မြေညွန့်နှင့် ဦးရင်မောင်တို့အား အချင်းဖြစ် မြေနှင့်
အဆောက်အအုံမှ အခွင့်အမိန့်အရ နေထိုင်သူများအဖြစ်ဖြင့် ဖယ်
ရှားစေလိုမှု စွဲဆိုသည်။ တိုင်းတရားရုံးက နှစ်ဘက်ကို စစ်ဆေး ကြားနာ
ပြီးနောက် တရားလိုစွဲဆိုသည့်အတိုင်း ဒီကရီချမှတ်လိုက်သဖြင့် မြေညွန့်
တို့က တရားရုံးချုပ်တွင် ဤအယူခံကို တင်သွင်းလာသည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ မောင်သန်းဝင်းက ဤအမှုတွင် အယူခံတရား
ပြိုင်ဘက်မှ လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည့် တရားရုံးချုပ် ရှေ့နေဦးမြစိန်
အား ၂၄-၁၀-၈၆ နေ့၌ ငှားရမ်းလွှဲအပ်ခဲ့သည်။ ထိုစဉ်က
ဒေါ်အေးရင် ကွယ်လွန်ခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ဒေါ်အေးရင် ကွယ်လွန်သည်နှင့်
တပြိုင်နက် နီးစပ်ရာမိတ်ဆွေဖြစ်သူ မောင်သန်းဝင်းသည် အမှုတွင်
ဒေါ်အေးရင်အထွက် လိုက်ပါဆောင်ရွက်ခွင့် မရှိတော့ချေ။ သို့ဖြစ်ရာ
မောင်သန်းဝင်းက ငှားရမ်းသော ရှေ့နေဦးမြစိန်သည်လည်း ဤ
အယူခံတွင် တစ်စုံတစ်ရာ ဆောင်ရွက်ခွင့်မရှိတော့သည်မှာယုံမှားဖွယ်
မရှိချေ။

မြေညွန့်ပါ(၂) နှင့် မောင်သန်းဝင်း

၃၆

တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၆-ဇာရီ အတည်ပြုလျက်ရှိသော
ကွယ်လွန်သူဇနီးသည်၏ အကျိုးဆက်ခံသူအဖြစ် ဇာရီလျှောက်
ထားခွင့်ရှိသူ ခင်ပွန်းတွင် အယူခံတင်သွင်းခွင့်ရှိခြင်း။

ရန်ကုန်မြို့တော်တရားရုံး၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁၄၀/၆၈ တွင်
ဒေါ်ချိုချို (ခ) လောရာစိန်ထွန်း၏ ဖခင်ဦးစိန်ထွန်းသည် အယူခံ
တရားပြိုင် (၂) ဦးစံငြိမ်းနှင့် ဒေါ်ကြည်ကြည်တို့အပေါ် အချင်းဖြစ်
မြေနှင့်အိမ်မှ နှင်လိုမှုစွဲဆိုရာ အနိုင်ဒီကရီရရှိခဲ့သည်။ ယင်းအမိန့်ကို

မကျေနပ်၍ ဦးစံငြိမ်းနှင့်ဒေါ်ကြည်ကြည်တို့က ယခင် တရားရုံးချုပ် တရားမပထမအယူခံမှုအမှတ် ၇၆/၆၉ တွင် အယူခံဝင်ခဲ့သော်လည်း မအောင်မြင်ခဲ့ပေ။

ဦးစိန်ထွန်းသည် ဇာနည်မူ ဖွင့်လှစ်ဆောင်ရွက်နေစဉ် ကွယ်လွန်သွားသဖြင့် ၎င်း၏သမီးဖြစ်သူ ဒေါ်ချိုချို (ခ) လော်ရာစိန်ထွန်းက ဒီကနီကို အတည်ပြုပေးရန် ဇာနည်လျှောက်လွှာ တင်သွင်းသည်ကို မြို့နယ်တရားရုံးက ဇာနည်ပြုလုပ်ခွင့် ပြုလိုက်သည်။ ယင်းအမိန့်ကို ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံးက အတည်ပြုလိုက်သဖြင့် ဦးစံငြိမ်းနှင့် ဒေါ်ကြည်ကြည်တို့က ယခင် မဟိုတရားရုံးသို့ အယူခံတင်ရာ မဟိုတရားရုံးကပယ်လိုက်သည်။

ဒေါ်ချိုချို (ခ) လော်ရာစိန်ထွန်းက တောင်ဥက္ကလာပ မြို့နယ် တရားရုံးတွင် ဒီကနီ အတည်ပြုပေးရန်ဆက်လက် လျှောက်ထားရာ ကွယ်လွန်သူ ဦးစိန်ထွန်း၏ဇနီး ဒေါ်ကော့ (ခ) ဒေါ်လွမ်းနော့က ကန့်ကွက်သည်။ ဒေါ်ချိုချို (ခ) လော်ရာစိန်ထွန်းက တရားရုံးများတွင် ဇာနည် အတည်ပြုဆောင်ရွက်ခွင့်ပြုရန်လျှောက်ထားခြင်းကို ဒေါ်ကော့က ၎င်းအား အတည်ပြုဆောင်ရွက်ခွင့်ရရန် လျှောက်ထားသည်။ ယင်းသို့ အပြိုင်အဆိုင် လျှောက်ထားကြရာတွင် အပြန်အလှန်အနိုင်ရကြပြီး တရားရှုံးသူကတစ်ဆင့် တရားရုံးသို့အယူခံဝင်ကြသည်။ ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံးက ဒေါ်ကော့လျှောက်ထားသည့် ဇာနည်မူကို ဖွင့်လှစ်လျက် ဒေါ်ချိုချို လျှောက်ထားသော ဇာနည်မူနှင့်အတူ အမိန့်ချဆောင်ရွက် သွားရန် အမိန့်ချမှတ်သည်ကို ဒေါ်ချိုချို၏ခင်ပွန်း ဦးမြသောင်း က ဒေါ်ချိုချို၏ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ဖော်ပြလျက် တရားရုံးချုပ်တွင် အယူခံတင်သွင်းခြင်းဖြစ်သည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ဦးမြသောင်းသည် ဇာနည် အတည်ပြုလျက်ရှိသူ ဒေါ်ချိုချို၏ ခင်ပွန်းဖြစ်ကြောင်း အမှုတွင် အငြင်းပွားသဖြင့် ဒေါ်ချိုချို လျှောက်ထားသည့် ဇာနည်မူတွင် ဒေါ်ချိုချိုကိုယ်စား ဆက်လက် ဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိသူ ဖြစ်ကြောင်း ယုံမှားဖွယ်မရှိပေ။ ထို့ကြောင့် အယူခံမတင်မီ ဒေါ်ချိုချိုကွယ်လွန်သွားရာ ခင်ပွန်းဖြစ်သူဦးမြသောင်း အား တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေ အမိန့် ၂၂ ပါပြဋ္ဌာန်းချက်အရ တရား ဝင်ကိုယ်စားလှယ် ထည့်သွင်းရန်မလိုပေ။ ဦးမြသောင်းသည် တရားမ ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၆ အရ ဒေါ်ချိုချို၏ အကျိုးဆက်ခံသူအဖြစ် ဇာနည်ဆက်လက် လျှောက်ထားခွင့်ရှိသူဖြစ်၍ အယူခံတင်သွင်းခွင့် ရှိ ကြောင်း ယုံမှားဖွယ်မရှိပေ။

ဦးမြသောင်း နှင့် ဒေါ်ကော့ (ခ) ဒေါ်လွမ်းနော့ပါ(၂)....

တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ် - မည်သူ့ကို တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ထည့်ရခြင်း။

အယူခံတရားပြိုင် ဒေါ်မာဂျရီအေမင်းနူးယားက မန္တလေးမြို့ သီရိကျက်သရေရပ်ကွက် နံပါတ် ၁၇၂၊ ဦးပိုင် အမှတ် ၁၄ နှင့် ၎င်း အပေါ်ရှိ အဆောက်အအုံသည် ကွယ်လွန်သူ မိဘများဖြစ်သော မစ္စတာရောဘတ်ဝီလျံ ရောဂျားနှင့် စီစီလီးယား ရောဂျားတို့ပိုင် ဖြစ်ကြောင်း၊ ၎င်းတို့ ကွယ်လွန်ပြီးနောက် အစ်ကိုဖြစ်သူမစ္စတာဂျေအေးစီ ရောဂျားသည် အဆိုပါဥပစာကို ၎င်း၏အမည်သို့ပြောင်းယူ၍ ရောင်းချရန် စီစဉ်နေကြောင်း၊ အဆိုပြုကာ ယင်းဥပစာကို မိမိနှင့်မစ္စတာဂျေအေးစီ ရောဂျားတို့ အလှူပိုင်ဆိုင်ကြောင်း မြက်ဟကြေညာပေးစေရန် တရားစွဲဆိုသည်။ အမှုအတောအတွင်း တရားမြိုင် မစ္စတာဂျေအေးစီရောဂျား ကွယ်လွန်သွားသည်။ ကွယ်လွန်သူသည် ၂၂-၁၁-၈၁ ရက်စွဲပါ သေတမ်းစာတစ်စောင် ပြုလုပ်ခဲ့သည်။

မူလတရားရုံးက အမှုကို စစ်ဆေးပြီးနောက် တရားလိုစွဲဆိုသည့် အတိုင်း အနိုင်ဒီကရီချပေးလိုက်သဖြင့် တရားပြိုင်က မကျေနပ်သဖြင့် တရားရုံးချုပ်တွင် အယူခံမှုတင်သွင်းသည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ မူလတရားရုံး တရားလိုအနေဖြင့် သေသူ၏သေတမ်းစာ အရ သေတမ်းစာ အတည်ပြုလက်မှတ်လျှောက်ထားစေရန် ကနဦး အရေးယူ ဆောင်ရွက်ရပေမည်။ သေတမ်းစာအတည်ပြုလက်မှတ်ကို စီရင်ပိုင်ခွင့်ရှိသည့် တရားရုံးက ထုတ်ပေးသောအခါ သေတမ်းစာအတည်ပြုသူ (Executor) ကို အမှုမှ ကွယ်လွန်သူ၏ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ထည့်သွင်းပြီး ဥပဒေနှင့်အညီ ဆက်လက် ဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်သည်။ သေတမ်းစာ အတည်ပြုလက်မှတ်လျှောက်ထားဆဲတွင် အယူခံတရားပြိုင် စွဲဆိုထားသော အမှုကို ယာယီဆိုင်းငံ့ထားသင့်သည်။

မစ္စတာရောဘတ်ဝီလျံ ခရစ္စတိုဗာရောဂျား နှင့် ဒေါ်မာဂျရီအေမင်းနူးယား

တရားမ ကျင့်ထုံးဥပဒေ ပုဒ်မ ၂ (၂) - ဇာရီမှုတွင် ချမှတ်သော အမိန့်တိုင်းကို အယူခံခွင့်ရှိမရှိ-မည်သည့် အမိန့်မျိုးမှ အယူခံခွင့်ရှိခြင်း၊ ရပ်ကွက်တရားရုံး၏ ဒီကရီကို အဆင့်ဆင့် အယူခံခွင့်မရဘဲ အတည်ပြုရန်ဖြစ်သော ဒီကရီမှာ နောက်ဆုံး

တရားရုံး၏ ဒီကရီသတ်မှတ်ခြင်း-ဒီကရီကို အတည်ပြုသည့် တရားရုံးတွင် တရားရှုံးဘက်မှ အတည်ပြုရန် ဖြစ်သော ဒီကရီသည် ဖျက်ပြယ်သည်ဟု ယေဘုယျအားဖြင့် စောဒကတက် ခွင့်မရှိခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ဇာနည်မူတွင် ချမှတ်သော အမိန့်တိုင်းကို အယူခံ ဝင်ခွင့်ရှိသည် မဟုတ်ချေ။ ယင်းအမိန့်သည် ဒီကရီအတည်ပြုခြင်း၊ ကြေအေးပြေငြိမ်းခြင်း (သို့မဟုတ်) ပေးဆပ်ခြင်းများနှင့် သက်ဆိုင် ရမည့်အပြင် အမှုသည်တို့၏ ရပိုင်ခွင့်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ အပြီးအပြတ် ဆုံးဖြတ်သော အမိန့်မျိုးလည်း ဖြစ်မှသာ တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၂(၂)တွင် အကျုံးဝင်မည်ဖြစ်၍ အယူခံ ဝင်ခွင့် ရရှိပေလိမ့်မည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ လသာမြို့နယ် အမှတ် (၅) ရပ်ကွက်၊ တရားရုံး ၁၉၈၅ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၂ တွင်အိမ်ရှင်များဘက်မှ အရေး နိမ့်သော်လည်း အိမ်ရှင်များဘက်မှ လသာမြို့နယ် တရားရုံးတွင် တစ်စိတ်တစ်ဒေသ အနိုင်ဒီကရီ ရရှိသည်။ ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံးတွင်မူ စွဲဆိုသည့်အတိုင်း လုံးလုံးလျားလျား အနိုင်ရရှိခဲ့သည်။ အိမ်ငှားက ယခင်ဗဟိုတရားရုံး ၁၉၈၇ ခုနှစ်၊ တရားမ တတိယ အယူခံမှု အမှတ် ၁၈ နှင့် ၁၉ တို့တွင် ဆက်လက် အယူခံဝင်သောအခါဗဟို တရားရုံးက တိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီတို့ကို အတည်ပြုခဲ့သည်။ သို့ဖြစ်ရာ အတည်ပြုရန်ဒီကရီမှာ ရပ်ကွက်တရားရုံး၏ ဒီကရီ မဟုတ်ပေ။ ရပ်ကွက်တရားရုံး၏ ဒီကရီကို အဆင့်ဆင့် အယူခံ ဝင်ရောက်ခဲ့ရာ ဥပဒေသဘောအရ အောက်တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီသည် အပေါ်တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီတို့နှင့် ပေါင်းစပ်သွားသဖြင့် အိမ်ငှားများ၏ရှေ့နေ တင်ပြသည့်အတိုင်း ဦးချ်သင်းနှင့် အင်ဘီဆင်းငွတ်ဗတား ၊ စီရင်ထုံးအရ အတည်ပြုရန်ဖြစ်သော ဒီကရီမှာ ယခင်ဗဟိုတရားရုံး၏ ဒီကရီဖြစ်ပေသည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ဒီကရီကိုအတည်ပြုသည့် တရားရုံးတွင်တရားရှုံးဘက်မှ အတည်ပြုရန်ဖြစ်သော ဒီကရီသည်ဖျက်ပြယ်သည်ဟုယေဘုယျအားဖြင့် စောဒကတက်ခွင့် မရှိချေ။ ဦးဘအေး ပါ-၂ နှင့် ဦးမြိုင် ပါ-၄ တွင် လမ်းစွင့်ပေးထားသည့် အကြောင်း တစ်ရပ်ရပ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍သာ ဒီကရီမှာ တရားမဝင်ကြောင်း ဇာနည်မူတွင် တင်ပြခွင့် ရှိသည်။

တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၂၁၊ နည်း ၂၉-ဇာရီမှုကို ဆိုင်းငံ့ပေးရန် လျှောက်လွှာကို ဇာရီမှုတွင် တင်သွင်း၍ ဒီကရီကို အတည်ပြုလျက်ရှိသော တရားရုံးက အဆုံးအဖြတ်ပေးရန် ဖြစ်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ဇာရီမှုကို ဒီကရီအတည်ပြုသည့် တရားရုံးက ဖြစ်စေ၊ အထက် တရားရုံးက ဖြစ်စေ ဆိုင်းငံ့လေ့ရှိသည်မှာ အများအသိဖြစ်သည်။ တရားမကြီးမှု တစ်မှုတွင် ချမှတ်သော အမိန့်ဖြင့် ဇာရီမှုကို ဆိုင်းငံ့လေ့မရှိချေ။ အဆင်ပြေမှု၊ ကျိုးကြောင်း ဆီလျော်မှုတို့ကို ထောက်ချင့်၍ နည်း ၂၉ ၏ တက်ယစာကြောင်းတွင် ပါရှိသော “တရားရုံး” သည် ဒီကရီအတည်ပြုလျက်ရှိသော တရားရုံးဖြစ်သည်ဟု ကောက်ယူမှသာ သဘာဝကျသော အဖြေကို ရရှိနိုင်ပေလိမ့်မည်။ ဤအခြေအနေတွင် ဇာရီမှုကို နည်း ၂၉ အရ ဆိုင်းငံ့ပေးရန် လျှောက်လွှာကို ဇာရီမှုတွင် တင်သွင်း၍ ဒီကရီကို အတည်ပြုလျက်ရှိသော တရားရုံးက အဆုံးအဖြတ်ပေးခြင်းသည် အဆင်အပြေဆုံးဖြစ်သည်။

ဒေါက်တာ ဒေါ်လှမင်းပါ(၂) နှင့် ဒေါ်စောလှိုင် ၆၆

ဇာရီတရားရုံး၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်-ဇာရီတရားရုံးသည် ချမှတ်ထားသည့် ဒီကရီ၌ ပါရှိသည့် ဆုံးဖြတ်ချက်များအတိုင်းသာ ဆောင်ရွက်ခွင့် ရှိခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ တရားရုံးက ချမှတ်သော ဒီကရီကို အကျိုး သက်ရောက်အောင် ဆောင်ရွက်ရာ၌ ဇာရီတရားရုံးသည် ချမှတ်ထားသည့် ဒီကရီ၌ ပါရှိသည့် ဆုံးဖြတ်ချက်များအတိုင်းသာ ဆောင်ရွက်ခွင့် ရှိသည်။ ဒီကရီကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲ၍ ဆောင်ရွက်ခြင်းမပြုနိုင်ချေ။

ဦးစင်းနီ နှင့် ဦးသာထွန်းပါ(၃) ၇၄

တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၅၊ နည်း ၂၀-က(၄) -ဆင့် ခေါ်ရန် လိပ်စာတင်သွင်းရန် ပျက်ကွက်သည့် တရားဖြိုင်၏ ပျက်ကွက်မှု အတိုင်းအတာအလျောက် တရားရုံးက ပြစ်ဒဏ်သတ်မှတ်ပိုင်ခွင့် ရှိခြင်း-လိပ်စာတင်ရန် ပျက်ကွက်သူ အပေါ် အမိန့်အမျိုးမျိုး ချမှတ်နိုင်ခြင်း- မည်သည့်အခါ အကြီးဆုံးပြစ်ဒဏ်ကို ချမှတ်သင့်ခြင်း- တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၅၊ နည်း ၂၀ က(၄) နှင့် အမိန့် ၁၁ နည်း ၂၁- တရားဖြိုင်ဘက်မှ ပျက်ကွက်မှု အတွက် ပြစ်ဒဏ်များ- အမိန့် ၈၊ နည်း ၁-တရားဖြိုင်မှ ချေမှုတ်တင်သွင်းရန် ပျက်ကွက်ပါက ချေမှုတ်တင်သွင်းခွင့် ဆုံးရှုံးခြင်း-

တရားပြိုင်၏ ပျက်ကွက်မှုကြောင့် ပြန်လှန်စစ်ဆေးခွင့် လျှောက်
လဲခွင့်များ ဆုံးရှုံးခြင်း မရှိခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ဆင့်ခေါ်ရန်လိပ်စာကို တင်သွင်းရန် ပျက်ကွက်
သည့် တရားပြိုင်၏ ခုခံချေပချက်ကို မလွဲမသွေ ပယ်ဖျက်ရမည်ဟု
ကောက်ယူရန် မဟုတ်ချေ။ ဆင့်ခေါ်ရန် လိပ်စာတင်သွင်းရန် ပျက်
ကွက်သူ တရားပြိုင်၏ ခုခံချေပချက်ကို တရားရုံးက ပယ်ဖျက်နိုင်သည်။
သို့မဟုတ် တရားမျှတသည် ထင်မြင်သည့် အခြား အမိန့် တစ်ရပ်
ရပ်ကို ချမှတ်နိုင်သည်။ မည်သို့သော အမိန့် ချမှတ်သင့်သည်ကိုမူ
တရားရုံးက အမှုတစ်မှုစီတွင် ပေါ်ပေါက်သော အကြောင်းခြင်းရာ
များကို ထောက်ချင့်၍ ဆင်ခြင်တုံတရားအရ ဆုံးဖြတ်ရန် ဖြစ်သည်။
တရားပြိုင်တစ်ဦး၏ ခုခံချေပချက်ကို ပယ်ဖျက်လိုက်ပါက ၎င်းအနေဖြင့်
အမှုတွင်ထုချေခွင့် လက်လွှတ်ဆုံးရှုံးမည် ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ ခုခံ
ချေပချက်ကို ပယ်ဖျက်သည့်အပြစ်ဒဏ်သည် မည်မျှကြီးမားကြောင်း
သိသာသည်။ ရှေ့နေ၏ပေါ်လျော့မှုကြောင့် ဤသို့ပျက်ကွက်ရခြင်းများ
လည်း ရှိနိုင်သည်ဖြစ်ရာ ယင်းသို့ ရှေ့နေကပေါ်လျော့မှုကြောင့် အမှု
သည်များ ထိခိုက်နစ်နာရန်မသင့်။ သို့ဖြစ်၍ တရားပြိုင်၏ပျက်ကွက်မှု
အတိုင်းအတာအလျောက် ပြစ်ဒဏ်ကို ချိန်ဆသတ်မှတ်နိုင်ရန် နည်း
၂၀-က(၄) တွင် တရားရုံးအား မိမိသဘောအတိုင်း လုပ်ပိုင်နိုင်ခွင့်
ကို အပ်နှင်းထားခြင်းဖြစ်သည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အမိန့် ၅၊ နည်း ၂၀-ကအရ လိုအပ်သည့်
လိပ်စာတင်ရန် ပျက်ကွက်သည့်အတွက် ချမှတ်နိုင်သည့် အမိန့် အမျိုး
မျိုးရှိနိုင်သည်။ အကယ်၍ တရားပြိုင်များဘက်မှ လိပ်စာဟု ရည်ညွှန်းခြင်း
လည်းမပြုဘဲလိပ်စာတင်သွင်းပြီးကြောင်း ဇွတ်မှိတ်ငြင်းဆိုပါမူ အမိန့် ၅၊
နည်း ၂၀-က(၄) တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် အကြီးဆုံး ပြစ်ဒဏ်ကို
ချမှတ်သင့်ပေလိမ့်မည်။ ယခုမူ တရားပြိုင်တို့သည် လိပ်စာတင်သွင်းရန်
ပျက်ကွက်ကြောင်း ရိုးသားစွာဝန်ခံသည်ဖြစ်၍ သူတို့ တင်သွင်းထား
သော ခုခံချေပချက်ကို ပယ်ဖျက်သည့် ပြစ်ဒဏ်ထက်သာ၍ သက်ညှာ
သောပြစ်ဒဏ်ကို ပေးသင့်ပေသည်။ တရားမမှုများတွင် အတိအလင်း
သတ်မှတ်ထားခြင်းမရှိသည့် ကိစ္စများ၌ တရားစရိတ်ပေးစေသည့် ပြစ်
ဒဏ်ကို ချမှတ်ပေးခြင်းဖြင့် တစ်ဘက်အမှုသည်၏ နစ်နာမှုကို ကုစား
နိုင်သည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၅၊ နည်း
၂၀-က(၄)နှင့် အမိန့် ၁၁၊ နည်း ၂၁ တို့တွင် တရားပြိုင်ဘက်မှ

အထိ ငှားရမ်းကြောင်း အဆိုလွှာအပိုဒ်(၃)ပါ အဆိုပြုချက်များ မှန်ကန်ကြောင်း တရားပြိုင်ကဝန်ခံသည်ဟု တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေ အမိန့် ၈၊ နည်း ၅ အရ မှတ်ယူရပေလိမ့်မည်။

ဦးသန်းဦး နှင့် ဦးစုဟန်

....

၉၀

တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၅၀ (၁) - တရားရှုံး ကွယ်လွန်လျှင် တရားရှုံး၏ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်အပေါ် ဇာရီကို အတည် ပြုနိုင်မခိုင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ တရားရှုံးကွယ်လွန်လျှင် တရားရှုံး၏ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်အပေါ် ဇာရီကိုအတည်ပြုနိုင်ကြောင်း တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၅၀ (၁)တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

ဒေါ်သိန်းခင်ပါ (၃) နှင့် ဦးသန်းဖေပါ (၂)

....

၉၆

တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၀ (၁) (ဃ) - ကောင်းသော အကြောင်းပြချက်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ကောင်းသော အကြောင်းပြချက်ဟူသည် အမှု အနိုင် အရှုံး အဆုံးအဖြတ်ပေးရာ၌ အရေးပါသော အကြောင်း မြင်ရာ ဖြစ်စေ၊ ဥပဒေပြဿနာဖြစ်စေ ဖြစ်ရပေမည်။

ဒေါ်အေးထိန် နှင့် ဦးအောင်မြင်ပါ (၂)

...

၁၀၆

ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅၅ (၄) (ခ) - မြေလက် ဝယ်ရရှိထားသော်လည်း၊ မြေပိုင်ဆိုင်ခွင့် မရရှိသေးသူတွင် မြေ စောင်းဖိုး ကျန်ငွေပေးချေရန် တာဝန်မရှိခြင်း။

၁၉၈၅ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၂ ရက်နေ့တွင် မန္တလေးမြို့နေ အယူ ခံတရားလို ဦးချစ်မောင်နှင့် ဒေါ်အုံးကြည်တို့က အခြင်းဖြစ်ဥယျာဉ် မြိမြေကို အဖိုးငွေ ၄၅၀၀၀/-ဖြင့် အယူခံတရားပြိုင်များ ဖြစ်ကြ သော ဒေါ်ခင်နှင်းနှင့် ဦးဥာဏ်ရှင်တို့အား ရောင်းချရန်ကတိစာချုပ် တစ်ရပ် ချုပ်ဆိုကြသည်။ ထိုနေ့တွင်ဒေါ်ခင်နှင်းတို့က အဖိုးငွေကျပ် ၁၅၀၀၀/-ကိုပေးချေပြီး ကျန်ငွေ ၃၀၀၀၀/-ကို ၃၁-၁-၈၆ နေ့တွင် ပေးချေရန် ကတိပြုခဲ့သည်။ ဦးချစ်မောင်တို့က ဒေါ်ခင်နှင်းတို့အား အဆိုပါမြေတွင် ဝင်ရောက်နေထိုင်ခွင့် ပြုခဲ့သည်။ ဦးချစ်မောင်တို့က ဒေါ်ခင်နှင်းတို့ကတိအတိုင်း ကျန်ငွေ ၃၀၀၀၀/-ကိုပေးချေရန်ပျက်ကွက်

သည့်ဟုအဆိုပြုကာ ကျန်ငွေကျပ် ၃၀၀၀၀/- ရလိုကြောင်းဖြင့်မန္တလေး
 တိုင်းတရားရုံး၊ ၁၉၈၆ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၉၃ (အနောက်
 မြောက်) တွင် ဒေါ်ခင်နှင်းထို့အပေါ် တရားစွဲဆိုရာ တိုင်းတရားရုံးက
 ဦးချစ်မောင်ထို့ စွဲဆိုသောအမှုကို ပလပ်လိုက်သဖြင့် ဦးချစ်မောင်ထို့
 က တရားရုံးချုပ်တွင် အယူခံမှုကို တင်သွင်းခြင်းဖြစ်သည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅၄ အရ
 အချင်းဖြစ်မြေကို မှတ်ပုံတင် စာချုပ်ချုပ်ဆိုရောင်းချမှသာ အရောင်း
 အဝယ် အထမြောက်မည် ဖြစ်သည်။ အချင်းဖြစ်မြေကို အယူခံတရား
 ပြိုင်တို့က လက်ဝယ်ရရှိထားသော်လည်း မြေပိုင်ဆိုင်ခွင့်မှာမူ အယူခံ
 တရားပြိုင်တို့ထံ တရားဝင်မရောက်ရှိသေး၍ အယူခံတရားလိုတို့သည်
 ရောင်းချရန် သဘောတူထားသော ရောင်းဖိုးကျန်ငွေကို တောင်းဆို
 ခွင့် မရှိသေးချေ။ ဥပဒေအမြင်တွင် အချင်းဖြစ်မြေမှာ အယူခံတရား
 လိုတို့ပိုင်အဖြစ်တည်ရှိနေသေးသည့် အလျောက်ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း
 အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅၅ (၄) (ခ) အရ ရပိုင်ခွင့်သည် မပေါ်ပေါက်
 ပေ။ သို့ဖြစ်၍ အချင်းဖြစ်မြေအား ရောင်းချရန် ကတိပဋိညာဉ် ပြု
 ခြင်းမှာ အယူခံတရားလိုတို့၏ ရှေ့နေတင်ပြသည့်အတိုင်း တရားဝင်
 ဦးတော့ အယူခံတရားလိုတို့သည် အချင်းဖြစ်ငွေကျပ် ၃၀၀၀၀/- ကို
 တောင်းခံခွင့် မရှိချေ။ မြေပိုင်ဆိုင်ခွင့်ကို မရရှိသေးသူသည် မြေဖိုး
 ငွေ ပေးချေရန် တာဝန် မရှိခြင်းမှာ မြင်သာသော အချက်ဖြစ်
 သည်။

ဦးချစ်မောင်ပါ(၂) နှင့် ဒေါ်ခင်နှင်းပါ(၂)

ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅၃ (က) - ယင်း ပုဒ်မ
 အလိုငှာ တံဆိပ်ခေါင်းခွန် ထမ်းဆောင်ထားခြင်း မရှိသော
 စာချုပ်တစ်ရပ်ကို အသုံးပြုခွင့် ရှိ မရှိ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ တံဆိပ်ခေါင်းခွန် ထမ်းဆောင်ထားခြင်းမရှိသော
 စာချုပ်တစ်ရပ်ကို ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅၃ (က)
 အလိုငှာ အသုံးပြုခွင့်မရှိချေ။

ဦးစစ်အေးပါ(၃) နှင့် ဦးညွှန်ရွှေ

ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး အက်ဥပဒေနှင့် စာချုပ်စာတမ်း မှတ်ပုံတင်
ရေး အက်ဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များ၏ အရေးပါမှု- ဝန်ခံ
ရုံသက်သက်ဖြင့် ပိုင်ရေးပိုင်ခွင့် လွှဲပြောင်းရာ မရောက်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ဝန်ခံရုံ သက်သက်ဖြင့် ပိုင်ရေး ပိုင်ခွင့်ကို လွှဲ
ပြောင်းခြင်းမပြုနိုင်၊ ဝန်ခံရုံဖြင့် ပိုင်ရေးပိုင်ခွင့်များ တရားဝင် လွှဲ
ပြောင်းရာ ရောက်မည်ဆိုပါက ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး အက်ဥပဒေနှင့်
စာချုပ် စာတမ်းမှတ်ပုံတင်ရေး အက်ဥပဒေတို့ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များ
သည်အဟောသိကံ ဖြစ်ပေမည်။

ဒေါ်ညွန့် နှင့် မအုဇိနာ ၂၀

ကျူးကျော်မှု- မည်သည့်အခါ ရုံးခွန်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၇ (၅)
(ဃ) အရ ရုံးခွန်ထမ်းဆောင်ရန်လိုခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ကျူးကျော်သည်ဟု အဆိုရှိသောမြေမှာ မြေတစ်
ကွက်လုံးမဟုတ် ဂရန်မြေ၏တစ်စိတ်တစ်ဒေသဖြစ်ပေရာ ပုဒ်မ ၇ (၅)
(ခ)အရ ရုံးခွန်ထမ်းဆောင်ခြင်းမှာ မှားယွင်းပေသည်။ အမှန်မှာ
ပုဒ်မ ၇ (၅) (ဃ) အရ ကာလတန်ဖိုးအပေါ် တန်ဖိုး အလျောက်
ရုံးခွန်ထမ်းဆောင်ရန်ဖြစ်သည်။

ဒေါ်ကျင်ပါ (၇) နှင့် ဒေါ်ငွေမြ
(၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ်စာချု သူ ဦးတင်မောင်)

သီးခြား သက်သာခွင့် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂ ၏ ခြွင်းချက်-မည်သည့်
အခါ မြွက်ဟကြေညာသည့် ဒီကရီသက်သက်ချမှတ်မပေးရခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ သီးခြားသက်သာခွင့် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂ ၏
ခြွင်းချက်အရ မြွက်ဟကြေညာချက်၏ အကျိုးဆက်ဖြစ်သော နောက်
ဆက်တွဲ သက်သာခွင့်ကို တောင်းဆိုသင့်ပါလျက် မတောင်းဆိုလျှင်
မြွက်ဟကြေညာသည့် ဒီကရီသက်သက်ချမှတ်ပေးရပေ။ ရည်ရွယ်ချက်မှာ
တစ်မှုတည်းတွင် အဆုံးအဖြတ်ပေးနိုင်သည့် ကိစ္စကို နောက် တစ်မှု
ထပ်၍ မစွဲဆိုစေလိုခြင်းဖြစ်သည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် အမှုမပွားစေလို
သောကြောင့်ဖြစ်သည်။

ဒေါ်ခင်မီ နှင့် ကိုပြည့်မောင်ပါ(၃) ၈

သီးခြားသက်သာခွင့် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂-တရားဝင်အခြေအနေ
ကို မြွက်ဟ ကြေညာပေးရန်ကိစ္စနှင့် သက်ဆိုင်ခြင်း- မြွက်ဟ

ကြေညာပေးရမည့် တရားဝင်အခြေအနေမှာ တရားစွဲဆိုသူ၏ တရားဝင်အခြေအနေဖြစ်ခြင်း။

ရောဂတီတိုင်း၊ ဟင်္သာတမြို့နယ် တရားရုံး၊ ၁၉၀၆ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၃၄ တွင်အယူခံတရားပြိုင် မနုနုလွင်က အယူခံ တရားလို ကိုလှမြင့်အပေါ် မိမိမွေးဖွားသောသား မောင်ဖိုးထူးသည် အယူခံ တရားလို ကိုလှမြင့်၏သားဖြစ်ကြောင်း မြက်ဟကြေညာပေးရန် စွဲဆိုရာ မြို့နယ်တရားရုံးက မနုနုလွင် စွဲဆိုသောအမှုကို ပလပ်လိုက်သည်။ မနုနုလွင်က မြို့နယ်တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို မကျေနပ်သဖြင့် ရောဂတီတိုင်းတရားရုံးသို့ အယူခံဝင်သောအခါ တိုင်းတရားရုံးက မြို့နယ်တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့်ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်ပြီး မနုနုလွင် တောင်းဆိုသည့် အတိုင်း ဒီကရီချမှတ်လိုက်သောကြောင့် ကိုလှမြင့်က တရားရုံးချုပ်တွင် ဤတရားမ ဒုတိယအယူခံမှုကိုတင်သွင်းလာခြင်း ဖြစ်သည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ မနုနုလွင် စွဲဆိုသောအမှုမှာ ပစ္စည်းနှင့်သက်ဆိုင်သည့် အမှုမဟုတ်ချေ။ မနုနုလွင်၏သား မောင်ဖိုးထူးသည် ကိုလှမြင့်၏ သားဖြစ်ကြောင်း မြက်ဟကြေညာပေးစေရန် စွဲဆိုသည့်အမှုဖြစ်သည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် မောင်ဖိုးထူးသည် ကိုလှမြင့်၏သား ဖြစ်ရခြင်းတည်းဟူသော တရားဝင်အခြေအနေ (legal character) ကို မြက်ဟကြေညာပေးရန်ကိစ္စနှင့် သက်ဆိုင်သည်။ သို့ဖြစ်ရာမနုနုလွင် တောင်းဆိုသော မြက်ဟ ဒီကရီသည် သူမ၏ တရားဝင် အခြေအနေ (ဥပမာ - ကိုလှမြင့်၏ ဇနီးဖြစ်ခြင်း) နှင့် သက်ဆိုင်ခြင်း မရှိချေ။ သီးခြားသက်သာခွင့် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂ ပါ “his title to such character” ဆိုသောစကားနှင့်သည် မြက်ဟ ကြေညာပေးရမည့် တရားဝင် အခြေအနေမှာ တရားစွဲဆိုသူ၏ တရားဝင် အခြေအနေနှင့် သက်ဆိုင်ကြောင်း ညွှန်ပြလျက်ရှိပေသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ကိုလှမြင့်၏သားဖြစ်ကြောင်း မြက်ဟ ကြေညာပေးရန် တရားစွဲဆိုရမည့်သူသည် မောင်ဖိုးထူးဖြစ်သည်။ မနုနုလွင်မဟုတ်ပေ။ အကယ်၍ ကိုလှမြင့်၏ ဇနီး ဖြစ်ရခြင်းတည်းဟူသော တရားဝင် အခြေအနေကို မြက်ဟ ကြေညာပေးစေလိုလျှင် တရားစွဲဆိုရမည့်သူသည် မနုနုလွင်သာ ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ တရားလိုတစ်ဦးသည် အခြားသူ တစ်ဦး၏ ရထိုက်ခွင့်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ မြက်ဟကြေညာပေးရန်သီးခြား သက်သာခွင့် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂ အရ တရားစွဲဆိုခွင့်မရှိပေ။

၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာဌာနရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂(ဆ) တွင်အကျုံးဝင်သည့် အိမ်ငှားအဖြစ်မှ အခွင့်အမိန့် အရနေထိုင်သူအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲခံယူနိုင် မခိုင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ “အိမ်ငှား”ဆိုသည့် စကားရပ်၏ အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုချက်အရ အငှားချထားမှု ကုန်ဆုံးပြီးနောက် ငှားရမ်းသည့် ဥပစာတွင် အိမ်ရှင်၏သဘောတူညီချက်အရ လက်ရှိနေထိုင်မြို့ နေထိုင် သူသည် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာဌာနရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက် ဥပဒေပုဒ်မ ၂(ဆ) တွင် အကျုံးဝင်သည့်အိမ်ငှားဖြစ်သည့်အလျောက် ယင်းပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် ဆန့်ကျင်လျက် အိမ်ငှားအဖြစ်မှ အခွင့်အမိန့် အရနေထိုင်သူအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲခံယူသည် ပဋိညာဉ်သည်အထက် ဖော်ပြပါပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် ဆန့်ကျင်သည်ဖြစ်၍ အတည်မဖြစ်ချေ။ ဥပဒေ အမြင်တွင်ယင်းသို့ ပဋိညာဉ်ပြုလုပ်ကစား အိမ်ငှားသည် အိမ်ငှားအဖြစ် ဆက်လက် တည်ရှိနေပေလိမ့်မည်။

ဒေါ်မြင့်မြင့်သက် ပါ(၂) နှင့် ဒေါ်ကြည်ကြည်(ခ) ဒေါ်ကြည်ကြည်စိန်ပါ(၃)

၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာဌာနရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၅-(၁)- ယင်းပုဒ်မပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်အရ အိမ်ငှား တစ်ဦးသည် ဥပစာတစ်ခုတည်းနှင့်စပ်လျဉ်းပြီး အကျိုးကျေးဇူးကို အကြိမ်ကြိမ် ခံစားခွင့်ရှိခြင်း- အိမ်လခပေးရန် ပျက်ကွက်သဖြင့် အကြိမ်ကြိမ် တရားစွဲဆိုခဲ့ရသည်ကို အကြောင်းပြုပြီး တရားရှုံး အိမ်ငှား၏ပုဒ်မ ၁၅(၁)ပါ သတ်မှတ်ချက်နှင့် ညီညွတ်သည့် လျှောက်ထားချက်ကို မပယ်ချနိုင်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အိမ်ငှားတစ်ဦးသည် ဥပစာတစ်ခုတည်းနှင့် စပ် လျဉ်းပြီး ပုဒ်မ ၁၅(၁)ပါ အကျိုးကျေးဇူးကို အကြိမ်ကြိမ် ခံစား ခွင့် မရှိစေရဟု ပိတ်ပင်ထားခြင်းမရှိချေ။ အိမ်လခပေးသည့်အတွက် အငှားချထားသည့် ဥပစာမှ နှင်ထုတ်ရန်ဒီကရီချမှတ်ပြီးနောက် ယင်း ဒီကရီကို အတည်မပြုရသေးမီ အိမ်ငှားအနေဖြင့် အိမ်လခကြေးများ ကို မည်သို့မည်ပုံ ပေးဆောင်မည်ဖြစ်ကြောင်း စည်းကမ်းချက်များ သတ်မှတ်၍ ဒီကရီအတည်ပြုခြင်းကို ဆိုင်းငံ့ထားရမည် ဖြစ်သည်။ အိမ်ငှား တရားရှုံး၏ လျှောက်ထားချက်သည် ပုဒ်မ ၁၅ (၁)ပါ သတ်မှတ်ချက်နှင့် ညီညွတ်လျှင် တရားရုံးက ခွင့်ပြုရမည် ဖြစ်သည်။

အိမ်လခပေးရန် ပျက်ကွက်သဖြင့် အကြိမ်ကြိမ်တရားစွဲဆိုခဲ့ရသည်ကို အကြောင်းပြုပြီး တရားရှုံး အိမ်ငှား၏ လျှောက်ထားချက်ကိုပယ်ချခြင်း မပြုနိုင်ချေ။

ဦးသိန်းသန်း နှင့် ဦးအာရစ်ဘန်း

၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၂ (၁) (က) (ပထမပိုင်း)- အိမ်ငှားအား နှင်ထုတ်ပေးရန် စွဲဆိုသောအမှုတွင် ကိစ္စနှစ်ရပ်အတွက် နို့တစ်စာ လိုအပ်ခြင်း- ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၆၊ ပုဒ်မ ၁၀၈ နှင့် ပုဒ်မ ၁၁၃ (ဇ) - ပုဒ်မ ၁၀၆ ပါပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် အညီ ငှားရမ်းခြင်းရပ်စဲမှ အိမ်ငှားအား တရားစွဲဆိုခွင့်ရှိခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (၁) (က) (ပထမပိုင်း)အရ အိမ်ငှားအား နှင်ထုတ်ပေးရန် အမှုစွဲဆိုလိုသော အိမ်ရှင်သည် ပုဒ်မ ၁၂ (၁) (က) (ပထမပိုင်း)အရ ငှားရမ်းခအကြေးများ တောင်းဆိုသည့် နို့တစ်စာပေးရန် လိုအပ်သည့်အပြင်၊ ငှားရမ်းခြင်းကို ရပ်စဲသော နို့တစ်စာကိုပေးရန်လည်း လိုအပ်သည်။ ယင်းကိစ္စနှစ်ရပ်ကို နို့တစ်စာတစ်ခုတည်း၌ ဖြစ်စေ၊ တစ်ပေါင်းတည်းဖြစ်စေ သီးခြား နို့တစ်စာများကို ဖြစ်စေရေးသားပေးပို့နိုင်သည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အိမ်ရှင်နှင့် အိမ်ငှားတို့၏ တာဝန်များကို ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၈ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားရာ ပုဒ်မ ၁၀၈ (ထ)တွင် ငှားရမ်းခြင်း ရပ်စဲသွားသည့်အခါ အိမ်ငှားသည် အိမ်ရှင်အား ငှားရမ်းထားသည့် ဥပဒေကို ပြန်လည်ပေးအပ်ရန် တာဝန်သတ်မှတ်ထားသည်။ သို့ဖြစ်၍ ငှားရမ်းခြင်း ရပ်စဲပြီးနောက် အငှားချထားသည့် ဥပဒေမှ ထွက်ခွာပေးရန်ပျက်ကွက်သော အိမ်ငှားအားနှင်ထုတ်ခွင့်ရရှိသော ပြဋ္ဌာန်းချက်သည်ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၈ (ထ)ဖြစ်သည်။မည်သည့်အခါ ငှားရမ်းခြင်းရပ်စဲကြောင်း အဆိုပါဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၁ တွင်ပြဋ္ဌာန်းထားရာ ပစ္စည်း လွှဲပြောင်းခြင်း ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၆ အရပေးပို့သော နို့တစ်စာ ကုန်ဆုံးသည့်နေ့တွင် ငှားရမ်းခြင်း ရပ်စဲကြောင်း ယင်းပုဒ်မ ၁၁၁ (ဇ) တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ပုဒ်မ ၁၁၁ (က)မှ (ဆ)တွင် ဖော်ပြထားသောအကြောင်းတစ်ရပ်ရပ်အရငှားရမ်းမှုရပ်စဲခြင်းမရှိသည့် ကိစ္စတွင် ပုဒ်မ ၁၀၆ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် အညီ ငှားရမ်းခြင်းကို ရပ်စဲမှသာအိမ်ရှင်သည် အိမ်ငှားအားနှင်ထုတ်ခွင့် ရရှိသည်။ထို့ကြောင့်

အိမ်ရှင်က အိမ်ငှားအား နှင်ထုတ်ပေးစေရန် စွဲဆိုသော အမှုများအနက် ပုဒ်မ ၁၁၁(က)မှ(ဆ)အရ ငှားရမ်းခြင်းရပ်စဲမှုရှိသော အမှုများ ဌာ ငှားရမ်းမှုကို ပုဒ်မ ၁၀၆ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ ရပ်စဲခြင်း မပြုဘဲ အိမ်ငှားအား ဖယ်ရှားပေးစေရန် တရားစွဲဆိုခွင့်မရှိချေ။

ဦးအောင်လီ နှင့် ဦးစိုးပိုင်ပါ (၂) ၁၁၁

၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၅(၁)-ယင်းပုဒ်မအရ တရားရှုံးက လျှောက်ထား လာလျှင် ဒီကရီကို အတည်မပြုရသေးပါက ဒီကရီ အတည်ပြု သည့်တရားရုံးက မည်သည့်အခါ ဒီကရီကို ဖျက်သိမ်းနိုင်ခြင်း- တရားရှုံးက ငှားရမ်းခ အကြွေးများကို ပေးဆပ်ရုံမျှဖြင့် တရားရှုံးအပေါ် ချမှတ်ထားသော ဒီကရီသည် အတည်ပြုပြီးရာ ရောက် မရောက်-မည်သည့်အခါ ဇာရီမှုကို ပိတ်သိမ်းနိုင် ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ် ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅(၁)အရ တရားရှုံးကလျှောက်ထားလာ လျှင် ဒီကရီကို အတည်မပြုရသေးပါက ဒီကရီအတည်ပြုသည့် တရား ရုံးသည် အိမ်ငှားဖြစ်သူက ပေးရန်ကျန်ရှိသေးသော ငှားရမ်းခ ပေး ခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ သင့်သည် ထင်မြင်သည့် စည်းကမ်းချက်များအရ ဒီကရီအတည်ပြုခြင်းကို ရှေ့ဆိုင်းထားရန် ဖြစ်သည်။ အိမ်ငှားသည် တရားရုံးကသတ်မှတ်ပေးသော စည်းကမ်းချက်များအတိုင်း လိုက်နာ ဆောင်ရွက်လျှင် တရားရှုံးအပေါ် ချမှတ်ထားသော ဒီကရီကို ဖျက် သိမ်းရမည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ဒီကရီတစ်ရပ်ကို ကြေအေး ပြေငြိမ်းပြီး သည်အထိ မဆောင်ရွက်ရစေကာမူ တရားနိုင်၏ လျှောက်ထားချက် အရ ပိတ်သိမ်းပေးနိုင်သည်။ အကောင်အထည်ဖော်၍ ရနိုင်သော ဒီကရီတစ်ရပ်ကို အတည်ပြုပေးရန် လျှောက်ထားသည့် ဇာရီမှုကို စည်းကမ်းသတ်ကာလအတွင်း တင်သွင်းထားလျှင် တရားရုံးက မိမိ သဘောအလျောက် ဇာရီမှုကိုပိတ်သိမ်းခြင်းမပြုနိုင်။ ဤအမှုတွင် တရား ရှုံးက ငှားရမ်းခအကြွေးများကို ပေးဆပ်ရုံမျှဖြင့် တရားရှုံးအပေါ် ချမှတ်ထားသောဒီကရီသည်အတည်ပြုပြီးရာ ရောက်သည်ဟုမဆိုနိုင်ချေ။ အကယ်၍ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅ (၁)ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များမရှိလျှင် တရားရှုံးအား

အချင်းဖြစ်ဥပစာမှ နှင်ထုတ်ပြီးသည်အထိ ဒီကရီကို အတည်ပြုရန် ဖြစ်သည်။ တရားရှုံးအနေဖြင့် ပေးရန်ကျန်ရှိသေးသော ငှားရမ်းခ ပေးဆပ်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တရားရုံးကသတ်မှတ်ပေးသည့် စည်းကမ်းချက်များအတိုင်း ဆောင်ရွက်ပြီးသည့်အခါ တရားရုံးက ပုဒ်မ ၁၅(၁)တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့်အတိုင်း တရားရှုံးအပေါ် ချမှတ်ထားသည့်ဒီကရီကို ဖျက်သိမ်းရန်ဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ဖျက်သိမ်းပြီးသည့် အခါမှသာ အတည်ပြုပေးရန် ဒီကရီမရှိတော့၍ ဇာနည်ကိုပိတ်သိမ်းနိုင်ပေလိမ့်မည်။ ဤအမှုတွင် တရားရှုံးကဒီကရီကို ဖျက်သိမ်းပေးရန် အတိအလင်း ဖော်ပြလျှောက်ထားပါလျက် တရားရုံးက ဆိုင်ရာ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ခြင်းမပြုဘဲ ဇာနည်ကို ပိတ်သိမ်းလိုက်ခြင်းမှာ မှားယွင်းပေသည်။

ဒုတိယ မိုလ်မူးကြီးအောင်ကြိုင် နှင့် ဦးအေးမောင်

၁၁၇

၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၂ (၂) နှင့် (၃) - ယင်းပုဒ်မခွဲများအရ တရားရုံးက အရေးယူ ဆောင်ရွက်ခွင့်များ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂(၂)နှင့် (၃)အရ အရေးယူရာ၌ တရားရုံးက အောက်ပါအတိုင်း ဆောင်ရွက်နိုင်သည်-

(က) ခံစန်ချုပ်ဖြင့် ချုပ်ဆိုထားသောငွေကို ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာ အဖြစ် သိမ်းယူခြင်း၊

(ခ) အိမ်ငှားအား လျော်ကြေးပေးစေခြင်း၊

(ဂ) အိမ်ငှားက သဘောတူလျှင် ထိုအိမ်ငှားအား အမိန့် (သို့မဟုတ်) ဒီကရီချမှတ်သည့် နေ့ရက်မတိုင်မီက ထားရှိသည့် စည်းကမ်းများအတိုင်း အချင်းဖြစ်ဥပစာကို လက်ရှိ ပေးအပ်ခြင်း။

ဦးအုန်းပါ (၃) နှင့် ဦးဘဆွေပါ (၃)

၁၂၂

တရားမပြင်ဆင်မှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီး ဦးပျိုးထွန်းလင်းရှေ့တွင်

ဒေါ်ကျင်ပါ (၇)

နှင့်

ဒေါ်ငွေမြ *

(၎င်းတို့ကိုယ်စားလှယ်စာရသူ ဦးတင်မောင်)

ကျူးကျော်မှု—မည်သည့်အခါရုံးခွန် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၇(၅) (ဆ)
အရ ရုံးခွန်ထမ်းဆောင်ရန် လိုခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ကျူးကျော်သည်ဟု အဆိုရှိသော မြေမှာ မြေတစ်
ကွက်လုံးမဟုတ် ဂရန်မြေ၏ တစ်စိတ်တစ်ဒေသ ဖြစ်ပေရာ ပုဒ်မ ၇(၅)
(ခ)အရ ရုံးခွန်ထမ်းဆောင်ခြင်းမှာ မှားယွင်းပေသည်။ အမှန်မှာ ပုဒ်မ
၇(၅) (ဆ)အရ ကာလ တန်ဖိုးအပေါ် တန်ဖိုး အလျောက် ရုံးခွန်
ထမ်းဆောင်ရန် ဖြစ်သည်။

လျှောက်ထားသူများအတွက် - ဦးအေးသိမ်းကျော်၊ တရားရုံး
ချုပ်ရှေ့နေ

လျှောက်ထားခံရသူအတွက် -- ဦးလှဘူး၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

တရားရေးအကြံပေး - ဦးစိုးညွန့်

လှိုင်မြို့နယ်တရားရုံး၊ ၁၉၈၆ ခုနှစ် တရားမကြီးမှု အမှတ် ၄၀ တွင်
လျှောက်ထားခံရသူ ဒေါ်ငွေမြက လျှောက်ထားသူ ဒေါ်ကျင် နှင့် အခြား
သူများအပေါ် မိမိပိုင်မြေ၏ တစ်စိတ် တစ်ဒေသ အတွင်း ကျူးကျော်၍
ဆောက်လုပ်ထားသော အဆောက်အအုံကို ဖယ်ရှားပေးစေရန် တရားစွဲဆို
ရာအမှု တန်ဖိုးကျပ် ၈၀၀၀/- သတ်မှတ်ပြီး မြေခွန် ၁၂^၀/၅၀၁း ၏
၀၁းဆအပေါ် ရုံးခွန်ထမ်းဆောင်သည်။ အမှုတန်ဖိုးနှင့် ထမ်းဆောင်သော

* ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ တရားမပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၃၉၆

† ၁၉၈၆ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၄၀ တွင်ချမှတ်သော (၁၈-၈-၈၉)
ရက်စွဲပါ လှိုင်မြို့နယ်တရားရုံး၏ အမိန့်ကိုလျှောက်ထားမှု။

† ၁၉၈၉
နိုဝင်ဘာလ
၉-ရက်

၁၉၀၉
ဒေါ်ကျင်
ပါ(၇)
နှင့်
ဒေါ်ဌေးမြ

ရုံးခွန်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ တရားပြိုင်တို့က အတိအလင်း ချေပခြင်း မပြုသဖြင့် မြို့နယ်တရားရုံးက ယင်းပြဿနာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ငြင်းချက်ထုတ်နုတ်ခဲ့ခြင်း မပြုချေ။ အမှုကိုစစ်ဆေးဆဲတွင် တရားပြိုင်ဘက်မှ အချင်းဖြစ် မြေကာလ တန်ဖိုးမှာ ကျပ် ၃၀၀၀၀/-ရှိကြောင်း၊ ထမ်းဆောင်ထားသော ရုံးခွန် မှာ လုံလောက်မှုမရှိကြောင်း အကြောင်းပြကာ ယင်းကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ဖြည့်စွက်ထုချေနိုင်ရန် ချေလွှာကို ပြင်ဆင်ခွင့်တောင်းဆိုရာ မြို့နယ်တရား သူကြီးက ခွင့်မပြုသဖြင့် ဒေါ်ကျင်တို့က တရားရုံးချုပ်တွင် ဤပြင်ဆင်မှုကို တင်သွင်းလာသည်။

အမှုကို ၁၉-၁၂-၈၆ နေ့တွင်စွဲဆိုခဲ့သည်။ ချေလွှာကို ပြင်ဆင်ခွင့် ပြုရန် ၆-၇-၈၉ နေ့တွင်လျှောက်ထားသည်။ အမှုစွဲဆိုပြီး ၃နှစ်ခန့်အကြာ တွင် အချင်းဖြစ်မြေ၏တန်ဖိုးကို တိတိကျကျစုံစမ်း၍ ရနိုင်တော့မည် မဟုတ် ချေ။ လျှောက်ထားသူတို့သည် အမှုတန်ဖိုးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အတိအလင်း ငြင်းဆိုခဲ့ခြင်း မရှိခဲ့သည့်အချက်က တန်ဖိုးသတ်မှတ်ချက်မှာ လျော်ကန် သည်ဟု ယူဆရန် အကြောင်းပေါ်ပေါက်ပေသည်။

မူလရုံးတရားလိုက အချင်းဖြစ်မြေ၏ မြေခကို ရုံးခွန်အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၇(၅)(ခ) အရ ရုံးခွန်ထမ်းဆောင်ထားကြောင်း တွေ့ရှိ ရသည်။ ကျူးကျော်သည်ဟု အဆိုရှိသောမြေမှာ မြေတစ်ကွက်လုံးမဟုတ် ၈ရန်မြေ ၏ တစ်စိတ်တစ်ဒေသဖြစ်ပေရာ ပုဒ်မ ၇(၅)(ခ) အရ ရုံးခွန်ထမ်းဆောင် ခြင်းမှာ မှားယွင်းပေသည်။ အမှန်မှာ ပုဒ်မ ၇(၅) (ဆ) အရ ကာလ တန်ဖိုး အပေါ် တန်ဖိုး အလျောက် ရုံးခွန် ထမ်းဆောင်ရန် ဖြစ်သည်။ လျှောက်ထားခံရသူ၏ ရှေ့နေက ယင်းနှုံးအတိုင်း ရုံးခွန်ကို ဖြည့်စွက် ထမ်းဆောင်ရန် တာဝန်ယူကြောင်း လျှောက်ထားတင်ပြသည်။

လျှောက်ထားသူ၏ ရှေ့နေက အဆိုအချေကို မည်သည့် အဆင့်တွင် မဆို ပြင်ဆင်နိုင်ကြောင်းလျှောက်ထားသည်။ ထိုတင်ပြချက်သည် မှန်ကန် သော်လည်းပြင်ဆင်ရန်မလိုအပ်သည့်အချက်တွင်ပြင်ဆင်ခွင့်ပြုရန်မဟုတ်ချေ။

လျှောက်ထားသူ၏ ရှေ့နေက လျှောက်ထားသူတို့အား ပြစ်မှုဆိုင်ရာ တရားရုံးက တရားသေလွှတ်သည့်စီရင်ချက်မိတ္တူကိုတင်ပြရန်အတွက်ချေလွှာ ကို ပြင်ဆင်ခွင့်ပေးသင့်ကြောင်း လျှောက်ထားသည်။ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှု တစ်မှုတွင် ချမှတ်သောစီရင်ချက်သည် တရားမမှုတွင်စပ်ဆိုင်သော အချက် မဟုတ်ချေ။ ပြစ်မှုဆိုင်ရာတရားရုံးက ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၄၇ အရ စွဲဆိုသောအမှုတွင် လျှောက်ထားသူတို့ တရားသေ လွှတ်ပစ်သည့် အချက်

ကို တရားမမှုတွင် ထည့်သွင်းစဉ်းစားနိုင်မည်မဟုတ်၍ ချေလွှာကို ပြင်ဆင်
ရန် အကြောင်း မပေါ်နိုင်ချေ။

၁၉၀၉
ဒေါ်ကျင်
ပါ(၇)
နှင့်
ဒေါ်ဌေးမြ

ထို့ကြောင့် ဤပြင်ဆင်မှုကို စရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်လိုက်သည်။ ဤအမှုကို
လက်ခံ စစ်ဆေးမည့် ရန်ကုန် တိုင်း တွဲဖက် တရားသူကြီးသည် အမှုတွဲကို
လက်ခံရရှိသောအခါ တရားလို ဖြည့်စွက်ထမ်းဆောင်ရန်ရှိသော ရုံးခွန်ကို
တွက်ချက်၍ လက်ခံရန် ညွှန်ကြားလိုက်သည်။

ရှေ့နေခ ကျပ် ၅၀/- သတ်မှတ်သည်။

တရားမပြင်ဆင်မှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီး ဦးမျိုးထွန်းလင်း ရှေ့တွင်

ဒေါ်ကြင်နုပါ (၂)

နှင့်

ဦးမိုးဟာမက်ယူစွတ် (ခ) *

ဦးခင်မောင်

† ၁၉၈၉
အောက်တို
ဘာလ
၃၁-ရက်

တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ — ကိစ္စတစ်ရပ်တည်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍
အမှုများထပ်တလဲလဲစွဲဆိုခြင်းကို ပိတ်ပင်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ အကြောင်းကိစ္စ တစ်ရပ်တည်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အမှု
များထပ်တလဲလဲ စွဲဆိုခြင်းကို ပိတ်ပင်နိုင်ရန် တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ
၁၁ ကို ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းဖြစ်သည်။ လျှောက်ထားခံရသူသည် မိမိအပေါ်
ချမှတ်ထားသော ဒီဂရီမှာ လိမ်လည်လှည့်ဖြား၍ ရယူထားသော ဒီဂရီ
ဖြစ်ကြောင်း အကြောင်းပြကာ တရားတစ်ထုံး စွဲဆိုခဲ့သည်။ ယင်းအမှု၌
အရေးမှီသောအခါ စွပ်စွဲချက်အသစ်အချို့ကို ဖြည့်စွက်ပြီး တရားတစ်ထုံး
စွဲဆိုပြန်သည်။ ယင်းကဲ့သို့ အချက်အလက်အသစ်များ ဖြည့်စွက်ကာ အမှု
ထပ်တလဲလဲ စွဲဆိုခွင့်ပြုမည်ဆိုပါက မူခင်းများသည် ပြီးပြတ်တော့မည်
မဟုတ်ချေ။ လျှောက်ထားခံရသူသည် အကြောင်းကိစ္စတစ်ရပ်နှင့် စပ်လျဉ်း
၍ ထပ်တလဲလဲတရားစွဲဆိုခြင်းဖြင့်တရားရုံး၏ ယန္တရားကို အလွဲသုံးစားပြုရာ
ရောက်ပြီး တစ်ဖက် အမှုသည်များအားလည်း နစ်နာစေကြောင်းပေါ်လွင်
ထင်ရှားသည်။

လျှောက်ထားသူများအတွက် - ဦးတင်ယု (သထုံ) တရားရုံးချုပ်
ရှေ့နေ

လျှောက်ထားခံရသူအတွက် - ဦးဟန်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

တရားရေးအကြံပေး - ဦးလှမြင့်ဝင်း

* ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ တရားမပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၂၉၂

† ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၇ တွင်ချမှတ်သော(၈-၆-၈၉) ရက်စွဲပါ
ပန်းဘဲတန်းမြို့နယ်တရားရုံး၏ အမိန့်ကို လျှောက်ထားမှု။

ရန်ကုန်တိုင်း ပန်းဘဲတန်းမြို့နယ်တရားရုံး၊ ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်၊ တရား
မကြီးမှု အမှတ် ၁၅ တွင် လျှောက်ထားသူ ဒေါ်ကြင်နုနှင့် ဒေါ်သိန်းမြ
တို့က လျှောက်ထားခံရသူ ဦးမိုးဟာမက်ယူစွတ် (ခ)ဦးခင်မောင် အပေါ်
ငှားရမ်းထားသော ဥပစာမှ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ
ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၂ (၁) (က)နှင့် (ဂ)တို့အရ နှင်လို
မှုစွဲဆိုရာ မြို့နယ်တရားရုံးက ပုဒ်မ ၁၂ (၁) (ဂ)အရ ဒီဂရီ ချမှတ်ခဲ့
သည်။ ထိုဒီဂရီကို ယခင်မဟိုတရားရုံးက အတည်ပြုခဲ့သည်။

၁၉၈၉
ဒေါ်ကြင်နု
ပါ(၂)
နှင့်
ဦးမိုးဟာမက်
ယူစွတ်(ခ)
ဦးခင်မောင်

ထို့နောက် လျှောက်ထား ခံရသူက ပန်းဘဲတန်း မြို့နယ် တရားရုံး၊
၁၉၈၆-ခုနှစ် တရားမကြီးမှု အမှတ် ၁၀ တွင် လျှောက်ထားသူတို့အပေါ်
အဆိုပါတရားရုံး၊ ၁၉၈၀-ပြည့်နှစ် တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁၅ နှ့်ချမှတ်
ထားသော ဒီဂရီသည် လိမ်လည်လှည့်ဖြား လျှောက်ထားစွဲဆို၍ ရယူခဲ့
သော စီရင်ချက်နှင့် ဒီဂရီဖြစ်သောကြောင့် ပျက်ပြယ်ကြောင်း မြွက် ဟ
ကြေညာပေးရန်နှင့် အခြားသက်သာခွင့်များရလိုကြောင်း တရားစွဲဆိုသည်။
ယင်းအမှုမှ ပေါ်ပေါက်သည့် တရားရုံးချုပ်၊ ၁၉၈၈-ခုနှစ် တရားမ
ပြင်ဆင်မှု အမှတ် ၄၄၆ နှင့် ၁၉၈၉-ခုနှစ် တရားမ ပြင်ဆင်မှု အမှတ်
၁၃ တွင် တရားရုံးချုပ်က ဦးခင်မောင်စွဲဆိုသော အမှုကို ပယ်ပယ်ခဲ့သည်။

ပန်းဘဲတန်းမြို့နယ်တရားရုံး၊ ၁၉၈၉-ခုနှစ် တရားမကြီးမှုအမှတ် ၇တွင်
လျှောက်ထားခံရသူက လျှောက်ထားသူများအပေါ် အဆိုပါ တရားရုံး၊
၁၉၈၀-ပြည့်နှစ် တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁၅ တွင် ချမှတ်ထားသောစီရင်
ချက်နှင့် ဒီဂရီသည် လိမ်လည်လှည့်ဖြား လျှောက်ထားစွဲဆို၍ ရယူခဲ့သော
စီရင်ချက်နှင့် ဒီဂရီဖြစ်၍ ပျက်ပြယ်ကြောင်းမြွက်ဟ ကြေညာပေးရန် နှင့်
အခြား သက်သာခွင့်များ ရလိုကြောင်း တရားစွဲဆိုပြန်သည်။ လျှောက်
ထားသူများက လျှောက်ထားခံရသူစွဲဆိုသော အမှုကို မြို့နယ်တရားရုံးက
လက်ခံခြင်းမှာ မှားယွင်းသည်ဟု အကြောင်းပြကာ ဤပြင်ဆင်မှုကိုတင်
သွင်းလာသည်။

တရားရုံးတစ်ရုံးရုံးက ချမှတ်ထားသော ဒီဂရီကိုလိမ်လည်လှည့်ဖြားမှုကို
အကြောင်းပြကာ ပယ်ဖျက်ပေးရန် စွဲဆိုသောအမှုတွင် စွပ်စွဲသော လိမ်
လည်လှည့်ဖြားမှုသည် ဒီဂရီချမှတ်သည့် အမှုတွင် မဖော်ထုတ်နိုင်သော
လိမ်လည်လှည့်ဖြားမှုမျိုး ဖြစ်ရပေမည်။ လျှောက်ထားခံရသူက အဆိုလွှာ
တွင် စွပ်စွဲသော လိမ်လည်မှုသည် လျှောက်ထားခံရသူတို့က ပီပီရီရီ
လိမ်လည်ဖုံးကွယ်ထားခြင်းကြောင့် လျှောက်ထားခံရသူမှာ အလိမ်ခံနေရ
ကြောင်း မသိရှိနိုင်၍ လိမ်လည်မှုကိုထုချေနိုင်ခြင်း မရှိခဲ့ကြောင်း စသည်

၁၉၈၉
 အကြောင်း
 ပါ(၂)
 နှင့်
 ဦး ခို ဟာ မက်
 ယူစွတ်(ခ)
 ဦးခင်မောင်

ဖြင့် စွပ်စွဲဖော်ပြထားသည်။ အဆိုလွှာပါ အဆိုပြုချက်များကို စစ်ဆေးကြည့်ရှုသည့် အခါ လျှောက်ထားခံရသူတို့က လျှောက်ထားသူအား မည်သို့မည်ပုံ လိမ်လည်လှည့်ဖြားခဲ့ကြောင်း တိတိကျကျမစွပ်စွဲနိုင်သည်ကို တွေ့ရှိရသည်။

ပန်းဘဲတန်းမြို့နယ်တရားရုံး၊ ၁၉၈၀-ပြည့်နှစ် တရားမကြီးမှု အမှတ် ၁၅ တွင် လျှောက်ထား ခံရသူအနေဖြင့် လျှောက်ထားသူတို့က မိမိ၏ အိမ်ရှင် မဟုတ်ကြောင်း ထုချေခွင့်ရရှိသည်ဖြစ်ရာ အခြစ်အပျက်အမှန်ကို လျှောက်ထားခံရသူတို့က ဖုံးကွယ်ထား၍ ယင်းပြဿနာကို ဖော်ထုတ်ချေပခြင်း မပြုနိုင်ခဲ့ကြောင်း စွပ်စွဲချက်သည် မှန်ကန်ဦးတော့၊ ယင်း လိမ်လည်လှည့်ဖြားမှုမှာ ယင်းအမှု၏ ပြင်ပ အကြောင်းအရာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပေါ်ပေါက်သော လိမ်လည်မှုတစ်မျိုးမျိုးမဟုတ်၍ ယင်းအကြောင်း အရာအပေါ်အခြေခံကာ တရားရုံးတစ်ရုံးက ချမှတ်ထားသော ဒီဂရီကို ပယ်ဖျက်ပေးရန်အကြောင်းမရှိချေ။ လျှောက်ထားခံရသူစွပ်စွဲသော လိမ်လည်မှုနှင့် ပတ်သက်သည့်အကြောင်းအရာများကို ပထမမှုတွင် ဖော်ထုတ်ထုချေနိုင်သည့်ဖြစ်၍ ယင်းအကြောင်း အရာများအပေါ် အခြေခံကာ တရားတစ်ထုံးစွဲဆိုခြင်းကို တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ ၏ ရှင်းလင်းချက် (၄) အရ ပိတ်ပင်ကြောင်း တရားရုံးချုပ်က အဆုံးအဖြတ် ပေးပြီးဖြစ်သည်။ ပန်းဘဲတန်းမြို့နယ် တရားရုံး၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၇/၈၉ တွင်အဆိုပါတရားရုံး၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၁၀/၈၆ ၌ အဆိုပြုခဲ့သော အကြောင်းအရာများအပြင် အကြောင်းအရာသစ်အချို့ကို ဖြည့်စွက်ထားကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၇/၈၉ ပါစွဲချက်အသစ်များကို တရားမကြီးမှု အမှတ် ၁၀/၈၆ တွင် ထည့်သွင်းတရားစွဲဆိုနိုင်ပါလျက် လျှောက်ထားခံရသူက ယင်းသို့ထည့်သွင်းရန် ပျက်ကွက်ခဲ့သည်။ သို့ဖြစ်ရာယင်းအကြောင်းအရာများကိုတရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ ၏ ရှင်းလင်းချက် (၄) အရ အဆုံးအဖြတ်ပေးပြီးပြီဟု ကောက်ယူရန်သာရှိပေတော့သည်။

အကြောင်းကိုစွဲတစ်ရပ်တည်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အမှုများထပ်တလဲလဲ စွဲဆိုခြင်းကို ပိတ်ပင်နိုင်ရန် တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ ကို ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းဖြစ်သည်။ လျှောက်ထားခံရသူသည် မိမိအပေါ်ချမှတ်ထားသော ဒီဂရီမှာ လိမ်လည်လှည့်ဖြား၍ ရယူထားသောဒီဂရီဖြစ်ကြောင်းအကြောင်းပြကာ တရားတစ်ထုံး စွဲဆိုခဲ့သည်။ ယင်းအမှု၌ အရေးနိမ့်သော အခါ စွပ်စွဲချက်အသစ်အချို့ကို ဖြည့်စွက်ပြီး တရားတစ်ထုံးစွဲဆိုပြန်သည်။ ယင်းကဲ့သို့ အချက်အလက် အသစ်များ ဖြည့်စွက်ကာ အမှုထပ်တလဲလဲစွဲဆိုခွင့် ပြုမည်ဆိုပါက မူရင်းများသည် ပြီးပြတ်တော့မည် မဟုတ်ချေ။ လျှောက်ထားခံရသူသည် အကြောင်းကိုစွဲတစ်ရပ်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ထပ်တလဲလဲတရား

စွဲဆိုခြင်းဖြင့် တရားရုံး၏ ယန္တရားကို အလွဲသုံးစားပြုရာရောက်ပြီး တစ်ဖက် အမှုသည်များအားလည်း နစ်နာစေကြောင်း ပေါ်လွင်ထင်ရှားသည်။

ထို့ကြောင့် ဤပြင်ဆင်မှုကို ခွင့်ပြု၍ မြို့နယ်တရားရုံး၏ အမိန့်ကိုပယ်ဖျက် ကာ လျှောက်ထားခံရသူ စွဲဆိုသောအမှုကို တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၅၁ နှင့် အမိန့် ၇၊ နည်း ၁၁ (က) အရ ပယ်ဖျက်သည်။

ရှေ့နေခကို ကျပ် ၁၀၀/- သတ်မှတ်သည်။

၁၉၀၉
ဒေါ်ကြွေစု
ပါ(၂)
နှင့်
ဦး မိဟာ မက်
ယူစွတ်(ခ)
ဦးခင်မောင်

တရားမပထမအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီး ဦးမျိုးထွန်းလင်းရှေ့တွင်

ဒေါ်ခင်မိ

နှင့်

ကိုပြည့်မောင်ပါ(၃) *

သီးခြားသက်သာ ခွင့်အက်ဥပဒေပုဒ် ၁၄၂ ၏ ခြွင်းချက်—မည်သည့် အခါမြွက်ဟ ကြေညာသည့် ဒီကရီသက်သက် ချမှတ်မပေးရခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ သီးခြားသက်သာခွင့် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၄၂ ၏ ခြွင်းချက်အရ မြွက်ဟ ကြေညာချက်၏ အကျိုးဆက်ဖြစ်သော နောက်ဆက်တွဲသက်သာခွင့်ကို တောင်းဆိုသင့်ပါလျက် မတောင်းဆိုလျှင် မြွက်ဟ ကြေညာသည့် ဒီကရီသက်သက်ချမပေးရပေ။ ရည်ရွယ်ချက်မှတစ်ဆင့်တည်းတွင် အဆုံးအဖြတ်ပေးနိုင်သည့် ကိစ္စကိုနောက်တစ်မှုထပ်၍ မစွဲဆိုစေလိုခြင်းဖြစ်သည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် အမှုမပွားစေလိုသောကြောင့်ဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလိုအတွက် - ဦးညွန့်မြိုင်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

အယူခံတရားပြိုင်အတွက် - ဦးကံမြိုင်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

တရားရေးအကြံပေး - ဦးအောင်ဇေ

မန္တလေးတိုင်း တရားရုံး တရားမကြီးမှု အမှတ် ၁၀၅/၈၇ (အနောက်တောင်) တွင် ဒေါ်ခင်မိက ကိုပြည့်မောင်ပါ-၃ ဦးတို့အပေါ် တရားလို အမွေရခြေနှင့် အဆောက်အအုံကို ရောင်းချသော အရောင်းစာ ချုပ်သည် တရားမဝင် ပျက်ပြယ်ကြောင်း မြွက်ဟကြေညာပေးစေလိုမှု စွဲဆိုသည်။ တိုင်းတရားရုံးက ပဏာမ ပြင်းချက်တစ်ရပ် ထုတ်ပေး၍

* ၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ တရားမ ပထမအယူခံမှုအမှတ် ၁၆

† ၁၉၈၇ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁၀၅ (အနောက်တောင်) တွင် ချမှတ်သော (၄-၁၂-၈၇) ရက်စွဲပါ မန္တလေးတိုင်း တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို အယူခံမှု။

နှစ်ဖက်ကြားနာပြီး တရားလိုအဖြစ် ဦးအုန်းမောင် မပါစင်ဘဲ စွဲဆိုခြင်းမှာ မှားယွင်းကြောင်းနှင့် နောက်ဆက်တွဲအကျိုးဆက် သက်သာခွင့် တောင်းခံရန်အတွက် အဆိုလွှာ ပြင်ဆင်ရန် အခွင့်အလမ်း ရပါလျက် ပြင်ဆင်ရန် ပျက်ကွက်ကြောင်း သုံးသပ်လျက် အဆိုလွှာကို ပလပ်လိုက်သည်။ ယင်းသို့ အမှုကို ပလပ်သည့် စီရင်ချက်နှင့် ဒီကနီကို မူလရုံးတရားလို ဒေါ်ခင်မိက မကျေနပ်သဖြင့် တရားရုံးချုပ်တွင် ဤတရားမ ပထမအယူခံမှုကို တင်သွင်းခြင်းဖြစ်သည်။

၁၉၈၉
ဒေါ်ခင်မိ
နှင့်
ကို ပြည်မောင်
ပါ(၃)

အဆိုအချေအရ တိုင်းတရားရုံးက ငြင်းချက် (၃)ရပ်နှင့် အောက်ပါ အတိုင်း ပဏာမငြင်းချက်တစ်ရပ် ထုတ်ပေးသည်-

“ဦးအုန်းမောင် တရားလိုအဖြစ် မပါစင်ဘဲ အတိအလင်း ပြဋ္ဌာန်းပေးစေလိုမှုသက်သက် စွဲဆိုခြင်းမှာ တရားစွဲဆိုပုံ မှားယွင်းသည် ဆိုသည်မှာ မှန်သလား”

တိုင်းတရားရုံးက ပဏာမ ငြင်းချက်အပေါ် နှစ်ဖက်ကြားနာပြီး အမှုကို ပလပ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ဤအမှုတွင် အယူခံတရားလို ဒေါ်ခင်မိက ၎င်းနှင့် မောင်ဖြစ်သူ ဦးအုန်း(ခ)ဦးအုန်းမောင်တို့သည် အချင်းဖြစ်မြေနှင့်မြေပေါ်ရှိ အဆောက်အအုံကို ကွယ်လွန်သူ ဖခင်ဦးလှိုင်၏ အမွေဆက်ခံသူများအနေဖြင့် အမွေရပိုင်ဆိုင်ကြောင်း အဓိကအခြေခံပြီး ထိုမြေနှင့် မြေပေါ်ရှိ အဆောက်အအုံကို မညွှန်ရှိက ကိုပြည်မောင်နှင့် မကြင်သန်းတို့အား ရောင်းချလိုက်သဖြင့် ထိုသို့ ရောင်းချသည့်စာချုပ် တရားမဝင်ဖျက်ပြယ်ကြောင်း မြွက်ဟကြေညာပေးရန် စွဲဆိုခြင်းဖြစ်သည်။ အဆိုအချေနှင့် အမှုတွဲပါအထောက်အထားများအရ အချင်းဖြစ်မြေနှင့် မြေပေါ်ရှိ အဆောက်အအုံတို့မှာ အယူခံတရားပြိုင်များ၏ လက်ရှိဖြစ်ပြီး အယူခံတရားလို ဒေါ်ခင်မိမှာ လက်မဲ့ဖြစ်ကြောင်း ပေါ်လွင်သည်။

ပစ္စည်းလက်မဲ့ဖြစ်သူ တရားလိုသည် ပစ္စည်းပိုင်ဆိုင်ကြောင်း တရားရုံးက မြွက်ဟကြေညာသည့် ဒီကနီချမှတ်ပေးရုံမျှဖြင့် ၎င်း၏လိုဘ ပြည့်မည် မဟုတ်ချေ။ မြွက်ဟကြေညာချက်အပြင် မိမိအား လက်ရောက်ပေးအပ်ရန်လည်း တောင်းခံစွဲဆိုရန် လိုသည်။ ယင်းသို့ လက်ရောက်ပေးအပ်ရန် တောင်းဆိုခြင်း မပြုဘဲ မြွက်ဟကြေညာချက် သက်သက် တရားစွဲခွင့် မရှိချေ။ မဋ္ဌေးနှင့် ဦးသာလှိုင် အမှုတွင်ကြည့်ပါ။ သီးခြားသက်သာ

၁၉၀၉
ဒေါ်ခင်မိ
နှင့်
ကိုပြည့်မောင်
ပါ (၃)

ခွင့် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၂ ၏ ခြွင်းချက်အရ မြက်ဟကြေညာချက်၏ အကျိုးဆက်ဖြစ်သော နောက်ဆက်တွဲသက်သာခွင့်ကို တောင်းဆိုသင့်ပါ လျက် မတောင်းဆိုလျှင် မြက်ဟကြေညာသည့် ဒီကရီသက်သက် ချမပေး ရပေ။ ရည်ရွယ်ချက်မှာ တစ်မှုတည်းတွင် အဆုံးအဖြတ်ပေးနိုင်သည့်ကိစ္စကို နောက်တစ်မှုထပ်၍ မစွဲဆိုစေလိုခြင်းဖြစ်သည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် အမှု မပွားစေလိုသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ခါဘီစာဘီဘီနှင့် မဆင့်ပါ-၇^၁ အမှုတွင်ကြည့်ပါ။

ထို့ကြောင့် ဤအမှုတွင် ပစ္စည်းလက်ခံဖြစ်သူ အယူခံတရားလို ဒေါ်ခင်မိသည် ပစ္စည်းလက်ရောက် ပေးအပ်စေရန် အကျိုးဆက် သက် သာခွင့်မပါဘဲ မြက်ဟကြေညာသည့် ဒီကရီသက်သက် စွဲဆိုခြင်းမှာ မှား ယွင်းသည်။ သို့ရာတွင် ဤသို့ အကျိုးဆက်သက်သာခွင့် မပါရုံမျှဖြင့် အမှုကို ပလပ်ရန်မဟုတ်ကြောင်း သတိပြုရန် လိုအပ်သည်။ သီးခြား သက်သာခွင့် ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂ ၏ ခြွင်းချက်တွင် အကျိုးဆက်နောက်ဆက်တွဲ သက်သာ ခွင့် တောင်းဆိုရန် လိုအပ်ပါလျက် မတောင်းဆိုလျှင် အမှုပလပ်ရမည်ဟု ဆိုချေ။ ဤကဲ့သို့ မတောင်းဆိုလျှင် အမှု၌ မြက်ဟကြေညာသည့် ဒီကရီ ချမှတ်ပေးခြင်း မပြုရဟုသာဆိုသည်။ ချစ်တီးနတ်ဘဏ် နှင့် ဦးတော^၁ အမှုတွင် ကြည့်ပါ။ ဤကိစ္စရပ်မျိုးတွင် တရားလိုကို လိုအပ်သည့် အကျိုး ဆက် သက်သာခွင့်တောင်းဆိုနိုင်ရန် တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေ အမိန့် ၆၊ နည်း ၁၇ အရ ပြင်ဆင်ချက်အဆိုလွှာ တင်သွင်းစေရန် ညွှန်ကြားရသည်။ ဤကဲ့သို့ ခွင့်ပြုညွှန်ကြားပါလျက် ဆောင်ရွက်ရန် တရားရုံးက ပေးသည့် အချိန်ကာလအတွင်း မဆောင်ရွက်ပျက်ကွက်မှသာ တရားရုံးက အမှုကို ပလပ်ရန် ဖြစ်သည်။ ဒေါ်မေမေမောင် နှင့် ဒေါ်စိန်နု^၂ အမှုနှင့် ဒေါ် ဟဝါဘီပါ-၁၀ နှင့် မာမက်မေမောင်ပါ-၈^၃ အမှုတို့တွင် ကြည့်ပါ။ ဤသို့ အဆိုလွှာပြင်ဆင်ရန် ညွှန်ကြားခွင့်ပြုခြင်း အလျဉ်းမရှိသေးဘဲ ထိုင်း တရားရုံးက အမှုကို ပလပ်လိုက်ခြင်းမှာ မှားယွင်းသည်။

ထို့ပြင် အမှုကို စိစစ်ကြည့်ရာ အဆိုလွှာအရ အချင်းဖြစ် ပစ္စည်းကို အယူခံတရားလို ဒေါ်ခင်မိနှင့် မောင်ဖြစ်သူ ဦးအုန်း(ခ)ဦးအုန်းမောင်တို့

-
- (၂) ၁၉၆၅၊ မတ်စ၊ ၈-၂၆၀ (ရုံးချုပ်)။
 - (၃) ၁၉၅၇၊ မတ်စ၊ ၈-၅၆(တရားလွှတ်တော်ချုပ်)။
 - (၄) ၁၉၀၁၊ မတ်စ၊ ၈-၇၇။
 - (၅) ၁၉၀၂၊ မတ်စ၊ ၈-၁၀၉။

နှစ်ဦး အမွေရပိုင်ဆိုင်သည်ဟု ဆိုသည်။ မရှေ့မပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းကို ပူးတွဲပိုင်ဆိုင်သူတစ်ဦးက လက်ရှိနေထိုင်သူအား ဖယ်ရှား၍ လက်ရောက် ရလိုကြောင်း စွဲဆိုသောအမှုတွင် ကျန်ပူးတွဲပိုင်ဆိုင်သူများကို အမှုသည် အဖြစ် ပူးတွဲခြင်းမပြုသော်လည်း တရားစွဲဆိုခွင့်ရှိကြောင်း ဒေါ်ခင်မိနှင့် တစ်ဦး နှင့် ကိုသန်းမောင်^၁ အမှုတွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြဆိုထား သည်-

၁၉၈၉
ဒေါ်ခင်မိ
နှင့်
ကို ပြည့်မောင်
ပါ(၃)

“One of several co-owners of immoveable property can maintain an action for ejectment of a trespasser without joining the other co-owner or co-owners as parties to the action”

ဤအမှုမှာ အဆိုလွှာကို လိုအပ်သလို ပြင်ဆင်စေပြီး လက်ရောက် ရလိုကြောင်း သက်သာခွင့် တောင်းခံစွဲဆိုရမည့် အမှုဖြစ်ရာ ပူးတွဲပိုင်ဆိုင် သည့် အဆိုရှိသူ ဦးအုန်း(ခ) ဦးအုန်းမောင်ကို တရားလိုအဖြစ် ပူးတွဲ မထည့်သွင်းဘဲ ဒေါ်ခင်မိက တရားလိုအဖြစ် စွဲဆိုခြင်းမှာ စွဲဆိုခွင့်မရှိဟု မဆိုနိုင်ပေ။ ထို့ကြောင့် ယင်းသို့စွဲဆိုခွင့်မရှိဟုဆိုကာ တိုင်းတရားရုံးက အမှုတစ်ခုလုံးကို ပယ်ချခြင်းမှာ မှားယွင်းသည်။

အယူခံတရားပြိုင်များ၏ တရားရုံးချုပ် ရှေ့နေက အမှုသည်အဖြစ် ပူးတွဲထည့်သွင်းရန် လိုအပ်ပါလျက် ပျက်ကွက်လျှင် မြက်ဟကြေညာသည့် ဒီကရီချမှပေးရကြောင်း ဆွာနာဖာတီနှင့် ဆူယာပရိုကာရှား^၂ အမှုနှင့် မရှေ့ယုံနှင့် မောင်စိုးညွန့်^၃ အမှုတို့ကို ကိုးကားတင်ပြသည်။ ထိုအမှု များမှာ အမှုသည် ပူးတွဲရန် ပျက်ကွက်ခြင်းကြောင့် မြက်ဟဒီကရီ ချမှပေး သင့်ကြောင်းကိုသာ ပြဆိုသည်။ အမှုကို ပယ်ရန် ပြဆိုခြင်း မဟုတ်ချေ။ ဒီကရီချမှပေးထိုက်ခြင်းနှင့် အမှုကိုပယ်ခြင်းတို့မှာ များစွာခြားနားသည်။ ထို့ကြောင့် အမှုသည် မှားယွင်းပူးတွဲခြင်းကြောင့်ဖြစ်စေ၊ အမှုသည်အဖြစ် ပူးတွဲသင့်သူကို မပူးတွဲခြင်းကြောင့်ဖြစ်စေ အမှုကို ပယ်ရန် မဟုတ်ပေ။ လိုအပ်သလို အဆိုလွှာပြင်ဆင်စေပြီး ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်သည့်ပြင် ပြင်ဆင်စေရန် ညွှန်ကြားပါလျက် ပျက်ကွက်မှသာ ပယ်ရန်ဖြစ်ကြောင်း သတိပြုရန် လိုသည်။

(၆) ၁၉၅၄၊ မတစ၊ စာ-၂၃၅(တရားလွှတ်တော်)

(၇) အေအိုင်အေ၊ ၁၉၃၄၊ မဒရပ်၊ စာ ၂၉၀

(၈) အတွဲ ၉၊ ဘီအယ်လ်တီ၊ စာ ၉၀။

၁၉၀၉
ဒေါ်ခင်မိ
နှင့်
ကိုပြည့်မောင်
ပါ(၃)

အထက်ပါ အကြောင်းများကြောင့် ဤအယူခံကိုခွင့်ပြု၍ အယူခံ
တရားလို ဒေါ်ခင်မိ စွဲဆိုသောအမှုကို ပလပ်လိုက်သည့် တိုင်းတရားရုံး၏
အမိန့်ကိုပယ်ဖျက်လိုက်သည်။ တိုင်းတရားရုံးက အမှုကို မူလအမှုအမှတ်
ဖြင့် ပြန်လည်လက်ခံပြီး တရားလိုအား လိုအပ်သလို အဆိုလွှာကို ဥပဒေနှင့်
အညီပြင်ဆင်စေရန်နှင့် ရုံးခွန်ထပ်မံထမ်းဆောင်ရန် လိုအပ်ပါက လိုအပ်သလို
ထမ်းဆောင်စေရန် ညွှန်ကြားပြီး အမှုကို ဥပဒေနှင့်အညီ ဆက်လက်
ဆောင်ရွက်ရန် ညွှန်ကြားလိုက်သည်။

ဤအယူခံတွင် အယူခံတရားလို ထမ်းဆောင်သော ရုံးခွန်ကိုပြန်အမ်း
ရန် ရုံးခွန်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃အရ သက်သေခံလက်မှတ် ထုတ်ပေးစေ။

ဤအမှုအတွက် စရိတ်ငွေကို နောက်ဆုံးအမှုရှုံးသူကကျခံစေရမည်။

တရားမပထမအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီး ဦးအေးအုန်းရှေ့တွင်

ဦးချစ်မောင်ပါ (၂)

နှင့်

ဒေါ်ခင်နှင်းပါ(၂) *

† ၁၉၀၉
စက်တင်ဘာ
လ ၁၉ ရက်

ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅၅ (၄) (ခ) — မြေလက်
ဝယ် ရရှိထားသော်လည်း၊ မြေပိုင်ဆိုင်ခွင့် မရရှိသေးသူတွင် မြေ
ရောင်းဖိုးကျန်ငွေ ပေးချေရန် တာဝန်မရှိခြင်း။

၁၉၀၅ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၂ ရက်နေ့တွင် မန္တလေးမြို့နေ အယူခံ
တရားလို ဦးချစ်မောင်နှင့် ဒေါ်အုန်းကြင်တို့က အချင်းဖြစ် ဥယျာဉ်ခြံမြေကို
အဖိုးငွေ ၄၅၀၀၀/-ဖြင့် အယူခံတရားပြိုင်များ ဖြစ်ကြသော ဒေါ်ခင်နှင်း
နှင့် ဦးဥာဏ်ရှင်းတို့အား ရောင်းချရန် ကတိစာချုပ်တစ်ရပ် ချုပ်ဆိုကြ
သည်။ ထိုနေ့တွင် ဒေါ်ခင်နှင်းတို့က အဖိုးငွေကျပ် ၁၅၀၀၀/- ကို ပေးချေပြီး
ကျန်ငွေ ၃၀၀၀၀/- ကို ၃၁-၁-၀၆ နေ့တွင် ပေးချေရန် ကတိပြုခဲ့သည်။
ဦးချစ်မောင်တို့က ဒေါ်ခင်နှင်းတို့အား အဆိုပါမြေတွင် ဓင်ရောက်နေထိုင်
ခွင့် ပြုခဲ့သည်။ ဦးချစ်မောင်တို့က ဒေါ်ခင်နှင်းတို့ ကတိအတိုင်း ကျန်ငွေ
၃၀၀၀၀/- ကို ပေးချေရန် ပျက်ကွက်သည်ဟု အဆိုပြုကာ ကျန်ငွေကျပ်
၃၀၀၀၀/- ရလိုကြောင်းဖြင့် မန္တလေးတိုင်းတရားရုံး၊ ၁၉၀၆ ခုနှစ်
တရားမကြီးမှု အမှတ် ၉၃ (အနောက်မြောက်) တွင် ဒေါ်ခင်နှင်းတို့အပေါ်
တရားစွဲဆိုရာ တိုင်းတရားရုံးက ဦးချစ်မောင်တို့ စွဲဆိုသော အမှုကို ပလပ်
လိုက်သဖြင့် ဦးချစ်မောင်တို့က တရားရုံးချုပ်တွင် အယူခံမှုကို တင်သွင်း
ခြင်းဖြစ်သည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ပစ္စည်း လွှဲပြောင်းခြင်း အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅၄
အရ အချင်းဖြစ်မြေကို မှတ်ပုံတင်စာချုပ် ချုပ်ဆိုရောင်းချမှသာ အရောင်း

* ၁၉၀၇ ခုနှစ်၊ တရားမ ပထမအယူခံမှုအမှတ် ၂၃

† ၁၉၀၆ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၉၃ (အနောက်မြောက်) တွင် ချမှတ်
သော ၁၆-၁-၀၆ ရက်စွဲပါ မန္တလေးတိုင်း တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့်
ဒီကရီကို အယူခံမှု။

၁၉၈၉
ဦးချစ်မောင်
ပါ(၂)
ဒေါ်ခင်နှင်း
ပါ(၂)

အဝယ် အထမြောက်မည် ဖြစ်သည်။ အချင်းဖြစ်မြေကို အယူခံတရားပြိုင်
တို့က လက်ဝယ်ရရှိထားသော်လည်း မြေပိုင်ဆိုင်ခွင့်မှာမူ အယူခံတရား
ပြိုင်တို့ထံ တရားဝင်မရောက်ရှိသေး၍ အယူခံတရားလိုတို့သည် ရောင်းချ
ရန် သဘောတူညီထားသော ရောင်းဖိုးကျန်ငွေကို တောင်းဆိုခွင့် မရှိသေး
ချေ။ ဥပဒေအမြင်တွင် အချင်းဖြစ်မြေမှာ အယူခံတရားလိုတို့ပိုင်အဖြစ်
တည်ရှိနေသေးသည့်အလျောက် ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း အက်ဥပဒေပုဒ်မ
၅၅(၄) (ခ) အရ ရပိုင်ခွင့်သည် မပေါ်ပေါက်သေး။ သို့ဖြစ်၍ အချင်း
ဖြစ်မြေအား ရောင်းချရန် ကတိပဋိညာဉ်ပြုခြင်းမှာ အယူခံတရားလိုတို့၏
ရှေ့နေတင်ပြသည့်အတိုင်း တရားဝင်ဦးဘော့ အယူခံတရားလိုတို့သည်
အချင်းဖြစ်ငွေကျပ် ၃၀၀၀၀/-ကို တောင်းခံခွင့် မရှိချေ။ မြေပိုင်ဆိုင်ခွင့်
ကို မရရှိသေးသူသည် မြေဖိုးငွေ ပေးချေရန် တာဝန်မရှိခြင်းမှာ မြင်သာ
သော အချက်ဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလိုများအတွက် - ဦးလှမြင့်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

အယူခံတရားပြိုင်များအတွက် - ဦးထွန်းမြိုင်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

တရားရေးအကြံပေး - ဦးဘသန်းအောင်

၁၉၀၅ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၂ ရက်နေ့တွင် မန္တလေးမြို့နေ အယူခံ
တရားလို ဦးချစ်မောင်နှင့် ဒေါ်အုန်းကြွေတို့က မန္တလေးမြို့၊ အနောက်
မြောက်မြို့နယ်၊ မင်းတဲအိကင်းကုန်းကြီးကုန်း၊ ကွင်းအမှတ် ၄၀၅-သ၊ ဦးပိုင်
အမှတ် ၉/က စာရင်းပေါက်သော ဥယျာဉ်ခြံမြေကို အဖိုးငွေ ၄၅၀၀၀/-
ဖြင့် အယူခံတရားပြိုင်များ ဖြစ်ကြသော ဒေါ်ခင်နှင်းနှင့် ဦးဥာဏ်ရှင်းတို့
အား ရောင်းချရန် ကတိစာချုပ်တစ်ရပ် ချုပ်ဆိုကြသည်။ ထိုနေ့တွင်
ဒေါ်ခင်နှင်းတို့က အဖိုးငွေကျပ် ၁၅၀၀၀/-ကို ပေးချေပြီး ကျန်ငွေ
၃၀၀၀၀/-ကို ၃၁-၁-၈၆ နေ့တွင် ပေးချေရန် ကတိပြုခဲ့သည်။ ဦးချစ်
မောင်တို့က ဒေါ်ခင်နှင်းတို့အား အဆိုပါမြေတွင် ဝင်ရောက်နေထိုင်ခွင့် ပြု
ခဲ့သည်။ ဦးချစ်မောင်တို့က ဒေါ်ခင်နှင်းတို့ ကတိအတိုင်း ကျန်ငွေ
၃၀၀၀၀/-ကို ပေးချေရန် ပျက်ကွက်သည်ဟု အဆိုပြုကာ ကျန်ငွေကျပ်
၃၀၀၀၀/- ရလိုကြောင်းဖြင့် မန္တလေးတိုင်း တရားရုံး ၁၉၈၆ ခုနှစ်
တရားမကြီးမှု အမှတ် ၉၃ (အနောက်မြေစက်) တွင် ဒေါ်ခင်နှင်းတို့အပေါ်
တရားစွဲဆိုရာ တိုင်းတရားရုံးက ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင်ပြု
လုပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄ အရ လယ်ယာမြေအား လွှဲပြောင်းခြင်းကို
အားဖြစ်ထားပါလျက် ဦးချစ်မောင်တို့က အချင်းဖြစ် ဥယျာဉ်ခြံမြေကို လွှဲ
ပြောင်းရောင်းချရန် ချုပ်ဆိုသော ကတိစာချုပ်သည် မူလကပင် ပျက်ပြယ်
ကြောင်း၊ အချင်းဖြစ်ငွေကျပ် ၃၀၀၀၀/-ကို ပျက်ပြယ်သော ကတိစာ

ချုပ်အပေါ်အခြေခံ၍ တောင်းဆိုခြင်းဖြစ်ကြောင်းစသည်ဖြင့် သုံးသပ်ကာ ဦးချစ်မောင်တို့ စွဲဆိုသော အမှုကိုပလပ်လိုက်သဖြင့် ဦးချစ်မောင် တို့ က တရားရုံးချုပ်တွင်၍အယူခံမှုကို တင်သွင်းလာသည်။

၁၉၈၉
ဦးချစ်မောင်
ဝါ (၂)
နှင့်
ဒေါ်ခင်နှင်း
ဝါ (၂)

အယူခံတရားလိုတို့က ပြန်ကြားလွှာကို အောက်ပါအတိုင်း ရှင်းလင်း ထားသည်-

“အချင်းဖြစ် မြေသည် စပါးစိုက်ပျိုး၍ မရသော ကုန်း မြင့် လယ် ကောမြေဖြစ်သည်။ လူနေ အိမ်ခြေပေါင်း ၁၀၀၀ ကျော်ခန့် ရှိနေ ပါသည်။ လူနေရပ်ကွက်ကြီး တစ်ခုဖြစ်၍ ဇေယျအေးရပ်ကွက် ဟု အမည်ခေါ်တွင် ပါသည်။”

အယူခံ တရားတို့၏ ရှေ့နေက အချင်းဖြစ် မြေမှာ လူနေရပ်ကွက် ဖြစ်သဖြင့် လယ်ယာမြေ မဟုတ်ကြောင်း၊ လူနေရပ်ကွက် ဟုတ်မဟုတ် ဆိုသော အချက်ကို သက်သေများစစ်ဆေးသော အခါမှသာ ပေါ်လွင် မည် ဖြစ်ကြောင်း၊ သက်သေများကို စစ်ဆေးခြင်း မပြုဘဲ အချင်းဖြစ် မြေသည် လယ်ယာမြေ ဖြစ်သည်ဟု တိုင်းတရားရုံးက ကောက် ယူ ဆုံးဖြတ်ခြင်းမှာ မှားယွင်းကြောင်း တင်ပြ လျှောက်ထားသည်။

ဒေါ်ခင်နှင်းတို့၏ ရှေ့နေက အချင်းဖြစ် မြေသည် လယ်ယာမြေ ဖြစ်သည်ဟု ဦးချစ်မောင် တို့က ဝန်ခံခဲ့ကြကြောင်း၊ လယ်ယာမြေကို လွှဲပြောင်း ရောင်းချခြင်း မလုပ်ရန် တားမြစ်ထား၍ ယင်းမြေကို ကတိ စာချုပ်ပြုလုပ် ရောင်းချခဲ့ခြင်းသည် ပျက်ပြယ်ကြောင်း၊ ပျက်ပြယ်သော စာချုပ်ကိုအခြေပြု၍ ရောင်းကြေးကျန်ငွေ ရလိုကြောင်း တရားစွဲဆိုခွင့် မရှိသဖြင့် အယူခံမှုကို ပလပ်သင့်ကြောင်း ချေပလျှောက်လဲသည်။

အောက်တွင် ဆက်လက်သုံးသပ်မည့် အကြောင်း ပြချက်များကြောင့် နှစ်ဖက် ရှေ့နေများ၏ တင်ပြချက်ကို ဖြေကြားရန်လိုမည်မဟုတ်ချေ။

ရောင်းသူ နှင့် ဝယ်သူတို့သည် တာဝန်နှင့် ရပိုင်ခွင့်များကို ပစ္စည်း လွှဲပြောင်းခြင်း အက် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅၅ တွင် ပြဋ္ဌာန်း ထားသည်။ ရောင်းဖိုးငွေ (သို့တည်းမဟုတ်) ရောင်းဖိုးကျန်ငွေ ရခွင့်နှင့်ပတ်သက်၍ ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅၅ (၄) (ခ) တွင် အတိ အလင်းသတ်မှတ်ထားသည်။

ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅၅ (၄) (ခ) ပါပြဋ္ဌာန်း ချက်များအရ ဆိုလျှင် ရောင်းချသည့် ပစ္စည်း၏ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်သည် ဝယ်သူ လက်ဝယ် သို့ ရောက်ရှိမှသာ ရောင်းချသူသည် ယင်းပုဒ်မတွင် ပြဋ္ဌာန်း ထောင့် အခွင့်အရေးကို ရခွင့်ရှိသည်။ တစ်နည်းဆိုရသော်အရောင်းအဝယ်

၁၉၀၉
ဦးချစ်မောင်
ပါ(၂)
နှင့်
ဒေါ်ခင်နှင်း
ပါ(၂)

အထမြောက်မှသာ ဝယ်သူသည် ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅၅ (၄) (ခ) တွင် သတ်မှတ် ထားသော အခွင့်အရေးကို ရခွင့်ရှိ သည်။ PJ. JOHNSTON Vs Official Liquidator, High Court, Rangoon ဖီရင်ထုံးကို ကြည့်ပါ။

ဤအမှုတွင် အငြင်းပွားသည့် အချက်မှာ အယူခံ တရားလိုတို့သည် အချင်းဖြစ်မြေကို အယူခံတရားပြိုင်တို့အား ရောင်းချကြောင်း မှတ်ပုံတင် စာချုပ် မချုပ်ဆိုရသေးချေ။ ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅၄ အရ အချင်းဖြစ်မြေကို မှတ်ပုံတင်စာချုပ် ချုပ်ဆို ရောင်းချမှသာ အရောင်းအဝယ် အထမြောက်မည်ဖြစ်သည်။ အချင်းဖြစ်မြေကို အယူခံ တရားပြိုင်တို့က လက်ဝယ် ရရှိထားသော်လည်း မြေ ပိုင်ဆိုင် ခွင့် မှာ မူ အယူခံ တရားပြိုင်တို့က တရားဝင် မရောက်ရှိသေး၍ အယူခံ တရားလို တို့သည် ရောင်းချရန် သဘောတူညီ ထားသော ရောင်းဖိုး ကျန်ငွေကို တောင်းဆိုခွင့်မရှိသေးချေ။ ဥပဒေအမြင်တွင် အချင်းဖြစ် မြေမှာ အယူခံ တရားလိုတို့ပိုင် အဖြစ် တည်ရှိနေသေးသည့်အလျောက် ပစ္စည်းလွှဲပြောင်း ခြင်း အက် ဥပဒေပုဒ်မ ၅၅ (၄) (ခ) အရ ရပိုင်ခွင့်သည် မပေ၍ ပေါက်သေး။ သို့ဖြစ်၍ အချင်းဖြစ် မြေအား ရောင်းချရန် ကတိ ပဋိညာဉ် ပြုခြင်းမှာ အယူခံတရားလိုတို့၏ ရှေ့နေတင်ပြသည့် အကိင်း တရားဝင် ဦးတော့ အယူခံတရားလိုတို့သည် အချင်းဖြစ် ငွေ ကျပ် ၃၀၀၀၀/-ကို တောင်းခံခွင့်မရှိချေ။ မြေပိုင်ဆိုင်ခွင့်ကို မရရှိသေးသူသည် မြေဖိုးငွေပေး ချေရန်တာဝန်မရှိခြင်းမှာ မြင်သာသောအချက်ဖြစ်သည်။

အကယ်၍ အချင်းဖြစ်မြေအား ရောင်းချသည့် ပဋိညာဉ်မှာ ဥပဒေ အရအတည်ပြုခွင့်ရှိသည်ဟု ယူဆပါမူ အယူခံတရားလိုတို့သည် အချင်းဖြစ် ငွေ ၃၀၀၀၀၀ ရရှိရေး အတွက် အရောင်းအဝယ် ပဋိညာဉ်ကို သီးခြား ဆောင်ရွက်ပေးရန် အတွက် သီးခြားသက်သာခွင့် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၂ အရ တရားစွဲရန်ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။

အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့် ဦးချစ်မောင်တို့ တင်သွင်း သော အယူခံကို တရားရုံးအဆင့်ဆင့် စိစစ်နှင့်တကွ ပလုပ်လိုက်သည်။

တရားမပြင်ဆင်မှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီး ဦးကျော်ဝင်း ရှေ့တွင်

ဦးကျော်နီ

နှင့်

မစ္စတာကုသျှယ်ဆင်း*

† ၁၉၀၉
နိုဝင်ဘာလ
၁၀-ရက်

အခွင့်အမိန့်အရ နေထိုင်သူ အားနှင့် ဖုတ်ပေးစေမှု - စည်းကမ်းသတ်
ကဏ္ဍကို စတင်ရေတွက်ရမည့်နေ့။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ အခွင့်အမိန့်အရ နေထိုင်ခွင့် ပေးခြင်းကို ရုပ်သိမ်း
လိုက်သည့်အခါဖြစ်စေ၊ ခွင့်ပြုသူက ခွင့်ပြုခြင်းခံရသူအား အခွင့်အမိန့်အရ
နေထိုင်ခွင့်ပြုထားသည့် ဥပစာမှ မည်သည့်နေ့ရက်တွင် ဖယ်ရှားပေးရ
မည်ဟု သတ်မှတ်သည့်အခါတွင်ဖြစ်စေ အခွင့်အမိန့်အရ နေထိုင်သူသည်
ဥပစာတွင် ဆက်လက်နေထိုင်ပါက ခွင့်ပြုသူက ထိုသူအား မိမိခွင့်ပြုထား
သည့် ဥပစာမှ ဖယ်ရှားပေးစေရန် တရားစွဲဆိုခွင့် ရရှိသည်။ ယင်းတရား
စွဲဆိုခွင့်မှာ ထပ်တလဲလဲ ပေါ်ပေါက်သော တရားစွဲဆိုခွင့်မျိုး မဟုတ်
ချေ။ သို့ဖြစ်ရာ စည်းကမ်းသတ် ကဏ္ဍကို အခွင့်အမိန့်အား ရုပ်သိမ်း
သည့် နေ့ရက်မှစ၍ ရေတွက်ရန်ဖြစ်သည်။

လျှောက်ထားသူအတွက် - ဦးစိုးမြင့်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

လျှောက်ထားခံရသူအတွက် - ဒေါ်လှလှစေ၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

တရားရေးအကြံပေး - ဦးဘတင့်

ဗိုလ်တထောင်မှူးနယ် တရားရုံး၊ ၁၉၀၅ ခုနှစ် တရားမကြီးမှု အမှတ်
၉ တွင် အာစရိယစမတ်ချီ ဘုရားရှိခိုးကျောင်းက ၎င်း၏ ဘဏ္ဍာရေးမှူး
ဦးကုသျှယ်ဆင်းမှတစ်ဆင့် လျှောက်ထားသူ ဦးကျော်နီအား အချင်းဖြစ်
အိမ်ခန်းမှ ခွင့်ပြုချက်အရ နေထိုင်သူအဖြစ်ဖြင့် ဖယ်ရှားပေးစေလိုမှု စွဲဆို
ရာ လျှောက်ထားသူက လျှောက်ထားခံရသူ စွဲဆိုသောအမှုမှာ ကာလ

* ၁၉၀၉ ခုနှစ်၊ တရားမပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၃၁၃

† ၁၉၀၅ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၉ တွင်ချမှတ်သော (၁၉-၆-၀၉) ရက်စွဲ
ပါ ဗိုလ်တထောင်မှူးနယ်တရားရုံး၏ အမိန့်ကို လျှောက်ထားမှု။

၁၉၁၉
ဦးကျော်နီ
နှင့်
မစ္စတာ
ကျော်ညွှန်ဆင်း

စည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်ကြောင်း စသည်ဖြင့် ထုချေသည်။ မြို့နယ်
တရားရုံးက လျှောက်ထားခံရသူစွဲဆိုသော အမှုမှာ ကာလစည်းကမ်းသတ်
မကျော်လွန်ဟု ကောက်ယူဆုံးဖြတ်သဖြင့် ဦးကျော်နီက တရားရုံးချုပ်တွင်
ဤပြင်ဆင်မှုကို တင်သွင်းလာသည်။

လျှောက်ထားသူက မိမိအား အချင်းဖြစ်အိမ်ခန်းမှ ဖယ်ရှားပေးစေ
ရန် အကြိမ်ကြိမ် နို့တစ်စာ ပေးခဲ့ကြောင်း၊ အစောဆုံး နို့တစ်စာ၏
ရက်စွဲမှာ ၆-၇-၇၀ ဖြစ်သဖြင့် စွဲဆိုသော အမှုမှာ ကာလစည်းကမ်းသတ်
ကျော်လွန်ကြောင်း စသည်ဖြင့် တင်ပြသည်။

လျှောက်ထားခံရသူဘက်မှ နို့တစ်စာ ၄ စောင်အနက် နောက်ဆုံး
နို့တစ်စာ အရ စည်းကမ်းသတ် ကာလကို တွက်ချက်ခြင်းမှာ မှန်ကန်
ကြောင်း၊ ဒေါ်တင်စိန် နှင့် ဒေါ်နှင်းစန် စီရင်ထုံးကို ကိုးကား၍
လျှောက်ထားသည်။ အဆိုပါ စီရင်ထုံးတွင် အောက်ပါအတိုင်း သုံးသပ်
ထားသည်-

“လျှောက်ထားသူနှင့် မိသားစုအား အချင်းဖြစ်အိမ်မှ ဖယ်ရှား
ပေးရန် ၁၉၇၁ ခုနှစ်လောက်တွင် တစ်ကြိမ်၊ ၆-၉-၈၀ နေ့တွင်
တစ်ကြိမ် ပေါင်း နှစ်ကြိမ် လျှောက်ထားခံရသူက ဘိုကုန်းရစ်ကွက်
လူကြီးများရှေ့၌ တင်ပြပြောဆိုခဲ့ကြောင်း အဆိုလွှာ အပိုဒ် ၅ နှင့် ၆
အရ တွေ့ရသည်။ ယခုလိုအမှုမျိုးသည် ကာလစည်းကမ်းသတ်ဥပဒေ
ပထမဇယား အမှတ်စဉ် ၂၀ နှင့် သက်ဆိုင်ပေသည်။ ယင်းအမှတ်စဉ်
တွင် တရားစွဲဆိုပိုင်ခွင့်ရရှိသည့်အခါကစ၍ ၆ နှစ်ကာလကို ရေတွက်ရ
မည်ဟု ပြဋ္ဌာန်း ထားသည်။ လျှောက်ထား ခံရသူက ခွင့်ပြုချက်ကို
နောက်ဆုံး ရုပ်သိမ်းခဲ့သောနေ့မှာ ၆-၉-၈၀ နေ့ဖြစ်ရာ ယင်းနေ့မှစ၍
ကာလစည်းကမ်းသတ်ကို ရေတွက်ရပေမည်။”

အခွင့်အမိန့်အရ နေထိုင်ခွင့်ပေးခြင်းကို ရုပ်သိမ်းလိုက်သည့်အခါ ဖြစ်စေ၊
ခွင့်ပြုသူက ခွင့်ပြုခြင်းခံရသူအား အခွင့်အမိန့်အရ နေထိုင်ခွင့်ပြုထားသည့်
ဥပဒေမှာ မည်သည့်နေ့ရက်တွင် ဖယ်ရှားပေးရမည်ဟု သတ်မှတ်သည့်အခါ
တွင်ဖြစ်စေ အခွင့်အမိန့်အရ နေထိုင်သူသည် ဥပဒေတွင်ဆက်လက် နေထိုင်
ပါက ခွင့်ပြုသူကထိုသူအား မိမိခွင့်ပြုထားသည့်ဥပဒေမှာ ဖယ်ရှားပေးစေ
ရန် တရားစွဲဆိုခွင့် ရရှိသည်။ ယင်းတရားစွဲဆိုခွင့်မှာ ထပ်တလဲလဲ ပေါ်
ပေါက်သော တရားစွဲဆိုခွင့်မျိုး မဟုတ်ချေ။ သို့ဖြစ်ရာ စည်းကမ်းသတ်

၁၉၀၉
ဦးလျော်နီ
နှင့်
မစ္စတာ
ကု သျှယ် ဆင်း

ကာလကို အခွင့် အမိန့်အား ရုပ်သိမ်းသည့် နေ့ရက်မှစ၍ ရေတွက်ရန်ဖြစ်သည်။ လျှောက်ထားခံရသူ၏ ရှေ့နေက လျှောက်ထားသူထံ ပေးပို့သော ၆-၇-၇၀ ရက်စွဲပါ နို့တစ်စာတွင် ၃၁-၇-၇၀ နေ့မှစ၍ အခွင့်အမိန့်ကို ရုပ်သိမ်းလိုက်ကြောင်း အတိအလင်း ဖော်ပြထားသည်။ သို့ဖြစ်ရာ လျှောက်ထားခံရသူက လျှောက်ထားသူအား အချင်းဖြစ်အခန်းမှ ဖယ်ရှားပေးစေရန် တရားစွဲဆိုခွင့်ကို ၁-၈-၇၀ နေ့တွင် ရရှိပေသည်။

အထက်ဖော်ပြပါ စီရင်စိုးတွင် စည်းကမ်းသတ် ကာလကို ၁၉၇၃ ခုနှစ်မှစ၍ အဘယ်ကြောင့် မရေတွက်နိုင်ကြောင်း အကြောင်းပြထားခြင်း မရှိသည်ကို တွေ့ရသည်။ ၁၉၇၃ ခုနှစ်တွင် ရပ်ကွက်လူကြီးများရှေ့၌ ညှိနှိုင်းရာ၌ အခွင့်အမိန့်အရ နေထိုင်သူကဖြစ်စေ၊ ရပ်ကွက်လူကြီးများက ဖြစ်စေ မေတ္တာရပ်ခံခြင်းကြောင့် ဖေါ်တင်ရီအား အချင်းဖြစ် ဥပစာ၌ ဆက်လက် နေထိုင်ခွင့် ပြုလျှင်မူ စည်းကမ်းသတ် ကာလ ရေတွက်ရန် အကြောင်း ပေါ်ပေါက်နိုင်မည် မဟုတ်ချေ။ နို့တစ်စာပေးမှ စည်းကမ်းသတ်ကာလကို ရေတွက်နိုင်သည်မဟုတ်။ အခမဲ့ နေထိုင်ခွင့်ပြုခြင်းကို နှုတ်ဖြင့် ရုပ်သိမ်းလျှင်လည်း ရုပ်သိမ်းသည့်နေ့မှစ၍ သို့တည်းမဟုတ်ဥပစာမှ ဖယ်ရှားပေးရန် သတ်မှတ်ပေးသည့် ရက်မှစ၍ စည်းကမ်းသတ် ကာလကို ရေတွက်ရန်ဖြစ်သည်။

လျှောက်ထားခံရသူဘက်မှ နို့တစ်စာအကြိမ်ကြိမ်ထုတ်ဆင့်ရာ၌ ယခင် နို့တစ်စာများကို ရုပ်သိမ်းကြောင်း၊ တနည်းအားဖြင့် လျှောက်ထားသူအား အချင်းဖြစ်အခန်းတွင် ဆက်လက်နေထိုင်ခွင့်ပြုကြောင်း ဖော်ပြထားခြင်း မရှိချေ။ ဤအခြေအနေတွင် တွဲဖက်မျှနယ် တရားသူကြီးက စည်းကမ်းသတ်ကာလကို နောက်ဆုံးပေးပို့ခဲ့သော နို့တစ်စာ၏ ရက်စွဲဖြစ်သည့် ၆-၂-၀၅ နေ့မှစ၍ ရေတွက်ရမည်ဟု ကောက်ယူ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည် မှားယွင်းသည်။ အမှန်စင်စစ် ယင်းနို့တစ်စာ၌ လျှောက်ထားသူအား အချင်းဖြစ်အခန်းမှ ၂၀-၂-၀၅ နေ့ နောက်ဆုံးထား၍ နေထိုင်ခွင့် ပေးကြောင်းအတိအလင်းဖော်ပြထားရာ ယင်းနို့တစ်စာအရ ကာလစည်းကမ်းသတ်ကို ရေတွက်ခွင့်ရှိမည် ဆိုပါက ၁-၃-၀၅ နေ့မှစ၍ ရေတွက်ရန်ဖြစ်သည်။

ဤစီရင်ချက်ကို အဆုံးမသတ်မီမှတ်ချက်ပြုလိုသော အချက် တစ်ရပ်ရှိသည်။ မူလရုံး တရားလိုသည် အာစရိယစမတ်ချီ ဘုရားရှိခိုးကြောင်းဖြစ်သည်။ လျှောက်ထားခံရသူမှာ ယင်းကျောင်း၏ ဘဏ္ဍာရေးမှူးသာဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဤပြင်ဆင်မှုတွင် မစ္စတာကုသျှယ်ဆင်းအား လျှောက်ထား ခံရသူအဖြစ် ဖော်ပြခြင်းသည် မှားယွင်းသည်။ တရားမ ကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့်

၁၉၈၉
ဦးရောင်နီ
နှင့်
မစ္စတာ
ကုသုယ် ဆင်း

၁။ နည်း ၁၀ အရ-လျှောက်ထားခံရသူသည် အာစရိယစမတ်ချီဘုရား
ရှိခိုးကျောင်းဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူ၍ ဤပြင်ဆင်မှုကို အဆုံးအဖြတ်ပေးမည်
ဖြစ်သည်။

ဤပြင်ဆင်မှုကိုခွင့်ပြု၍ မြို့နယ်တရားရုံး၏အမိန့်ကိုပယ်ဖျက်ပြီး-လျှောက်
ထားခံရသူစွဲဆိုသော အမှုကို တရားရုံးအဆင့်ဆင့် စရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်
လိုက်သည်။

ရှေ့နေခကိုကျပ် ၁၀၀/-သတ်မှတ်သည်။

တရားမပြင်ဆင်မှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီး ဦးအေးအုန်းရှေ့တွင်

ဦးစိုးသိန်း

နှင့်

ဦးကျင်မောင် *

† ၁၉၈၉
ဖေဖော်ဝါရီ
လ ၁၇-ရက်

ကာလစည်းကမ်းသတ်အက်ဥပဒေ ပထမဇယားအမှတ်စဉ် ၁၆၅—
ယင်းဥပဒေပါ အမှတ်စဉ် ၁၀၅ သည် တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေ
အမိန့် ၂၁၊ နည်း ၁၀၀ အရ လျှောက်လွှာနှင့် သက်ဆိုင်မဆိုင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၂၁၊ နည်း ၁၀၀ အရ
လျှောက်လွှာသည် ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေ ပထမဇယား
အမှတ်စဉ် ၁၆၅ နှင့် သက်ဆိုင်သည်။

လျှောက်ထားသူ အတွက် — ဦးကျော်ငြိမ်း (ဖောင်တော်သီ)
တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

လျှောက်ထားခံရသူအတွက် — ဦးဆန်နီ၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

တရားရေးအကြံပေး — ဦးခင်စိုး

မင်္ဂလာဒုံမြို့နယ်တရားရုံး၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၁၀/၇၈ တွင်
လျှောက်ထားခံရသူ ဦးကျင်မောင်က ဦးကြီးမြင့်ဆိုသူအပေါ် အခမဲ့နေ
ခွင့်ပြုထားသည့်မြေပေါ်မှ ဖယ်ရှားပေးရေးလိုမှုအတွက် ရရှိသည့် ဒီကနီကို
ယင်းမြို့နယ်တရားရုံး၊ တရားမဇာနည်အမှတ် ၂/၈၂ တွင် အတည် ပြုသည့်
အခါ မြေတွက်လက်ရှိဖြစ်လျက်ရှိသည့် လျှောက်ထားသူ ဦးစိုးသိန်းအား
မြို့နယ်တရားရုံးက ဖယ်ရှားခဲ့သည်။

ဦးစိုးသိန်းက သူသည်တရားရှုံး ဦးကြီးမြင့်ကို အကြောင်းပြ၍ နေ
ထိုင်သူမဟုတ်ဘဲ ကိုယ်ပိုင်အခွင့်အရေးအရ နေထိုင်သူဖြစ်သည်ဟူ၍ ဖော်

* ၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ တရားမပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၃၅၇

† ၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ တရားမအထွေထွေမှုအမှတ် ၄ တွင်ချမှတ်သော (၂၆-၅-၈၈)
ရက်စွဲပါ မင်္ဂလာဒုံမြို့နယ်တရားရုံး၏ အမိန့်ကို လျှောက်ထားမှု။

၁၉၈၉
ဦးစိုးသိန်း
နှင့်
ဦးကျင်မောင်

ပြပြီး မြေကွက်ကို ပြန်လည်လက်ရောက် ပေးအပ်ရန် မင်္ဂလာဒုံမြို့နယ် တရားရုံး၊ တရားမ အထွေထွေမှု အမှတ် ၄/၈၈ တွင် လျှောက်ထား သည်။ တရားရုံး ဦးကျင်မောင်က ဦးစိုးသိန်းသည် တရားရုံးဦးကြီးမြင့် ကို အကြောင်းပြု၍ နေထိုင်သူသာဖြစ်သောကြောင့် ယင်းကဲ့သို့ လျှောက် ထားခွင့် မရှိဟူ၍ ကန့်ကွက်သည်။

ဦးစိုးသိန်း၏ လျှောက်လွှာကို မြို့နယ် တရားရုံးက ပလပ်လိုက်သော ကြောင့် ဦးစိုးသိန်းက တရားရုံးချုပ်တွင် ဤတရားမပြင်ဆင်မှုကို တင်သွင်း ခြင်းဖြစ်သည်။

ဦးစိုးသိန်း၏ ရှေ့နေက မိမိ၏ အမှုသည်ဖြစ်သူသည် တရားရုံး ဦးကြီးမြင့်ကို အကြောင်းပြု၍ မြေပေါ်သို့ ရောက်ရှိလာသူ မဟုတ်ကြောင်း၊ သို့ဖြစ်၍ မြေပေါ်မှ ဖယ်ရှားခြင်းခံရသည်ကို အကြောင်းပြု၍ ပြန်လည် လက်ရောက်ရလိုကြောင်း တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၂၁ နည်း ၃၀၀ (၁)အရ လျှောက်ထားခွင့် ရှိကြောင်း၊ ယင်းသို့ လျှောက်ထားခွင့် ရှိ သည့်အလျောက် ဦးစိုးသိန်း၏ လျှောက်လွှာကို မြို့နယ်တရားရုံးက စုံစမ်း မှုပြုလုပ်မပေးဘဲ ပလပ်ခဲ့သည်မှာ မှားယွင်းကြောင်း လျှောက်လဲသည်။

ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေ ပထမဇယား အမှတ်စဉ်-၁၆၅ တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်-

၁၆၅။ မရွေ့မပြောင်းနိုင်သည့် ပစ္စည်းကို ရက် လက်လွှတ်ခြင်း
လက်လွှတ်ခြင်းခံရသူက ဒီကရီရသူ ပေါင်း ခံရသည့် နေ့
၌ သော် လည်းကောင်း၊ ဒီကရီ သုံးဆယ် ရက်ကစ၍။
အတည်ပြု၍ ရောင်းရာတွင် ဝယ်
သူ၌သော်လည်းကောင်း ပိုင်ဆိုင်
ခွင့် မရှိကြောင်းဖော်ပြ၍ တရားမ
ကျင့်ထုံး ဥပဒေအရ ထိုပစ္စည်းကို
လက်ရောက်ရရန် လျှောက်ထားမှု။

တရားမ ကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၂၁ နည်း ၁၀၀အရ လျှောက်လွှာ သည် ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေ ပထမဇယား အမှတ်စဉ် ၁၆၅ နှင့် သက်ဆိုင်သည်။ မောင်သာပီ-၂ နှင့် မဖြူပီ-၃ အမှုကိုကြည့်ပါ။ ဖယ်ရှားလက်လွှတ်သည့် နေ့မှ (၃၀)ရက် အတွင်း ပြန်လည် လက်ရောက်ပေးအပ်ရန် အတွက် လျှောက်ထားရမည် ဖြစ် သည်။

ဦးစိုးသိန်းက လျှောက်လွှာအပိုင်း ၄ တွင် အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြထားသည်-

၁၉၀၉
ဦးစိုးသိန်း
နှင့်
ဦးကျင်မောင်

၄။ “လျှောက်ထားသူအားဖယ်ရှားလက်ခံဖြစ်စေသည့် (၂၇-၁-၈၇) နေ့နောက်ပိုင်းမှစ၍ ဤလျှောက်ထားမှုကိုလျှောက်ထားခွင့် (Bonafide claimant) ရရှိပါသည်။”

ဤဖော်ပြချက်အရ ဆိုပါက ဦးစိုးသိန်းသည် ဦးကြီးမြင့်အပေါ် အတည်ပြုသည့် ဇာရီမှုဖြင့် မြေပေါ်မှ ဖယ်ရှားခံရသည်မှာ (၂၇-၁-၈၇) ရက်နေ့တွင် ဖြစ်သည်ဟုမှတ်ယူရပေမည်။ ထိုရက်နေ့က ဖယ်ရှားခံခဲ့ရသော်လည်း ဦးစိုးသိန်းသည် တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၂၁ နည်း၁၀၀ (၁) အရ ဤလျှောက်လွှာကို (၈-၃-၈၈) ရက် နေ့တွင်မှ လျှောက်ထားသည်မှာ ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်ပြီးဖြစ်သည်။ ဤလျှောက်လွှာမျိုးသည် ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ၅၅နှင့် အကျိုးမဝင်၍ ကာလစည်းကမ်းသတ်ရက်ကျော်လွန်လျှောက်ထားခြင်းကိုလျော့ပေါ့လက်ခံခွင့်လည်းမရှိချေ။

ထို့ကြောင့် ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန် လျှောက်ထားသော ဦးစိုးသိန်း၏ လျှောက်လွှာကို မြို့နယ်တရားရုံးက အခြားအကြောင်းပြချက်များဖြင့် ပလုပ်ခဲ့သည်မှာ မှားယွင်းခြင်းမရှိသဖြင့် ဤပြင်ဆင်မှုကို စရိတ်နှင့်တကွ ပလုပ်လိုက်သည်။

၅၅.နေခ ကျပ် ၅၀/-သတ်မှတ်သည်။

တရားမ ဒုတိယအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီးဦးအေးအုန်းရွှေတင်

ဦးစစ်အေးပါ-(၃)

နှင့်

ဦးကျင်ရွှေ *

† ၁၉၈၉
ဧပြီလ ၆-ရက်

ပစ္စည်း လွှဲပြောင်းရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၅၃(က)-ယင်းပုဒ်မအလို့ငှာ
တံဆိပ်ခေါင်းခွန် ထမ်းဆောင်ထားခြင်း မရှိသော စာချုပ်
တစ်ရပ်ကို အသုံးပြုခွင့် ရှိ မရှိ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ တံဆိပ်ခေါင်းခွန် ထမ်းဆောင်ထားခြင်း မရှိသော
စာချုပ်တစ်ရပ်ကို ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး ဥပဒေပုဒ်မ-၅၃ (က) အလို့
ငှာ အသုံးပြုခွင့်မရှိချေ။

အယူခံတရားလိုများအတွက် - ဦးရဲမြင့်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

အယူခံ တရားပြိုင်အတွက် - ဦးဉာဏ်ဝင်း၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

တရားရေးအကြံပေး - ဦးမန်းသိန်းလွင်

ရန်ကုန်တိုင်း မရမ်းကုန်းမြို့နယ်တရားရုံး၊ ၁၉၈၆ ခုနှစ် တရားမကြီးမှု
အမှတ် ၁ တွင် အယူခံ တရားပြိုင် ဦးကျင်ရွှေက အယူခံ တရားလို
ဦးစစ်အေး၊ ဒေါ်စိုးစိုးနှင့် မဌေးဌေး (ခ) မတင်ဌေးတို့အပေါ် အချင်း
ဖြစ်မြေမှ ခွင့်ပြုချက်အရ နေထိုင်သူများ အဖြစ်ဖြင့် ဖယ်ရှားပေးစေရန်
တရားစွဲဆိုရာ မြို့နယ်တရားရုံးက နှစ်ဘက်ကို စစ်ဆေးကြားနာပြီးနောက်
စွဲဆိုသည့်အတိုင်း ဒီကရီ ချမှတ်ပေးလိုက်သည်။ ဦးစစ်အေးတို့က မြို့နယ်
တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့်ဒီကရီကို မကျေနပ်သဖြင့် ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး

* ၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ တရားမ ဒုတိယအယူခံမှုအမှတ် ၆၁

† ၁၉၈၇ ခုနှစ်၊ တရားမအယူခံမှုအမှတ် ၂၀၃ (မရမ်းကုန်း) တွင်ချမှတ်သော
(၅-၆-၈၈) ရက်စွဲပါအမှတ် (၁) ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့်
ဒီကရီကို အယူခံဝင်မှု။

တွင် အယူခံဝင်သည်။ သို့ရာတွင် မအောင်မြင်သဖြင့် ဗဟိုတရားရုံးသို့ ဤဒုတိယ အယူခံကို ဆက်လက်တင်သွင်းလာခြင်း ဖြစ်သည်။

၁၉၈၉
ဦးစစ်အေး
ပါ(၃)
နှင့်
ဦးကျင်ရွှေ

မူလရုံးတရားလို ဦးကျင်ရွှေက မိမိပိုင်ဖြစ်သည့် အချင်းဖြစ်မြေကွက်၌ ယောက်ဖတော်သူဦးအောင် (ခ) ဦးအောင်သန်းအားအခမဲ့ နေထိုင်ခွင့် ပေးခဲ့ကြောင်း၊ ထို့နောက် ယင်းမြေပေါ်တွင် ဦးအောင်နှင့်ဆက်စပ်၍ လာရောက်နေထိုင်သူ ဦးစစ်အေးတို့အားလည်း အခမဲ့ နေထိုင်ခွင့် ပေး ခဲ့ကြောင်း၊ ဦးအောင်မှာ အချင်းဖြစ်မြေမှ ထွက်ခွာသွားသော်လည်း မိမိက မေတ္တာရပ်ခံပါလျက် ဦးစစ်အေးတို့သည် မြေမှဖယ်ရှားပေးရန် ငြင်းဆန်ကြောင်း စသည်ဖြင့် အဆိုပြုကာ ဦးစစ်အေးတို့အား မြေမှ ဖယ်ရှားပေးစေရန် တရားစွဲဆိုသည်။

ဦးစစ်အေးတို့က ဦးကျင်ရွှေသည် ဦးအောင်အား အလျား ၁၁၅ ပေ၊ အနံ ၈၅ ပေရှိသော မြေကွက်ကို ပထမ ၄၁းရမ်းခဲ့ကြောင်း၊ ထို့နောက် မြေ၏တစ်ဝက်ကို ဦးအောင်အား ရောင်းချရန် သဘောတူသည့် စာချုပ် ကို ၂၀-၁၀-၈၄ နေ့တွင် ချုပ်ဆိုခဲ့ပြီး နောက် မြေကွက်ကိုပိုင်း၍ တစ် ပိုင်းကို ဦးကျင်ရွှေအား ပြန်ပေးခဲ့ပြီး ဦးအောင်နှင့် မိမိတို့သည် အချင်းဖြစ် မြေကွက်ကို လက်ဝယ်ရယူ ခဲ့ကြောင်း၊ နောက်ပိုင်းတွင် ဦးအောင်က အဘိုးငွေကို ပေးချေရန်ကမ်းလှမ်းသော်လည်း ဦးကျင်ရွှေက လက်ခံရန် ငြင်းဆန်ကြောင်း၊ မိမိတို့သည်တရားလို၏ ခွင့်ပြုချက်အရ မြေတွင်နေထိုင် သူများ မဟုတ်ကြောင်း စသည်ဖြင့်ထုချေသည်။

ဤအယူခံတွင် တင်ပြသော ပထမ အကြောင်းပြချက်မှာ ဦးအောင် သည် အမှုတွင်မပါမဖြစ် ပါဝင်ရန် လိုအပ်သည့် အမှုစည်ဖြစ်ပါလျက် အမှုတွင် အမှုသည်အဖြစ် ထည့်သွင်း ထားခြင်းမရှိ၍ ဒီကရီချမှတ်ခြင်းမှာ မှားယွင်းသည် ဟူသော အချက်ဖြစ်သည်။ ဦးအောင်သည် အချင်းဖြစ် မြေတွင် နေထိုင်ခြင်း မပြုတော့ကြောင်းအဆိုလွှာ အပိုဒ် ၄ တွင် အဆိုပြု ထားရာ သူ့အပေါ် တရားစွဲဆိုရန် အကြောင်းမရှိနိုင်ချေ။ ဦးကျင်ရွှေက တရားပြိုင်တို့သည် မိမိခွင့်ပြုချက်အရ အချင်းဖြစ်မြေ၌နေထိုင်ကြောင်းအဆို အပိုဒ် ၃ တွင် အတိအလင်း အဆိုပြုထားသည်ဖြစ်၍ အမှုတွင် ဦးအောင် မပါရုံမျှဖြင့် အမှုရှုံးနိုင်ရန် အကြောင်းမရှိချေ။

အယူခံ တရားလိုတို့ဘက်မှ ဦးကျင်ရွှေသည် အချင်းဖြစ်မြေကို ဦးအောင် အား ရောင်းချရန် ၂၀-၁၀-၈၄ နေ့တွင် အရောင်းအဝယ်စာချုပ် ချုပ် ဆိုခဲ့သည်ဖြစ်၍ ဦးအောင်သည် အယူခံတရားဖြိုင်၏ ခွင့်ပြုချက်အရ

၁၉၀၉
ဦးစစ်အေး
ပါ(၃)
နှင့်
ဦးကျင်ရွှေ

နေထိုင်သူမဟုတ်ကြောင်း၊ သို့ဖြစ်၍ အယူခံ တရားလိုတို့သည်လည်း ဦးကျင်ရွှေ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် အချင်းဖြစ်မြေ၍ နေထိုင်သည်ဟု မည်သည့် နည်းနှင့်မျှ မဆိုနိုင်ကြောင်း အကျယ်တဝင့် တင်ပြလျှောက်ထားသည်။ အယူခံ တရားလိုတို့ ဘက်မှ ကိုးကားသော စာချုပ်မှာ ၂၈-၁၀-၈၄ ရက်စွဲပါ “နှစ်ဦးသဘောတူ ကတိစာချုပ်” ဟူ၍ ခေါင်းစဉ်တပ်ထားသည့် စာချုပ်ဖြစ်သည်။ ယင်းစာချုပ်အတွက် တံဆိပ်ခေါင်းခွန် ထမ်းဆောင် ထားခြင်း မရှိချေ။ တံဆိပ်ခေါင်းခွန် ထမ်းဆောင်ထားခြင်း မရှိသည့် စာချုပ်စာတမ်းတစ်ရပ်ကို မည်သည့်ကိစ္စအတွက်မျှ အသုံးမပြုနိုင်ကြောင်း တံဆိပ်ခေါင်းခွန် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၅ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ရန်ကုန်နှင့် ပါမာနန် အမှုတွင် အောက်ပါအတိုင်း ထုံးစံ ထားသည်-

“The words for any purpose in S.35, Stamp Act, should be given their natural meaning and effect and would include a collateral purpose. Where an unstamped document is admitted in proof of some collateral matter it is certainly admitted in evidence for that purpose which the statute has prohibited. Consequently an unstamped partition-deed cannot be used to corroborate the oral evidence for the purposes of determining even the factum of partition as distinct from its terms.”

တံဆိပ်ခေါင်းခွန် ထမ်းဆောင်ထားခြင်းမရှိသော စာချုပ်တစ်ရပ်ကို ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေးဥပဒေပုဒ်မ ၅၃-(က) အလို့ငှာ အသုံးပြုခွင့် မရှိချေ။ သို့ဖြစ်ရာဦးအောင်သည် ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၅၃-(က) ပါ အကာအကွယ်ကို ရခွင့်ရှိသူ မဟုတ်သည့် အလျှောက် ယင်းစာချုပ် ချုပ်ဆိုခဲ့သည်ကို အကြောင်းပြပြီး အယူခံတရားပြင် ဦးကျင်ရွှေ၏ ခွင့်ပြု ချက်အရ နေထိုင်ခဲ့သော ဦးအောင်၏ အခြေအနေသည် ပြောင်းလဲ သွားရန် အကြောင်းမရှိချေ။ ထို့ပြင် ဦးအောင်သည် အရောင်းအဝယ်

ပဋိညာဉ်ကို အကောင်အထည် ဖော်သည့်အနေဖြင့် မည်သည့် လုပ်ရပ်
ကိုလုပ်ခဲ့ကြောင်း သက်သေပြနိုင်သောကြောင့် အရောင်းအဝယ် ကတိ
စာချုပ်ကို ချုပ်ဆိုရုံမျှဖြင့် အခွင့်အမိန့်အရ နေထိုင်သူအဖြစ်မှ ရပ်စဲ
သွားခြင်း မရှိချေ။ သို့ဖြစ်၍ အယူခံတရားလိုတို့၏ တင်ပြချက်ကိုလက်ခံရန်
အကြောင်းမရှိချေ။ ထို့ကြောင့် အယူခံတရားလိုတို့ တင်သွင်းသောအယူခံ
ကို တရားရုံးအဆင့်ဆင့် စရိတ်နှင့်တကွပယ်လိုက်သည်။

၁၉၈၉
ဦးစစ်အေး
ပါ(၃)
နှင့်
ဦးကျင်ရွှေ

ရှေ့နေခကျပ် ၁၀၀၀-သတ်မှတ်သည်။

တရားမပထမအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ်တရားသူကြီးဦးမျိုးထွန်းလင်းနှင့်ဦးအေးအုန်းတို့ရှေ့တွင်

† ၁၉၀၉
ဧပြီလ ၄-ရက်

ဒေါ်ညွန့်

နှင့်

မအာဗြိနာ *

ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး အက်ဥပဒေနှင့် စာချုပ်စာတမ်း မှတ်ပုံတင်
ရေး အက်ဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များ၏ အရေးပါမှု - ဝန်ခံရုံ
သက်သက်ဖြင့် ပိုင်ရေးပိုင်ခွင့် လွှဲပြောင်းရာမရောက်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ဝန်ခံရုံသက်သက်ဖြင့် ပိုင်ရေးပိုင်ခွင့်ကို လွှဲပြောင်း
ခြင်းမပြုနိုင်။ ဝန်ခံရုံဖြင့် ပိုင်ရေးပိုင်ခွင့်များ တရားဝင်လွှဲပြောင်းရာ ရောက်
မည်ဆိုပါက ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး အက်ဥပဒေနှင့် စာချုပ်စာတမ်း
မှတ်ပုံတင်ရေး အက်ဥပဒေတို့ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များသည် အဟောသိကံ
ဖြစ်ပေမည်။

အယူခံ တရားလိုအတွက် - ဦးမိုဟန်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

အယူခံ တရားပြိုင်အတွက် - (ကိုယ်တိုင်) ရေးသားလျှောက်လဲ
ချက်တင်သွင်းသည်။

တရားရေးအကြံပေး - ဦးမြ (ညွန့်ကြားရေးမှူး)

အယူခံတရားပြိုင် မအာဗြိနာသည် ဒေါ်ဂျမ်းဆိုသူ၏မြေးဖြစ်၍ ဒေါ်ညွန့်
သည် ဒေါ်ဂျမ်း၏သမီးဖြစ်သည်။ မန္တလေးမြို့ အရှေ့မြောက် မြို့နယ်
ဟောမာလေရပ် အတွက်အမှတ် ၆၁၇၊ ဦးပိုင်အမှတ် ၅၁ စာရင်းပေါက်
သော ဘိုးဘပိုင် မြေ၏ အစိတ်အပိုင်းနှင့် ထိုမြေ အစိတ်အပိုင်းပေါ်ရှိ
အဆောက်အအုံမှာ ဒေါ်ဂျမ်းပိုင်ဆိုင်သည်ဟုအဆိုရှိသည်။ ယင်းအဆောက်
အအုံကို ဒေါ်ဂျမ်းက ဒေါ်ညွန့်နှင့် မအာဗြိနာတို့အား ၁၁-၉-၆၄ ရက်စွဲ
ပါ စာချုပ်အရ ပေးကမ်းခဲ့သည်ဟု အဆိုရှိသည်။ ထို့နောက်မအာဗြိနာ

* ၁၉၀၆ ခုနှစ်၊ တရားမ ပထမ အယူခံမှုအမှတ် ၉၅

† ၁၉၀၄ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၈၉ တွင် ချမှတ်သော (၁၄-၈-၀၆)
ရက်နေ့စွဲပါ မန္တလေးတိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကိုအယူခံမှု။

သည် အဆိုပါ ဥပစာတွင်ရှိသော အိမ်ငှားအား ပြောင်းရွှေ့စရိတ်
ကျပ် ၅၀၀၀/- ပေးကာ လက်ရှိ နေထိုင်လာခဲ့ကြောင်း၊ ၂-၆-၈၄
နေ့တွင် ဟေမာဇလရပ်ကွက် ပြည်သူ့ကောင်စီလူကြီးများ ရွှေ့မောက်၌
မိမိတို့နှစ်ဦး ညှိနှိုင်းကာ ဥပစာ၏တန်ဖိုးကို ၇၀၀၀၀/- သတ်မှတ်၍
အိမ်ငှား ဖယ်ရှားခွင့် ကျပ် ၅၀၀၀/- ကို ခုနှိမ်ပြီး တရားပြိုင်၏ ဝေစု
အတွက် ကျသင့်ငွေ ၃၂၅၀၀/- ကျပ် ကို ပေးခဲ့ကြောင်း၊ ထိုအချိန်
မှစ၍ အချင်းဖြစ်ဥပစာမှာ မိမိတစ်ဦးတည်းပိုင်ဖြစ်လာကြောင်း၊ နောက်
ပိုင်းတွင် ဒေါ်ညွန့်က အချင်းဖြစ်ဥပစာကို ပူးတွဲပိုင်လျက်ရှိသေးကြောင်း
ပြောဆိုကာ မိမိ၏ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ကိုထိပါးနှောင့်ယှက်လာကြောင်း စသည်
ဖြင့်အဆိုပြုကာ အချင်းဖြစ် မြေနှင့် အိမ်မှာ မိမိ တစ်ဦးတည်းပိုင် ဖြစ်
ကြောင်း မြွက်ဟကြေညာပေးစေရန် တရားစွဲဆိုလေသည်။

၁၉၈၉
ဒေါ်ညွန့်
နှင့်
မအုဇိနာ

ဒေါ်ညွန့်က အဆိုပြုချက်များ အားလုံးလိုလို ငြင်းဆိုသည်။ အမှုကို
လက်ရှိပုံစံအတိုင်း စွဲဆိုခွင့်လည်းမရှိကြောင်း ချေပသည်။ တိုင်းတရားရုံး
က အမှုတွင် ငြင်းချက် (၅) ရပ်ထုတ်နုတ်၍ နှစ်ဘက်ကို စစ်ဆေး ကြားနာ
ပြီးနောက်ဒေါ်ညွန့်သည် အချင်းဖြစ်မြေနှင့် အဆောက်အအုံတွင် မိမိ၏
ဝေစုကို ရရှိပြီးဖြစ်သည်ဟု အကြောင်းပြကာ မအုဇိနာ စွဲဆိုသည့်
အတိုင်း ဒီကရီချမှတ်လိုက်သည်။

အယူခံတရားလို၏ ရွှေ့နေက ဒေါ်ဂျမ်းက ဒေါ်ညွန့်အား ပေးကမ်း
သည့် စာချုပ်သည် ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး အက်ဥပဒေနှင့် မဟာ မေဒင်
ဥပဒေတို့နှင့် မညီညွတ်ကြောင်း အကျယ်တဝင့် လျှောက်ထားသည်။
အောက်တွင် ဆက်လက်ဖော်ပြမည့် အကြောင်းများကြောင့် ဤပြဿနာ
ကို အဆုံး အဖြတ် ပေးရန် မလိုချေ။

အဆိုလွှာ အပိုဒ် (၇) တွင် ရည်ညွှန်းထားသော ၂-၆-၈၄ ရက်စွဲပါ
သက်သေခံ (၉-၁) တွင် အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြထားသည်-

မအုဇိနာကပေးချေသောငွေ ၃၂၅၀၀/- ကို ဒေါ်ညွန့်ကယနေ့ လက်ခံ
ရယူပြီးနောက် အဆိုပါ မြေနှင့်အဆောက်အအုံတွင် မိမိ၏ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်
မရှိတော့ကြောင်း၊ မအုဇိနာ တစ်ဦးတည်းသာ မိမိ၏ ဝေစုအပြင်
၎င်း၏ ဝေစုကိုပါ ရရှိသဖြင့် မြေနှင့် အဆောက်အအုံ အားလုံး၏
ပိုင်ရှင်ဖြစ်ကြောင်း ဝန်ခံကတိပြုပါသည်။

ဒေါ်ညွန့်က မိမိအနေနှင့် ဝေစုထက်ဝက်၏ အမျိုးကျငွေ ခံစား
ပြီးဖြစ်၍ အဆိုပါမြေ၊ အဆောက်အအုံများနှင့် ပတ်သက်ပြီး နောက်
နှစ်ခု တောင်းခံပြောဆိုရန် မရှိတော့ကြောင်း ဝန်ခံကတိပြုပါသည်။

၁၉၀၉
ဒေါ်ညွန့်
နှင့်
မအုဇိန်

အထက်ဖော်ပြပါ ဝန်ခံချက်အရဆိုလျှင် ဒေါ်ညွန့်သည် အချင်းဖြစ်
ပစ္စည်းများတွင်မိမိ၏ ဆိုင်ရေးဆိုင်ခွင့်များကို စွန့်လွှတ်ရာ ရောက်ပေသည်။
သို့ရာတွင် သက်သေခံ (ဇ-၁) စာချုပ်ကို စာချုပ်စာတမ်းနှင့် မှတ်ပုံ
တင်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၇(၁) (ခ) အရ လိုအပ်သည့်အတိုင်း မှတ်ပုံ
တင်ထားခြင်းမရှိ၍ အဆိုပါ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၉ အရ စွန့်လွှတ်ခြင်းမှာ အထမ
မြောက်ချေ။ အချင်းဖြစ်စာချုပ်တွင်ဒေါ်ညွန့်ကအချင်းဖြစ်မြေနှင့် အဆောက်
အအုံမှာ မအုဇိန်တစ်ဦးတည်းပိုင်ဖြစ်သည်ဟု ဝန်ခံထားရုံမျှဖြင့် မအုဇိန်
သည် အချင်းဖြစ် ပစ္စည်းများ၏ တစ်ဦးတည်းသော ပိုင်ရှင် အဖြစ်သို့
မရောက်ရှိနိုင်ပေ။ ဝန်ခံရုံသက်သက်ဖြင့်၊ ပိုင်ရေးပိုင်ခွင့်ကို လွှဲပြောင်းခြင်း
မပြုနိုင်၊ ဝန်ခံရုံမျှဖြင့် ပိုင်းရေးပိုင်ခွင့်များ တရားဝင်လွှဲပြောင်းရာ ရောက်
မည်ဆိုပါက ပစ္စည်း လွှဲပြောင်းရေး အက်ဥပဒေနှင့် စာချုပ် စာတမ်း
မှတ်ပုံတင်ရေး အက်ဥပဒေတို့ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များသည် အဟောသိကံဖြစ်
ပေမည်။

ထို့ကြောင့် ဤအယူခံကို ခွင့်ပြု၍ တိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့်
ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်ပြီး မအုဇိန်အစွဲဆိုသည့် အမှုအား တရားရုံးအဆင့်
ဆင့် စရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်လိုက်သည်။

တရားမမှုဘိယအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီးဦးကျော်ဝင်းခရှ.တွင်

ဦးဘန်ဂွက် ပါ(၂)

နှင့်

ဒေါ်ခင်တီ *

ဦးကောက်ပါ (၂)

† ၁၉၈၉
နိုဝင်ဘာလ
၉ ရက်

တရားမမှုများတွင်တစ်ဘက်အမှုသည်၏ နစ်နာမှုကို မည်သို့ ကုစား
နိုင်ခြင်း- အမိန့် ၅-နည်း ၂၀(က) (၄)ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်-
ယင်းပြဋ္ဌာန်းချက်အရ မည်သည့်အခါတွင် အကြီးဆုံးပြစ်ဒဏ်ကို
ချသင့်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ တရားမမှုများတွင် အတိအလင်း ပြစ်ဒဏ်သတ်မှတ်
ထားခြင်း မရှိသည့်ကိစ္စများ၌ တရားစရိတ်ပေးစေသည့် ပြစ်ဒဏ် ချမှတ်
ပေးခြင်းဖြင့် တစ်ဘက်အမှုသည်၏ နစ်နာမှုကို ကုစားနိုင်ပေသည်။ ဤ
အခြေအနေတွင် လိပ်စာတင်သွင်းခဲ့ခြင်း မရှိသည်ကို အကြောင်းပြပြီး
အယူခံတရားပြိုင်များဘက်မှ ထုချေချက် မရှိဟု မဆုံးဖြတ်သင့်သေး၍
လိပ်စာတင်ရန် ရက်ချိန်းပေးသင့်ပေသည်။ ၎င်းပြင် အယူခံ တရားပြိုင်
များဘက်မှ ဦးဘန်ဂွက်တို့အား ရှေ့ဆိုင်းစရိတ် ပေးစေသင့်သည်။ ညွှန်
ကြားသည့်အတိုင်း လိုက်နာရန် ပျက်ကွက်သည့်အခါကြမှသာ အမိန့် ၅၊
နည်း ၂၀(က) (၄)တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် အကြီးဆုံး ပြစ်ဒဏ်ကို
ချသင့်သည်။

အယူခံတရားလိုများအတွက် - ဒေါ်လဲ့လဲ့ရီ၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

အယူခံတရားပြိုင်များအတွက် - ဦးစိန်အောင်၊ တရားရုံးချုပ် ရှေ့နေ

တရားရေးအကြံပေး - ဦးစိုးညွန့်

* ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ ဒုတိယအယူခံမှုအမှတ် ၇၇ နှင့် ၇၈

† ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ အယူခံမှုအမှတ် ၄၅ နှင့် ၄၆ တွင် ချမှတ်သော (၂၅-၅-၈၉)
ရက်စွဲပါ ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို အယူခံမှု။

၁၉၀၉
 ဦးဘန်ဂွန်
 ပါ (၂)
 နှင့်
 ဒေါ်ခင်တီ
 ဦးကောက်
 ပါ (၂)

ဦးဘန်ဂွန်နှင့် ဒေါ်ကျင်ငွေတို့က အခမဲ့ ခွင့်ပြုချက်နှင့် ထားသည့် အခန်းမှ နှင်ထုတ်ပေးရန် ဒေါ်ခင်တီအပေါ် တရားမကြီးမှု အမှတ် ၁၀/၀၄ ကိုလည်းကောင်း၊ ဦးကောက်နှင့် ဒေါ်ခင်လှဝင်း တို့အပေါ် တရားမကြီးမှု အမှတ် ၁၉/၀၄ ကိုလည်းကောင်း စမ်းချောင်းမြို့နယ် တရားရုံးတွင် တရားစွဲဆိုရာ အနိုင်ဒီကရီရသည်။ ဒေါ်ခင်တီနှင့် ဦးကောက် တို့က မကျေနပ်၍ ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံးတွင် အယူခံဝင်သည့်အခါ မူလ တရားရုံး၏ စီမံချက်နှင့် ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်ပြီး ဦးဘန်ဂွန်တို့ စွဲဆိုသည့် အမှုများကို ဖျက်နှင့်တကွ ပယ်လိုက်၍ ဦးဘန်ဂွန်တို့က ဤဒုတိယ အယူခံမှုကို တင်သွင်းသည်။

အယူခံ တရားပြိုင်များဘက်မှ သီးခြားလိပ်စာ တင်သွင်းရန်လို မလို ကိစ္စကိုသာ နှစ်ဘက် ရှေ့နေများအား လျှောက်လဲစေခဲ့သည်။

ဦးဘန်ဂွန်တို့၏ ရှေ့နေက အယူခံ တရားပြိုင်တို့က တရားမ ပထမ အယူခံမှု တင်သွင်းသည့် အယူခံလွှာတွင်လည်းကောင်း၊ မူလရုံး တရားမ ကြီးမှု၌ တင်သွင်းသည့် ချေလွှာတွင် လည်းကောင်း (အထက်လိပ်စာ သည် အယူခံတရားလို/တရားပြိုင်အား ဆင့်ဆိုရန် လိပ်စာဖြစ်ပါသည်) ဟု လိပ်စာ နှေးသား ဖော်ပြခြင်း မရှိသည့်အချက်နှင့် တရားမ ကျင့်ထုံး ဥပဒေ အမိန့် ၅၊ နည်းဥပဒေ-၂၀(က)(၁) (၂) အရ ဆင့်ဆိုရန် ကိစ္စအတွက် လိပ်စာကို သီးခြား စာတမ်းဖြင့် တင်သွင်း ခဲ့ကြခြင်းလည်း မရှိသည့် အချက်တို့ကို သတိမူပြီး တရားမ ကျင့်ထုံး ဥပဒေ အမိန့် ၅၊ နည်း ၂၀(က) (၄) အရ ထုချေချက်မရှိဟု မှတ်ယူ ဆုံးဖြတ်ထိုက်ပါ လျက်နှင့် အယူခံမှုကို လက်ခံစဉ်းစား စီရင်ခြင်းသည် ဥပဒေအရ မှားယွင်း ကြောင်း လျှောက်လဲသည်။

အယူခံ တရားပြိုင်များ၏ ရှေ့နေက မူလတရားရုံးနှင့် အယူခံရုံးတို့တွင် တင်ပြခဲ့ခြင်း မရှိ၍ နှစ်ဘက်အဆင့်ဆင့် ကြားနာခဲ့ကြပြီး ဖြစ်ကြောင်း၊ ယခု အဆင့်ရောက်မှ တင်ပြခွင့် မရှိတော့ကြောင်း ဟင်္သာတီတီ နှင့် မစ္စတာအမ်အီဘရာဟင် အမှုကို ကိုးကား လျှောက်လဲသည်။

လိပ်စာ တင်သွင်းရန် ကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တရားမ ကျင့်ထုံး အမိန့် ၅၊ နည်း ၂၀ (က) (၄) တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထား သည်-

“နည်းဥပဒေခွဲ(၁) သို့မဟုတ် နည်းဥပဒေခွဲ (၂) အရ လိုအပ် သော ဆင့်ခေါ်ရန် လိပ်စာကို တင်သွင်းရန် အမှုသည် တစ်ဦးဦးက

(၁) ၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံးများ၊ စာ-၁၀၁။

ပျက်ကွက်သောအခါ ပျက်ကွက်သူသည် တရားလို၊ အယူခံတရားလို သို့မဟုတ် လျှောက်ထားသူ ဖြစ်ပါက အမှုဆောင်ရွက်ရန် ပျက်ကွက် သည့်အတွက် ၎င်း၏ တရားမမှု၊ အယူခံမှု၊ အသနားခံလွှာ သို့မဟုတ် လျှောက်လွှာကို ပယ်ပစ်နိုင်သည်။

၁၉၀၉
ဦးဘန်ဂွန်
ပါ(၂)
နှင့်
ဒေါ်ခင်တီ
ဦးကောက်
ပါ(၂)

ပျက်ကွက်သူသည် တရားပြိုင်၊ အယူခံတရားပြိုင် သို့မဟုတ် လျှောက်ထားခံရသူ ဖြစ်ပါက ခုခံ ချေပချက် တစ်စုံတစ်ရာ ရှိလျှင် ယင်း ခုခံ ချေပချက်ကို ပယ်ဖျက်ပြီး ခုခံချေပခြင်းမပြုသကဲ့သို့သတ်မှတ် နိုင်သည်။ မည်သည့် အမှုသည်မဆို တစ်ဖက် အမှုသည် အပေါ် ယင်းသို့သော အမိန့်တစ်ရပ် ချမှတ်ပေးရန် လျှောက်ထားနိုင်သည်။ ယင်း လျှောက်ထားချက်အပေါ် တရားရုံးက မိမိ တရားမျှတသည် ဟု ထင်မြင်သော အမိန့်ကို ချမှတ်နိုင်သည်။”

အယူခံ တရားပြိုင်များဘက်မှ မူလတရားရုံးတွင် ချေလွှာတင်သွင်း ရာ၌လည်းကောင်း၊ ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံးတွင် တရားမ ပထမ အယူခံ မှု တင်သွင်းရာ၌လည်းကောင်း သီးခြားလိပ်စာတင်သွင်းရန်ပျက်ကွက်ခဲ့ကြ သည်။ ဤအမှုသည်ဟ ၀၁၂၁ နှင့် မစ္စတာအမ်အီအရာဟင်” အမှုနှင့် အဖြစ်အပျက်ချင်း မတူကြချေ။ ထိုသို့ ဖြစ်ရခြင်းအတွက် ရှေ့နေတွင် တာဝန်ရှိသည်။ ရှေ့နေ၏ ပျက်ကွက်မှုကြောင့် အမှုသည်များတွင် မနစ်နာစေသင့်ပေ။ ထို့ကြောင့်ပင် ပြစ်ဒဏ်ကို ချိန်ဆ သတ်မှတ်နိုင်ရန် အတွက် တရားရုံးအား မိမိသဘောအတိုင်း တရားမျှတသည်ဟု ထင်မြင် သော အမိန့်ကို ချမှတ်ရန် အာဏာအပ်နှင်းထားခြင်းဖြစ်သည်။

တရားမမှုများတွင် အတိအလင်း ပြစ်ဒဏ် သတ်မှတ်ထားခြင်း မရှိ သည့်ကိစ္စများ၌ တရားစရိတ် ပေးစေသည့် ပြစ်ဒဏ် ချမှတ်ပေးခြင်းဖြင့် တစ်ဘက် အမှုသည်၏ နစ်နာမှုကိုကုစားနိုင်ပေ။ ဤအခြေအနေတွင် လိပ်စာ တင်သွင်းခဲ့ခြင်း မရှိသည်ကို အကြောင်းပြုပြီး အယူခံ တရားပြိုင် များဘက်မှ ထုချေချက်မရှိဟု မဆုံးဖြတ်သင့်သေး၍ လိပ်စာတင်ရန် ရက်ချိန်း ပေးသင့်ပေသည်။ ၎င်းပြင် အယူခံ တရားပြိုင်များဘက်မှ ဦးဘန်ဂွန်တို့အား တရားစရိတ်ပေးစေသင့်သည်။ ညွှန်ကြားသည့်အတိုင်း လိုက်နာရန်ပျက်ကွက်သည့်အခါကျမှသာ အမိန့် ၅ နည်း ၂၀ (က) (၄) တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် အကြီးဆုံးပြစ်ဒဏ်ကို ချသင့်သည်။

ထို့ကြောင့် တရားမ ကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၅၊ နည်း ၂၀ (က) အရ လိုအပ်သည့် သီးခြားလိပ်စာကို ဤအမိန့် ချမှတ်သည့်နေ့မှ တစ်လ

၁၉၈၉
ဦးဘန်ဂွန်
၀၁(၂)
နှင့်
ဒေါ်ခင်စိ
ဦးကောက်
၀၁(၂)

အတွင်း ဤရုံးတွင် တင်သွင်းရန်၊ ၎င်းပြင် ရွှေ့ဆိုင်း စရိတ်ငွေ ၁၀၀/-
ကိုလည်း အယူခံ တရားပြင်များက အယူခံ တရားလိုတို့အား ပေးစေရန်
ညွှန်ကြားလိုက်သည်။ ဤအမိန့်ကို လိုက်နာရန် ပျက်ကွက်လျှင် အယူခံ
တရားပြင်များဘက်မှ ထုချေချက် မရှိဟု မှတ်ယူဆုံးဖြတ်မည်။

ဤအမိန့်အတွက် စရိတ်မသတ်မှတ်။

တရားမပထမအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီး ဦးမျိုးထွန်းလင်းရှေ့တွင်

ဒေါ်မဲ့ကျောင်းမွန်

နှင့်

ဒေါ်နန်းဝိပါ (၃) *

† ၁၉၀၉
ဧပြီလ ၅-ရက်

မူးတွဲပိုင်ဆိုင်သူ တစ်ဦးသည် အခြား မူးတွဲပိုင်ဆိုင်သူများအပေါ်
မူးတွဲပိုင်ဆိုင်သည့် ပစ္စည်းမှာ မိမိပိုင်ဖြစ်ကြောင်း မြက်ဟကြေ
ညာပေးရန်ဖြစ်စေ၊ မူးတွဲပိုင်ဆိုင်သူတို့အား မူးတွဲပိုင်ဆိုင်သည့်
ပစ္စည်းမှ နှင်ထုတ်ပေးရန်ဖြစ်စေ စွဲဆိုခွင့်မရှိခြင်း—မူလတရားလို
သေဆုံးသွားသည့် အမှုတွင် အမွေဆက်ခံမှုများ ပေါ်ပေါက်လာ
ခြင်းကြောင့် ပြောင်းလဲသွားသော အခြေအနေများအရ အမှု
မှာ ရပ်စဲသွားခြင်း—မူလမှုနှင့် အယူခံမှုတို့ သဘောချင်းတူနေ
သောကြောင့် မူလတရားလို သေဆုံးသွားသောအခါ တရား
စွဲဆိုခွင့် ရပ်စဲသွားသဖြင့် မူလမှုနှင့် အယူခံမှုတို့ ရပ်စဲသွားခြင်း။

ရှမ်းပြည်နယ်တရားရုံး၊ ၁၉၀၇ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ်၊ ၃၄
(တောင်ကြီး) တွင် အယူခံအတောအတွင်း ကွယ်လွန်သွားသူ ဒေါ်မဲ့
ကျောင်းမွန်က ချွေးမတော်သူ ဒေါ်နန်းဝိနှင့် မြေးများဖြစ်ကြသော မနန်း
ကျွန်းနှင့် မနန်းခွဲတို့အပေါ် အချင်းဖြစ်မြေနှင့် အဆောက်အအုံမှာ မိမိပိုင်
ဖြစ်ကြောင်း၊ မြက်ဟကြေညာပေးရန်နှင့် သူတို့အား မြေမှ ဖယ်ရှားပေးရန်
တရားစွဲဆိုရာ မအောင်မြင်သောကြောင့် တရားရုံးချုပ်တွင် အယူခံတင်
သွင်းလာခြင်းဖြစ်သည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ဒေါ်မဲ့ကျောင်းမွန်၏ အဆိုပြုချက်များ မှန်ကန်လျှင်
သူကွယ်လွန်သွားသောအခါ အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းများကို သူ၏ သားသမီး
များနှင့် အမွေမမီ မြေးများဖြစ်ကြသော မနန်းကျွန်းနှင့် မနန်းခွဲတို့က
အမွေဆက်ခံကြမည် ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ဆိုလျှင် အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းများမှာ
တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ထည့်သွင်းပေးရန် လျှောက်ထားသော

* ၁၉၀၈ ခုနှစ်၊ တရားမပထမအယူခံမှုအမှတ် ၁၄

† ၁၉၀၇ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၃၄ တွင် ချမှတ်သော (၂၇-၁-၀၈)
ရက်စွဲပါ ရှမ်းပြည်နယ်တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို အယူခံမှု။

၁၉၈၉
ဒေါ်မဲ့
ကျောင်းမွန်
နှင့်
ဒေါ်နန်းပို
၀၁(၃)

ဒေါ်နန်းလွန်းတစ်ဦးတည်းပိုင် မဟုတ်ဘဲ မနန်းကျွန်းနှင့် မနန်းခွဲတို့နှင့် အတူပိုင်ဆိုင်သည့် ပစ္စည်းများ ဖြစ်လာပေမည်။ ပူးတွဲပိုင်ဆိုင်သူ တစ်ဦး သည် အခြားပူးတွဲပိုင်ဆိုင်သူများအပေါ် ပူးတွဲပိုင်ဆိုင်သည့် ပစ္စည်းမှာ မိမိပိုင်ဖြစ်ကြောင်း မြက်ဟကြေညာပေးရန်ဖြစ်စေ၊ ပူးတွဲပိုင်ဆိုင်သူတို့အား ပူးတွဲပိုင်ဆိုင်သည့် ပစ္စည်းမှ နှင်ထုတ်ပေးရန်ဖြစ်စေ စွဲဆိုခွင့်မရှိချေ။ သို့ဖြစ် ရာ မူလတရားလို ဒေါ်မဲ့ ကျောင်းမွန် အသက်ထင်ရှားရှိစဉ်က အချင်းဖြစ် အမှုကို လက်ရှိပုံစံအတိုင်း စွဲဆိုခွင့်ရှိသည့်တိုင်အောင် သူကွယ်လွန်သွား သောအခါ အမွေဆက်ခံမှုများ ပေါ်ပေါက်လာခြင်းကြောင့် သူစွဲဆိုထား သောအမှုကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်၍ မရနိုင်တော့ချေ။ မြောင်းလဲသွား သော အခြေအနေများအရ အမှုမှာ ရပ်စဲသွားလေသည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ဒေါ်မဲ့ကျောင်းမွန်သည် မူလမှုတွင် အရေး နိမ့်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဤအယူခံတွင် ဒေါ်မဲ့ကျောင်းမွန်တောင်း ဆိုလျက်ရှိသော သက်သာခွင့်သည် မူလမှုတွင် အရေးဆိုခဲ့သည့် တောင်း ဆိုချက်ပင် ဖြစ်ပေရာ ဤအယူခံသည် မူလမှုနှင့် သဘောချင်းတူနေသော ကြောင့် တရားစွဲဆိုခွင့်မှာလည်း ဒေါ်မဲ့ကျောင်းမွန် ကွယ်လွန်သွားသော အခါ ရပ်စဲသွားလေသည်။

- အယူခံတရားလိုအထွက် - ဒေါ်မေမေနု၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- အယူခံတရားပြိုင်များအတွက် - ဒေါ်ခင်စိုးဝင်းအောင်၊ တရားရုံးချုပ် ရှေ့နေ
- တရားရေးအကြံပေး - ဦးခင်စိုး

ရှမ်းပြည်နယ်တရားရုံး၊ ၁၉၈၇ . ခုနှစ် တရားမကြီးမှုအမှတ် ၃၄ (တောင်ကြီး) တွင် ဤအယူခံအတောအတွင်း ကွယ်လွန်သွားသူ ဒေါ်မဲ့ ကျောင်းမွန်က ဒေါ်နန်းပို၊ မနန်းကျွန်းနှင့် မနန်းခွဲတို့အပေါ် အချင်းဖြစ် မြေနှင့် အဆောက်အအုံမှာ မိမိပိုင်ဖြစ်ကြောင်း မြက်ဟကြေညာပေးရန်နှင့် သူတို့အား မြေမှ ဖယ်ရှားပေးရန် တရားစွဲဆိုရာ မအောင်မြင်သောကြောင့် ဗဟိုတရားရုံးတွင် ဤအယူခံကို တင်သွင်းလာသည်။

ဒေါ်နန်းပို(ခ) ဒေါ်နန်းမိုသည် ဒေါ်မဲ့ကျောင်းမွန်၏ ချွေးမဖြစ် သည်။ မနန်းကျွန်းနှင့် မနန်းခွဲတို့သည် ဒေါ်မဲ့ကျောင်းမွန်၏ မြေးများ ဖြစ်ကြသည်။ ဒေါ်မဲ့ကျောင်းမွန်က အချင်းဖြစ်မြေကွက်ကို ဒေါ်နန်း ဘောက်ထံမှ ငွေကျပ် ၁၅၀၀၀/- ဖြင့် ဝယ်ယူခဲ့ရာ စာချုပ်ချုပ်ဆိုမည် ပြုသောအခါ သားဖြစ်သူ မောင်ကံ(ဒေါ်နန်းပို၏ငယ်တော်) ရောက်လာပြီး

ဦးကျောင်းပြားဆိုသူ၏ အကြံပေးချက်အရ မြေအရောင်းအဝယ်စာချုပ်ကို မောင်ကံ၏ အမည်ဖြင့် စာချုပ်ချုပ်ဆိုခဲ့ကြောင်း၊ သို့ရာတွင် စာချုပ်ကို မှတ်ပုံတင်ခဲ့ခြင်း မရှိကြောင်း၊ မြေကွက်ပေါ်တွင် မိမိပိုင်ငွေဖြင့် နှစ်ထပ် တိုက် အိမ်တစ်လုံး ဆောက်လုပ်ခဲ့ကြောင်း၊ ၁၉၈၆ ခုနှစ်တွင် သားဖြစ်သူ မောင်ကံမှာ ဆေးကုရန်အတွက် မိမိအိမ်သို့ လာရောက်တည်းခိုရာမှ ဇနီး ဒေါ်နန်းပိုနှင့် မြေးနှစ်ဦးပါလာကြောင်း၊ ၁၅ ရက်ခန့်အကြာတွင် မောင်ကံ သေဆုံးသွားကြောင်း၊ နောက်ပိုင်းတွင် မိမိနှင့် ချွေးမတို့သည် အချင်းဖြစ် မြေနှင့် အိမ်တို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အငြင်းပွားလာကြောင်း စသည်ဖြင့် အဆို ပြုကာ မြက်ဟကြေညာသည့် ဒီကနီနှင့် ဒေါ်နန်းပိုတို့အား ဖယ်ရှားပေး စေလိုမှု ဒီကနီရလိုကြောင်း တရားစွဲဆိုသည်။

၁၉၈၉
ဒေါ်ခွဲ
ကျောင်းမွန်
နှင့်
ဒေါ်နန်းပို
ပါ (၃)

ဒေါ်နန်းပိုတို့က အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းမှာ မိမိတို့ပိုင်ဖြစ်သည်ဟု အဓိက အားဖြင့် ထုချေသည်။

ပြည်နယ်တရားရုံးက မြေအရောင်းအဝယ် ပြုလုပ်ရာတွင် မပါသူ တရားလိုသည် အရောင်းအဝယ်စာချုပ်တွင် အမည်ခံသည်ဟု အဆိုရှိသော မောင်ကံသေဆုံးပြီးနောက် မသက်ဆိုင်သူ တရားပြိုင်များအပေါ် တရား စွဲဆိုခွင့် မရှိဟု အကြောင်းပြကာ အမှုကို ပလပ်လိုက်လေသည်။

ဤအယူခံအတောအတွင်း ဒေါ်ခွဲကျောင်းမွန် ကွယ်လွန်သွားရာ သမီး (၃)ယောက် ကျန်ရှိသည်ဟု အဆိုရှိသည်။ သမီးတစ်ဦးဖြစ်သူ ဒေါ်နန်း လွန်းက မိမိအား ဒေါ်ခွဲကျောင်းမွန်၏ နေရာတွင် တရားဝင်ကိုယ်စား လှယ်အဖြစ် ထည့်သွင်းပေးရန် တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေ အမိန့် ၂၂၊ နည်း ၃ အရ လျှောက်ထားလာသည်။

တရားမမှု တစ်မှုကို အဓိကအားဖြင့် အဆိုအပေါ် အခြေခံကာ အဆုံး အဖြတ်ပေးရသည်။ ဒေါ်ခွဲကျောင်းမွန်၏ အဆိုပြုချက်များ မှန်ကန်လျှင် သူကွယ်လွန်သွားသောအခါ အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းများကို သူ၏ သားသမီး များနှင့် အမွေမမီမြေးများ ဖြစ်ကြသော မနန်းကျွန်းနှင့် မနန်းခွဲတို့ အမွေ ဆက်ခံကြမည် ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ဆိုလျှင် အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းများမှာ တရား ဝင်ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ထည့်သွင်းပေးရန် လျှောက်ထားသော ဒေါ်နန်း လွန်းတစ်ဦးဓာည်းပိုင် မဟုတ်ဘဲ မနန်းကျွန်းနှင့် မနန်းခွဲတို့နှင့်အတူ ပိုင်ဆိုင် သည့် ပစ္စည်းများ ဖြစ်လာပေမည်။ ပူးတွဲပိုင်ဆိုင်သူ တစ်ဦးသည် အခြား ပူးတွဲပိုင်ဆိုင်သူများအပေါ် ပူးတွဲပိုင်ဆိုင်သည့် ပစ္စည်းမှာ မိမိပိုင်ဖြစ် ကြောင်း မြက်ဟကြေညာပေးရန် ဖြစ်စေ၊ ပူးတွဲပိုင်ဆိုင်သူတို့အား ပူးတွဲ ပိုင်ဆိုင်သည့် ပစ္စည်းမှ နှင်ထုတ်ပေးရန်ဖြစ်စေ စွဲဆိုခွင့်မရှိချေ။ သို့ဖြစ်ရာ မူလတရားလို ဒေါ်ခွဲကျောင်းမွန် အသက်ထင်ရှားရှိစဉ်က အချင်းဖြစ်အမှု

၁၉၈၉
ဒေါ်မဲ့
ကျောင်းမွန်
နှင့်
ဒေါ်နန်းမိုး
ပါ(၃)

ကို လက်ရှိပုံစံအတိုင်း စွဲဆိုခွင့်ရှိသည့်တိုင်အောင် သူကွယ်လွန်သွားသော အခါ အမွေဆက်ခံမှုများ ပေါ်ပေါက်လာခြင်းကြောင့် သူစွဲဆိုထားသော အမှုကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်၍ မရနိုင်တော့ချေ။ ပြောင်းလဲသွားသော အခြေအနေများအရ အမှုမှာ ရပ်စဲသွားလေသည်။ ဤအမှုနှင့် ဖြစ်ရပ် ချင်းတူသော ဒေါက်တာ မိုးဇော် နှင့် ဒေါက်တာမျိုးသန်း^၁ နှင့် မနီပါ-၂ နှင့် ဒေါ်ခင်စန်းရီ^၂ စီရင်ထုံးများတွင် အလားတူ အဆုံး အဖြတ်ပေးထားသည်ကို ကိုးကားလိုပေသည်။

စောဒကတက်ရန် ပြဿနာတစ်ရပ် ရှိပေသည်။ အထက်တွင် ဖော်ပြ ခဲ့သော စီရင်ထုံးများ၌ တရားလိုသည် မူလမှုတွင် ကွယ်လွန်သွားခြင်းဖြစ် သည်။ ဤအမှုတွင်မူ ဒေါ်မဲ့ကျောင်းမွန်သည် အယူခံမှုတွင် ကွယ်လွန်သွား သည်ဖြစ်၍ အဆိုပါ စီရင်ထုံးများကို ဤအယူခံမှုအတွက် ကိုးကားခြင်းမပြု နိုင်ဟု စောဒက တက်နိုင်ပေသည်။

ဒေါ်မဲ့ကျောင်းမွန်သည် မူလမှုတွင် အရေးနိမ့်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဤအယူခံတွင် ဒေါ်မဲ့ကျောင်းမွန် တောင်းဆိုလျက်ရှိသော သက်သာ ခွင့်သည် မူလမှုတွင် အရေးဆိုခဲ့သည့် တောင်းဆိုချက်ပင် ဖြစ်ပေရာ ဤ အယူခံသည် မူလမှုနှင့် သဘောချင်းတူနေသောကြောင့် တရားစွဲဆိုခွင့်မှာ လည်း ဒေါ်မဲ့ကျောင်းမွန် ကွယ်လွန်သွားသောအခါ ရပ်စဲသွားလေသည်။ အဘူလား(လ်)နန်ဟီလား(လ်) နှင့် ရမ်လား(လ်)နန်ဒရစ်^၃ စီရင်ထုံးကို ကြည့်ပါ။

ထို့ကြောင့် ဤအယူခံကို ပလပ်လိုက်သည်။ ဤအယူခံတွင် ကုန်ကျ သော တရားစရိတ်များကို နှစ်ဖက်အမှုသည်များသည် မိမိတို့ကိုယ်တိုင် ကျခံကြရမည်။

ရှေ့နေကို ကျပ် ၁၀၀/-သတ်မှတ်သည်။

(၁) ၁၉၈၂ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံးများ၊ စာ-၄၈။
(၂) ၁၉၈၄ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံးများ၊ စာ-၁၆၂။
(၃) အေအိုင်အေ၊ ၁၉၅၂ နဂပူး စာ-၄၀၀

တရားမပထမအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီး ဦးမျိုးထွန်းထင်း ရှေ့ဌာန

မမြညွန့်ပါ (၂)

နှင့်

မောင်သန်းဝင်း *

† ၁၉၈၉

အောက်တို

ဘာလ

၁၇-ရက်

(စိတ်ပေါ့သွပ်သူ ဒေါ်အေးရင်၏ အနီးစပ်ဆုံးမိတ်ဆွေ)

နီးစပ်ရာမိတ်ဆွေ — စိတ်ပေါ့သွပ်သူ တရားလို ကွယ်လွန်သောအခါ
၎င်း၏ နီးစပ်ရာမိတ်ဆွေသည် အမှုတွင် ဆက်လက်လိုက်ပါ
ဆောင်ရွက်ခွင့်မရှိတော့ခြင်း။

စစ်ကိုင်းတိုင်းတရားရုံး၊ ၁၉၈၄ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၄ (မုံရွာ
မြို့နယ်စု) တွင် စိတ်ပေါ့သွပ်သည့်ဟု အဆိုရှိသူ ဒေါ်အေးရင်က ၎င်း၏
နီးစပ်ရာမိတ်ဆွေ မောင်သန်းဝင်းမှတစ်ဆင့် အယူခံတရားလို မမြညွန့်နှင့်
ဦးရင်မောင်တို့အား အချင်းဖြစ်မြေနှင့် အဆောက်အအုံမှ အခွင့်အမိန့်
အရ နေထိုင်သူများအဖြစ်ဖြင့် ဖယ်ရှားစေလိုမှု စွဲဆိုသည်။ တိုင်းတရားရုံး
က နှစ်ဘက်ကို စစ်ဆေးကြားနာပြီးနောက် တရားလို စွဲဆိုသည့်အတိုင်း
ဒီကရီချမှတ်လိုက်သဖြင့် မမြညွန့်တို့က တရားရုံးချုပ်တွင် အယူခံတင်သွင်း
လာသည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ မောင်သန်းဝင်းက ဤအမှုတွင် အယူခံတရားပြိုင်
တက်မှ လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည့် တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ ဦးမြစိန်အား
၂၄-၁၀-၈၆ နေ့၌ ငှားရမ်းလွှဲအပ်ခဲ့သည်။ ထိုစဉ်က ဒေါ်အေးရင်
ကွယ်လွန်ခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။ ဒေါ်အေးရင် ကွယ်လွန်သည်နှင့် တပြိုင်နက် နီး
စပ်ရာ မိတ်ဆွေဖြစ်သူ မောင်သန်းဝင်းသည် အမှုတွင် ဒေါ်အေးရင်အတွက်
လိုက်ပါဆောင်ရွက်ခွင့် မရှိတော့ချေ။ သို့ဖြစ်ရာ မောင်သန်းဝင်းက ငှား

* ၁၉၈၆ ခုနှစ်၊ တရားမပထမအယူခံမှုအမှတ် ၃၀

၁၉၈၄ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၄ (မုံရွာမြို့နယ်စု) တွင် ချမှတ်သော
(၃၁-၃-၈၆) ရက်စွဲပါ စစ်ကိုင်းတိုင်း တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို
အယူခံမှု။

၁၉၈၉
မေလ
၁၂(၂)
နှင့်
မောင်သန်း
ဝင်း

ရမ်းသော ရှေ့နေဦးမြစိန်သည်လည်း ဤအယူခံတွင် တစ်စုံတစ်ရာဆောင်ရွက်ခွင့် မရှိတော့သည်မှာ ယုံမှားဘွယ်မရှိချေ။

အယူခံတရားလိုများအတွက် - တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ ဦးမြင့်ဆွေကိုယ်စား ဦးခင်မောင်မြင့်ဆွေက ရေးသားလျှောက်လဲချက် တင်သည်။

အယူခံတရားပြိုင်အတွက် - ဦးမြစိန်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

တရားရေးအကြံပေး - ဦးအောင်ဌေ

စစ်ကိုင်းတိုင်း တရားရုံး၊ ၁၉၈၄ ခုနှစ် တရားမကြီးမှုအမှတ် ၄ (မုံရွာစု) တွင် စိတ်ပေါ့သွပ်သည်ဟု အဆိုရှိသူ ဒေါ်အေးရင်က ၎င်း၏ နီးစပ်ရာမိတ်ဆွေ မောင်သန်းဝင်းမှ တစ်ဆင့် အယူခံတရားလို မေလျှောက်နှင့် ဦးရင်မောင်တို့အား အချင်းဖြစ်ဖြင့် အဆောက်အအုံမှ အခွင့်အမိန့်အရ နေထိုင်သူများအဖြစ်ဖြင့် ဖယ်ရှားပေးစေလိုမှုစွဲဆိုသည်။ တိုင်းတရားရုံးက နှစ်ဘက်ကို စစ်ဆေးကြားနာပြီးနောက် တရားလို စွဲဆိုသည့် အတိုင်း ဒီကရီ ချမှတ်လိုက်သဖြင့် မေလျှောက်တို့က တရားရုံးချုပ်တွင် ဤအယူခံကို တင်သွင်းလာသည်။

စိတ်ပေါ့သွပ်သူက တရားလို ပြုလုပ်၍ တရားစွဲဆိုသည့် အမှုတွင် အမှုသည်၏အမည်ကို မည်သို့မည်ပုံ ဖော်ပြရမည် ဖြစ်ကြောင်း တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေ၏ နောက်ဆက်တွဲ (အေ) (မြန်မာနိုင်ငံ ဥပဒေအတွဲ ၁၂ စာ ၂၃၂ ကို ကြည့်ပါ) တွင် ဖော်ပြထားသော်လည်း မူလရုံးအဆိုလွှာတွင် ယင်းပုံစံအတိုင်း တိတိကျကျရေးသားထားခြင်း မရှိကြောင်း တွေ့ရသည်။ ဤအယူခံလွှာတွင် အယူခံတရားပြိုင်၏အမည်ကို မောင်သန်းဝင်းဟု မှားယွင်း ဖော်ပြထားသည်။ အမှန်စင်စစ် အမှုသည်၏ အမည်ကို ဒေါ်အေးရင်အဖြစ်ဖြင့် ဖော်ပြရမည်။ အယူခံ တရားလိုတို့၏ ရှေ့နေဖြစ်သူ တရားရုံးချုပ် ရှေ့နေ ဦးမြင့်ဆွေသည် တရားမ ကျင့်ထုံးပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ကောင်းစွာ လေ့လာဟန် မတူချေ။ ၃၀-၉-၈၆ ရက်စွဲဖြင့် ပြုလုပ်သော ကျမ်းကျိန်လွှာ၌လည်း အမှုသည်၏အမည်ကို ဒေါ်အေးရင်ဟု ဖော်ပြခြင်းမပြုဘဲ ၎င်း၏ နီးစပ်ရာ မိတ်ဆွေ မောင်သန်းဝင်းကို ဖော်ပြထားကြောင်း တွေ့ရသည်။

အယူခံတရားလိုဘက်မှ ရုံးချိန်း ပျက်ကွက်သဖြင့် အယူခံမှုကို ပြန်စွင့်ပေးသင့် မသင့် ကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ၂၇-၁-၈၉ နေ့၌ ကြားနာသော အခါ အယူခံ တရားပြိုင်ဘက်မှ ရှေ့နေက ဒေါ်အေးရင် ကွယ်လွန်

သွားကြောင်း ကြားသိရသည်ဟု တင်ပြသဖြင့် စုံစမ်းစေရာ စစ်ကိုင်းတိုင်း တွဲဖက် တရားသူကြီးက ၂၆-၆-၈၄ နေ့က ကွယ်လွန်သွားသည်ကို စစ်ဆေးတွေ့ရှိရကြောင်း အစီရင်ခံလာသည်။ ဤအယူခံကို တင်သွင်းသည့် နေ့မှာ ၁-၇-၈၆ ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ အယူခံတရားလိုတို့သည် သေသူ အား တရားဖက်အဖြစ်ဖြင့်ထား၍ အယူခံ ဝင်ရောက်ခဲ့ကြောင်း ထင်ရှား သည်။ ဒေါ်အေးရင်၏ အနီးစပ်ဆုံး မိတ်ဆွေ မောင်သန်းဝင်းမှာ ယခု အချိန်အထိ အသက်ထင်ရှားရှိသည်မှန်သော်လည်း မောင်သန်းဝင်းသည် အမှုသည်မဟုတ်သဖြင့် ကွယ်လွန်သူအပေါ် တင်သွင်းသော အယူခံမှု သည်တရားမဝင်ချေ။ အယူခံတရားလို၏ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ ဦးမြင့်ဆွေ က အယူခံကို ခွင့်ပြုရန် ဓေးသားလျှောက်လဲထားရာ လက်ခံ စဉ်းစားစရာ အကြောင်း မရှိတော့ပေ။

၁၉၈၉
မေမြညွန့်
ပါ(၂)
နှင့်
မောင်သန်း
ဝင်း

မောင်သန်းဝင်းက ဤအမှုတွင် အယူခံ တရားပြိုင်ဘက်မှ လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်သည့် တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ ဦးမြစ်နီအား ၂၄-၁၀-၈၆ နေ့၌ ငှားရမ်း လွှဲအပ်ခဲ့သည်။ ထိုစဉ်က ဒေါ်အေးရင် ကွယ်လွန်ခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ဒေါ်အေးရင် ကွယ်လွန်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် နီးစပ်ရာ မိတ်ဆွေဖြစ်သူ မောင်သန်းဝင်းသည် အမှုတွင် ဒေါ်အေးရင်အတွက် လိုက်ပါဆောင်ရွက် ခွင့် မရှိတော့ချေ။ သို့ဖြစ်ရာ မောင်သန်းဝင်းက ငှားရမ်းသော ရှေ့နေ ဦးမြစ်နီသည်လည်း ဤအယူခံတွင် တစ်စုံတစ်ရာ ဆောင်ရွက်ခွင့်မရှိတော့ သည်မှာ ယုံမှားဖွယ် မရှိချေ။

ဒေါ်အေးရင်သည် စိတ်ပေါ့သွပ်နေသည်ဟုဆိုကာ မောင်သန်းဝင်း က ဒေါ်အေးရင်၏ အနီးစပ်ဆုံးမိတ်ဆွေအဖြစ်ဖြင့် အမှုတွင်ဆောင်ရွက်ခဲ့ ကြောင်း တွေ့ရသည်။

တရားမ ကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၃၂၊ နည်း ၁၅ တွင် အောက်ပါ အတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်-

“၁၅။ နည်းဥပဒေ ၁ မှ နည်းဥပဒေ ၁၄ တွင်ပါရှိသော ပြဋ္ဌာန်း ချက်များသည် စိတ်ပေါ့သွပ်သူဖြစ်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်ခြင်းခံရသူများနှင့် လည်းကောင်း၊ ထိုသို့ဆုံးဖြတ်ခြင်း မခံရသော်လည်း တရားရုံးက စုံစမ်းမေးမြန်းသည့်အခါ စိတ်ပေါ့သွပ်ခြင်း ယူမဟုတ် စိတ်မနှံ့ခြင်း ကြောင့် အမှုစွဲဆိုသည့်အခါဖြစ်စေ၊ စွဲဆိုခံရသည့်အခါဖြစ်စေ မိမိ တို့၏ အကျိုးသက်ဆိုင်ခွင့်ကို ကာကွယ် စောင့်ရှောက်နိုင်စွမ်း ရှိမည် မဟုတ်ကြောင်း တွေ့ရှိရသူတို့နှင့် လည်းကောင်း သက်ဆိုင်နိုင်သမျှ သက်ဆိုင်နိုင်စေရမည်။”

၁၉၈၉

မမြညွန့်

ပါ(၂)

နှင့်

မောင်သန်း
ဝင်း

အထက်ဖော်ပြပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ ဆိုလျှင် အောက်ပါ အခြေအနေ တစ်ရပ်ရပ်ပေါ်ပေါက်မှုသာ စိတ်ပေါ့သွပ်သူက နီးစပ်ရာမိတ်ဆွေမှ တစ်ဆင့် တရားစွဲဆိုနိုင်သည်။

- (က) ရူးသွပ်ခြင်းအက်ဥပဒေအရ စိတ်ပေါ့သွပ်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်ခြင်းခံရခြင်း၊
- (ခ) အမှုတင်သွင်းသည့် တရားရုံးကစုံစမ်းရာတွင် တရားလိုမှ စိတ်ပေါ့သွပ်ခြင်း အစရှိသည့် အကြောင်းကြောင့် မိမိ အကျိုးသက်ဆိုင်ခွင့်ကို အကာအကွယ်မပြုနိုင်ခြင်း။

ဤအမှုတွင် ဒေါ်အေးရင်သည် အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဦးဖြစ်ကြောင်း အထောက်အထားမတွေ့ရှိရချေ။ သို့ဖြစ်ရာ မောင်သန်းဝင်းက ဒေါ်အေးရင်၏ နီးစပ်ရာမိတ်ဆွေအဖြစ်ဖြင့် စွဲဆိုသောအမှုမှာ တရားမဝင်ချေ။ ‘မောင်ကြာရန်ပါ-၂ နှင့် ‘မောင်သာအေး’ တွင် အောက်ပါအတိုင်း ထုံးစံထားသည်။

“In order that a suit by a lunatic can be instituted in his name by his next friend, the lunatic must be a person who has been adjudged to be of unsound mind or a person who, though not so adjudged, is found by the Court on enquiry by reason of unsoundness of mind or mental infirmity to be incapable of protecting his interests when suing. Where there was no adjudication that a person was of unsound mind, nor was there any enquiry resulting in the finding of the Courts that he was by reason of unsoundness of mind or mental infirmity incapable of protecting his interest in the suit, a suit by a person posing himself as the next friend of the lunatic and on his behalf is not competent.”

ထို့ကြောင့် ဒေါ်အေးရင်အား စိတ်ပေါ့သွပ်သူအဖြစ်တရားစွဲဆိုခဲ့ခြင်း အပေါ် နှစ်တက် အငြင်းမပွားဟု အယူခံစာရေးပြိုင်၏ တရားရုံးချုပ် ၅၅.နေဦးမြစိန်က တင်ပြခြင်းမှာ လက်ခံရန်မဖြစ်နိုင်ပေ။ မူလရုံး ဒီကရီ

သည် ဖျက်ပြယ်ရန် အကြောင်းရှိသော်လည်း အယူခံတရားလို တင်သွင်း
သောအယူခံမှုမှာ တရားမဝင်သဖြင့် ယင်းဒီကရီကို ဤအယူခံတွင်ပယ်ဖျက်
ပေးနိုင်မည်မဟုတ်ချေ။

၁၉၈၉
မေလဆန်း
၁၂(၂)
နှင့်
မောင်သန်း
ဝင်း

ထို့ကြောင့် ဤအယူခံကိုပယ်လိုက်သည်။ နှစ်ဘက်အမှုသည်များသည်
ဤအယူခံတွင် ကုန်ကျသော တရားစရိတ်များကို မိမိကိုယ်တိုင် ကျခံ
ကြစေ။

တရားမအထွေထွေအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီး ဦးမျိုးထွန်းလင်းရှေ့တွင်

† ၀၉၀၉
နိုဝင်ဘာလ
၉-ရက်

ဦးမြသောင်း

(ကွယ်လွန်သူဒေါ်ချိုချို (ခ) လော်ရာစိန်ထွန်း၏
တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်)

နှင့်

ဒေါ်ကော့ (ခ) ဒေါ်လွင်းနော့ပါ (၂) *

တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၆-ဇာရီ အတည်ပြုလျက် ရှိသော
ကွယ်လွန်သူဇနီးသည်၏ အကျိုးဆက်ခံသူအဖြစ် ဇာရီလျှောက်
ထားခွင့်ရှိသူ ခင်ပွန်းတွင် အယူခံတင်သွင်းခွင့်ရှိခြင်း။

ရန်ကုန်မြို့တော် တရားမရုံး၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၁၄၀/၆၈ တွင်
ဒေါ်ချိုချို (ခ) လော်ရာစိန်ထွန်း၏ဖခင် ဦးစိန်ထွန်းသည်အယူခံ တရားပြိုင်
(၂) ဦးစံငြိမ်းနှင့် ဒေါ်ကြည်ကြည်တို့ အပေါ် အချင်းဖြစ်မြေနှင့် အိမ်မှ
နှင်လိုမှု၊ စွဲဆိုရာအနိုင်ဒီကရီရရှိခဲ့သည်။ ယင်းအမိန့်ကိုမကျေနပ်၍ ဦးစံငြိမ်း
နှင့် ဒေါ်ကြည်ကြည်တို့က ယခင် တရားရုံးချုပ် တရားမ ပထမအယူခံမှု
အမှတ် ၇၆/၆၉ တွင် အယူခံဝင်ခဲ့သော်လည်း မအောင်မြင်ခဲ့ပေ။

ဦးစိန်ထွန်းသည် ဇာရီမှု ဖွင့်လှစ်ဆောင်ရွက်နေစဉ် ကွယ်လွန်သွား
သဖြင့် ၎င်း၏သမီးဖြစ်သူ ဒေါ်ချိုချိုက ဒီကရီကိုအတည်ပြုပေးရန် ဇာရီ
လျှောက်လွှာတင်သွင်းသည်ကို မှီနယ်တရားရုံးက ဇာရီပြုလုပ်ခွင့် ပြုလိုက်
သည်။ ယင်းအမိန့်ကို ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံးက အတည်ပြုလိုက်သဖြင့်
ဦးစံငြိမ်းနှင့်ဒေါ်ကြည်ကြည်တို့က ယခင်ဗဟိုတရားရုံး၌ အယူခံတင်ရာဗဟို
တရားရုံးက ပယ်လိုက်သည်။

ဒေါ်ချိုချိုက တောင်ဥက္ကံလခပဋိနယ်တရားရုံးတွင် ဒီကရီအတည်ပြု
ပေးရန် ဆက်လက်လျှောက်ထားရာ ကွယ်လွန်သူ ဦးစိန်ထွန်း၏ဇနီး

* ၀၉၀၉ ခုနှစ်၊ တရားမအထွေထွေအယူခံမှုအမှတ် ၈၄

† ၀၉၀၇ ခုနှစ်၊ တရားမသေးစွဲ အယူခံမှု အမှတ် ၂၁၀ တွင် ချမှတ်သော
(၁-၆-၀၉) ရက်စွဲပါ ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို
အယူခံမှု။

ဒေါ်ကော့ (ခ) ဒေါ်လွမ်းနော့က ကန်ကွက်သည်။ ဒေါ်ချိုချိုက တရားရုံးများတွင် ဇာနီအတည်ပြု ဆောင်ရွက်ခွင့်ပြုရန် လျှောက်ထားခြင်းကို ဒေါ်ကော့က ၎င်းအား အတည်ပြုဆောင်ရွက်ခွင့်ရရန် လျှောက်ထားသည်။ ယင်းသို့ အပြိုင်အဆိုင် လျှောက်ထားကြရာတွင် အပြန်အလှန် အနိုင်ရကြပြီး တရားရှုံးသူကတစ်ဆင့် တရားရုံးသို့ အယူခံဝင်ကြသည်။ ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံးက ဒေါ်ကော့လျှောက်ထားသည့် ဇာနီမှုကို ဖွင့်လှစ်လျက် ဒေါ်ချိုချိုလျှောက်ထားသော ဇာနီမှုနှင့်အတူ အမိန့်ချဆောင်ရွက်သွားရန် အမိန့်ချမှတ်သည်ကို ဒေါ်ချိုချို၏ခင်ပွန်းဦးမြသောင်းက ဒေါ်ချိုချို၏ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ဖော်ပြလျက် တရားရုံးချုပ်တွင် အယူခံတင်သွင်းခြင်းဖြစ်သည်။

၁၉၈၉
ဦး မြ သောင်း
နှင့်
ဒေါ်ကော့
(ခ)
ဒေါ်လွမ်းနော့
ပါ(၂)

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ဦးမြသောင်းသည် ဇာနီ အတည်ပြုလျက် ရှိသူ ဒေါ်ချိုချို၏ ခင်ပွန်းဖြစ်ကြောင်း အမှုတွင် အငြင်းမပွားသဖြင့် ဒေါ်ချိုချိုလျှောက်ထားသည့် ဇာနီမှုတွင် ဒေါ်ချိုချိုကိုယ်စား ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိသူဖြစ်ကြောင်း ယုံမှားဘွယ်မရှိပေ။ ထို့ကြောင့် အယူခံမတင်မီ ဒေါ်ချိုချိုကွယ်လွန်သွားရာ ခင်ပွန်းဖြစ်သူ ဦးမြသောင်းအား တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၂၂ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်အရ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ် ထည့်သွင်းရန် မလိုပေ။ ဦးမြသောင်းသည် တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၆ အရ ဒေါ်ချိုချို၏ အကျိုးဆက်ခံသူအဖြစ် ဇာနီဆက်လက်လျှောက်ထားခွင့်ရှိသူဖြစ်၍ အယူခံတင်သွင်းခွင့်ရှိကြောင်း ယုံမှားဘွယ်မရှိပေ။

အယူခံတရားလိုအတွက် - ဦးသက်လွင်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

အယူခံတရားပြိုင်များအတွက် - ဒေါ်ခင်စန်းကြည်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

တရားရေးအကြံပေး - ၂ ဦးစိုးညွန့်

ရန်ကုန်မြို့တော် တရားမရုံး၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁၄၀/၆၈ တွင် ဒေါ်ချိုချို (ခ) လော်ရာစိန်ထွန်း၏ဖခင် ဦးစိန်ထွန်းသည် အယူခံတရားပြိုင် (၂) ဦးစံငြိမ်းနှင့် ဒေါ်ကြည်ကြည်တို့အပေါ် အချင်းဖြစ်မြေနှင့် အိမ်မှ နှင်လိုမှု စွဲဆိုရာ အနိုင်ဒီကရီရရှိခဲ့သည်။ ယင်းအမိန့်ကို မကျေနပ်၍ ဦးစံငြိမ်းနှင့် ဒေါ်ကြည်ကြည်တို့က ယခင်တရားရုံးချုပ် တရားမပထမ အယူခံမှုအမှတ် ၇၆/၆၉ တွင် အယူခံခဲ့သော်လည်း မအောင်မြင်ခဲ့ပေ။

ထိုသို့ အနိုင်ဒီကရီရရှိပြီးနောက် ဇာနီမှုအမှတ် ၂၆/၇၃ ဖွင့်၍ ဆောင်ရွက်နေစဉ် ဦးစိန်ထွန်းသည် ၆-၆-၇၃ နေ့တွင် ကွယ်လွန်သွား

၁၉၈၉
ဦးမြသောင်း
နှင့်
ဒေါ်ကော့
(ခ)
ဒေါ်လွမ်းနော့
ပါ(၂)

သဖြင့် ဦးစိန်ထွန်း၏ သမီးဖြစ်သူ ဒေါ်ချိုချို(ခ) လော်ရာစိန်ထွန်းက ဒီကနီကို အတည်ပြုပေးရန် ဇာနည်လျှောက်လွှာ တင်သွင်းခဲ့သည်။ မြို့နယ် တရားရုံးက လက်ခံပြီး ဇာနည်ပြုလုပ်ခွင့် ပြုလိုက်သည်။ ယင်းအမိန့်ကို ရန်ကုန် တိုင်းတရားရုံးက အတည်ပြုလိုက်သည့်အတွက် ဦးစံငြိမ်းနှင့် ဒေါ်ကြည် ကြည်တို့က ယခင် ဗဟိုတရားရုံး၊ တရားမ ဒုတိယအယူခံမှုအမှတ် ၂၀/၇၄ တွင် အယူခံရာ ယခင် ဗဟိုတရားရုံးက ဒေါ်ချိုချို(ခ)လော်ရာ စိန်ထွန်းသည် ဇာနည်တွင် တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ်ဖြင့် ထည့်သွင်း ပေးပါဟု လျှောက်ထားရန် မလိုဘဲ ၎င်းကိုယ်တိုင် ဇာနည်လျှောက်ထား နိုင်ကြောင်း ကောက်ယူသုံးသပ်ပြီး ဦးစံငြိမ်းတို့၏ အယူခံကို ပယ်လိုက် သည်။ ယင်းအမှုမှာ ကိုဦးညိုဦးပါးနှင့်မချိုချို(ခ)လော်ရာစိန်ထွန်း စီရင်ထုံး ပြခဲ့သော အမှုဖြစ်သည်။

ဒေါ်ချိုချို(ခ)လော်ရာစိန်ထွန်းက တောင်ဥက္ကလာပမြို့နယ် တရားရုံး၊ တရားမ ဇာနည်အမှတ် ၇/၇၈ တွင် ဒီကနီအတည်ပြု ဆောင်ရွက်ပေးရန် ဆက်လက်လျှောက်ထားရာ ဒေါ်ကော့(ခ) ဒေါ်လွမ်းနော့ (ယခုအယူခံ တရားပြိုင်-၁)က သူသည် ကွယ်လွန်သူ ဦးစိန်ထွန်း၏ ဇနီးဖြစ်သည်ဆို ကာ ဒေါ်ချိုချို(ခ)လော်ရာစိန်ထွန်းသည် ဒီကနီအတည်ပြုခွင့် ရှိသူမဟုတ် ကြောင်း ကန့်ကွက်တင်ပြသည်။ မြို့နယ်တရားရုံးက စုံစမ်းစစ်ဆေးပြီးနောက် ဒေါ်ချိုချိုနှင့်လုပ်သည့် ဇာနည်ကို ပိတ်သိမ်းလိုက်သည်။ ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံး၊ တရားမ အထွေထွေ အယူခံမှုအမှတ် ၂/၈၂ တွင် ဒေါ်ချိုချို က အယူခံရာ တိုင်းတရားရုံးက မြို့နယ်တရားရုံး၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပြီး ဒေါ်ချိုချိုလျှောက်ထားသည့် ဇာနည်ကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သွားရန် နှင့် ဒေါ်ကော့က ဇာနည်အပြိုင် လျှောက်ထားလျှင် စုံစမ်းမှုပြုပြီး ဆောင် ရွက်သွားရန် အမိန့်ချမှတ်သည်။ ဗဟိုတရားရုံး၊ တရားမ အထွေထွေအယူခံ မှုအမှတ် ၄၄/၈၃ တွင် ဒေါ်ကော့က အယူခံဝင်ခဲ့ရာ ဗဟိုတရားရုံးက ကွယ်လွန်သူ ဦးစိန်ထွန်းကိုယ်စား ဒေါ်ချိုချိုက ဇာနည်ဆက်လက်ဆောင် ရွက်ခဲ့ခြင်းကို ဗဟိုတရားရုံး၊ တရားမ ဒုတိယအယူခံမှုအမှတ် ၂၀/၇၄ တွင် အသိအမှတ်ပြုခဲ့ပြီးဖြစ်၍ တိုင်းတရားရုံးက ဒေါ်ချိုချိုအား ဦးစိန်ထွန်း ရခဲ့သည့် ဒီကနီကို ဆက်လက်အတည်ပြုခွင့် ပေးခြင်းမှာ မှားယွင်းသည် ဟု မဆိုနိုင်ကြောင်း သုံးသပ်၍ ၂၀-၁၂-၈၃ နေ့တွင် ဒေါ်ကော့၏ အယူခံမှုကို ပယ်ကြောင်း အမိန့်ချမှတ်သည်။ ထို့နောက် ဒေါ်ချိုချိုက မြို့နယ်တရားရုံးတွင် ဇာနည်အမှတ် ၇/၇၈ ကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ပေး ရန် ၁၁-၁၂-၈၆ နေ့စွဲပါလျှောက်လွှာတင်သွင်းရာ မြို့နယ်တရားရုံးက ၁၅-၁၂-၈၆ နေ့စွဲမှတ်တမ်းအရ လက်ခံပြီး ဆက်လက်ဆောင်ရွက် သည်။

(၁) ၁၉၇၅ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံးများ၊ ၈၁-၁၂။

ဤတွင် ဒေါ်ကော့က သူသည် ကွယ်လွန်သူ ဦးစိန်ထွန်း၏ ဇနီးဖြစ်၍ ဦးစိန်ထွန်း၏ အမွေဆက်ခံခွင့်ရှိသူဖြစ်သည်ဆိုကာ မချီချီသည် ၎င်းအား ကျော်လွန်၍ ဇာရီ မလျှောက်ထားနိုင်ဟု ဖော်ပြလျက် ဦးစိန်ထွန်း အနိုင် ရရှိခဲ့သော ဒီကရီကို ၎င်းအား အဘည်ပြုဆောင်ရွက်ခွင့်ပြုရန်လျှောက်ထား သဖြင့်၊ မြန်မာ တရားရုံးက တရားမ ဇာရီမှု အမှတ် ၁/၈၇ အဖြစ် ၂၃-၁-၈၇ နေ့တွင် လက်ခံရေးခွင့်ဆောင်ရွက်သည်။

၁၉၈၉
ဦးမြ သောင်း
နှင့်
ဒေါ်ကော့
(ခ)
ဒေါ်လွမ်းနော့
ပါ(၂)

ထို့နောက်မြန်မာတရားရုံးက ဒေါ်ချီချီလျှောက်ထားသော ဇာရီမှု အမှတ် ၇/၇၈ နှင့် ဒေါ်ကော့လျှောက်ထားသော ဇာရီမှု အမှတ် ၁/၈၇ တို့ကို တပေါင်းတည်း ကြားနာစဉ်းစားပြီး၊ တိုင်းနှင့် မဟိုဏ်းရုံးတို့၏ အမိန့်အရဇာရီဆက်လက်ဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိသူမှာ ဒေါ်ချီချီ (ခ) လော်ရာ စိန်ထွန်းသာဖြစ်၍ ၎င်းအား ဇာရီမှု ဆက်လက် ဆောင်ရွက်ခွင့်ပြုပြီး ဒေါ်ကော့လျှောက်ထားသော ဇာရီမှု အမှတ် ၁/၈၇ ကို ပိတ်သိမ်းလိုက် ကြောင်း ၂-၁၂-၈၇ နေ့တွင် အမိန့်ချမှတ်သည်။ ယင်း အမိန့် ကို ဒေါ်ကော့က မကျေနပ်သဖြင့် ရန်ကုန်တိုင်းတရားမအထွေထွေ အယူခံမှု အမှတ် ၂၁၀/၈၇ (တောင်ဥက္ကဋ္ဌသာ) တွင် အယူခံရာ တိုင်းတရားရုံးက ဒေါ်ကော့လျှောက်ထားသော ဇာရီမှု ၁/၈၇ တွင် စုံစမ်းမှုမပြုဘဲ မြန်မာ တရားရုံးက ပိတ်သိမ်းလိုက်ခြင်းမှာ တိုင်းတရားရုံး၊ တရားမ အထွေထွေ အယူခံမှု ၂/၈၂ တွင် ချမှတ်ထားသော အမိန့်နှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ခြင်း မရှိဟုဆိုကာ ဒေါ်ကော့လျှောက်ထားသည့် ဇာရီအားပိတ်သိမ်းရန်ချမှတ် သော မြန်မာတရားရုံး၏အမိန့်ကိုပယ်ဖျက်ပြီး ဒေါ်ကော့ လျှောက် ထား သည့် ဇာရီမှုအမှတ် ၁/၈၇ ကို ပြန်လည်ဖွင့်လှစ်လျက် လိုအပ်သလို စုံစမ်း စစ်ဆေးပြီး ဒေါ်ချီချီလျှောက်ထားသော ဇာရီမှု ၇/၇၈နှင့် အတူ အမိန့်ချဆောင်ရွက်သွားရန်အမိန့်ချမှတ်သည်။

ယင်းအမိန့်ကို မကျေနပ်သဖြင့် ဒေါ်ချီချီ၏ ခင်ပွန်း ဦးမြသောင်းက ဒေါ်ချီချီ၏ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ဖော်ပြလျက် တရားရုံးချုပ် တွင် ဤတရားမ အထွေထွေအယူခံကို တင်သွင်းလာခြင်း ဖြစ်သည်။

ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံးက ၁-၆-၈၉နေ့တွင် အမိန့်ချသည်။ ဒေါ်ချီချီ မှာ ၁၇-၆-၈၉ နေ့တွင် ကွယ်လွန်သွားသဖြင့် ခင်ပွန်းဖြစ်သူဦးမြသောင်း က ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်ချီချီ၏ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် အယူခံ ခွင့်ပြုရန် ဤအယူခံတွင်သီးခြားလျှောက်လွှာပါတင်သွင်းထားသည်။ ယင်း လျှောက်လွှာနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အယူခံတရားပြင်(၁) ဒေါ်ကော့က ဦးမြ သောင်း၏ လျှောက်ထားမှုသည် တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေ အမိန့် ၂၂၊ နည်း ၃ အရ လျှောက်ထားခြင်းဖြစ်ရာ အမိန့် ၂၂၊ နည်း ၃ မှာ တရား မကြီးမှုများအတွက် ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းဖြစ်ပြီး ဇာရီမှုနှင့်မသက်ဆိုင်ကြောင်း နှင့် ဦးမြသောင်းသည် ဒေါ်ချီချီ၏ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ် အဖြစ်

၁၉၈၉
ဦးမြသောင်း
နှင့်
ဒေါ်ကော့
(ခ)
ဒေါ်လွမ်းနော့
ပါ(၂)

အယူခွင့်မရှိကြောင်း ကန့်ကွက်တင်ပြသည်။ ဦးမြသောင်းက တရားမ
ကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၂၂၊ နည်း ၁၂ အရ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်
အဖြစ်မဟုတ်ဘဲ ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်ချိုချိုကိုယ်စား အယူခံကို ကိုယ်တိုင်
စာင်သွင်းကြောင်း မှတ်ယူဆောင်ရွက်ပေးရန် ပြန်လည် တင်ပြသည်။
ဦးမြသောင်းသည် ဇာရီ အတည်ပြုလျက်ရှိသူ ဒေါ်ချိုချို၏ ခင်ပွန်း
ဖြစ်ကြောင်းအမှုတွင် အငြင်းမပွားသဖြင့် ဒေါ်ချိုချို လျှောက်ထားသည့်
ဇာရီမူတွင် ဒေါ်ချိုချိုကိုယ်စား ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိသူဖြစ်ကြောင်း
ယုံမှားဖွယ်မရှိပေ။ ထို့ကြောင့်အယူခံမတင်မီ ဒေါ်ချိုချိုကွယ်လွန်သွားရာ
ခင်ပွန်းဖြစ်သူ ဦးမြသောင်းအား တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၂၂ ပါ
ပြဋ္ဌာန်းချက်အရ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ် ထည့်သွင်းရန်မလိုပေ။ ဦးမြ
သောင်းသည် တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၆ အရ ဒေါ်ချိုချို၏
အကျိုးဆက်ခံသူအဖြစ် ဇာရီ ဆက်လက်လျှောက်ထားခွင့်ရှိသူဖြစ်၍ အယူခံ
တင်သွင်းခွင့်ရှိကြောင်း ယုံမှားဖွယ်မရှိပေ။

ကွယ်လွန်သူဦးစိန်ထွန်းအနိုင်ရရှိခဲ့သော ဒီကနီကို အတည်ပြုဆောင်
ရွက်ပေးရန် သမီးဖြစ်သူ ဒေါ်ချိုချို (ခ) လော်ရာစိန်ထွန်းအား ဇာရီ
လျှောက်ထားခွင့်ပေးကြောင်း ယခင်မဟိုတရားရုံးတိုင်အောင် အကြိမ်ကြိမ်
ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပြီးဖြစ်သည်မှာ အမှုတွင် ထင်ရှားသောအချက်ဖြစ်သည်။ ဒေါ်
ချိုချို(ခ)လော်ရာစိန်ထွန်း လျှောက်ထားသည့် ဇာရီမူတွင် ဒေါ်ကော့
(ခ)ဒေါ်လွမ်းနော့က ကန့်ကွက်လျှောက်ထားခဲ့ရာတွင်လည်း ယခင်မဟို
တရားရုံးတိုင်အောင်ရှုံးနိမ့်ခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ဤအခြေအနေတွင် ဒေါ်ကော့
(ခ)ဒေါ်လွမ်းနော့က ကွယ်လွန်သူ ဦးစိန်ထွန်း၏ဇနီးဟုဆိုကာ အပြိုင်
ဇာရီလျှောက်ထားလာခြင်းအား တိုင်းတရားရုံးက လက်ခံဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်း
ကပင်လျှင် အခြေခံအားဖြင့် မှားယွင်းနေသည်။ ဒီကနီတစ်ခုကို အကျိုး
သက်ရောက်အောင်ဆောင်ရွက်ပေးရန်အကျိုးသက်ဆိုင်သူနှစ်ဦးက နှစ်မူခွဲ
ပြီး ဇာရီလျှောက်ထားနိုင်ကြောင်း ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်ရှိချေ။ အဓိကကျ
သောအချက်မှာမူ ယခင်ဒီကနီရရှိခဲ့သူတရားနိုင်ဦးစိန်ထွန်းကိုယ်တိုင်ဇာရီ
ဖွင့်ဆောင်ရွက်ခဲ့ရာ ဦးစိန်ထွန်းကွယ်လွန်သွားသဖြင့် ၎င်းအစား တရားမ
ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၆ အရ ဒေါ်ချိုချို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ခွင့်ကို
ယခင် မဟိုတရားရုံးတိုင်အောင် အသိအမှတ်ပြု အဆုံးအဖြတ် ပေးခဲ့ပြီး
ဖြစ်သည်ဆိုခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ အဆိုပါဇာရီမူနှင့် ယှဉ်ပြိုင်၍ သီးခြားဇာရီ
တစ်ခုလျှောက်ထားခွင့်မရှိနိုင်တော့ချေ။

အထက်ပါအကြောင်းများကြောင့် အယူခံတရားပြိုင်ဒေါ်ကော့ (ခ)
ဒေါ်လွမ်းနော့ လျှောက်ထားသည့် ဇာရီမူ ၁/၈၇ ကို ပိတ်သိမ်းလိုက်

ကြောင်း မြို့နယ်တရားရုံးက ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းမှာ မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုနိုင်
ပေ။ ယင်းအမိန့်ကိုတိုင်းတရားရုံးကပယ်ဖျက်လိုက်ခြင်းမှာ မှားယွင်းသည်။

၁၉၈၉
ဦး မြ သောင်း
နှင့်
ဒေါ်ကော့
(၁)
ဒေါ်လွမ်းနော့
ပါ(၂)၊

ထို့ကြောင့် ဤအယူခံကို စရိတ်နှင့်တကွ ခွင့်ပြု၍ ရန်ကုန်တိုင်း တရား
ရုံး၏ ၁-၆-၈၉ နေ့စွဲပါအမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပြီး မူသမ္မိနယ် တရားရုံး၏
၂-၁၂-၈၇ နေ့စွဲပါအမိန့်ကို ပြန်လည်အတည်ပြုလိုက်သည်။

ရှေ့နေခ ကျပ် ၅၀/-သတ်မှတ်သည်။

တရားမပထမအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ် တရားသူကြီး ဦးအေးအုန်းရှေ့တွင်

† ၁၉၀၉
ဧပြီလ ၅-ရက်

ဒေါ်မြင့်မြင့်သက်ပါ (၂)

နှင့်

ဒေါ်ကြည်ကြည် (ခ) ဒေါ်ကြည်ကြည်စိန်ပါ (၃)*

၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာဌာနရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂(ဆ) တွင် အကျုံးဝင်သည့် အိမ်ငှားအဖြစ်မှ အခွင့်အမိန့် အရ နေထိုင်သူအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲခံယူနိုင်မည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အိမ်ငှားဆိုသည့်စကားရပ်၏ အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုချက် အရအငှားချထားမှုကုန်ဆုံးပြီးနောက် ငှားရမ်းသည့်ဥပစာတွင် အိမ်ရှင်၏ သဘောတူညီချက်အရ လက်ရှိ နေထိုင်မြို့နေထိုင်သူသည် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာဌာနရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂ (ဆ) တွင်အကျုံးဝင်သည့် အိမ်ငှားဖြစ်သည့်အလျောက်၊ ယင်းပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့်ဆန့်ကျင်လျက် အိမ်ငှားအဖြစ်မှ အခွင့်အမိန့်အရ နေထိုင်သူအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲ ခံယူသည့် ပဋိညာဉ်သည် အထက်ဖော်ပြပါပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်ဆန့်ကျင်သည် ဖြစ်၍ အတည်မဖြစ်ချေ။ ဥပဒေအမြင်တွင်ယင်းသို့ပဋိညာဉ်ပြုလင့်ကစား အိမ်ငှားသည် အိမ်ငှားအဖြစ် ဆက်လက်တည်ရှိနေပေလိမ့်မည်။

အယူခံတရားလိုများအတွက် - ဦးတင်လှအောင်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

အယူခံတရားပြိုင်များအတွက် - ဦးမောင်မောင်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

တရားရေးအကြံပေး - ဦးတင်ထွန်း

* ၁၉၀၀ ခုနှစ်၊ တရားမပထမအယူခံမှုအမှတ် ၃၄

† ၁၉၀၀ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁၀၁(အရှေ့မြောက်)တွင် ချမှတ်သော (၂၇-၄-၀၀)ရက်စွဲပါ မန္တလေးတိုင်း တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို အယူခံမှု။

မန္တလေးတိုင်းတရားရုံး၊ ၁၉၈၅-ခုနှစ် တရားမကြီးမှု အမှတ် ၁၈၁ (အရှေ့မြောက်) တွင် အယူခံတရားပြိုင် ဒေါ်ကြည်ကြည် (ခ) ဒေါ်ကြည်ကြည်စိန်၊ ဒေါ်စောစောနှင့် ဒေါ်မျိုးတို့က အယူခံတရားလို ဒေါ်မြင့်မြင့်သက်နှင့် ကိုခင်မောင်လင်းတို့ အပေါ် အချင်းဖြစ် ဥပစာမှ ခွင့်ပြုချက်အရ နေထိုင်သူများအဖြစ်ဖြင့် ဖယ်ရှားပေးစေရန် တရားစွဲဆိုရာ တိုင်းတရားရုံးက နှစ်ဖက်ကိုစစ်ဆေးကြားနာပြီးနောက် ဒေါ်ကြည်ကြည်စိန် တို့ စွဲဆိုသည့်အတိုင်း ဒီကနီချမှတ်လိုက်သောကြောင့် ဒေါ်မြင့်မြင့်သက် တို့က တရားရုံးချုပ်တွင် ဤအယူခံကို တင်သွင်းလာသည်။

၁၉၈၉
ဒေါ်မြင့်မြင့်
သက်
ပါ(၂)
နှင့်
ဒေါ်ကြည်
ကြည်
(ခ)
ဒေါ်ကြည်
ကြည်စိန်
ပါ(၃)

အယူခံတရားပြိုင် ဒေါ်ကြည်ကြည်စိန်တို့က မန္တလေး အရှေ့မြောက် မြို့နယ်၊ ရန်မျိုးလုံရပ်၊ အကွက်အမှတ် (၇၄၈)၊ ဦးပိုင်အမှတ် (၅/၁) စာရင်းပေါက်သော မြေပေါ်ရှိ အဆောက်အအုံကို ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်မှစ၍ ဒေါ်မြင့်မြင့်သက်အားငှားရမ်းခဲ့ကြောင်း၊ ငှားရမ်းခများကို ၁၄-၃-၇၁ နေ့အထိသာ ရရှိခဲ့ကြောင်း၊ ငှားရမ်းခ မရရှိသဖြင့် အိမ်ရှင်နှင့် အိမ်ငှားတို့ အကြား အငြင်းပွားမှုကို ရန်မျိုးလုံရပ်ကွက် ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ် အမှုဆောင်အဖွဲ့က ၁၁-၅-၈၂ နေ့တွင် အိမ်ရှင်အိမ်ငှားတို့အားညှိနှိုင်း ပေးခဲ့ရာ ဒေါ်မြင့်မြင့်သက်မှ နောက်ထပ် (၃) နှစ်သာနေထိုင်ပါတော့မည် ဟု ခွင့်တောင်းသဖြင့် ဒေါ်ကြည်ကြည်စိန်က အခမဲ့နေထိုင်ခွင့် ပြုခဲ့ ကြောင်း၊ သတ်မှတ်သည့်ကာလ ကုန်ဆုံးပြီးနောက် ဒေါ်မြင့်မြင့်သက်တို့ သည် ဥပစာမှ ဖယ်ရှားပေးရန် ငြင်းဆန်နေကြောင်းစသည်ဖြင့် အဆိုပြု ကာ သူတို့အား ခွင့်ပြုချက်အရ နေထိုင်သူများအဖြစ်ဖြင့် ဖယ်ရှားပေးစေ ရန် တရားစွဲဆိုခြင်း ဖြစ်သည်။

အယူခံ တရားလိုတို့က အခြားအကြောင်းများအပြင် ငှားရမ်းခြင်း ပြတ်စဲခြင်း မရှိ၍ မိမိတို့အား ၁၉၆၀-ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေပါပြဋ္ဌာန်းချက် တစ်ရပ်ရပ်အတွက်မှ တစ်ပါး နှင်လိုမှုစွဲဆိုခွင့်မရှိကြောင်း ထုချေသည်။

ဤအယူခံတွင် အဆုံးအဖြတ်ပေးရန် ပြဿနာမှာ အယူခံတရားပြိုင်တို့ အဆိုပြုသည့်အတိုင်း အယူခံတရားလိုတို့သည် အချင်းဖြစ် ဥပစာတွင် ၁၁-၅-၈၂ နေ့မှစ၍ ခွင့်ပြုချက်အရ နေထိုင်သူများဖြစ်သလား၊ ချီတည်း မဟုတ် အယူခံတရားလိုတို့ ထုချေသည့်အတိုင်း သူတို့သည် အိမ်ငှားများ အဖြစ် ဆက်လက်နေထိုင်ခြင်းဖြစ်သလား ဟူသော အချက်ဖြစ်သည်။

ဒေါ်ကြည်ကြည်စိန်တို့၏ရှေ့နေက ဦးချစ်စီးပါ-၃ နှင့် ဒေါ်အေး ရီပါ ၂ အမှုကို ကိုးကား၍ အယူခံတရားလိုတို့သည် အခွင့်အလမ်းအရ

(၁) ၁၉၇၇ ခုနှစ်၊ တရားမ ပထမအယူခံမှုအမှတ် ၂၁(မန္တလေး)။

၁၉၈၉
ဒေါ်မြင့်မြင့်
သက်
ပါ(၂)
နှင့်
ဒေါ်ကြည်
ကြည်
(ခ)
ဒေါ်ကြည်
ကြည်စိန်
ပါ(၃)

နေထိုင်သူများဖြစ်ပါသည်ဟု အကျယ်တဝင့် တင်ပြ လျှောက်ထားသည်။ အယူခံတရားလိုတို့၏ ရှေ့နေကမူ ငှားရမ်းခပေးရုံမျှဖြင့် အိမ်ရှင်အိမ်ငှား ဆက်သွယ်မှုရပ်စဲခြင်းမရှိကြောင်း တင်ပြလျှောက်ထားသည်။

ဦးချစ်တီး အမှုတွင် အမှုအတော်အတွင်း ကွယ်လွန်သွားသူ ဦးအုန်း ဖေက အိမ်ငှားဦးချစ်တီးထံမှ ၂ နှစ် အတွက် ငှားရမ်းခများ မယူရန် သဘော တူညီခဲ့ကြသည်။ ယခင် ဗဟိုတရားရုံးက ယင်း သဘောတူ ညီချက် သည် ဦးချစ်တီး နှင့် ဦးအုန်းဖေတို့၏ အိမ်ရှင် အိမ်ငှား အဖြစ် ဆက်သွယ်မှုကို နှစ်ဦး သဘောတူဖျက်သိမ်းခြင်းဖြစ်သည်။ ၂-နှစ် အထိ အိမ်ရှင်က အခမဲ့နေခွင့်ပြုသည့်အတွက် ယခင်အိမ်ငှား ဖြစ်သည့် ဦးချစ်တီးက ၂-နှစ်ပြည့်သည့်အခါ အိမ်မှဖယ်ရှားပေးရန် ပဋိညာဉ်အသစ် ချုပ်ဆိုရာလည်းရောက်သည်။ ဦးချစ်တီးနှင့် ဦးအုန်းဖေတို့၏ အိမ်ရှင် အိမ်ငှားဆက်သွယ်မှုသည် ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၁(င) အရ ရပ်စဲပြီး ဖြစ်သည်။ မူလ ရုံးအမှုကို တရားစွဲဆိုသည့် အချိန်တွင် ဦးချစ်တီးနှင့် ဦးအုန်းဖေတို့သည် အိမ်ရှင် အိမ်ငှား မဟုတ်တော့ဘဲ ဦးချစ်တီးသည် အခမဲ့ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် နေထိုင်သူဖြစ်သည့်အတွက် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေးဥပဒေအရသာ စွဲဆိုရမည်။ အခမဲ့ ထားရန်သဘော တူသည့် ၂ နှစ်ပြည့်ပြီးသည့်နောက်ပိုင်းတွင် ခွင့်ပြုချက်နှင့် အခမဲ့ ထားခဲ့ သော ဦးချစ်တီးသည် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂(ဆ)အရ အိမ်ငှားဖြစ်သည်ဆိုသည့် အယူခံ တရားလိုများ၏ တင်ပြ ချက်သည် ဥပဒေနှင့်ညီညွတ်ခြင်းမရှိ၍ လက်ခံရန် အကြောင်းမရှိပေ စသည်ဖြင့် ကောက်ယူ ဆုံးဖြတ်ထားသည်ကို တွေ့ရသည်။

အဆိုလွှာ အပိုဒ်(၅)တွင် အောက်ပါအတိုင်း အဆိုပြုထားသည်-

“(၁) တရားလိုမှထပ်မံ၍ ရန်မျိုးလုံရပ်ကွက် ပြည်သူ့ကောင်စီ (အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့)သို့ လူမှုရေးအရ ညှိနှိုင်း ဖြေရှင်းပေးရန် လျှောက်ထားတိုင်တန်းခဲ့ရာ (၁၁-၅-၈၂) နေ့တွင် ရန်မျိုးလုံရပ်ကွက် ပြည်သူ့ကောင်စီ (အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့)မှ နှစ်ဖက် ညှိနှိုင်းပေးခဲ့ ပါသည်။ ထိုသို့ ညှိနှိုင်းပေးရာတွင် (၁)တရားပိုင် ဒေါ်မြင့်မြင့်သက် မှ နောက်ထပ် ၃ နှစ်သာ နေထိုင်ပါတော့မည်ဟု နေထိုင်ခွင့်တောင်းခံ သဖြင့် (၁)တရားလိုမှ အခမဲ့ အခွင့်ဖြင့် နေထိုင်ခွင့်ပြုခဲ့ပါသည်။”

ဤအဆိုပြုချက်များအရဆိုလျှင် ဒေါ်မြင့်မြင့်သက်က အချင်းဖြစ်အိမ်၌ နောက်ထပ် ၃ နှစ်နေထိုင်ရန်သာ အရေးဆိုခဲ့ကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည်။ အခွင့်အမိန့်အရ နေထိုင်သူအဖြစ်ဖြင့် နေထိုင်ပါမည်ဟု သဘောတူညီခဲ့ ကြောင်း ပေါ်လွင်ထင်ရှားခြင်း မရှိချေ။

၁၄-၃-၇၁ နေ့မှ ဒေါ်ကြည်ကြည်စိန်က ရပ်ကွက်ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင် အဖွဲ့သို့ တိုင်တန်းသည့် ၁၅-၁၀-၈၁ နေ့အထိ ကြားကာလတွင် အိမ်ငှားများထံမှ အိမ်လခမရရှိခဲ့ပါဘဲလျက် အိမ်ရှင်တို့ ဘက်မှ အဘယ်ကြောင့် ဆိုတ်ဆိုတ်နေခဲ့ကြောင်း ဖြေရှင်းထားခြင်း မရှိ သည်ကို တွေ့ရသည်။ ယင်းကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တိုင်းတရားရုံးကလည်း တစ်စုံတစ်ရာ သုံးသပ်ထားခြင်း မရှိချေ။

ငှားရမ်းခ မပေးရုံမျှဖြင့် အိမ်ငှားအဖြစ်မှ ရပ်စဲသွားခြင်း မရှိနိုင်ချေ။
 ၁၆၁ ဖယ်ပါ-၃ နှင့် ၁၆၁ ဖိန်မေပါ-၄^၂ စီရင်ထုံးကို ကြည့်ပါ။

၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂ (ဆ) တွင် အိမ်ငှား၏ အဓိပ္ပာယ်ကို အောက်ပါအတိုင်း ဖွင့်ဆိုထား သည်-

“အိမ်ငှားဆိုသည်မှာ ဥပစာအတွက် မိမိကိုယ်တိုင်ဖြစ်စေ၊ အခြား သူထံမှ တစ်ဆင့်ဖြစ်စေ ငှားရမ်းခ ပေးရမည့်သူ တစ်ဦးတစ်ယောက်ကို ဆိုလိုသည်။ ထိုစကားရပ်တွင် တရားမကျင့်ထုံး ကိုဥပဒေ၌ အဓိပ္ပာယ် ဖော်ပြထားသည့် တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ် လည်းကောင်း၊ အခါ အားလျော်စွာ အိမ်ငှားထံမှတစ်ဆင့် ဆိုင်ရာဆိုင်ခွင့် ရရှိသူ အသီး သီး လည်းကောင်း၊ အငှားချထားမှု၊ သို့တည်းမဟုတ် အငှားစာ ချုပ် ကုန်ဆုံးပြီးနောက် မိမိအား ငှားရမ်းသည့် ဥပစာကို အိမ် ရှင်၏ သဘောတူညီချက်အရ ဖြစ်စေ၊ သဘောတူညီချက်အရ မဟုတ်ဘဲ ဖြစ်စေ၊ လက်ရှိနေထိုင်မြို့ နေထိုင်သူ အသီးသီးလည်း ကောင်း ပါဝင်သည်။

ဦးချစ်စီးအမှုတွင် ယခင် ဗဟိုတရားရုံးက ကောက်ယူဆုံးဖြတ်ခဲ့သည့် အတိုင်း ဒေါ်မြင့်မြင့်သက်သည် အိမ်ရှင်တို့အား အချင်းဖြစ် ဥပစာငှား ရမ်းခြင်းကို ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၁ (င) အရ ပြန်လည်ပေးအပ်ခဲ့သည်ဟု ကောက်ယူနိုင်သည့်တိုင်အောင် အထက်တွင် ဖော်ပြထားသည့် “အိမ်ငှား” ဆိုသည့် စကားရပ် (မျဉ်းသားထားသည့် စကားရပ်များကို အလေးထား၍ ဖတ်ရှုရန်ဖြစ်သည်။) အရ ဒေါ်မြင့်မြင့် သက်သည် ၁၁-၅-၈၂ နေ့မှ စ၍ အိမ်ရှင်၏ သဘောတူညီချက်အရ အချင်းဖြစ် ဥပစာ၌ လက်ရှိနေထိုင်မြို့ နေထိုင်သည့်အလျောက် အိမ်ငှား အဖြစ် ဆက်လက်နေထိုင်သည်ဟု ကောက်ယူရပေမည်။

၁၉၈၉
 ဒေါ်မြင့်မြင့်
 သက်
 ပါ (၂)
 နှင့်
 ဒေါ်ကြည်
 ကြည်
 (၁)
 ဒေါ်ကြည်
 ကြည်စိန်
 ပါ (၃)

(၂) ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံးများ၊ ၈၁-၉၅၉။

၁၉၈၉
ဒေါ်မြင့်မြင့်
သက်
ပါ(၂)
နှင့်
ဒေါ်ကြည်
ကြည်
(ခ)
ဒေါ်ကြည်
ကြည်စိန်
ပါ(၃)

ဦးချစ်တီးအမှုတွင် အိမ်ရှင်က အိမ်ငှားအား အခမဲ့ ၂ နှစ်နေထိုင်ခွင့် ပြုရန် သဘောတူညီခြင်းကို အိမ်ငှားက လက်ခံသည့်အတွက် ထိုသဘောတူညီချက်သည် အိမ်ရှင်အိမ်ငှားအဖြစ် ဆက်သွယ်မှုကို သဘောတူ ဖျက်သိမ်းခြင်း ဖြစ်သည်ဟူသော ကောက်ယူချက်မှာ ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၁ (င)ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် ညီညွတ်သည် မှန်သော်လည်း ယခင်မဟိုတရားရုံးက “၂ နှစ်အထိ အိမ်ရှင်က အခမဲ့ နေခွင့်ပြုသည့်အတွက် ယခင်အိမ်ငှားဖြစ်သည့် ဦးချစ်တီးက ၂ နှစ်ပြည့် သည့်အခါ အိမ်မှ ဖယ်ရှားပေးရန် ပဋိညာဉ်အသစ် ချုပ်ဆိုရာလည်း ရောက်သည်” ဟူ၍ သုံးသပ်ရာ၌ ပဋိညာဉ်ပြုသူတို့သည် ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် ဆန့်ကျင်၍ ပဋိညာဉ်ပြုခွင့် မရှိဟူသော ဥပဒေသကို သတိချွတ် ချော်ခဲ့သည်ဟု ဆိုရပေမည်။ “အိမ်ငှား” ဆိုသည့် စကားရပ်၏ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်အရ အငှားချထားမှု ကုန်ဆုံးပြီးနောက် ငှားရမ်းသည့် ဥပစာတွင် အိမ်ရှင်၏ သဘောတူညီချက်အရ လက်ရှိနေထိုင်မြို့ နေထိုင်သူသည် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂ (ဆ) တွင် အကျုံးဝင်သည့် အိမ်ငှားဖြစ်သည့်အလျောက် ယင်းပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် ဆန့်ကျင်လျက် အိမ်ငှားအဖြစ်မှ အခွင့်အမိန့်အရ နေထိုင်သူအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲခံယူသည့် ပဋိညာဉ်သည် အထက်ဖော်ပြပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် ဆန့်ကျင်သည်ဖြစ်၍ အတည်မဖြစ်ချေ။ ဥပဒေအမြင်တွင် ယင်းသို့ ပဋိညာဉ်ပြုလင့်ကစား အိမ်ငှားသည် အိမ်ငှားအဖြစ် ဆက်လက်တည်ရှိနေပေလိမ့်မည်။

ငှားရမ်းထားသည့် ဥပစာမှ ဖယ်ရှားပေးစေရန် ဒီကရီချမှတ်ခြင်း ခံရသော အိမ်ငှားသည်ပင်လျှင် ဥပစာမှ မဖယ်ရှားသေးသမျှ အိမ်ငှားအဖြစ် ဆက်လက်တည်ရှိကြောင်း မခင်မြင့် နှင့် အရှု အမှုတွင် ထုံးစွဲထားသည်ကို တွေ့မြင်နိုင်သည်။

အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့် ဒေါ်မြင့်မြင့်သက်တို့သည် အိမ်ငှားများအဖြစ်မှ ချုပ်ငြိမ်း၍ အခွင့်အမိန့်အရ နေထိုင်သူအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲသွားခြင်း မရှိသဖြင့် အယူခံတရားပြိုင်တို့သည် သူတို့အား ခွင့်ပြုချက်အရ နေထိုင်သူများအဖြစ်ဖြင့် ဖယ်ရှားခွင့် မရှိချေ။

ထို့ကြောင့် ဤအယူခံကို ခွင့်ပြု၍ တိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်ပြီး အယူခံတရားပြိုင်တို့ စွဲဆိုသော အမှုကို တရားရုံး အဆင့်ဆင့် စရိတ်နှင့်တကွ ပယ်လိုက်သည်။

ရှေ့နေခကြီး ကျပ် ၁၀၀/-သတ်မှတ်သည်။

(၃) ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံးများ၊ စာ-၈၃၀။

တရားမ ပထမအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီး ဦးပျိုးထွန်းလင်းရှေ့တွင်

မစ္စတာ ရောဘတ်ဝီလျံခရစ္စတိုဗာရောဂျား

နှင့်

ဒေါ်မာဂျရီအေမင်းနူးယား *

† ၁၉၈၉
ဒီဇင်ဘာလ
၁၉ ရက်

တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်—မည်သူ့ကို တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ်
ဆည့်ရခြင်း။

အယူခံတရားပြိုင် ဒေါ်မာဂျရီအေမင်းနူးယားက မန္တလေးမြို့ သီရိ
ဇျှက်သရေရပ်ကွက်၊ နံပါတ် ၁၇၂၊ ဦးပိုင်အမှတ် ၁၄ နှင့် ၎င်းအပေါ်ရှိ
အဆောက်အအုံသည် ကွယ်လွန်သူ မိဘများဖြစ်သော မစ္စတာ ရောဘတ်
ဝီလျံရောဂျားနှင့် မိမိလီးယားရောဂျားတို့ပိုင်ဖြစ်ကြောင်း၊ ၎င်းတို့ကွယ်လွန်
ပြီးနောက် အစ်ကိုဖြစ်သူ မစ္စတာ ဂျေအေစီရောဂျားသည် အဆိုပါဥပစာ
ကို ၎င်း၏အမည်သို့ ပြောင်းယူ၍ ရောင်းချရန်စီစဉ်နေကြောင်း၊ အဆိုပြု
ကာ ယင်းဥပစာကို မိမိနှင့် မစ္စတာ ဂျေအေစီရောဂျားတို့ အတူပိုင်ဆိုင်
ကြောင်း၊ မြွက်ဟ ကြေညာပေးစေရန် တရား စွဲဆိုသည်။ အမှု အတော
အတွင်း တရားပြိုင် မစ္စတာ ဂျေအေစီရောဂျား ကွယ်လွန်သွားသည်။
ကွယ်လွန်သူသည် ၂၂-၁၁-၈၁ ရက်စွဲပါ သေတမ်းစာတစ်စောင် ပြုလုပ်
ခဲ့သည်။

မူလ တရားရုံးက အမှုကိုစစ်ဆေးပြီးနောက် တရားလိုစွဲဆိုသည့်အတိုင်း
အနိုင်ဒီကရီကို ချပေးလိုက်သဖြင့် တရားပြိုင်က မကျေနပ်သဖြင့် တရားရုံး
ချုပ်တွင် အယူခံမှု တင်သွင်းသည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ မူလတရားရုံး တရားလိုအနေဖြင့် သေသူ၏ သေ
တမ်းစာအရ သေတမ်းစာ အတည်ပြုလက်မှတ်လျှောက်ထားစေရန် ကနဦး
အရေးယူ ဆောင်ရွက်စေရပါမည်။ သေတမ်းစာအတည်ပြု လက်မှတ်ကို

* ၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ တရားမ ပထမအယူခံမှုအမှတ်-၃

† ၁၉၈၃ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ်-၉၉ (အနောက်မြောက်) တွင် ချမှတ်
သော (၂၀-၁၀-၈၇) ရက်စွဲ ပါ မန္တလေးတိုင်း တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့်
ဒီကရီကိုအယူခံမှု။

၁၉၁၉
မစ္စတာ
ရောဘတ်
ဝီလျံခရစ္စတို
ဗာရောဂျား
နှင့်
ဒေါ်မာဂျရီ
အမင်း
နူးယား

စီရင်ပိုင်ခွင့်ရှိသည့် တရားရုံးက ထုတ်ပေးသောအခါ သေတမ်းစာအတည်ပြုသူ (Executor) ကို အမှုမှ ကွယ်လွန်သူ၏ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ထည့်သွင်းပြီး ဥပဒေနှင့်အညီ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်သည်။ သေတမ်းစာ အတည်ပြုလက်မှတ် လျှောက်ထားဆဲတွင် အယူခံတရားပြင်စွဲဆိုထားသောအမှုကို ယာယီဆိုင်းငံ့ထားသင့်သည်။

အယူခံတရားလိုအတွက် - ဦးကျော်ကျော်ဝင်း၊ တရားရုံးချုပ် ၅၅.နေ

အယူခံတရားပြင်အတွက် - ဦးလွန်းမောင်၊ တရားရုံးချုပ် ၅၅.နေ

တရားရေးအကြံပေး - ဦးဘသန်းအောင်

ဒေါ်မာဂျရီအမင်းနူးယားက မန္တလေးမြို့၊ သီရိကျက်သရေ ရပ်ကွက်နံပါတ် ၁၇၂၊ ဦးပိုင်အမှတ် ၁၄ နှင့် ၎င်းအပေါ်ရှိ အဆောက်အအုံတို့ကို သူ၏ ကွယ်လွန်သူ မိဘများဖြစ်ကြသည့် မစ္စတာရောဘတ်ဝီလျံရောဂျားနှင့် စီစီလီးယားရောဂျားတို့က ပိုင်ဆိုင်ခဲ့ကြကြောင်း၊ ၎င်းတို့တွင် သားသမီး (၁၁) ဦး ရှိသည့်အနက် အချို့မှာ ကွယ်လွန်သွားကြပြီး အချို့မှာ နိုင်ငံခြားတွင် အပြီးနေထိုင်လျက်ရှိကြ၍ မြန်မာနိုင်ငံတွင်သူနှင့် အစ်ကို မစ္စတာဂျေအေစီရောဂျားတို့သာ ကျန်ရှိတော့ကြောင်း၊ မစ္စတာဂျေအေစီရောဂျားက မြေစာရင်း ဦးစီးဌာနတွင် အချင်းဖြစ် ဥပစာကို ၎င်းတစ်ဦးတည်းပိုင်အဖြစ် နာမည်ပြောင်းပြီး ရောင်းချရန် စီစဉ်ခြင်းဖြင့် မိမိ၏ ပိုင်ရေးပိုင်ခွင့်ကို ဆန့်ကျင်ထိပါးလာသောကြောင့် ယင်း ဥပစာကို မိမိသည် မစ္စတာဂျေအေစီရောဂျားနှင့်အတူ ပိုင်ဆိုင်ကြောင်းမြက်ဟသည့် ဒီကရီ ချမှတ်ပေးရန် အဆိုပြုပြီး မန္တလေးတိုင်း တရားရုံးတွင် တရားမကြီးမှု အမှတ် ၉၉/၁၃ (အနောက်မြောက်) ကို စွဲဆိုခဲ့သည်။ မူလတရားရုံးက အမှုကို စေ့ဆေးပြီးနောက် တရားလို စွဲဆိုသည့် အတိုင်း အနိုင်ဒီကရီချပေးလိုက်သဖြင့် တရားပြိုင်က မကျေနပ်သဖြင့် ဤအယူခံမှုကို တင်သွင်းသည်။

မူလမှုကို အမှုဆိုင်နေစဉ်အတွင်း တရားပြိုင်မစ္စတာဂျေအေစီရောဂျားမှာ ၇-၁၂-၈၃ နေ့တွင်ကွယ်လွန်သွားသည်။ ၎င်းတွင်သားနှစ်ယောက်နှင့် သမီးတစ်ယောက် ကျန်ရစ်သော်လည်း အားလုံးမှာ နိုင်ငံခြားသို့ ရောက်ရှိနေကြသည်။ သားသမီးများအနက် သားတစ်ဦးသည် ဤအမှုမှ အယူခံတရားလို ဖြစ်သည်။ အယူခံတရားလိုက ဒေါ်စီမာနှင့် ဦးစိန်တိုးသိန်းတို့အား မိမိ၏ အထွေထွေ ကိုယ်စားလှယ်များအဖြစ် ခန့်ထားခဲ့သည်ဟု အကြောင်း ပြကာ ဒေါ်စီမာ၏ ၅၅.နေ ဦးကျော်ကျော်ဝင်းက

၁၈-၆-၈၄ ရက်စွဲပါလျှောက်လွှာတွင် အောက်ပါအတိုင်းလျှောက်ထားခဲ့သည် -

၁၉၈၉

မစ္စတာ
ရောဘတ်
ဝီလျံ ခရစ္စတို
ဗာရော့ဗား
နှင့်
ဒေါ်မာဂျရီ
အေမင်း
နူးယား

“သို့ပါ၍ ဒေါ်စီမီမာအား x x တရားပြိုင်၏ တရားဝင်ကိုယ်စား
၏ x x ကိုယ်စားလှယ် စာရသုအဖြစ် အမှုအား ရှေ့ဆက်လက်
ဆောင်ရွက်သွားခွင့်ပြုပါမည့်အကြောင်း လေးစားစွာဖြင့် လျှောက်
ထားအပ်ပါသည်။”

ယင်း လျှောက်ထားချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ မူလတရားရုံး တရားလိုက
၂၅-၆-၈၄ ရက်စွဲပါ ပြန်ကြားလွှာတွင် အောက်ပါအတိုင်း တင်ပြ
သည်-

“သို့ဖြစ်ပါ၍ သားသမီး ၃ ယောက်တို့အားလည်း ကွယ်လွန်သူ
အဖ မစ္စတာ ဂျေအေစီရော့ဗား နေရာတွင် တရားဝင် ကိုယ်စား
လှယ်များအဖြစ် ထည့်သွင်းပြီး အထွေထွေ ကိုယ်စားလှယ်စာ ရရှိသူ
ဒေါ်စီမီမာအား ဥပဒေအရ ဤအမှုကို ရှေ့ဆက်လက် ဆောင်ရွက်
နိုင်ကြောင်း တင်ပြအပ်ပါသည်။”

တိုင်းတရားရုံးက ၂၅-၆-၈၄ နေ့ နေ့စဉ်မှတ်တမ်း၌ အောက်ပါ
အတိုင်း မှတ်တမ်း တင်ထားသည်-

“အမှုတင်ပြသည်။

မန္တလေးတိုင်း တရားစီရင်ရေးအဖွဲ့ စုံညီရုံးထိုင်သည်။ နှစ်ဘက်အကျိုး
ဆောင်များ ရောက်ရှိသည်။ တရားပြိုင်ဘက်မှ တရားဝင် ကိုယ်စား
လှယ် ထည့်ပေးပါရန် လျှောက်ထားခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ လျှောက်လဲ
ချက်တင်သည်။

တရားလိုက ကန့်ကွက်ရန်မရှိ၊ တရားပြိုင်အဖြစ် ခွင့်ပြုသည်။ ချေလွှာ
တင်ရန်-ချိန်း ၂-၇-၈၄ ရက်ပြောပြီး။”

တိုင်းတရားရုံးက “တရားပြိုင်အဖြစ်ခွင့်ပြုသည်” ဆိုသောအမိန့်မှာ
မည်သူ့ကို ကွယ်လွန်သူ တရားပြိုင်၏ နေရာ၌ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ်
ထည့်သွင်းကြောင်း မထင်ရှားချေ။ ဒေါ်စီမီမာသည် ကွယ်လွန်သူ၏ တရား
ဝင် ကိုယ်စားလှယ် မဖြစ်နိုင်သည်မှာ ယုံမှားဘွယ်မရှိချေ။ စီရင်ချက်တွင်
တရားပြိုင်အမည်ကို မစ္စတာဂျေအေစီရော့ဗား (၎င်း၏ကိုယ်စားလှယ်
ဒေါ်စီမီမာ) ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဒီကရီတွင် မစ္စတာဂျေအေစီရော့ဗား
ဟူ၍လည်းကောင်း အလွဲလွဲ အမှားမှား အယှင်ယှင် ဖော်ပြထား

၁၉၀၉
မစ္စတာ
ရောဘတ်
ဝီလျံ ခရစ္စတို
ဗာရောဇာ
နှင့်
ဒေါ်မာဂျရီ
အေမင်း
နူးယား

သည်။ သို့ဖြစ်ရာ အယူခံတရားလိုသည် မူလရုံးအမှုတွင် အမှုသည်အဖြစ်
ထုံးနည်းတကျ ပါဝင်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်ဟု တစ်ထပ်ချ မဆိုနိုင်။

အမှုတွင် ကွယ်လွန်သူက ၂၂-၁၁-၈၁ နေ့တွင် ပြုလုပ်သည်ဆို
သော သေတမ်းစာကို တွေ့ရှိရသည်။ ထိုသေတမ်းစာ အရဆိုလျှင် သေ
တမ်းစာကို အတည်ပြုရမည့်သူများမှာ ဦးစိန်တိုးသိန်းနှင့် ဦးသန်းအေး
တို့ဖြစ်သည်။

Messrs. Barnett Brothers V. Mrs. E. Fowle and
One ° အမှုတွင် ခရစ်ယာန် ဘာသာဝင် တစ်ဦးဖြစ်သူ တရားပြိုင်သည်
သေတမ်းစာမရေးဘဲ ကွယ်လွန်သွားရာ ကွယ်လွန်သူ၏ ဇနီးနှင့်အစ်ကိုတို့ကို
တရားစင်ကိုယ်စားလှယ်များအဖြစ် ထည့်သွင်းပြီး အမှုကို ဆုံးဖြတ်သည်။
ထိုအမှုတွင် ယခင် တရားလွှတ်တော်က ထိုသူနှစ်ဦးသည် ကွယ်လွန်သူ၏
တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်များ မဟုတ်ကြောင်း အောက်ပါအတိုင်း ထုံး
ဖွဲ့သည်-

“The legal representative of a deceased or the
person who in law would represent the estate
of a deceased subject to the Indian Succession
Act, would be either his executor or administrator,
or one who had intermeddle with his estate and
so made himself responsible as his executor de
son tort.

“Held, that where no representation of an
intestate deceased subject to the Indian Succession
Act has been taken out; the only course
open to the plaintiff would be to take proceed-
ings to have an administrator appointed as no
right to any part of the property of an
intestate's estate can be established in Court
unless Letters-of-Administration have been first
granted.”

အဆိုပါ စီရင်ထုံးပါ လမ်းညွှန်ထားချက်အရဆိုလျှင် မူလအရားရုံး
တရားလိုအနေဖြင့် သေသူ၏ သေတမ်းစာအရ သေတမ်းစာအတည်ပြု
လက်မှတ်လျှောက်ထားစေရန် ကနဦး အရေးယူဆောင်ရွက်စေရပါမည်။
သေတမ်းစာ အတည်ပြုလက်မှတ်ကို စီရင်ပိုင်ခွင့်ရှိသည့် တရားရုံးက ထုတ်
ပေးသောအခါ သေတမ်းစာအတည်ပြုသူ (Executor) ကို အမှုမှ
ကွယ်လွန်သူ၏ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ထည့်သွင်းပြီး ဥပဒေနှင့်
အညီ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်သည်။ သေတမ်းစာ အတည်ပြုလက်
မှတ် လျှောက်ထားဆဲတွင် အယူခံတရားပြိုင် စွဲဆိုထားသော အမှုကို
ယာယီဆိုင်းငံ့ထားသင့်သည်။

၁၉၈၉
မစ္စတာ
ရောဘတ်
ဝီလျံခရစ္စတို
ဗာရောဂျား
နှင့်
ဒေါ်မာဂျရီ
အေမင်း
နူးယား

အမှုတွင် တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်ကို မှားယွင်းထည့်သွင်းသည့် ကိစ္စ
တွင် နှစ်ဘက်အမှုသည်များနှင့် တိုင်းတရားရုံးတွင် တာဝန်ရှိသည်ဖြစ်ရာ
ယင်းမှားယွင်းချက်ကို အကြောင်းပြပြီး အယူခံတရားပြိုင်စွဲဆိုသော အမှုကို
ပယ်ပစ်ရန် မသင့်ချေ။ နည်းလမ်းတကျ ဆောင်ရွက်စေကာ အမှုကိုဆုံး
ဖြတ်စေမှသာ တရားမျှတမှုဖြစ်စေပေလိမ့်မည်။

ထို့ကြောင့် ဤအယူခံကို ခွင့်ပြု၍ တိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီ
ကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။ တိုင်းတရားရုံးသည် အမှုကို မူလအမှု
အမှတ်အတိုင်း ပြန်လည်ဖွင့်လှစ်၍ အထက်တွင် ညွှန်ပြထားသည့်အတိုင်း
ဆောင်ရွက်ရန် တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၅၁ အရ ညွှန်ကြားလိုက်
သည်။ ဤအယူခံတွင် ကုန်ကျသော တရားစရိတ်များကို နှစ်ဘက်အမှုသည်
များသည် မိမိတို့ကိုယ်တိုင် ကျခံကြစေ။

တရားမပြင်ဆင်မှု

တရားမအထွေထွေအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီး ဦးအေးအုန်း၊ ဦးကျော်ဝင်းနှင့်
ဦးကျော်တင်တို့ ရှေ့တွင်

ဒေါ်လင်အာလန်

နှင့်

ဒေါ်သန်းလှပါ (၅) *

† ၁၉၈၉
အောက်တို
ဘာလ
၁၇-ရက်

တရားမလျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၂ (၂) - ဇာရီမှုတွင် ချမှတ်သော
အမိန့်တိုင်းကို အယူခံဝင်ခွင့် ရှိမရှိ-မည်သည့်အမိန့်မျိုးမှ အယူ
ခံဝင်ခွင့်ရှိခြင်း၊ ရပ်ကွက်တရားရုံး၏ ဒီကရီကို အဆင့်ဆင့်အယူ
ခံဝင်ရောက်ခဲ့ရာ၌ အတည်ပြုရန်ဖြစ်သော ဒီကရီမှာ နောက်ဆုံး
တရားရုံး၏ ဒီကရီသာဖြစ်ခြင်း-ဒီကရီကို အတည်ပြုသည့် တရား
ရုံးတွင် တရားရှုံးတက်မှ အတည်ပြုရန်ဖြစ်သော ဒီကရီသည်
ပျက်ပြယ်သည်ဟု ယေဘုယျအားဖြင့် စောဒကတက်ခွင့် မရှိခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ဇာရီမှုတွင် ချမှတ်သော အမိန့်တိုင်းကို အယူခံဝင်
ခွင့် ရှိသည်မဟုတ်ချေ။ ယင်းအမိန့်သည် ဒီကရီအတည်ပြုခြင်း၊ ကြေအေး
ပြေငြိမ်းခြင်း (သို့မဟုတ်) ပေးဆပ်ခြင်းများနှင့် သက်ဆိုင်ရမည့်အပြင်
အမှုသည်တို့၏ ရပိုင်ခွင့်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အပြီးအပြတ် ဆုံးဖြတ်သော အမိန့်
မျိုးလည်း ဖြစ်မှသာ တရားမလျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၂ (၂) တွင် အကျုံး
ဝင်မည်ဖြစ်၍ အယူခံဝင်ခွင့် ရရှိပေလိမ့်မည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ လသာမြို့နယ် အမှတ် (၅) ရပ်ကွက်တရား
ရုံး၊ ၁၉၈၅ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၂ တွင် အိမ်ရှင်များဘက်မှ

* ၁၉၈၉ခုနှစ်၊ တရားမ ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁၇၅ နှင့် တရားမ အထွေထွေ
အယူခံမှုအမှတ် ၃၇

† ၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ တရားမ ဇာရီမှု အမှတ် ၃ တို့တွင် ချမှတ်သော
၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ တရားမ အယူခံမှုအမှတ် ၇၃
၁၀-၃-၈၉ ရက် နေ့စွဲပါ လသာမြို့နယ် တရားရုံးတို့၏ အမိန့်များကို
၁၁-၄-၈၉ ရန်ကုန်တိုင်း
လျှောက်ထားမှုများ။

အရေးနိမ့်သော်လည်း လသာမြို့နယ် တရားရုံးတွင် တစ်စိတ်တစ်ဒေသအနိုင်
ဒီကရီရရှိသည်။ ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံးတွင်မူ စွဲဆိုသည့်အတိုင်း လုံးလုံး
လျားလျား အနိုင်ရရှိခဲ့သည်။ အိမ်ငှားက ယခင်ဗဟိုတရားရုံး ၁၉၈၇ ခုနှစ်
တရားမ တတိယအယူခံမှု အမှတ် ၁၈ နှင့် ၁၉ တို့တွင် ဆက်လက်အယူခံ
ဝင်သောအခါ ဗဟိုတရားရုံးက တိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီတို့
ကို အတည်ပြုခဲ့သည်။ သို့ဖြစ်ရာ အတည်ပြုရန် ဒီကရီမှာ ရပ်ကွက်တရား
ရုံး၏ ဒီကရီမဟုတ်ပေ။ ရပ်ကွက်တရားရုံး၏ ဒီကရီကို အဆင့်ဆင့်အယူခံ
ဝင်ရောက်ခဲ့ရာ ဥပဒေအရ အောက်တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီသည်
အပေါ်တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီတို့နှင့် ပေါင်းစပ်သွားသဖြင့် အိမ်ငှား
များ၏ ရှေ့နေတင်ပြသည့်အတိုင်း ဦးဈေးဝင်းနှင့် အင်အိအင်းဝတ်
ပတား စီရင်ထုံးအရ အတည်ပြုရန်ဖြစ်သော ဒီကရီမှာ ယခင် ဗဟို
တရားရုံး၏ ဒီကရီဖြစ်ပေသည်။

၁၉၇၉
ဒေါ်လတ်
အာလန်
နှင့်
ဒေါ်သန်းလှ
ပါ (၅)

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ဒီကရီကို အတည်ပြုသည့် တရားရုံးတွင် တရားရှုံးဘက်မှ အတည်ပြုရန်ဖြစ်သော ဒီကရီသည် ပျက်ပြယ်သည်ဟု ယေဘုယျအားဖြင့် စောဒကတက်ခွင့် မရှိချေ။ ဦးဘအေးပါ-၂ နှင့် ဦးဖြူစပါး (၂) တွင် လမ်းဖွင့်ပေးထားသည့် အကြောင်း တစ်ချပ်ချပ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍သာ ဒီကရီမှာ တရားမဝင်ကြောင်း ဇာရီမှုတွင် တင်ပြခွင့်ရှိသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက် - ဦးကိုမြင့် တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
ဦးဟန်

အယူခံတရားပြိုင်ချားအတွက် -- ဦးမြင့်ထွန်း တရားသူချုပ်ချုပ်စေ

တရားရေးအကြံပေး - ဦးလှမြင့်ဝင်း

ရန်ကုန်တိုင်း၊ လသာမြို့နယ်တရားရုံး၊ ၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ တရားမဇာဒ်လီမူ
အမှတ် ၃ တွင် ယခင်လသာမြို့နယ် အမှတ် (၅) ခပ်ကွက် တရားရုံး၊
၁၉၈၅ ခုနှစ်၊ တရားကြီးမှု အမှတ် ၂ ၌ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ
ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (၁) (စ) အရ ချမှတ်ထား
သော ဒီကရီကို တရားနိုင် ခေါ်သန်းလှနှင့် အခြားသူများက တရားရှုံး

(၁) ၁၉၅၅ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံးများ၊ စာ-၂ ၁၀
(တရားလွှတ်တော်)

(၂) ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံးများ ၈၁-၄၃၀

၁၉၈၉
ဒေါ်လင်
အာလန်
နှင့်
ဒေါ်သန်းလှ
ပါ(၅)

ဒေါ်လင်အာလန်အပေါ် အတည်ပြုသောအခါ ရက်ကွက်တရားရုံးသည် ဒီကရီကို လက်မှတ်ရေးထိုးရသေးကြောင်း တွေ့ရှိရသဖြင့် ဇာရီမှုနှင့်လွှဲ ဆောင်ရွက်သော မြို့နယ်တရားသူကြီးက ရေးဆွဲထားသော ဒီကရီကို လက်မှတ်ရေးထိုးမည်ဖြစ်ကြောင်းနှင့် ဇာရီမှုကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ကြောင်း အမိန့်ချမှတ်သည်။ ယင်းအမိန့်ကို တရားရှုံး ဒေါ်လင်အာလန်ကမကျေနပ်သဖြင့် ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး၊ ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ တရားမအယူခံမှုအမှတ် ၇၃ တွင် အယူခံဝင်ရာ တိုင်းတရားရုံးက မြို့နယ်တရားရုံး၏ အမိန့်ကို အယူခံဝင်ခွင့်မရှိကြောင်း ကောက်ယူ၍ အယူခံလွှာကို ပလပ်လိုက်သောကြောင့် ဒေါ်လင်အာလန်က ဗဟိုတရားရုံး၊ ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ တရားမအထွေထွေ အယူခံမှုအမှတ် ၃၇ တွင် အယူခံတင်သွင်းသည်။ ထိုနည်းတူစွာ မြို့နယ်တရားရုံး၏ အမိန့်ကို ပြင်ဆင်ပေးရန် တရားရုံးချုပ်၊ ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ တရားမပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁၇၅ တွင်လည်း လျှောက်ထားသည်။ ဤအမှုနှစ်မှုမှာ မူလရုံး၏ ၁၀-၃-၈၉ ရက်စွဲပါ အမိန့်မှ ပေါ်ပေါက်သည့် အမှုများဖြစ်သဖြင့် ဤစီရင်ချက်တွင် အဆိုပါ အမှုနှစ်မှုလုံးကို တပေါင်းတည်း အဆုံးအဖြတ်ပေးမည်။

မြို့နယ်တရားရုံးက ချမှတ်သော ၁၀-၃-၈၉ ရက်စွဲပါ အမိန့်ကို အယူခံဝင်ခွင့် ရှိ-မရှိနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဒေါ်လင်အာလန်၏ ရှေ့နေက မြို့နယ်တရားရုံး၏ အမိန့်ကို တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂(၂)/၄၇ အရ အယူခံဝင်ခွင့်ရှိကြောင်း ရှင်းပြသည်။ ဒေါ်သန်းလှတို့၏ ရှေ့နေက တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၂(၂)/၄၇ အရ တိုင်းတရားရုံးတွင် အယူခံဝင်ခြင်းမှာ မှန်ကြောင်း၊ သို့ဖြစ်၍ တရားရုံးချုပ်တွင် တင်သွင်းထားသော ပြင်ဆင်မှုကို ပလပ်ပစ်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း ဟင်ပြုလျှောက်ထားသည်။

ဇာရီမှုတွင် ချမှတ်သော အမိန့်တိုင်းကို အယူခံဝင်ခွင့်ရှိသည် မဟုတ်ချေ။ ယင်းအမိန့်သည် ဒီကရီအတည်ပြုခြင်း၊ ကြေအေးပြေငြိမ်းခြင်း (ဆိုမဟုတ်) ပေးဆပ်ခြင်းများနှင့် သက်ဆိုင်ရမည့်အပြင် အမှုသည်တို့၏ ရပိုင်ခွင့်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အပြီးအပြတ် ဆုံးဖြတ်သော အမိန့်မျိုးလည်း ဖြစ်မှသာ တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၂(၂)တွင် အကျုံးဝင်မည်ဖြစ်၍ အယူခံဝင်ခွင့် ရရှိပေလိမ့်မည်။ မလှရီ နှင့် မသန်းစိန်ပါ-၃^၀ စီရင်ထုံးကို ကြည့်ပါ။ မြို့နယ်တရားသူကြီးက ချမှတ်သော အမိန့်သည် အမှုသည်တို့၏ ရပိုင်ခွင့်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အပြီးသတ်ချမှတ်သော အမိန့်မဟုတ်သဖြင့် ယင်းအမိန့်ကို အယူခံဝင်ခွင့် မရှိချေ။ သို့ဖြစ်၍ တိုင်းတရားရုံးက ဒေါ်လင်အာလန်တင်သွင်းသော အယူခံကို ပလပ်လိုက်ခြင်းသည် မှန်ကန်သည်။

(၁) ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံးများ စာ-၅၅ (တရားလွှတ်တော်)

၁၉၀၉
ဒေါ်လင်
အာလန်
နှင့်
ဒေါ်သန်းလှ
ပါ(၅)

လျှောက်ထားသူ ဒေါ်လင်အာလန်၏ရှေ့နေက မြို့နယ်တရားရုံးသည် ယခင်ရပ်ကွက် တရားရုံးအား ဆက်ခံသည့် ရုံးမဟုတ်ကြောင်း၊ သို့ဖြစ်၍ မြို့နယ်တရားသူကြီးက ယခင်ရပ်ကွက် တရားရုံးတွင် ရေးဆွဲထားသော ဒီကရီကို လက်မှတ်ရေးထိုး ဆောင်ရွက်ရန် မဖြစ်နိုင်တော့သည့် အခြေအနေသို့ ရောက်ရှိသွားပြီဖြစ်ကြောင်း၊ ယခင် ပြည်သူ့တရားသူကြီးအဖွဲ့ ဥပဒေအရ ဖွဲ့စည်းထားသော တရားရုံးများကို ဖျက်သိမ်းလိုက်ပြီဖြစ်၍ တရားစီရင်ရေး ဥပဒေအရ ဖွဲ့စည်းသော မြို့နယ်တရားရုံး၏ တရားသူကြီးသည် ယခင်ရပ်ကွက် တရားရုံး၏ အထက်တရားရုံး မဟုတ်သဖြင့် တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေ အမိန့် ၂၀၊ နည်း ၈ ၏ (ဒုတိယပိုင်း) အရ ဒီကရီကို လက်မှတ်ရေးထိုးနိုင်ခွင့် မရှိကြောင်း စသည်ဖြင့် လျှောက်ထားသည်။

တရားနိုင်ငံများ၏ ရှေ့နေက လသာမြို့နယ်တရားရုံးသည်ယခင်ရပ်ကွက် တရားရုံးထက်အဆင့်မြင့်သဖြင့် မြို့နယ်တရားသူကြီးသည် ယခင်ရပ်ကွက် တရားရုံးက ရေးဆွဲထားသော ဒီကရီကိုတရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၂၀၊ နည်း ၈ အရလက်မှတ်ရေးထိုးခွင့် ရှိကြောင်း ဖြေကြား လျှောက်ထားသည်။ ဆက်လက်ဖော်ပြမည့်အကြောင်းများကြောင့် မြို့နယ်တရားသူကြီးက ရပ်ကွက်တရားရုံးကရေးဆွဲထားသော ဒီကရီကို လက်မှတ်ရေးထိုးရန် ဆုံးဖြတ်ခြင်းမှာ ဥပဒေနှင့်ညီညွတ်ခြင်း ရှိ-မရှိ အဆုံး အဖြတ် ပေးရန် မလိုချေ။

လသာမြို့နယ် အမှတ် (၅) ရပ်ကွက်တရားရုံး၊ ၁၉၀၅-ခုနှစ်တရားမကြီးမှုအမှတ် ၂ တွင် အိမ်ရှင်များဘက်မှ အရေးနိမ့်သော်လည်း အိမ်ရှင်များဘက်မှ လသာမြို့နယ်တရားရုံးတွင် တစ်စိတ်တစ်ဒေသ အနိုင်ဒီကရီရရှိသည်။ ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံးတွင်မူ စွဲဆိုသည့်အတိုင်း လုံးလုံးလျားလျား အနိုင်ရရှိခဲ့သည်။ အိမ်ငှားက ယခင်ဗဟိုတရားရုံး၊ ၁၉၀၇-ခုနှစ် တရားမတတိယအယူခံမှုအမှတ် ၁၈ နှင့် ၁၉ တို့တွင် ဆက်လက် အယူခံဝင်သောအခါ ဗဟိုတရားရုံးက တိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီတို့ကိုအတည်ပြုခဲ့သည်။ သို့ဖြစ်ရာအတည်ပြုရန် ဒီကရီမှာရပ်ကွက်တရားရုံး၏ ဒီကရီမဟုတ်ပေ။ ရပ်ကွက်တရားရုံး၏ ဒီကရီကိုအဆင့်ဆင့်အယူခံဝင်ရောက်ခဲ့ရာ၌ ဥပဒေသဘောအရ အောက်တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီသည် အပေါ်တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့်ဒီကရီတို့နှင့် ပေါင်းစပ်သွားသဖြင့် အိမ်ငှားများ၏ ရှေ့နေတင်ပြသည့်အတိုင်း ဦးကျောင်းနှင့် အင်ဘီဆင်းစွတ်ပတား^၁ စီရင်ထုံးအရ အတည်ပြုရန်ဖြစ်သော ဒီကရီမှာ ယခင်ဗဟို

(၂) ၁၉၅၅ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံးများ၊ စာ-၂ ၁၈ (တရားလွှတ်တော်)။

၁၉၀၉
ဒေါ်လင်
အာလန်
နှင့်
ဒေါ်သန်းလှ
ပါ(၅)

တရားရုံး၏ ဒီကနီဖြစ်ပေသည်။ ဤဥပဒေသဘောကို ဒေါ်ကြူနှင့်မောင်
ကြည်စိန်ပါ-၂^၃ တွင် ပြည့်ပြည့်စုံစုံရှင်းပြထားပြီး ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ
ရပ်ကွက်တရားရုံး၏ ဒီကနီကိုရေးဆွဲ လက်မှတ်ထိုးရန် အကြောင်းမပေါ်
ပေါက်တော့ပေ။

ဒေါ်လင်အာလန်တို့၏ ရှေ့နေက မူလရုံးသည် ဒီကနီရေးဆွဲခဲ့ခြင်း
မရှိသဖြင့် ယင်းဒီကနီကို အယူခံဝင်သောအခါ တရားရုံး အဆင့်ဆင့်က
ချမှတ်သောဒီကနီများမှာ ပျက်ပြယ်ကြောင်းအကျယ်တဝင့်တင်ပြလျှောက်
ထားသည်။ အိမ်ရှင်များ၏ ရှေ့နေကအိမ်ငှားဘက်မှတင်ပြသောအထက်
ပါ ကိစ္စရပ်များမှာ ယခင်တင်သွင်းခဲ့သောအယူခံအဆင့်ဆင့်တွင် တင်ပြ
ရမည့်ကိစ္စဖြစ်ကြောင်း၊ ယင်းကိစ္စကို ဗဟိုတရားရုံးအထိ အရေးမဆိုခဲ့
ကြောင်း၊ ဒီကနီကိုအတည်ပြုတော့မှ အယူခံတရားရုံးများက ချမှတ်သည့်
ဒီကနီမှာ ပျက်ပြယ်သည်ဟု ပြောဆိုခွင့်မရှိတော့ကြောင်း၊ ယခင်ဗဟိုတရား
ရုံးက ချမှတ်သည့် ဒီကနီ ပျက်ပြယ်သည်ဟု တောင်းဆိုလာခြင်းမှာ စတုတ္ထ
အယူခံတက်ရောက်သည့်သဘော သက်ရောက်လျက်ရှိကြောင်း စသည်ဖြင့်
ဖြေကြားသည်။

ဒီကနီကို အတည်ပြုသည့် တရားရုံးတွင် တရားရှုံးဘက်မှအတည်ပြုရန်
ဖြစ်သော ဒီကနီသည် ပျက်ပြယ်သည်ဟု ယေဘုယျအားဖြင့်စာဒကတက်
ခွင့်မရှိချေ။ ဦးဘအေးပါ-၂နှင့်ဦးဖြိုးပါ-၂^၄ တွင် လမ်းဖွင့်ပေးထား
သည့်အကြောင်းတစ်ရပ်ရပ်နှင့်စပ်လျဉ်း၍သာ ဒီကနီမှာတရားမဝင်ကြောင်း
ဇာနည်တို့တွင် တင်ပြခွင့်ရှိသည်။ အိမ်ငှားဘက်မှတင်ပြသော အကြောင်း
အရာမှာ အဆိုပါစီရင်ထုံးတွင် အကျုံးမဝင်သဖြင့် ယင်းပြဿနာကိုဖော်
ထုတ်အဆုံးအဖြတ်ပေးခွင့်မရှိပေ။

ထို့ပြင် ဒီကနီရေးဆွဲထားခြင်း မရှိသဖြင့် အယူခံခွင့် မရှိဟူသော
အချက်ကို အယူခံရုံးအဆင့်ဆင့်တွင်တင်ပြသင့်သည်။ တင်ပြနိုင်ခွင့်လည်းရှိ
သည်။ သို့ဖြစ်ရာ တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ ၏ ရှင်းလင်းချက်
၄ အရ အဆိုပါ ပြဿနာကို အဆုံးအဖြတ် ပေးပြီးပြီဟု ကောက်ယူရန်
သာရှိပေတော့သည်။

အိမ်ငှားဘက်မှ အိမ်ရှင်တို့တွင် နေထိုင်ရန် အခြား အိမ်ခန်းများရှိ
ကြောင်း၊ အိမ်ငှားမှာ အချင်းဖြစ်အခန်းများမှဖယ်ရှားပေးရလျှင် များစွာ
ဒုက္ခရောက်နိုင်ကြောင်း၊ သို့ဖြစ်၍ အိမ်ရှင်သည် အချင်းဖြစ်အခန်းများကို

(၃) ၁၉၀၄ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံးများ၊ စာ-၃၄၄။
(၄) ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံးများ၊ စာ-၄၃၀။

သဘောရိုးဖြင့် ပြန်လည်ရယူလိုခြင်းမဟုတ်ကြောင်းစသည်ဖြင့်တင်ပြသည်။
အိမ်ရှင်များဘက်မှ ယင်းပြဿနာများကို မူလမှတစ်ဆင့်သွင်းသောအယူခံမှု
များတွင် အယူခံရုံးအဆင့်ဆင့်တို့က အဆုံးအဖြတ်ပေးပြီးပြီဖြစ်၍ ဇာနည်
မှုတွင်ယင်းပြဿနာများကို အဆုံးအဖြတ်မပေးနိုင်တော့ကြောင်း တင်ပြ
လျှောက်ထားသည်။

၁၉၈၉
ဒေါ်လင်
အာလန်
နှင့်
ဒေါ်သန်းလှ
ပါ(၅)

အိမ်ရှင်ဘက်မှတင်ပြချက်မှာ သူ့အပေါ်ချမှတ်ထားသောဒီကနီသည်
တရားမဝင်ကြောင်း စောဒကတက်ရာ ရောက်သည်။ ဒီကနီကိုအတည်ပြု
သည့်အဆင့်ရောက်မှ အထက်ပါစီရင်ထုံးတွင်ညွှန်ပြထားသော အကြောင်း
ကိစ္စ(၃)ရပ်နှင့်မသက်ဆိုင်သည့် အခြားကိစ္စ တစ်ရပ်ရပ်ကို ထုတ်ဖော်
စောဒကတက်ခွင့်မရှိတော့ပေ။ သို့ဖြစ်၍ အိမ်ရှင်ဘက်မှ တင်ပြချက်ကို
လက်ခံနိုင်ဖွယ်ရာအကြောင်းမရှိချေ။

အထက်ဖော်ပြပါအကြောင်းများကြောင့်ပြင်ဆင်မှုကိုတစ်စိတ်တစ်ဒေသ
ခွင့်ပြု၍ ရပ်ကွက်တရားရုံးက ရေးဆွဲထားသောဒီကနီကိုလက်မှတ်ရေးထိုး
ရန်ချမှတ်သော မြို့နယ်တရားရုံး၏ အမိန့်ကိုပယ်ဖျက်လိုက်သည်။ ဇာနည်ကို
ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရန် ချမှတ်သည့်အမိန့်ကိုမူ အတည် ပြုလိုက်သည်။
အယူခံမှုကိုမူ ပလပ်လိုက်သည်။

နှစ်ဘက်အမှုသည်များသည် မိမိတို့ကုန်ကျသော တရားစရိတ်များကို
မိမိတို့ကိုယ်တိုင်ကျခံကြစေ။

တရားမပြင်ဆင်မှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီး ဦးမျိုးထွန်းလင်းရှေ့တွင်

ဒေါက်တာ ဒေါ်လှမင်းပါ (၂)

† ၁၉၈၉
ဧပြီလ ၄-ရက်

နှင့်

ဒေါ်စောလှိုင် *

တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၂၁၊ နည်း ၂၉-ဇာရီမှုကို ဆိုင်းငံ့ပေးရန် လျှောက်လွှာကို ဇာရီမှုတွင် တင်သွင်း၍ ဒီကနီကို အတည်ပြုလျက်ရှိသော တရားရုံးက အဆုံးအဖြတ်ပေးရန် ဖြစ်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ဇာရီမှုကို ဒီကနီ အတည်ပြုသည့် တရားရုံးက ဖြစ်စေ၊ အထက် တရားရုံးက ဖြစ်စေ ဆိုင်းငံ့လေ့ ရှိသည်မှာ အများအသိဖြစ်သည်။ တရားမကြီးမှု တစ်ခုတွင် ချမှတ်သော အမိန့်ဖြင့် ဇာရီမှုကို ဆိုင်းငံ့လေ့ မရှိချေ။ အဆင်ပြေမှု၊ ကျိုးကြောင်း ဆီလျော်မှုတို့ကို ထောက်ချင့်၍ နည်း ၂၉ ၏ တတိယ စာကြောင်းတွင် ပါရှိသော “တရားရုံး” သည် ဒီကနီကို အတည်ပြုလျက်ရှိသော တရားရုံးဖြစ်သည်ဟု ကောက်ယူမှသာ သဘာဝကျသော အဖြေကို ရရှိနိုင်ပေလိမ့်မည်။ ဤအခြေအနေတွင် ဇာရီမှုကို နည်း ၂၉ အရ ဆိုင်းငံ့ပေးရန် လျှောက်လွှာကို ဇာရီမှုတွင် တင်သွင်း၍ ဒီကနီကို အတည်ပြုလျက်ရှိသော တရားရုံးက အဆုံးအဖြတ်ပေးခြင်းသည် အဆင်အပြေဆုံးဖြစ်သည်။

လျှောက်ထားသူများအတွက် - ဦးဘင်မောင်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

လျှောက်ထားခံရသူအတွက် - ဦးလွန်းမောင်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

တရားရေးအကြံပေး - ဦးခင်စိုး

မန္တလေးတိုင်း တရားရုံး၊ ၁၉၈၇ ခုနှစ်၊ တရားမဇာရီမှုအမှတ် ၄၄ (အရှေ့မြောက်) တွင် လျှောက်ထားခံရသူ ဒေါ်စောလှိုင်က လျှောက်

* ၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ တရားမပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၅၉

† ၁၉၈၇ ခုနှစ်၊ တရားမ ဇာရီမှု အမှတ် ၄၄ (အရမ) တွင် ချမှတ်သော (၂၃-၃-၈၈) ရက်နေ့စွဲပါ မန္တလေးတိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်ကို လျှောက်ထားမှု။

ထားသူဒေါက်တာဒေါ်လှမင်းနှင့်ဦးမြင့်စိုးတို့အပေါ် အဆိုပါ တရားရုံး၊
 ၁၉၈၃ ခုနှစ် တရားမကြီးမှု အမှတ် ၆၇ တွင် ရရှိထားသော နှင်လိုမှု
 ဒီကနီကို အတည်ပြုသည်။ ဒီကနီကို အတည်ပြုရန်စဉ်ဆဲတွင် ဒေါက်တာ
 ဒေါ်လှမင်းပါ-၄ ဦး (တရားရှုံးဦးမြင့်စိုးမပါ) တို့က ဒေါ်စောလှိုင်ပါ-
 ၃ ဦးတို့အပေါ် အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တရားတစ်ထုံးစုံဆိုပြီး
 အမှုဆိုင်ဆဲတွင် ဇာနည်မူကိုတရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၂၁၊ နည်း ၂၉
 အရဆိုင်းငံ့ထားရန် လျှောက်ထားသည်။ တိုင်းတရားရုံးက ဒုတိယအမှု
 တွင် လက်ရှိဇာနည်မူမှ တရားရှုံး ဦးမြင့်စိုးမပါသောကြောင့် အမှုသည်
 ချင်းမတူကြောင်း၊ ဇာနည်မူကိုဆိုင်းငံ့ပေးရန် တရားမကြီး မှုတွင်သာ
 လျှောက်ထားရမည်ဖြစ်ကြောင်း စသည်ဖြင့် သုံးသပ်ကာ လျှောက်လွှာကို
 ပလင်လိုက်သောကြောင့် ဒေါက်တာဒေါ်လှမင်းတို့က တရားရုံးချုပ်တွင်
 ဤတရားမပြင်ဆင်မှုကို လျှောက်ထားလာခြင်းဖြစ်သည်။

၁၉၈၉
 ဒေါက်တာ
 ဒေါ်လှမင်း
 ပါ(၂)
 နှင့်
 ဒေါ်စောလှိုင်

လျှောက်ထားသူများ၏ ရှေ့နေက အမှုနှစ်မှုလုံးတွင် အဓိကအမှု
 သည်များမှာ ဒေါ်စောလှိုင်နှင့် ဒေါ်လှမင်းတို့သာ ဖြစ်၍ အမှုသည်ချင်း
 တူညီသည်ဟု ယူဆနိုင်ကြောင်း တင်ပြလျှောက်ထားသည်။ လျှောက်ထား
 ခံရသူ၏ရှေ့နေကမူ အမှုသည်ချင်း မတူကြောင်းတင်ပြ၍ ဇာနည်မူကို
 အမိန့် ၂၁၊ နည်း ၂၉ အရ ဆိုင်းငံ့ ပေးနိုင်ရန်အတွက် ပထမတရားမကြီး
 မှုနှင့် နောက်စွဲဆိုသော တရားမကြီးမှုတို့တွင် တရားလို-တရားပြိုင်တို့
 ထပ်တူဖြစ်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း မေးခွန်ပါ-၂ နှင့် ဒေါ်စောလှိုင်အား
 (ခ) ဒေါ်စောလှိုင် ပါ-၃ အမှုကို ကိုးကားလျှောက်ထားသည်။

တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၂၁၊ နည်း ၂၉ တွင် အောက်ပါအတိုင်း
 ပြဋ္ဌာန်းထားသည်-

“29. Where a suit is pending in any Court against
 the holder of a decree of such Court on the part
 of the person against whom the decree was passed,
 the Court may, on such terms as to security
 or otherwise as it thinks fit, stay execution of the
 decree until the pending suit has been decided.”

ဤပြဋ္ဌာန်းချက်အရဆိုလျှင် စွဲဆိုထားဆဲ အမှုမှ တရားလိုများသည်
 ဇာနည်မူမှ တရားရှုံးများဖြစ်ရန် လိုအပ်ကြောင်း ယုံမှားစွယ်မရှိချေ။
 နည်း ၂၉ တွင် ရည်ညွှန်းထားသော အမှုသည်များသည် အဓိကအမှု

၁၉၇၉
ဒေါက်တာ
ဒေါ်လှမင်း
ပါ(၂)
နှင့်
ဒေါ်စောလှိုင်

သည်။ သာမန်အမှုသည်။ စက်အမှုသည် စသည်ဖြင့် ခွဲခြားထားခြင်း မရှိ
ချေ။ သို့ရာတွင် တရားရုံးသည် သင့်လျော်သော အမှုတွင် အမှုနှစ်မူလုံး၌
အမှုသည်ချင်း တူပါက တရားရှုံးများအပေါ် ဒီကနီကို အတည်မပြုဘဲ
ဆိုင်းငံ့ထားနိုင်သည်။ နောက်စွဲဆိုသော အမှုတွင် မပါဝင်သည့် တရား
ရှုံးအပေါ်တွင်မူ ဒီကနီကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သွားရန် ဖြစ်သည်။

နည်း ၂၉ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်အရ တရားရှုံးများက စွဲဆိုသောအမှု စွဲ
ဆိုထားသည့် တရားရုံးနှင့် ဇာနီမူတင်သွင်းထားသည့် တရားရုံးသည် တစ်
ရုံးတည်း ဖြစ်ရမည်။ ဇာနီမူကို ဆိုင်းငံ့ပေးရန် လျှောက်လွှာကို မည်သည့်
တရားမကြီးမှတင် လျှောက်ထားရမည်။ သို့တည်းမဟုတ် ဇာနီမူတွင်
လျှောက်ထားရမည်ဆိုသော အချက်မှာမူ နည်း ၂၉ တွင် ပြတ်ပြတ်သား
သား ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း မရှိကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။

နည်း ၂၉ တွင် “တရားရုံး” ဟူသော စကားရပ်ကို ၃ ကြိမ်သုံးစွဲ
ထားသည်။ နည်း ၂၉ ၏ ပထမစာကြောင်းတွင် ပါရှိသော “တရားရုံး”
သည် တရားမကြီးမှ စွဲဆိုထားရာ တရားရုံးကို ရည်ညွှန်းသည်။ ဒုတိယ
စာကြောင်းတွင် ပါရှိသော “တရားရုံး” သည် ဇာနီမူတင်သွင်းထားရာ
တရားရုံးကို ရည်ညွှန်းသည်။ သို့ရာတွင် အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း
တရားရုံးမှာမူ တစ်ရုံးတည်းဖြစ်သည်။ နည်း ၂၉ ၏ တတိယစာကြောင်း
ပါ “တရားရုံး” ဆိုသော စကားရပ်ကို ထောက်ချင့်၍ ဒီကနီအတည်ပြု
ခြင်းကို ဆိုင်းငံ့ထားရန် မည်သည့်အမှုတွင် လျှောက်ထားရမည်ဆိုသော
ပြဿနာကို စိစစ်ဆုံးဖြတ်ရန် ဖြစ်သည်။

ကိုအေးပါ-၂ နှင့် ဧရာဝတီပါ-၃ အမှုတွင် ပြဋ္ဌာန်းချက်များ
အား မည်သို့မည်ပုံ အဓိပ္ပာယ်ကောက်ယူကြောင်း အောက်ပါအတိုင်း
ထိုးဖွဲ့ထားသည်-

“Where two interpretations are possible, the one
most in accord with justice, convenience, reason
and legal principles, should be applied, as it is
most improbable that the legislature would over-
throw fundamental principles,”

ဇာနီမူကို ဒီကနီအတည်ပြုသည့် တရားရုံးကဖြစ်စေ၊ အထက်တရားရုံး
ကဖြစ်စေ ဆိုင်းငံ့လေ့ ရှိသည်မှာ အများအသိဖြစ်သည်။ တရားမကြီးမှ
တစ်မူတွင် ချမှတ်သော အမိန့်ဖြင့် ဇာနီမူကို ဆိုင်းငံ့လေ့ မရှိချေ။ အဆင်

ပြေမှု၊ ကျိုးကြောင်းဆီလျော်မှုတို့ကို ထောက်ချင့်၍ နည်း ၂၉ ၏တတိယ
စာကြောင်းတွင် ပါရှိသော “တရားရုံး”သည် ဒီကရီကို အတည်ပြုအပ်
သော တရားရုံးဖြစ်သည်ဟု ကောက်ယူမှသာ သဘာဝကျသော အဖြေကို
ရရှိနိုင်ပေလိမ့်မည်။ ဤအခြေအနေတွင် ဇာနည်ကို နည်း ၂၉ အရ ဆိုင်း
ငံပေးရန် လျှောက်လွှာကို ဇာနည်တွင် တင်သွင်း၍ ဒီကရီကို အတည်ပြု
လျက်ရှိသော တရားရုံးက အဆုံးအဖြတ်ပေးခြင်းသည် အဆင်အပြေဆုံး
ဖြစ်သည်။

၁၉၀၉
ဒေါက်တာ
ဒေါ်လှမင်း
ပါ(၂)
နှင့်
ဒေါ်စောလွင်

ထို့ကြောင့် တိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပြီး လျှောက်ထားသူ
တို့၏ လျှောက်လွှာကို အထက်ဖော်ပြပါ သုံးသပ်ချက်များနှင့် အညီ
အဆုံးအဖြတ်ပေးရန်ညွှန်ကြားလိုက်သည်။ နှစ်ဘက်အမှုသည်တို့သည်ဤပြင်
ဆင်မှုတွင်ကုန်ကျသော တရားစရိတ်များကိုမိမိတို့ကိုယ်တိုင် ကျခံကြစေ။

တရားမ ဒုတိယအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီး ဦးကျော်တင့်ရှေ့တွင်

ကိုလှမြင့်

နှင့်

မနုနုလွင်*

† ၁၉၈၉
ဇန်နဝါရီလ
၆-ရက်

သီးခြား သက်သာခွင့် အပ်ငွေပဒေ ပုဒ်မ ၄၂ - တရားဝင်အခြေ
အနေကို မြက်ဟကြေညာပေးရန်ကိစ္စနှင့်သက်ဆိုင်ခြင်း- မြက်ဟ
ကြေညာပေးရမည့် တရားဝင်အခြေအနေမှာတရားစွဲဆိုသူ၏ တရား
ဝင်အခြေအနေဖြစ်ခြင်း။

ဧရာဝတီတိုင်း၊ ဟင်္သာတမြို့နယ် တရားရုံး၊ ၁၉၈၆ ခုနှစ်၊ တရားမ
ကြီးမှု အမှတ် ၃၄ တွင်အယူခံတရားပြိုင် မနုနုလွင်က အယူခံ တရားလို
ကိုလှမြင့်အပေါ် မိမိမွေးဖွားသော သားမောင်ဖိုးထူးသည် အယူခံတရား
လို ကိုလှမြင့်၏ သားဖြစ်ကြောင်း မြက်ဟကြေညာပေးရန်စွဲဆိုရာ မြို့နယ်
တရားရုံးက မနုနုလွင်စွဲဆိုသော အမှုကို ပယ်လိုက်သည်။ မနုနုလွင်က
မြို့နယ်တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို မကျေနပ်သဖြင့် ဧရာဝတီတိုင်း
တရားရုံးသို့ အယူခံဝင်သောအခါ တိုင်းတရားရုံးက မြို့နယ်တရားရုံး၏
စီရင်ချက်နှင့်ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်ပြီး မနုနုလွင် တောင်းဆိုသည့် အတိုင်း
ဒီကရီချမှတ်လိုက်သောကြောင့် ကိုလှမြင့်က တရားရုံးချုပ်တွင် တရားမ
ဒုတိယ အယူခံမှုတင်သွင်းလာခြင်းဖြစ်သည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ မနုနုလွင် စွဲဆိုသောအမှုမှာပစ္စည်းနှင့်သက်ဆိုင်သည့်
အမှုမဟုတ်ချေ။ မနုနုလွင်၏သား၊ မောင်ဖိုးထူးသည် ကိုလှမြင့်၏ သား
ဖြစ်ကြောင်း မြက်ဟ ကြေညာပေးစေရန် စွဲဆိုသည့် အမှုဖြစ်သည်။ တစ်
နည်းအားဖြင့် မောင်ဖိုးထူးသည် ကိုလှမြင့်၏သားဖြစ်ရခြင်းတည်းဟူသော
တရားဝင်အခြေအနေ (Legal Character) ကို မြက်ဟ ကြေညာပေး
ရန်ကိစ္စနှင့် သက်ဆိုင်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ မနုနုလွင်တောင်းဆိုသော မြက်ဟ

* ၁၉၈၀ ခုနှစ်၊ တရားမ ဒုတိယအယူခံမှုအမှတ် ၆၃

† ၁၉၈၀ ခုနှစ်၊ တရားမ အယူခံမှု အမှတ် ၂၀ တွင် ချမှတ်သော
(၂၇-၇-၈၀) ရက် နေ့စွဲပါ ဧရာဝတီတိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့်ဒီကရီကို
အယူခံမှု။

၁၉၀၉
ကိုလုမြင့်
နှင့်
မနုနုလွင်

ဒီကနီသည်သူမ၏တရားဝင်အခြေအနေ (ဥပမာ-ကိုလုမြင့်၏ဇနီးဖြစ်ခြင်း) နှင့် သက်ဆိုင်ခြင်းမရှိချေ။ သီးခြား သက်သာခွင့်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂ ပါ "his title to such character) ဆိုသော စကားရပ်သည် မြက်ဟ ကြေညာပေးရမည့် တရားဝင်အခြေအနေမှာ တရားစွဲဆိုသူ၏ တရားဝင် အခြေအနေနှင့် သက်ဆိုင်ကြောင်း ညွှန်ပြလျက်ရှိပေသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ကိုလုမြင့်၏ သားဖြစ်ကြောင်း မြက်ဟကြေညာပေးရန် တရားစွဲဆိုရမည့် သူသည် မောင်ဖိုးထူးဖြစ်သည်။ မနုနုလွင်မဟုတ်ပေ။ အကယ်၍ ကိုလုမြင့် ၏ ဇနီးဖြစ်ရခြင်းတည်းဟူသော တရားဝင်အခြေအနေကို မြက်ဟ ကြေညာပေးစေလိုလျှင် တရားစွဲဆိုရမည့်သူသည် မနုနုလွင်သာ ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ တရားလိုတစ်ဦးသည် အခြားသူတစ်ဦး၏ ရထိုက်ခွင့်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ မြက်ဟ ကြေညာပေးရန် သီးခြားသက်သာခွင့် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂ အရ တရားစွဲဆိုခွင့် မရှိပေ။

- အယူခံ တရားလိုအတွက် - ဦးမြိုးချို၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- အယူခံ တရားပြိုင်အတွက် - ဒေါ်နီ၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- တရားရေးအကြံပေး - ဦးဘသန်းအောင်

ရော့ဝတီတိုင်း၊ ဟင်္သာတမြို့နယ်တရားရုံး၊ ၁၉၀၆ ခုနှစ်၊ တရားမကြီး မူအမှတ် ၃၄ တွင် အယူခံတရားပြိုင် မနုနုလွင်က အယူခံတရားလိုကိုလုမြင့် အပေါ် မိမိမွေးဖွားသော သားမောင်ဖိုးထူးသည် အယူခံ တရားလို ကိုလုမြင့်၏သားဖြစ်ကြောင်း မြက်ဟကြေညာပေးရန် စွဲဆိုရာ မြို့နယ်တရား ရုံးက နှစ်ဘက်ကို စစ်ဆေးကြားနာပြီးနောက် မောင်ဖိုးထူးသည် ကိုလု မြင့်၏ သားမဟုတ်ကြောင်း ကောက်ယူဆုံးဖြတ်၍ မနုနုလွင်စွဲဆိုသော အမှုကို ပလပ်လိုက်သည်။ မနုနုလွင်က မြို့နယ်တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကနီကိုမကျေနပ်သဖြင့် ရော့ဝတီတိုင်းတရားရုံးသို့ အယူခံဝင်သောအခါ တိုင်းတရားရုံးက မြို့နယ်တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့်ဒီကနီကို ပယ်ဖျက်ပြီး မနုနုလွင် တောင်းဆိုသည့်အတိုင်း ဒီကနီ ချမှတ်လိုက်သောကြောင့် ကိုလုမြင့်က တရားရုံးချုပ်တွင် ဤတရားမ ဒုတိယ အယူခံမှုကို တင်သွင်းလာ သည်။

မူလရုံး တရားလိုမနုနုလွင်က ကိုလုမြင့်သည် မိမိအား လိမ်လည်လှည့် ဖြား၍ ကာမရယူခဲ့သဖြင့် မိမိသည် သားမောင်ဖိုးထူးအား ၁၃၄၆ ခုနှစ်၊ တပို့တွဲလဆန်း (၁) ရက်နေ့တွင် မွေးဖွားခဲ့ကြောင်း၊ ထိုသို့ ကလေးမွေး ဖွားသည့်အတွက် ကိုလုမြင့်က ကျေးရွာလူကြီးများမှတစ်ဆင့် လျော်ကြေး ငွေကျပ် ၁၃၀၀/- ပေးလျော်ခဲ့ကြောင်း၊ မိမိ၏ ဖခင်က ကိုလုမြင့်အပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၉၃ အရ တရားစွဲဆိုသော်လည်း အောင်မြင် ခဲ့ခြင်း မရှိကြောင်း၊ ကိုလုမြင့်အား မောင်ဖိုးထူးမှာ မိမိနှင့် ကိုလုမြင့်တို့၏

၁၉၀၉

ကိုလှမြင့်

နှင့်

မနုနုလွင်

သားဖြစ်ကြောင်းကို လူကြီးလူကောင်းများ၊ မိဘဆွေမျိုးများ ရှေ့တွင် ဝန်ခံစေသော်လည်း ဝန်ခံရန် ငြင်းဆိုခဲ့ကြောင်း စသည်ဖြင့် အဆိုပြုကာ ဤအမှုကို စွဲဆိုခြင်းဖြစ်သည်။

ကိုလှမြင့်က မနုနုလွင်မွေးဖွားသော ကလေးမှာ မိမိ၏သား မဟုတ်ကြောင်း၊ ငွေကျပ် ၁၃၀၀/-ကို မနုနုလွင်အား ပေးရခြင်းမှာ မိမိအား ပြစ်မှုကြောင်းအရ တရားစွဲဆိုမည်ကို ကြောက်ရွံ့၍ ပေးရခြင်းဖြစ်ကြောင်း စသည်ဖြင့် ထုချေသည်။

ဤအယူခံတွင် အဆုံးအဖြတ်ပေးရန် ဥပဒေပြဿနာတစ်ရပ် ပေါ်ပေါက်လျက်ရှိသည်။ သီးခြားသက်သာခွင့် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂ တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်-

“Any person entitled to any legal character, or to any right as to any property, may institute a suit against any person denying, or interested to deny, his title to such character or right, and the Court may in its discretion make there in a declaration that he is so entitled, and the plaintiff need not in such suit ask for any further relief:

Provided that no Court shall make any such declaration where the plaintiff, being able to seek further relief than a mere declaration of title, omits to do so.”

မနုနုလွင်စွဲဆိုသော အမှုမှာ ပစ္စည်းနှင့် သက်ဆိုင်သည့်အမှု မဟုတ်ချေ။ မနုနုလွင်၏သား မောင်ဖိုးထူးသည် ကိုလှမြင့်၏ သားဖြစ်ကြောင်း မြွက်ဟကြေညာပေးစေရန် စွဲဆိုသည့် အမှုဖြစ်သည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် မောင်ဖိုးထူးသည် ကိုလှမြင့်၏သား ဖြစ်ရခြင်းတည်းဟူသော တရားဝင် အခြေအနေ (legal character) ကို မြွက်ဟကြေညာပေးရန် ကိစ္စနှင့် သက်ဆိုင်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ မနုနုလွင်တောင်းဆိုသော မြွက်ဟဒီကရီသည် သူမ၏ တရားဝင်အခြေအနေ (ဥပမာ -ကိုလှမြင့်၏ ဇနီးဖြစ်ခြင်း) နှင့် သက်ဆိုင်ခြင်း မရှိချေ။ သီးခြားသက်သာခွင့် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂ ပါ “his title to such character” ဆိုသော စကားရပ်သည် မြွက်ဟကြေညာပေးရမည့် တရားဝင် အခြေအနေမှာ တရားစွဲဆိုသူ၏ တရားဝင် အခြေအနေနှင့် သက်ဆိုင်ကြောင်း ညွှန်ပြလျက် ရှိပေသည်။ သို့ဖြစ်

၁၉၀၉
ကိုလုမြင့်
နှင့်
မနုလွင်

ရာ ကိုလုမြင့်၏ သားဖြစ်ကြောင်း မြက်ဟကြေညာပေးရန် တရားစွဲဆိုရမည် သူသည် မောင်ဖိုးထူးဖြစ်သည်။ မနုလွင် မဟုတ်ပေ။ အကယ်၍ ကိုလုမြင့် ၏ ဇနီးဖြစ်ရခြင်း တည်းဟူသော တရားဝင်အခြေအနေကို မြက်ဟကြေ ညာပေးစေလိုလျှင် တရားစွဲဆိုရမည့် သူသည် မနုလွင်သာ ဖြစ်ပေလိမ့် မည်။ တရားလိုတစ်ဦးသည် အခြားသူတစ်ဦး၏ ရထိုက်ခွင့်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ မြက်ဟကြေညာပေးရန် သီးခြားသက်သာခွင့် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂ အရ တရားစွဲဆိုခွင့် မရှိပေ။

ကိုအောင်မြင့်နှင့် မစမ်းမြင့်^၁ အမှုတွင် ကိုအောင်မြင့်က မစမ်းမြင့် အပေါ် မစမ်းမြင့်၏သား မောင်ခင်မောင်ဦးမှာ မိမိ၏ တရားဝင်သား မဟုတ်ကြောင်း မြက်ဟကြေညာပေးစေလိုမှု စွဲဆိုရာ ယခင်ဗဟိုတရားရုံးက ကိုအောင်မြင့် စွဲဆိုသော အမှုမှာ မောင်ခင်မောင်ဦးကို ဆန့်ကျင်၍ အခွင့် အရေးတောင်းဆိုထားသော အမှုဖြစ်ရာ အမှုတွင် မောင်ခင်မောင်ဦးသည် တရားပြိုင်အဖြစ် မပါမဖြစ်ပါဝင်ရမည့် အမှုသည် ဖြစ်ပါလျက် ၎င်းအား တရားပြိုင်အဖြစ်ထား၍ တရားစွဲဆိုထားခြင်း မရှိသောကြောင့် မောင်ခင် မောင်ဦးအပေါ် အဓိကအားဖြင့် တောင်းဆိုထားသော သက်သာခွင့်မျိုး ကို ခွင့်ပြုနိုင်မည်ဟုတ်ကြောင်း၊ ကိုအောင်မြင့်စွဲဆိုသည့်အတိုင်း ဒီကရီ ချမှတ်နိုင်စေဦးတော့ ထိုဒီကရီမှာ အမှုသည်အဖြစ် မပါဝင်သော မောင်ခင်မောင်ဦးအပေါ် အကျိုးသက်ရောက်မှု ရှိမည် မဟုတ်သဖြင့် အချဉ်းအနီးသာ ဖြစ်မည်ဖြစ်ကြောင်း စသည်ဖြင့် ကောက်ယူဆုံးဖြတ် ထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ မနုလွင်စွဲဆိုသော အမှုသည် ကိုအောင်မြင့် စွဲဆိုသော အမှု၏ ဆန့်ကျင်ဘက် အမှုအမျိုးအစားဖြစ်သည်။ အကယ် တန္တ၊ မောင်ဖိုးထူးသည် ကိုလုမြင့်၏သားဖြစ်ပါမူ မောင်ဖိုးထူးရခွင့်ရှိ သော သက်သာခွင့်အတွက် မနုလွင်က တောင်းဆိုခွင့် မရှိချေ။ မောင်ဖိုး ထူးက တောင်းဆိုရန် ဖြစ်သည်။ သက်သာခွင့်ရထိုက်သူက တရားလို အဖြစ် တရားစွဲဆို တောင်းခံရခြင်းမှာ တရားမမှု၏ အခြေခံသဘောတရား တစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ မောင်ဖိုးထူးသည် အရွယ်မရောက်သေးသူ ဖြစ်သည့် အတွက် တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၃၂ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့်အတိုင်း မနုလွင်က မောင်ဖိုးထူး၏ နီးစပ်ရာမိတ်ဆွေအဖြစ် တရားစွဲဆိုရန် ဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် ဤအယူခံကို ခွင့်ပြု၍ တိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီ ကို ပယ်ဖျက်ပြီး၊ ဟင်္သာတမြို့နယ် တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို ပြန် လည် အတည်ပြုလိုက်သည်။ အမှုတွင် ပေါ်ပေါက်သော အကြောင်းခြင်း ရာများကို ထောက်ချင့်၍ အမှုသည်များသည် တရားရုံးအဆင့်ဆင့်တွင် ကုန်ကျသော တရားစရိတ်များကို မိမိဘာသာ ကျခံကြစေ။

(၁) ၁၉၇၉ ခုနှစ်၊ တရားမ ဒုတိယအယူခံမှုအမှတ် ၆၄ (မန္တလေး)

တရားမပြင်ဆင်မှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီး ဦးပျိုးထွန်းလင်း ရှေ့တွင်

ဦးဝင်းနီ

နှင့်

ဦးသာထွန်းပါ(၃)*

† ၁၉၈၉
နိုဝင်ဘာလ
၉-ရက်

ဇာရီတရားရုံး၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်-ဇာရီတရားရုံးသည် ချမှတ်ထားသည့်
ဒီကနိဋ္ဌ ပါရှိသည့် ဆုံးဖြတ်ချက်များ အတိုင်းသာ ဆောင်ရွက်
ခွင့်ရှိခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တရားရုံးက ချမှတ်သော ဒီကနိကို အကျိုးသက်
ရောက်အောင် ဆောင်ရွက်ရာ၌ ဇာရီတရားရုံးသည် ချမှတ်ထားသည့်
ဒီကနိဋ္ဌပါရှိသည့် ဆုံးဖြတ်ချက်များအတိုင်းသာ ဆောင်ရွက်ခွင့် ရှိသည်။
ဒီကနိကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲ၍ ဆောင်ရွက်ခြင်း မပြုနိုင်ချေ။

လျှောက်ထားသူအတွက် - ဦးသောင်းဌေး၊ တရားရုံးချုပ်
ရှေ့နေ

လျှောက်ထားခံရသူများအတွက် - ဦးကျော်စိုး(မိုလ်)၊ တရားရုံး
ချုပ်ရှေ့နေ

တရားရေးအကြံပေး - ဦးစိုးညွန့်

ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး၊ တရားမဇာနီမှုအမှတ် ၁/၈၈ (မင်္ဂလာတောင်
ညွန့်)တွင် လျှောက်ထားသူ ဦးဝင်းနီက လျှောက်ထားခံရသူ ဦးသာ
ထွန်းတို့အပေါ် တရားမကြီးမှု အမှတ် ၂၈၆/၈၆ တွင် ရရှိထားသော
အနိုင်ဒီကနိကို အတည်ပြုသည်။ တိုင်းတရားရုံးက အပ်ဝရမ်းထုတ်ပေး
ရန် ၂၆-၁၂-၈၈နေ့စွဲပါ အမိန့်ချမှတ်၍ အချင်းဖြစ် အဆောက်အအုံ၏
အပေါ်ထပ် ဒုတိယအခန်းကို တရားနိုင်ထံလက်ရောက် အပ်ပေးရန်
တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၂၈၊ နည်း၃၅အရ အပ်ဝရမ်းထုတ်ပေး

* ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ တရားမပြင်ဆင်မှု အမှတ် ၃၉၇။

† ၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ တရားမဇာနီမှုအမှတ် ၁ (မင်္ဂလာတောင်ညွန့်)တွင် ချမှတ်
သော (၁၆-၅-၈၉)ရက်စွဲပါ ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်ကို လျှောက်
ထားမှု။

၁၉၀၉
ဦးဝင်းနီ
နှင့်
ဦးသာထွန်း
ပါ(၃)

ခဲ့သည်။ လျှောက်ထားခံရသူ (မူလရုံး တရားရှုံး) များက တရားမ
ကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၂၁၊ နည်း ၂၆ အရ ဆိုင်းငံ့ပေးရန် ၁၃-၁-၈၉
နေ့တွင် လျှောက်ထားရာ ဆိုင်းတရားရုံးက လက်ခံပြီး အပ်ဝရမ်းကို
ဆိုင်းငံ့ ပေးလိုက်သည်။ ထို့နောက်အမှုကို တွဲဖက် တိုင်းတရားသူကြီး
(၁၁) ရုံးသို့ လွှဲပြောင်းပေးလိုက်ရာလျှောက်ထားသူ (တရားနိုင်) ဦးဝင်းနီ
က တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၄၇အရ ဇာနည်ကို ဆက်လက်ဆောင်
ရွက်ပြီး အိမ်ခန်းကိုတရားနိုင်အား လက်ရောက်အပ်ပေးရန် ၉-၂-၈၉ နေ့
တွင် လျှောက်ထားသည်။ လျှောက်ထားခံရသူ (တရားရှုံး) များက
ကန့်ကွက်သည်။ တိုင်းတရားရုံးက အမှုတွဲများ လေ့လာပြီးမှ ဒီကနီ
အတိုင်း ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သွားရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။ ယင်း
အမိန့်ကို မူလရုံးတရားနိုင် ဦးဝင်းနီက မကျေနပ်သဖြင့် တရားရုံးချုပ်တွင်
ဤတရားမပြင်ဆင်မှုကို တင်သွင်းခြင်းဖြစ်သည်။

ဤအမှုတွင် လျှောက်ထားသူ (မူလရုံး တရားနိုင်) ဦးဝင်းနီက
အကျိုးသက်ရောက်အောင် ဆောင်ရွက်ပေးရန် လျှောက်ထားသောဒီကနီ
မှာ ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၂၈၆/၈၆ (မင်္ဂလာ
တောင်ညွန့်) တွင် အနိုင်ရရှိခဲ့သော ဒီကနီဖြစ်သည်။ အဆိုပါဒီကနီတွင်
အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြပါရှိကြောင်းတွေ့ရသည်-

‘မင်္ဂလာတောင်ညွန့် မြို့နယ်၊ ကန်တော်ကလေး မြောက်ပိုင်း အထက်
မန္တလေးလမ်း၊ အမှတ် ၁၄၀ ဟု ခေါ်တွင်သော တရားပြင်များပိုင်
အဆောက်အအုံ သစ်ပေါ်ရှိ အိမ်ခန်းတစ်ခန်းတွင် တရားလိုအား
တရားပြင်များက ပြန်လည် နေထိုင်ခွင့်ပြုရန် အမိန့် ချလိုက်သည်။
၎င်းအဆောက်အအုံ၌ အခန်းလွတ်မရှိ၍ တရားလိုအား နေထိုင်ခွင့်
မပြုနိုင်ပါက တရားပြင်များသည် တရားလိုဦးဝင်းနီအား ငွေကျပ်
၃၀၀၀၀/-ကိုပေးစေရန်ဆက်လက်အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။’

ထို့ကြောင့် ဒီကနီအတည်ပြုသော ဇာနည်အနေဖြင့် အချင်းဖြစ် အိမ်
ခန်း၌ တရားလိုအား ပြန်လည် နေခွင့်ပြုရန်ဆိုရာ၌ ယင်းသို့ နေခွင့်ပြုရန်
အခန်းလွတ်မရှိပါက တရားလိုအားငွေကျပ် ၃၀၀၀၀/-ပေးရန်ဟုဆိုရာ
ဒီကနီနှင့်အညီ စိစစ်ဆောင်ရွက်ရန် အထူးလိုအပ်ကြောင်း မြင်သာသည်။

တရားရုံးက ချမှတ်သောဒီကနီကို အကျိုးသက်ရောက်အောင် ဆောင်
ရွက်ရာ၌ ဇာနည်တရားရုံးသည် ချမှတ်ထားသည့် ဒီကနီ၌ပါရှိသည့် ဆုံး
ဖြတ်ချက်များအတိုင်းသာ ဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိသည်။ ဒီကနီကိုပြုပြင် ပြောင်း

၁၉၈၉
ဦးဝင်းနီ
နှင့်
ဦးသာထွန်း
ပါ(၃)

လဲ၍ဆောင်ရွက်ခြင်း မပြုနိုင်ချေ။ ဒီကနီကို အရှိအတိုင်းနှင့် ဒီကနီပါ စည်းကမ်းချက်အတိုင်း ဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်ပြီး ဒီကနီတွင်မပါသောအချက် များနှင့် ပတ်သက်၍ ဆောင်ရွက်ပေးခွင့် မရှိကြောင်း အထူး သတိ ပြုရမည်။ ဦးအုန်းသော် ပါ-၄ နှင့် ဒေါ်လှတင်^၁ အမှုနှင့် ဒေါ်စန်း (ခ)ဒေါ်စန်းရီနှင့် ဦးဥာဏ် (ခ) ဇွန်ဥာဏ်ဖတ်^၂ အမှုတို့တွင် ကြည့်ပါ။ ထို့ကြောင့် ဤအမှုတွင် ဇာနီမူကို လွှဲပြောင်း လက်ခံရရှိသူ ရန်ကုန်တိုင်း တွဲဖက်တိုင်းတရားသူကြီး (၁၁)က ဇာနီအတည်ပြုရန် ဆက် ခံရသူအနေဖြင့် ဒီကနီအတိုင်း တိတိကျကျဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အမှုတွဲများ ကို စိစစ်ဆောင်ရွက်မည်ဟု အမိန့်ချခဲ့ခြင်းမှာ မှားယွင်းသည်ဟု မဆို နိုင်ပေ။

ယခင် ဇာနီအတည်ပြုခဲ့သည့် တွဲဖက် တိုင်းတရားသူကြီး (၉)က အဝင်ရမ်းထုတ်ရန် အမိန့်ချခြင်း၊ ထို့နောက်တရားရှုံးက လျှောက်ထား တင်ပြကာမှ မိမိချမှတ်သော အမိန့်သည် ဒီကနီအတိုင်းဟုတ် မဟုတ် သံသယရှိလာဟန်တူ၍ ပြန်လည်သုံးသပ်ပြီး ယာယီဆိုင်းငံ့ထားရန် ဆုံး ဖြတ်ခြင်းအစရှိသည်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းတို့မှာ ဇာနီအတည်ပြုသည့် ရုံး အနေဖြင့် ဒီကနီကို တိတိကျကျ စိစစ်ဆောင်ရွက်သင့်ပါလျက် မဆောင် ရွက်ခဲ့ခြင်းကြောင့် ယင်းသို့ထုံးနည်းတကျ မဖြစ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း လေ့ လာ တွေ့ရှိရသည်။ အလျဉ်းသင့်၍ နောင်တွင် ယင်းသို့ ပေါ့ဆစွာ ဆောင်ရွက်ခြင်းမျိုး မဖြစ်စေရန် ညွှန်ပြလိုက်သည်။ ပြင်ဆင်မှု လျှောက် ထားသူအနေဖြင့်လည်း အဆိုပါ တွဲဖက်တိုင်းတရားသူကြီး (၉)၏ ဇာနီ ဆိုင်းငံ့ထားရန် အမိန့်ကို မကျေနပ်လျှင် ထိုအမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပေးရန် အဆင့်မြင့်တရားရုံး၌ အရေးဆိုခဲ့ရန် သင့်ပါလျက် အရေးဆိုခြင်းမရှိခဲ့ချေ။ ဇာနီကို လွှဲပြောင်းလက်ခံပြီး အကျိုး သက်ရောက်အောင် ဆက်လက် ဆောင်ရွက်မည့် တွဲဖက်တိုင်းတရားသူကြီး (၁၁)၏ ကြားဖြတ် အမိန့် အပေါ် တင်သွင်းသော ဤအမှုကျကာမှ အဆိုပါ နောက်ကြောင်းပြန် အမိန့်ကိုသာ မှားယွင်းကြောင်း အဓိကတင်ပြလာခြင်းမှာ ဤပြင်ဆင်မှု ဆုံးဖြတ်ရာတွင် လက်ခံစဉ်းစားရန် မဖြစ်နိုင်ပေ။ ဤအမှုတွင် တွဲဖက် တိုင်းတရားသူကြီး (၁၁)၏ အမိန့်ကိုသာ စိစစ်ရန်ရှိသည်။

ထို့ကြောင့် ဇာနီကိုလွှဲမြောင်း လက်ခံဆောင်ရွက်သွားမည့် တွဲဖက် တိုင်းတရားသူကြီး (၁၁)က ဇာနီမူကိုဒီကနီနှင့်အညီ စိစစ်ဆောင်ရွက်

(၁) ၁၉၇၈ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံးများ၊ စာ-၁၄၃။
(၂) ၁၉၈၂ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံးများ၊ စာ-၂၀။

သွားမည်ဟု နည်းလမ်းတကျ ချမှတ်သောအမိန့်အပေါ် ပြင်ဆင်မှု တရားရုံး
အနေဖြင့် ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ရန် အကြောင်း မပေါ်ပေါက်ချေ။

၁၉၈၉
ဦးဝင်းနီ
နှင့်
ဦးသာထွန်း
ပါ(၃)

(အထက်ပါ အကြောင်းများကြောင့် ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံး၏
၁၆-၅-၈၉ နေ့စွဲပါ အမိန့်ကိုအတည်ပြု၍ ပြင်ဆင်မှုကို စရိတ်နှင့်တကွ
ပယ်လိုက်သည်။)

ရှေ့နေချုပ် ၅၀/သတ်မှတ်သည်။

တရားမပြင်ဆင်မှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီး ဦးမျိုးထွန်းလင်းရွှေတွင်

† ၁၉၀၉
ဇန်နဝါရီလ
၂၅-ရက်

မောင်သာဌေးပါ (၄)
ဦးခင်မောင်မြင့်

နှင့်

ဦးခင်မောင်မြင့် *
မောင်သာဌေးပါ (၄)

တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၅၊ နည်း ၂၀-က (၄) - ဆင့်ခေါ်ရန်
လိပ်စာတင်သွင်းရန်ပျက်ကွက်သည့် တရားပြိုင်၏ ပျက်ကွက်မှု
အတိုင်းအတာအလျောက် တရားရုံးက ပြစ်ဒဏ်သတ်မှတ်ပိုင်ခွင့်
ရှိခြင်း- လိပ်စာတင်ရန် ပျက်ကွက်သူအပေါ် အမိန့်အမျိုးမျိုး
ချမှတ်နိုင်ခြင်း- မည်သည့်အခါ အကြီးဆုံးပြစ်ဒဏ်ကို ချမှတ်
သင့်ခြင်း- တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၅၊ နည်း ၂၀-က (၄)
နှင့် အမိန့် ၁၁၊ နည်း ၂၁- တရားပြိုင်တက်မှု ပျက်ကွက်မှု
အတွက် ပြစ်ဒဏ်များ- အမိန့် ၈၊ နည်း ၁- တရားပြိုင်မှ ချေလွှာ
တင်သွင်းရန် ပျက်ကွက်ပါက ချေလွှာတင်သွင်းခွင့် ဆုံးရှုံးခြင်း-
တရားပြိုင်၏ပျက်ကွက်မှုကြောင့် ပြန်လှန်စစ်ဆေးခွင့်၊ လျှောက်လဲ
ခွင့်များ ဆုံးရှုံးခြင်း မရှိခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ဆင့်ခေါ်ရန်လိပ်စာကိုတင်သွင်းရန် ပျက်ကွက်သည့်
တရားပြိုင်၏ ခုခံချေပချက်ကို မလွဲမသွေပယ်ဖျက်ရမည်ဟု ကောက်ယူရန်
မဟုတ်ချေ။ ဆင့်ခေါ်ရန် လိပ်စာတင်သွင်းရန် ပျက်ကွက်သူတရားပြိုင်၏
ခုခံချေပချက်ကို တရားရုံးက ပယ်ဖျက်နိုင်သည်။ သို့မဟုတ်တရားမျှတသည့်

* ၁၉၀၇ ခုနှစ်၊ တရားမပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၈၄၊ ၁၂၄။

† ၁၉၀၇ ခုနှစ်၊ တရားမပြင်ဆင်မှု အမှတ် $\frac{၃၉}{၉၁}$ တွင် ချမှတ်သော

($\frac{၂၀-၅-၀၇}{၂၁-၀-၀၇}$) ရက်စွဲပါ မန္တလေးတိုင်း တရားရုံး၏အမိန့်ကို လျှောက်
ထားမှု။

၁၉၀၉
မောင်သာဌေး
ပါ(၄)
နှင့်
ဦးခင်မောင်
မြင့်

ထင်မြင်သည့် အခြားအမိန့်တစ်ရပ်ရပ်ကို ချမှတ်နိုင်သည်။ မည်သို့သော အမိန့်ချမှတ်သင့်သည်ကိုမူ တရားရုံးကအမှုတစ်မှုစီတွင် ပေါ်ပေါက်သော အကြောင်းခြင်းရာများကို ထောက်ချင့်၍ ဆင်ခြင်တုံတရားအရ ဆုံးဖြတ် ရန်ဖြစ်သည်။ တရားပြိုင်တစ်ဦး၏ ခုခံချေပချက်ကို ပယ်ဖျက်လိုက်ပါက ၎င်းအနေဖြင့် အမှုတွင်ထုချေခွင့် လက်လွှတ်ဆုံးရှုံးမည်ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ် ရာ ခုခံချေပချက်ကို ပယ်ဖျက်သည့်အပြစ်ဒဏ်သည် မည်မျှကြီးမားကြောင်း သိသာသည်။ ရှေ့နေ၏ ပေါ့လျော့မှုကြောင့် ဤသို့ပျက်ကွက်ရခြင်းများ လည်း ရှိနိုင်သည်ဖြစ်ရာ ယင်းသို့ရှေ့နေကပေါ့လျော့မှုကြောင့် အမှုသည် များထိခိုက်နစ်နာရန်မသင့်။ သို့ဖြစ်၍ တရားပြိုင်၏ပျက်ကွက်မှု အတိုင်း အတာအလျောက်ပြစ်ဒဏ်ကို ချိန်ဆသတ်မှတ်နိုင်ရန် နည်း ၂၀-က(၄) တွင် တရားရုံးအား မိမိသဘောအတိုင်းလုပ်ပိုင်နိုင်ခွင့်ကိုအပ်နှင်းထားခြင်း ဖြစ်သည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ အမိန့် ၅၊ နည်း ၂၀-ကအရ လိုအပ်သည့် လိပ်စာစာင်ရန် ပျက်ကွက်သည့်အတွက် ချမှတ်နိုင်သည့် အမိန့်အမျိုးမျိုးရှိ နိုင်သည်။ အကယ်၍ တရားပြိုင်များဘက်မှ လိပ်စာကိုသီးခြားမတင်သည့် ပြင် ချေလွှာတွင် မိမိတို့၏နေရပ်ကို ဖော်ပြပြီးဆင့်ခေါ်ရန် လိပ်စာဟု ရည်ညွှန်းခြင်းလည်း မပြုဘဲ လိပ်စာတင်သွင်းပြီးကြောင်း ဇွတ်မှိတ်ငြင်းဆို ပါမူ အမိန့် ၅၊ နည်း ၂၀-က(၄)တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် အကြီးဆုံး ပြစ်ဒဏ်ကို ချမှတ်သင့်ပေလိမ့်မည်။ ယခုမူတရားပြိုင်တို့သည် လိပ်စာတင် သွင်းရန် ပျက်ကွက်ကြောင်းရိုးသားစွာ ဝန်ခံသည်ဖြစ်၍ သူတို့တင်သွင်း ထားသော ခုခံချေပချက်ကို ပယ်ဖျက်သည့်ပြစ်ဒဏ်ထက်သာ၍ သက်ညှာ သော ပြစ်ဒဏ်ကို ပေးသင့်ပေသည်။ တရားမမှုများတွင် အတိအလင်း သတ်မှတ်ထားခြင်း မရှိသည့် ကိစ္စများ၌ တရားစရိတ် ပေးစေသည့် ပြစ် ဒဏ်ကို ချမှတ်ပေးခြင်းဖြင့် တစ်ဘက်အမှုသည်၏ နစ်နာမှုကို ကုစားနိုင် သည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၅၊ နည်း ၂၀- က(၄)နှင့် အမိန့် ၁၁၊ နည်း ၂၁ တို့တွင် တရားပြိုင်ဘက်မှ ပျက်ကွက်မှု အတွက် ပြစ်ဒဏ်များ သတ်မှတ်ထားကြောင်း တွေ့ရသည်။ အမိန့် ၈၊ နည်း ၁ အရ ချေလွှာတင်သွင်းရန် ပျက်ကွက်ပါက ချေလွှာတင်သွင်းခွင့် ဆုံးရှုံးသည်။ ယခင် နိုင်ငံတော်ကောင်စီ၏ ၁၉၈၅ ခုနှစ် အမှုအမှတ် ၃၃၁ တွင် တရားပြိုင်မှာ ချေလွှာတင်ရန် ပျက်ကွက်၍ ချေလွှာတင်သွင်း ခွင့်မရှိသော်လည်း အမှုနှင့်ဆက်စပ် ဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိကြောင်း ဆုံးဖြတ် ထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ တရားပြိုင်တစ်ဦးသည် မိမိ၏ ပျက်ကွက်မှု ကြောင့် အမှုတွင် ခုခံချေပချက် တင်သွင်းခွင့်နှင့် သက်သေထူခွင့်များ လက်လွှတ်သွားသော်လည်း တရားလိုနှင့် တရားလိုပြ သက်သေများကို ပြန်လှန် စစ်မေးခွင့် လျှောက်လဲခွင့်စသည့် ရခြေဖြစ်သော အခွင့်အရေး

၁၉၀၉
မောင်သာဌေး
ပါ(၄)
နှင့်
ဦးခင်မောင်
မြင့်

များ ဆုံးရှုံးခြင်း မရှိချေ။ သို့ဖြစ်၍ မူလတရားရုံးက တရားပြင်တို့အား တရားလိုဘက်ကို ပြန်လှန်စစ်မေးခွင့်ပေးခြင်းမှာ မှန်သည်။

လျှောက်ထားသူများအတွက် - ဦးကံမြိုင်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
ဦးခင်ကျော်၊ တရားရုံးချုပ် ရှေ့နေ

လျှောက်ထားခံရသူအတွက် - ဦးခင်ကျော်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
ဦးကံမြိုင်၊ တရားရုံးချုပ် ရှေ့နေ

တရားရေးအကြံပေး - ဦးခင်စိုး

မန္တလေးတိုင်း၊ မိုးကုတ်မြို့နယ်တရားရုံး၊ ၁၉၀၆ ခုနှစ်၊ တရားမကြီး မှု အမှတ် ၁၀ တွင် ဦးခင်မောင်မြင့်က တရားလိုပြုလုပ်၍ မောင်သာဌေး၊ မောင်လှဟန်၊ မညိုနှင့် ဒေါ်မြကြည်တို့အပေါ် အချင်းဖြစ် ပစ္စည်းများ မှာ မိမိပိုင်ဆိုင်ကြောင်း မြက်ဟကြေညာပေးရန်နှင့် လက်ရောက် ရလို ကြောင်း တရားစွဲဆိုသည်။ တရားပြင်များက ချေလွှာ တင်သွင်းသော် လည်း တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၅ နည်း ၂၀-က (၂) အရ လိုအပ် သည့်လိပ်စာကိုတင်သွင်းခြင်းမပြုသဖြင့် မြို့နယ်တရားရုံးက ဦးခင်မောင်မြင့် ၏ လျှောက်တားချက်အရ တရားပြင်များ၏ ထုချေချက်ကို နည်း ၂၀- က(၄)အရ ချေဖျက်လိုက်သဖြင့် မောင်သာဌေးတို့က မန္တလေးတိုင်း တရားရုံးတွင် ပြင်ဆင်မှုလျှောက်ထားရာ မအောင်မြင်သောကြောင့် တရား ရုံးချုပ် (မန္တလေးရုံးထိုင်) ၁၉၀၇ ခုနှစ် တရားမပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၈၄ တွင် ဆက်လက်၍ ပြင်ဆင်မှုလျှောက်ထားလာသည်။

မြို့နယ်တရားရုံးက တရားလိုဘက်ကို စစ်ဆေးရန် စိစစ်သောအခါ တရားလိုဘက်မှ တရားလိုနှင့် တရားလိုပြု သက်သေများအား တရားပြင်မှ ပြန်လှန်စစ်ဆေးမေးခွင့် မရှိကြောင်းတင်ပြသည်။ မြို့နယ်တရားရုံးက ယင်း တင်ပြချက်ကို ပယ်ချသဖြင့် ဦးခင်မောင်မြင့်က မန္တလေးတိုင်း တရားရုံး တွင် ပြင်ဆင်မှုလျှောက်ထားသည်။ တိုင်းတရားရုံးက မြို့နယ်တရားရုံး၏ အမိန့်ကို အတည်ပြုလိုက်သဖြင့် ဦးခင်မောင်မြင့်က ဤရုံး ၁၉၀၇ ခုနှစ်၊ တရားမပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁၂၄ တွင် ဆက်လက် လျှောက်ထားလာသည်။ ဤပြင်ဆင်မှုနှစ်ခုမှာ အမှုတစ်မှုတည်းမှ ပေါ်ပေါက်လာသော ဆက်စပ် လျက်ရှိသည့် ဥပဒေပြဿနာများနှင့် သက်ဆိုင်သည်ဖြစ်၍ ဤအမိန့်တွင် အဆိုပါ ပြင်ဆင်မှု နှစ်ခုစလုံးကို အဆုံးအဖြတ်ပေးမည်ဖြစ်သည်။

အမှုအကျိုးအကြောင်းကို မသုံးသပ်မီ အလျဉ်းသင့်၍ ဖော်ပြလိုသည် မှာ အချို့က အဆိုအချေများတွင် လိပ်စာများ ဖော်ပြထားသည်ကို

၁၉၇၉
မောင်သာဌေး
ပါ(၄)
နှင့်
ဦးခင်မောင်
မြင့်

အကြောင်းပြုပြီး အမိန့် ၅၊ နည်း ၂၀-က အရ ဆင့်ခေါ်ရန် လိပ်စာ
ဖော်ပြရန်မလိုဟု မှားယွင်းယူဆတတ်ကြသည်။ အဆိုတွင် တရားမကျင့်ထုံး
ဥပဒေအမိန့်ရ၊ နည်း ၁(ခ) နှင့် (ဂ) အရ တရားလိုနှင့် တရားပြိုင်
အသီးသီး၏ နေရပ်ကို ဖော်ပြရသည်မှန်သော်လည်း အမိန့် ၅၊ နည်း
၂၀-ကတွင် ဆင့်ခေါ်ရန် လိပ်စာကို ရည်ညွှန်းထားကြောင်း တွေ့ရပေ
လိမ့်မည်။ ယင်းပြဋ္ဌာန်းချက်များကို တိတိကျကျလိုက်နာမည် ဆိုပါက
ဆင့်ခေါ်ရန်လိပ်စာကို သီးခြားစာတွဲ (ဆိုလိုသည်မှာ သီးခြားစာရွက်)
တွင် ဖော်ပြရန်ဖြစ်သည်။ အချို့က အဆိုအချေပါ အမှုသည်များ၏
နေရပ်ကိုရည်ညွှန်း၍နည်း ၂၀-က အလို့ငှါဆင့်ခေါ်ရန် လိပ်စာဖြစ်ကြောင်း
အဆိုအချေမှာပင် တစ်ပါတည်းဖော်ပြကြသည်ကို တွေ့ရသည်။ ဤနည်း
ဖြင့် တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၅၊ နည်း ၂၀-ကပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များ
စတိသဘော လိုက်နာကြသည်။ တရားရုံးများက အမှုသည်များ၏ လိပ်စာ
ကို အမိန့် ၅၊ နည်း ၂၀-က တွင် အတိအလင်း သတ်မှတ်ထားသည့်
အတိုင်း သီးခြားစာတွဲဖြင့် တင်သွင်းစေရန် အတွက် ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲကြရန်
လိုအပ်ကြောင်း နှိုးဆော်လိုပေသည်။

ဤအမှုတွင် အငြင်းပွားသည့် အချက်မှာ မူလရုံးတရားပြိုင်ကိုသည်
တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၅၊ နည်း ၂၀-က (၂) အရ လိုအပ်သည့်
လိပ်စာကို တရားရုံးတွင် တင်သွင်းရန် ပျက်ကွက်ခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်သည်။ တရား
မကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၅၊ နည်း ၂၀-ကကို ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သည်မှာ နှစ်ပေါင်း
များစွာ ကြာမြင့်ခဲ့ပြီ ဖြစ်သော်လည်း ယင်းပြဋ္ဌာန်းချက်ကို အမှုသည်များ၊
ရှေ့နေများ၊ တရားသူကြီးများ ကောင်းစွာလေ့လာကြဟန် မတွေ့ချေ။
နည်း ၂၀-က (၂) အရဆိုလျှင် အမှုကို ဆိုင်ပိုင်ရန် ရည်ရွယ်သူ တရား
ပြိုင် သို့မဟုတ် အယူခံတရားပြိုင် သို့မဟုတ် လျှောက်ထားခံရသူသည်
ရုံးခေါ်စာ သို့မဟုတ် နိ့တစ်စာ၌ ဖော်ပြထားသော ရုံးချိန်းနေ့မတိုင်မီ
ဖြစ်စေ၊ ယင်းနေ့တွင် ဖြစ်စေ၊ မိမိအား ဆင့်ဆိုရန် လိပ်စာကို တင်သွင်း
ရမည်ဖြစ်သည်။ ဤအမှုတွင် မောင်သာဌေး၏အား ငြင်းချက်ထုတ်ရန်
အတွက် တရားရုံးသို့ ၁၆-၁၂-၇၆ နေ့တွင် လာရောက်ရန် ဆင့်ခေါ်ခဲ့ရာ
ထိုနေ့တွင် တရားပြိုင်များသည် တရားရုံးသို့ သွားရောက်ခဲ့သော်လည်း
တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၅၊ နည်း ၂၀-ကပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ လိုအပ်
သည့် လိပ်စာများ တင်သွင်းခြင်း မပြုခဲ့၊ ရှေ့နေငှား၍ ချေလွှာတင်ရန်
ရက်ချိန်းကိုသာ တောင်းခဲ့သည်။ ချေလွှာတင်ရန်အတွက် အမှုကို ၇-၁-၇၆
နှင့် ၁၅-၁-၇၆ နှင့် ၃၀-၁-၇၆ နေ့များသို့ ချိန်းဆိုခဲ့သည်။ နောက်ဆုံး
ရက်ချိန်းနေ့တွင် ချေလွှာတင်သွင်းသော်လည်း အဆိုပါရက်ချိန်းများတွင်
လိပ်စာတင်သွင်းခြင်း မပြုခဲ့ချေ။ မည်မျှ ပေါ့ဆသည်ကို ခန့်မှန်းနိုင်သည်။

တရားလို ဦးခင်မောင်မြင့်က ဘေးမြဲကြည်သည် အချင်းဖြစ်မြေ့တွင်
နေထိုင်ခြင်းမရှိ၍ မိမိ၏လိပ်စာကို ဖုံးကွယ်လိုသော သဘောဖြင့် ဖော်ပြရန်

၁၉၈၉
မောင်သာဌေး
ပါ(၄)
နှင့်
ဦးခင်မောင်
မြင့်

ပျက်ကွက်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း တရားရုံးသို့ တင်ပြသည်။ မောင်သာဌေးတို့ ဘက်မှ လိပ်စာတင်သွင်းရန် ပျက်ပြယ်ခြင်းကို ဝန်ခံသည်။ သို့ရာတွင် တရားလိုဘက်မှ စွပ်စွဲချက်ကို ငြင်းကွယ်သည်။ ဦးထွန်းအို နှင့် မသန်းရီ အမှုကို ကိုးကား၍ လိပ်စာတင်သွင်းစေသည့် အမိန့်ချမှတ်သင့်ကြောင်း တင်ပြသည်။

မြို့နယ်တရားရုံးက ဒေါ်သန်းသန်းနှင့် ဦးထွန်း ၊ အမှုကို ကိုးကား ၍ တရားပြိုင်များ၏ ထုချေချက်ကို တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၅ နည်း ၂၀-က (၄) အရ ပယ်ဖျက်လိုက်ရာ တိုင်ကြားရုံးကလည်း အဆိုပါစီရင်ထုံးကို ရည်ညွှန်း၍ မြို့နယ်တရားရုံး၏ အမိန့်ကို မှားယွင်းမှု မရှိဟု ဆုံးဖြတ်သည်။ ဒေါ်သန်းသန်းအမှုတွင် ပေါ်ပေါက်သော ပြဿနာမှာ ဤအမှုတွင် ဆုံးဖြတ် ရန် ပြဿနာနှင့် မတူချေ။ ယင်းအမှုတွင် တရားပြိုင်က လိပ်စာတင်သွင်း ရန် ပျက်ကွက်ရုံမျှဖြင့် တရားလိုဘက်ကို စစ်ဆေးခြင်း မပြုဘဲ တရားလို အား အမှုအနိုင်ပေးရန် မဟုတ်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။

တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၅ နည်း ၂၀-က(၄)တွင် အောက် ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်-

“နည်းဥပဒေခွဲ(၁)သို့မဟုတ် နည်းဥပဒေခွဲ (၂)အရ လိုအပ် သော ဆင့်ခေါ်ရန် လိပ်စာကို တင်သွင်းရန် ပျက်ကွက်သောအခါ ပျက် ကွက်သူသည် တရားလို၊ အယူခံတရားလို သို့မဟုတ် လျှောက်ထားသူဖြစ် ပါက အမှုဆောင်ရွက်ရန် ပျက်ကွက်သည့်အတွက် ၎င်း၏အမှု၊ အယူ ခံမှု၊ အသနားခံလျှောက်လွှာ သို့မဟုတ် လျှောက်လွှာကို ပလပ်နိုင် သည်။ ပျက်ကွက်သူသည် တရားပြိုင်၊ အယူခံတရားပြိုင် သို့မဟုတ် လျှောက်ထားခံရသူ ဖြစ်ပါက ခုခံချေပချက် တစ်စုံတစ်ရာရှိလျှင် ယင်း ခုခံချေပချက်ကို ပယ်ဖျက်၍ ချေပခြင်းမပြုဘိသကဲ့သို့ သတ်မှတ်နိုင် သည်။ မည်သည့်အမှုသည်ကမဆို တစ်ဘက်အမှုသည်အပေါ် ယင်း သို့သော အမိန့်တစ်ရပ် ချမှတ်ပေးရန် လျှောက်ထားနိုင်သည်။ ယင်း လျှောက်ထားချက်အပေါ် တရားရုံးက မိမိတရားမျှတသည် ထင်မြင် သည့် အမိန့်ကို ချမှတ်နိုင်သည်။”

အထက်ဖော်ပြပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအရဆိုလျှင် ဆင့်ခေါ်ရန် လိပ်စာကို တင်သွင်းရန် ပျက်ကွက်သည့် တရားပြိုင်၏ ခုခံချေပချက်ကို မလွှဲမသွေ

(၁) ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံးများ စာ-၁၂၈၇။

(၂) ၁၉၈၁ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံးများ စာ-၁၀၁။

၁၉၈၉
မောင်သာဌေး
ပါ(၄)
နှင့်
ဦးခင်မောင်
မြင့်

ပယ်ဖျက်ရမည်ဟု ကောက်ယူရန် မဟုတ်ချေ။ ဆင့်ခေါ်ရန် လိုဏ်စာတင်
သွင်းရန် ပျက်ကွက်သူ တရားပြိုင်၏ ခုခံချေပချက်ကို တရားရုံးက ပယ်ဖျက်
နိုင်သည်။ သို့မဟုတ် တရားမျှတသည် ထင်မြင်သည့် အခြားအမိန့်တစ်ရပ်
ရပ်ကို ချမှတ်နိုင်သည်။ မည်သို့သော အမိန့်ချမှတ်သင့်သည်ကိုမူ တရားရုံး
က အရုတစ်မှုစီတွင် ပေါ်ပေါက်သော အကြောင်းခြင်းရာများကို ထောက်
ချင့်၍ ဆင်ခြင်တုံတရားအရ ဆုံးဖြတ်ရန် ဖြစ်သည်။ တရားပြိုင်တစ်ဦး၏ ခုခံ
ချေပချက်ကို ပယ်ဖျက်လိုက်ပါက ၎င်းအနေဖြင့် အမှုတွင် ထုချေခွင့်လက်
လွှတ်ဆုံးရှုံးမည် ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ ခုခံချေပချက်ကို ပယ်ဖျက်သည့်
အပြစ်ဒဏ်သည် မည်မျှကြီးမားကြောင်း သိသာသည်။ ရှေ့နေ၏ ပေါ့
လျော့မှုကြောင့် ဤသို့ ပျက်ကွက်ခြင်းများလည်း ရှိနိုင်သည်ဖြစ်ရာ ယင်းသို့
ရှေ့နေ၏ ပေါ့လျော့မှုကြောင့် အမှုသည်များ ထိခိုက်နစ်နာရန် မသင့်။
သို့ဖြစ်၍ တရားပြိုင်များ၏ ပျက်ကွက်မှု အတိုင်းအတာအလျောက်
ပြစ်ဒဏ်ကို ချိန်ဆသတ်မှတ်နိုင်ရန် နည်း ၂၀-က(၄) တွင် တရားရုံးအား
မိမိသဘောအတိုင်း လုပ်ပိုင်နိုင်ခွင့်ကို အပ်နှံထားခြင်း ဖြစ်သည်။

အမိန့် ၅၊ နည်း ၂၀-က အရ လိုအပ်သည့် လိုဏ်စာတင်ရန် ပျက်
ကွက်သည့်အတွက် ချမှတ်နိုင်သည့် အမိန့်အမျိုးမျိုးရှိနိုင်သည်။ အကယ်၍
တရားပြိုင်များဘက်မှ လိုဏ်စာကို သီးခြားမတင်သည့်ပြင် ချေလွှာတွင်
မိမိတို့၏ နေ့ရက်ဖော်ပြပြီး ဆင့်ခေါ်ရန် လိုဏ်စာဟု ရည်ညွှန်းခြင်းလည်း
မပြုဘဲ လိုဏ်စာတင်သွင်းပြီးကြောင်း ဇွတ်မှိတ်ငြင်းဆိုပါမူ အမိန့် ၅၊ နည်း
၂၀-က(၄) တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် အကြီးဆုံးပြစ်ဒဏ်ကို ချမှတ်သင့်
ပေလိမ့်မည်။ ယခုမူ တရားပြိုင်တို့သည် လိုဏ်စာတင်သွင်းရန် ပျက်ကွက်
ကြောင်း ရိုးသားစွာ ဝန်ခံသည်ဖြစ်၍ သူတို့တင်သွင်းသော ခုခံချေပချက်
ကို ပယ်ဖျက်သည့် ပြစ်ဒဏ်ထက်သာ၍ သက်ညှာသော ပြစ်ဒဏ်ကို ပေး
သင့်ပေသည်။ တရားမမှုများတွင် အတိအလင်းသတ်မှတ်ထားခြင်း မရှိ
သည့် ကိစ္စများ၌ တရားစရိတ်ပေးသော ပြစ်ဒဏ်ကို ချမှတ်ပေးခြင်းဖြင့်
တစ်ဘက်အမှုသည်၏ နစ်နာမှုကို ကုစားနိုင်သည်။

မူလရုံးတရားပြိုင်တို့ဘက်မှ ကိုးကားသော ဦးထွန်းအုံ အမှုတွင် ချမှတ်
သည့် စီရင်ထုံးသည် ဤအမှုနှင့် မဆိုင်ချေ။ ယင်းအမှုတွင် တရားမကျင့်
ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၆၊ နည်း ၁၄ အရ လက်မှတ်ထိုးရန် ပျက်ကွက်ကြောင်း
တွေ့ရပါက တရားရုံးက အချိန်မရွေး လက်မှတ်ရေးထိုးခွင့် ပြုနိုင်သည်
ဖြစ်၍ အမှုအနိုင်အရှုံးကို ထိခိုက်စေသည့် ပျက်ကွက်မှု မဟုတ်ကြောင်း
ထုံးဖွဲ့ထားသည်။ အမိန့် ၆၊ နည်း ၁၄ တွင် အဆိုအချေကို အမှုသည်
များက လက်မှတ်ရေးထိုးရန် သတ်မှတ်ထားသော်လည်း ပျက်ကွက်ပါက
မည်သို့ အရေးယူနိုင်သည်ကို ယင်းနည်းဥပဒေ၌ ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း မရှိချေ။
အမိန့် ၅၊ နည်း ၂၀-က(၄) တွင်မူ ညိုင်ရာပျက်ကွက်မှုအတွက် ပြစ်ဒဏ်

၁၉၈၉
မောင်သာဌေး
၀၁(၄)
နှင့်
ဦးခင်မောင်
မြင့်

သတ်မှတ်ထားသည်ဖြစ်ရာ ဦးထွန်းအံ့စီရင်ထုံးသည် တရားပြိုင်များ၏ ပျက်
ကွက်မှုအတွက် အဖြေမဟုတ်ချေ။

တရားမကျင့်ထူး ဥပဒေအမိန့် ၅၊ နည်း ၂၀-က(၄)နှင့် အမိန့်၁၁၊
နည်း ၂၁ တို့တွင် တရားပြိုင်ဘက်မှ ပျက်ကွက်မှုအတွက် အပြစ်ဒဏ်များ
သတ်မှတ်ထားကြောင်း တွေ့ရသည်။ အမိန့် ၈၊ နည်း ၁ အရ ချေလွှာ
တင်သွင်းရန် ပျက်ကွက်ပါက ချေလွှာတင်သွင်းခွင့် ဆုံးရှုံးသည်။ ယခင်
နိုင်ငံတော်ကောင်စီ ၁၉၈၅ ခုနှစ် အမှုအမှတ် ၃၃၁ တွင် တရားပြိုင်မှာ
ချေလွှာတင်ရန် ပျက်ကွက်၍ ချေလွှာတင်သွင်းခွင့် မရှိသော်လည်း အမှု
နှင့် ဆက်စပ်ဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိကြောင်း ဆုံးဖြတ်ထားသည်ကို တွေ့ရသည်။
တရားပြိုင်တစ်ဦးသည် မိမိ၏ ပျက်ကွက်မှုကြောင့် အမှုတွင် ခုခံချေပချက်
တင်သွင်းခွင့်နှင့် သက်သေထုခွင့်များ လက်လွှတ်သွားသော်လည်း တရားလို
နှင့် တရားလိုပြသက်သေများကို ပြန်လှန်စစ်မေးခွင့် လျှောက်လဲခွင့် စသည့်
ရမ္မာဖြစ်သော အခွင့်အရေးများ ဆုံးရှုံးခြင်း မရှိချေ။ သို့ဖြစ်၍ မူလတရားရုံး
က တရားပြိုင်တို့အား တရားလိုဘက်ကို ပြန်လှန်စစ်မေးခွင့် ပေးခြင်းမှာ
မှန်သည်။

ထို့ကြောင့် ၁၉၈၇ ခုနှစ် တရားမပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၈၄ ကို ခွင့်ပြု
သည်။ မြို့နယ်တရားရုံး၏ ၁၃-၃-၈၇ ရက်စွဲပါ အမိန့်နှင့် ယင်းအမိန့်ကို
အတည်ပြုသော မန္တလေးတိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်တို့ကို ပယ်ဖျက်၍ တရား
ပြိုင် မောင်သာဌေးတို့အား အမိန့် ၅၊ နည်း ၂၀-က(၂) အရ လိုအပ်
သည့် လိပ်စာကို တင်သွင်းခွင့်ပြုလိုက်သည်။ ထိုသို့ တင်သွင်းခွင့်ပြုသည့်
အတွက် မောင်သာဌေးတို့က တရားလို ဦးခင်မောင်မြင့်အား ရွှေဆိုင်း
စရိတ်အဖြစ်ဖြင့် ငွေကျပ် ၁၀၀/-ပေးရမည်။ ပေးရန်ပျက်ကွက်ပါက
သူတို့၏ ခုခံချေပချက်များကို ပယ်ဖျက်သည့် မြို့နယ်တရားရုံးနှင့် တိုင်း
တရားရုံးတို့၏ အမိန့်များ ပြန်လည်တည်စေရမည်။ ထို့ပြင် ၁၉၈၇ ခုနှစ်
တရားမပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁၂၄ ကို ပယ်လိုက်သည်။ အမှုသည်များသည်
ဤပြင်ဆင်မှုများတွင် ကုန်ကျသော တရားစရိတ်များကို မိမိတို့ကိုယ်တိုင်
ကျခံကြစေ။

တရားမပြင်ဆင်မှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီး ဦးမျိုးထွန်းလင်းရှေ့တွင်

ဦးသန်းမောင်

နှင့်

ဒေါ်အေးညွန့်ပါ (၂)*

† ၁၉၈၉
အောက်တို
ဘာလ
၁၇-ရက်

မူလဘူတအာဏာ—မည်သည့်အခါ တရားရုံး၏ မူလဘူတအာဏာကို
ကျင့်သုံးနိုင်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တရားရုံးတစ်ရုံး၏ မှားယွင်းသော ဆုံးဖြတ်ချက်ကို
တစ်နည်းနည်းဖြင့် ပြင်ဆင်ပယ်ဖျက်လိုက်ရာတွင် ယင်းမှားယွင်းသော
ဆုံးဖြတ်ချက်ကြောင့် ပေါ်ပေါက်သည့် ထိခိုက်နစ်နာမှုကို တရားရုံး၏ မူလ
ဘူတအာဏာဖြင့် ကုစားပေးနိုင်သည်။

လျှောက်ထားသူအတွက် - ဦးညွန့်မြင့်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

လျှောက်ထားခံရသူများအတွက် - ဦးမိုးဟန်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

တရားရေးအကြံပေး - ဦးအောင်ငွေ

မန္တလေးတိုင်းတရားရုံး၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၆၇/၇၉ တွင်
ဒေါ်တင်က ယခုလျှောက်ထားခံရသူ ဒေါ်အေးညွန့်၊ ဦးညွန့်ဖေနှင့်
မောင်ညွန့်တင်၊ မောင်တင်ထွေးတို့အပေါ် အခုမဲ့ နေထိုင်သူများအဖြစ်
နှင်ထုတ်လိုမှု စွဲဆိုရာ ပလပ်ခံရသည်။ ဒေါ်တင်က ယခင်ဗဟိုတရားရုံး
(မန္တလေးရုံးထိုင်)၊ တရားမ ပထမအယူခံမှုအမှတ် ၃၄/၈၁ တွင်
အယူခံရာ ဒေါ်တင်စွဲဆိုသည့်အတိုင်း အနိုင်ဒီကနီရရှိသည်။ ဒေါ်အေးညွန့်
တို့က ယခင် ဗဟိုတရားရုံး (မန္တလေးရုံးထိုင်)၊ တရားမ အထွေထွေ
လျှောက်လွှာ အမှတ် ၉/၈၃ တွင် ဗဟိုတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကနီ
ကို ပြန်လည်သုံးသပ်ပေးရန် လျှောက်ထားသော်လည်း မအောင်မြင်ပေ။

* ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ တရားမ ပြင်ဆင်မှုအမှတ်-၃၂။

† ၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ တရားမ အထွေထွေမှု အမှတ်-၅၉ တွင် - ချမှတ်သော
(၂၈-၂-၈၉) ရက်စွဲပါ မန္တလေးတိုင်း တရားရုံး၏ အမိန့်ကို မကျေနပ်၍
လျှောက်ထားမှု။

၁၉၈၉
ဦးသန်းမောင်
နှင့်
ဒေါ်အေးညွန့်
ပါ(၂)

ဒေါ်အေးညွန့်တို့က ယခင် နိုင်ငံတော်ကောင်စီသို့ အခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၇၃(၃)အရ ဗဟိုတရားရုံး၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပေးရန် လျှောက်ထားသည်။ ထိုသို့ လျှောက်ထားစဉ် တရားနိုင် ဒေါ်တင်က မန္တလေးတိုင်း တရားရုံး၊ တရားမ ဇာနီမှုအမှတ် ၂၉/၈၃ တွင် အနိုင်ဒီကရီ အတည်ပြုပေးရန် လျှောက်ထားသဖြင့် တိုင်းတရားရုံးက လျှောက်ထားခံရသူ ဒေါ်အေးညွန့်တို့အား နှစ်ထုတ်၍ အချင်းဖြစ်ဥပစာကို တရားနိုင် ဒေါ်တင် ကိုယ်စား သားဖြစ်သူ ဦးသန်းမောင်ထံ ၂-၁၁-၈၄နေ့တွင် လက်ရောက် အပ်ပေးပြီးဖြစ်သည်။

ဒေါ်အေးညွန့်တို့၏ အခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၇၃ (၃)အရ လျှောက်ထားသည့် အမှုကို နိုင်ငံတော်ကောင်စီရုံး ၁၉၈၄ ခုနှစ် အမှုအမှတ် ၈၁ တွင် ဗဟိုတရားရုံး၏ တရားမ ပထမအယူခံမှု အမှတ် ၃၄/၈၁ နှင့် တရားမ အထွေထွေလျှောက်လွှာ ၉/၈၃ တို့တွင် ချမှတ်ထားသော စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီများကို ပယ်ဖျက်ပြီး၊ မန္တလေးတိုင်း တရားရုံး၏ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၆၇/၇၉ တွင် ချမှတ်ထားသော စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို ပြန်လည် အတည်ပြုလိုက်သည်။ ထို့ကြောင့် ဗဟိုတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီ အရ ဥပစာမှ ဖယ်ရှားခံခဲ့ရသူ ဒေါ်အေးညွန့်တို့က ဒေါ်တင်၏သား ဦးသန်းမောင်အပေါ် နိုင်ငံတော်ကောင်စီ၏ အမိန့်နှင့်အညီ အချင်းဖြစ် ဥပစာကို မူလအခြေအနေအတိုင်း မိမိတို့အား လက်ရောက်ပြန်လည် နေရာ ချထားပေးရန်နှင့် မိမိတို့ ရထိုက်သည့် ငှားရမ်းခငွေကျပ် ၂၄၀၀/-နှင့် အတိုးကိုပါ တောင်းခံပေးရန် မန္တလေးတိုင်းတရားရုံး၊ တရားမ အထွေထွေမှုအမှတ် ၅၉/၈၈ (အနတ) တွင် တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၄(၁)အရ လျှောက်ထားသည်။ တိုင်းတရားရုံးက လျှောက်ထားချက် ကို ခွင့်ပြုပြီး တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅၁ အရ လျှောက်ထားသူတို့ အား မူလလက်ရှိ အနေအထားအတိုင်း ပိုနေမြဲကျားနေမြဲ ပြန်လည်ထား ရှိရန်နှင့် ကျန်လျှောက်ထားချက်များကို ပယ်ကြောင်း ၂၈-၂-၈၉ နေ့ တွင် အမိန့်ချမှတ်သည်။ ယင်းအမိန့်ကို မူလရုံးလျှောက်ထားခံရသူ ဦးသန်း မောင်က မကျေနပ်သဖြင့် တရားရုံးချုပ်တွင် ဤတရားမပြင်ဆင်မှုကို တင် သွင်းခြင်းဖြစ်သည်။

တရားရုံးတစ်ရုံး၏ မှားယွင်းသော ဆုံးဖြတ်ချက်ကို တစ်နည်းနည်းဖြင့် ပြင်ဆင်ပယ်ဖျက်လိုက်ရာတွင် ယင်းမှားယွင်းသော ဆုံးဖြတ်ချက်ကြောင့် ပေါ်ပေါက်သည့် ထိခိုက်နစ်နာမှုကို တရားရုံး၏ မူလဘူတအာဏာဖြင့် ကုစားပေးနိုင်သည်။ ဝိ၊ အာ၊ ဝိ၊ အယ်ရာမဆွာမိချစ်တီးယားနှင့် မအေးပါ-၃^၁ အမှုကို ကြည့်ပါ။ ကုစားပေးနိုင်သည့် နည်းလမ်းများ

(၁) ၁၉၅၄၊ မတစ(တရားလွှတ်တော်)၊ စာ-၁၂။

၁၉၀၉
ဦးသန်းမောင်
နှင့်
ဒေါ်အေးညွန့်
ပါ(၂)

ကို တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၄ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ သို့ရာတွင် ပုဒ်မ ၁၄၄ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များသည် အမှုဖြစ်ရပ်အားလုံးနှင့် သက်ဆိုင်မည် မဟုတ်ချေ။ ဤအမှုတွင် ဒေါ်အေးညွန့်တို့အား ပြန်ထားရန်ကိစ္စမှာ အယူခံတရားရုံး သို့မဟုတ် ပြင်ဆင်မှုတရားရုံး၏ အမိန့်အရ ပေါ်ပေါက်ခြင်း မဟုတ်ဘဲ အခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၇၃(၃)ကို ကျင့်သုံး၍ ယခင်နိုင်ငံတော်ကောင်စီက ချမှတ်သော အမိန့်အရ ပေါ်ပေါက်ခြင်းဖြစ်ရာ တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၄ အရ ဆောင်ရွက်ရန် အကျိုးမဝင်ပေ။ တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၅၁ ပါ မူလဘူတအာဏာအရ ထိခိုက်နစ်နာခံရသည့် အမှုသည် ဒေါ်အေးညွန့်တို့အား ပိုနုေမြီကျားနုေမြီ အခြေအနေသို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိအောင် ဆောင်ရွက်ပေးရမည် ဖြစ်သည်။ အလားတူ ဖြစ်ရပ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဒေါ်အံ့နှင့် ဒေါ်မြကြွယ် ၊ အမှုတွင် ယခင် ဗဟိုတရားရုံးက အောက်ပါအတိုင်း ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်-

“ဤအမှုတွင်ဒေါ်အံ့သည်ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး၌ရရှိသောတစ်ဖက်သတ် ဒီကရီကို အကြောင်းပြု၍ အချင်းဖြစ်ဥပစာကို ရရှိသွားခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုဒီကရီကို နိုင်ငံတော်ကောင်စီက အယူခံစီရင်ပိုင်ခွင့်အရ ဖြစ်စေ၊ ပြင်ဆင်မှု စီရင်ပိုင်ခွင့်အရဖြစ်စေပယ်ဖျက်ခြင်း မဟုတ်ဘဲ အခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၇၃(၃)အရပယ်ဖျက်လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဤအခြေအနေတွင် တိုင်းတရားရုံးက အယူခံ တရားပြင်တို့အား အချင်းဖြစ် ဥပစာတွင် ပြန်ထားခြင်းမှာ တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅၁ အရ လုပ်ပိုင်ခွင့်ကိုကျင့်သုံးဆောင်ရွက်ရာရောက်သည်။”

ထို့ကြောင့် ဤအမှုတွင် မန္တလေးတိုင်း တရားရုံးက ဒေါ်အေးညွန့်တို့အား အချင်းဖြစ်ဥပစာတွင် မူလလက်ရှိအနေအထား အတိုင်း ပိုနုေမြီကျားနုေမြီပြန်ထားရန် တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၅၁ အရ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းမှာ မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။

ဤပြင်ဆင်မှုတွင် လျှောက်ထားသူ ဦးသန်းမောင်တို့၏ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေက နိုင်ငံတော် ကောင်စီက ၂၂-၄-၀၀ နေ့တွင် အမိန့်ချခဲ့ရာ ယင်းသို့ အမိန့်မချမီ အမှုသည်ဒေါ်တင်မှာ ၀-၆-၀၄ နေ့တွင်ကွယ်လွန်ခဲ့ပြီး ဖြစ်ကြောင်း၊ တရားမမှုကိုအကြောင်းခံ၍နိုင်ငံတော် ကောင်စီက

(၂) ၁၉၀၀ ခုနှစ်၊ တရားမ အထွေထွေ အယူခံမှုအမှတ် ၃၄ နှင့် ၃၅၊ (ဗဟိုတရားရုံး)

မှတ်ချက်။ ။ဒေါ်အံ့နှင့် ဒေါ်မြကြွယ် အမှုကို ၁၉၀၀ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံးများ၊ ၈၁-၄၀ တွင် ထုံးဖွဲ့ထားသည်။

၁၉၀၉
ဦးသန်းမောင်
နှင့်
ဒေါ်အေးညွန့်
ပါ(၂)

အရေးယူဆောင်ရွက်သောအမှုသည် တရားမကျင့်ထုံးအရဆောင်ရွက်ခြင်း ပင်ဖြစ်ကြောင်း၊ သို့ရာတွင် ဒေါ်တင်ကွယ်လွန်သွားသော်လည်းအချိန်မီ တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအရ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်မတင်သွင်းဘဲ နိုင်ငံ တော်ကောင်စီက ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သောကြောင့် ဒေါ်တင် နှင့်ပတ်သက်၍ လျှောက်ထားချက်မှာ ပိတ်ပင်ပြီးဖြစ်ကြောင်း၊ မိမိသည် အမှုသည်လည်း မဟုတ်ပါလျက် စုံစမ်းခြင်းမပြုဘဲ အမိန့် ချမှတ်ခြင်းမှာ မှားယွင်းကြောင်းဖြင့် အဓိက တင်ပြလျှောက်လဲသည်။ နိုင်ငံတော်ကောင်စီ ကအခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၇၃(၃) ပါအခွင့်အာဏာကိုကျင့်သုံး၍ ဆောင်ရွက် ခြင်းသည်အယူခံတရားရုံး သို့မဟုတ် ပြင်ဆင်မှုတရားရုံးအနေဖြင့် ဆုံးဖြတ် ဆောင်ရွက်ခြင်း မဟုတ်ကြောင်း အငြင်းပွားစရာမရှိချေ။ ထို့ကြောင့် နိုင်ငံတော်ကောင်စီတွင် တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပါ နည်းလမ်း များ ကို လိုက်နာကျင့်သုံးရန်တာဝန်မရှိပေ။ နိုင်ငံတော်ကောင်စီ၌တင်သွင်းထားစဉ် လျှောက်ထားခံရသူသေဆုံးသွားရုံမျှဖြင့် နိုင်ငံတော်ကောင်စီ၏ အမိန့်မှာ ပျက်ပြယ်မသွားနိုင်ကြောင်း သတိချပ်ရန်ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် အချင်းဖြစ် အိမ်ကို တရားနိုင်ဒေါ်တင်၏ လက်ဝယ်သို့ တိုင်းတရားရုံးကလက်ရောက် အပ်ပေးစဉ် ဒေါ်တင်ကိုယ်စား သားဖြစ်သော လျှောက်ထားသူဦးသန်း မောင်ထံအပ်ပေးခဲ့ကြောင်း မူလ ရုံးမှတ်တမ်းများအရ ပေါ်လွင်သည်။ ထိုသို့ တရားရုံး အပ်ဝရမ်းအရ အိမ်ဥပစာကို တရားရုံးက တရားနိုင် ဒေါ်တင်သို့ အပ်ပေးစဉ် ဒေါ်တင်မှာ ကွယ်လွန်ပြီး ဖြစ်နေသည်။ ထို အချိန်တွင် ဦးသန်းမောင်သည် ဒေါ်တင်၏ ကိုယ်စားလှယ်စာရသူအဖြစ် ရပ်တည်ခြင်း မရှိနိုင်တော့ပေ။ မိမိကိုယ်တိုင်တရားနိုင်၏အကျိုးဆက်ခံသူ အဖြစ် ဇာနည်ကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်း မဟုတ်ဘဲ ကွယ်လွန်ပြီးသူ ဒေါ်တင်ကိုယ်စား ဦးသန်းမောင်က တရားရုံးမှ အပ်ပေးခြင်းကိုလက်ခံ ခဲ့သည်။ ယခုကျမှ မိမိအပေါ် လျှောက်ထားခွင့်မရှိဟု တင်ပြလာခြင်းမှာ လက်ခံရန် မဖြစ်နိုင်ပေ။

ထို့ပြင် လျှောက်ထားသူ၏တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေက အချင်းဖြစ်ခြေကို ဦးသန်းမောင်က ဂရန်ရထား၍နှင့်ထုတ်ခွင့်မရှိကြောင်းလည်းတင်ပြသည်။ လျှောက်ထားခံရသူ၏ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေကမူ ဂရန်ကို သက်ဆိုင်ရာ ယခင်မို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီ (အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့) က ပယ်ဖျက်ပြီး ကြောင်းနှင့်ယင်းသို့ပယ်ဖျက်သည့်အမိန့်ကို ယခင် တိုင်းပြည်သူ့ကောင်စီ (အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့) ကလည်း အတည်ပြုထားကြောင်း ပြန်လည် တင်ပြသည်။ နောက်ပိုင်း၌အချင်းဖြစ်ခြေဂရန်ကို မည်သူက ရရှိသွားခြင်း ကြောင့် ပြောင်းလဲပေါ်ပေါက်လာသော အခြေအနေအရမည်သို့ဆောင် ရွက်ရမည်ဆိုခြင်းမှာ မူလတိုင်းတရားရုံးက ပြည့်စုံစွာ စိစစ်၍ ဥပဒေနှင့်

အညီ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သွားရန်သာဖြစ်သည်။ ဤပြင်ဆင်မှုတွင် ထည့်သွင်းစဉ်းစားဆုံးဖြတ်ရန် ပြဿနာမဟုတ်ချေ။

၁၉၈၉
ဦးသန်းမောင်
နှင့်
ဒေါ်အေးညွန့်
၀၁(၂)

အထက်ပါ အကြောင်းများကြောင့် မန္တလေးတိုင်း တရားရုံး၏ ၂၀-၂-၈၉ နေ့စွဲပါ အမိန့်ကို အတည်ပြု၍ ပြင်ဆင်မှုကို စရိတ်နှင့်တကွ မလုပ်လိုက်သည်။

ရှေ့နေခ ကျပ် ၈၁/-သတ်မှတ်သည်။

တရားမ အထွေထွေအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီး ဦးခင်မောင်အေးရှေ့တွင်

† ၁၉၈၉
ဖေဖော်ဝါရီ
လ ၁၇-ရက်

ဦးသန်းဦး

နှင့်

ဦးစုံဟန်*

တရားမကျင့်ထူး ဥပဒေအမိန့် ၈၊ နည်း ၅-အဆိုလွှာတွင် တိတိကျကျ စွပ်စွဲထားသည်ကို တရားပြိုင်က အတိအလင်း ငြင်းဆိုခြင်း မပြုလျှင်၊ ယင်းအဆိုလွှာပါ အဆိုပြုချက်များသည် မှန်ကန်ကြောင်း တရားပြိုင်က ဝန်ခံသည်ဟု မှတ်ယူရခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တရားလိုသည် အဆိုလွှာအပိုဒ် (၃) တွင် အင်္ဂလိပ်လအလိုက် လဆန်း (၁) ရက်နေ့မှ လကုန်အထိ ငှားရမ်းကြောင်း တိတိကျကျ စွပ်စွဲထားသည်ကို တရားပြိုင်က အတိအလင်း ငြင်းဆိုခြင်း မပြု။ ၁၄-၂-၇၇ နေ့မှ စတင်ငှားရမ်း နေထိုင်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ထုချေချက်သည် တရားလိုဘက်မှ အဆိုပြုထားသည့် အတိုင်း အင်္ဂလိပ်ပြက္ခဒိန်လအလိုက် ငှားရမ်းခြင်းမဟုတ်ဟု ငြင်းဆိုရာ မရောက်ချေသို့ဖြစ်ရာ အင်္ဂလိပ်ပြက္ခဒိန်လအလိုက် လဆန်း (၁) ရက်နေ့မှ လကုန်ရက်အထိ ငှားရမ်းကြောင်း အဆိုလွှာအပိုဒ် (၃) ပါ အဆိုပြုချက်များ မှန်ကန်ကြောင်း တရားပြိုင်က ဝန်ခံသည်ဟု တရားကျင့်ထူး ဥပဒေအမိန့် ၈၊ နည်း ၅ အရ မှတ်ယူရပေလိမ့်မည်။

- အယူခံတရားလိုအတွက် - ဦးကျော်အေး၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- အယူခံတရားပြိုင်အတွက် - ဦးခင်မြင့်၊ (ပူး) တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- တရားရေးအကြံပေး - ဦးဘသန်းအောင်

* ၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ တရားမအထွေထွေ အယူခံမှု အမှတ် ၁၀၄။

† ၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ တရားမအယူခံမှုအမှတ် ၆ တွင် ချမှတ်သော (၂၁-၆-၈၈) ရက်စွဲပါ မွန်ပြည်နယ် တရားရုံး၏ အမိန့်ကို အယူခံမှု။

၁၉၀၉
ဦးသန်းဦး
နှင့်
ဦးစုဟန်

ကျွန်တို့၏ ဗိုလ်ချုပ်လမ်းနှင့်သီတာလမ်းထောင့်ရှိ အိမ်အမှတ် ၂၄ ကို တရုတ်ဘုရားကျောင်း ဂေါပကအဖွဲ့မှ ပိုင်ပြီး၊ ယင်းဂေါပကအဖွဲ့၏ အတွင်းရေးမှူးဖြစ်သူ ဦးစုဟန်က အဆိုပါအဆောက်အအုံတွင် အငှား နေသူ ဦးသန်းဦးမှာ အငှားပဋိညာဉ် စည်းကမ်းကို လိုက်နာရန် ပျက်ကွက်ကြောင်း၊ အိမ်ငှားတာဝန်ကို ဖောက်ဖျက်ကြောင်း၊ ဘုံကိစ္စအတွက် အသုံးချရန် ယင်းအဆောက်အအုံကို ပြန်လည်၍ သဘောရိုးဖြင့် အလိုရှိကြောင်းတို့ကို အဆိုပြုပြီး ဦးသန်းဦးအား အချင်းဖြစ် ဥပစာမှ နှင်ထုတ်ပေးရန် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (၁) (က) (ဂ) နှင့် (စ) တို့အရ ဘုရားကျောင်း ဂေါပကအဖွဲ့ကို ကိုယ်စားပြု၍ ကျွန်တို့၏နယ် တရားရုံးတွင် ၁၉၀၅ ခုနှစ် တရားမကြီးမှု အမှတ် ၃၂ ကို စွဲဆိုခဲ့သည်။

ဦးသန်းဦးက အခြားချေပချက်များအပြင် တရားလိုပေးသော နို့တစ်စာမှာ တရားမဝင် ပျက်ပြယ်နေကြောင်း ချေပခဲ့သဖြင့် “တရားလိုမှ ပေးပို့သော နို့တစ်စာသည်တရားမဝင်ပျက်ပြယ်သော နို့တစ်စာ ဖြစ်သည်မှာ မှန်သလား” ဟူသော ငြင်းချက်ကို ပဏာမငြင်းချက်အဖြစ် ထုတ်ခဲ့သည့်၊ ထိုငြင်းချက်ကို တရားပြိုင်ဘက်အသားပေးဖြေဆိုကာအမှုကို မူလရုံးက ပလင်ခဲ့၍ ဦးစုဟန်က ဖွန်ပြည်နယ်တရားရုံးသို့ အလှူခံဝင်သည့် အခါ မူလရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်ပြီး အမှုကို ဥပဒေနှင့်အညီဆက်လက် စစ်ဆေးရန် ဆုံးဖြတ်သည်။ ထိုသို့ဆုံးဖြတ်သည်ကို မကျေနပ်၍ ဦးသန်းဦးက ဤအထွေထွေအယူခံမှုကို တင်သွင်းသည်။

ကျွန်တို့၏နယ်တရားရုံးက “တရားလိုသည် အချင်းဖြစ် အဆောက်အအုံကိုအင်္ဂလိပ်လဖြင့် (၁၄) ရက်နေ့မှစတင်ငှားရမ်းခဲ့ရာ (၁၁-၇-၀၇) ရက်နေ့ည သန်းခေါင်အချိန်၌ ငှားရမ်းသည့်ကာလ ကုန်ဆုံးခဲ့သည်။ တရားလိုမှ တရားပြိုင်သူပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ (၁၀၆) အရ ပေးပို့ခဲ့သော နို့တစ်စာမှာ (၀-၇-၀၅) နေ့ဖြစ်ပြီး တရားပြိုင်မှ (၉-၇-၀၅) နေ့တွင် လက်ခံရရှိကြောင်း စန်ခံထားသဖြင့် တရားပြိုင်သို့ နို့တစ်စာပေးပို့သော ကာလမှာ ငှားရမ်းသည့်ကာလ ကုန်ဆုံးသော (၁၃-၇-၀၇) နေ့ထက် (၅) ရက်သာ ကြိုတင်ပေးပို့ထားသဖြင့်ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၀၆၊ အပိုဒ် (၁) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက် ဖြစ်သည့် (၁၅) ရက် ကြိုတင် ပေးပို့ရမည် ဟူသော ပြဋ္ဌာန်းချက် နှင့် ဆန့်ကျင်နေသည်- x x x (၁၁-၇-၀၅) ရက် နေ့ ကုန်ဆုံးသော အခါ အခင်းဖြစ်အိမ်မှ ဖယ်ရှားပေးပါရန် အကြောင်း ကြားစာပေးအပ်ပါကြောင်း ဖော်ပြချက်အရ တရားပြိုင်အား (၁၁-၇-၀၅) ရက်နေ့ထိ နေထိုင်ခွင့် ပေးထားသည့်သဘောသက်ရောက်နေသဖြင့် ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၁ (ဇ) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်မကိုက်ညီသည့်ပြင် လစဉ်ငှားရမ်းခြင်းဖြစ်၍ ပုဒ်မ ၁၁၁ (ဇ) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် လည်း

၁၉၈၉
ဦးသန်းဦး
နှင့်
ဦးစုဟန်

အကျိုးမဝင်၍မူလပဋိညာဉ်စာချုပ်ပါ(၁၃-၇-၈၅)နေ့မှ(၃၁-၇-၈၅)
ရက်နေ့ထိ ပို၍ နေထိုင်ခွင့် ပြရာရောက်သဖြင့် မူလ ပဋိညာဉ် အား
ပြောင်းလဲရာရောက်သည်ဟု ယူဆနိုင်ဖွယ်ရာရှိပေသည်။ × × × ထို့
ကြောင့် တရားလိုမှ တရားပြင်သူ ပေးပို့သော နို့တစ်စာသည် ပစ္စည်း
လွှဲပြောင်းရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၆၊ အပိုဒ်(၁)နှင့် ပုဒ်မ ၁၁၁(ဇ)
ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် ညီညွတ်ခြင်းမရှိသဖြင့် “နို့တစ်စာသည် တရား
မဝင်ဖျက်ပြယ်သည်ဟု သုံးသပ်ကာ အမှုကို ပလပ်ခဲ့သည်။

မွန်ပြည်နယ်တရားရုံးက “အယူခံတရားလို၏ ၈-၇-၈၅ နေ့စွဲပါ
နို့တစ်စာမှာ ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း အက်ဥပဒေအရ လည်းကောင်း၊
ထိုဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၁(ဇ)အရလည်းကောင်း၊ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်
ရာ ဌာနရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (၁) (က) အရ
လည်းကောင်း တရားမဝင်ဖျက်ပြယ်သော နို့တစ်စာဖြစ်သည်ဟု မဆိုနိုင်
ပေ”ဟုသုံးသပ်၍မူလရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ပယ်ဖျက်ပြီးအမှုကို ဆက်လက်
စစ်ဆေးရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်လေသည်။

ဦးသန်းဦး၏ ရှေ့နေက ဌာနရမ်းခကြီးကို ၁၄-၂-၇၄ နေ့တွင် စ၍
လစဉ် နောက်လ (၁၃) ရက် သန်းခေါင်ယံအချိန်တွင် ဌာနရမ်းသည့်
လကုန်ဆုံးကြောင်း၊ နို့တစ်စာကို ဌာနရမ်းသည့်လ မကုန်မီ (၁၅)ရက်
ထက်မနည်း အိမ်ဌာနရရှိစေရေးအတွက် ကြိုတင်ပေးပို့ရန် လိုကြောင်း၊
၈-၇-၈၅ နေ့စွဲပါ နို့တစ်စာကို ၎င်း၏အမှုသည့်က ၉-၇-၈၅ နေ့
တွင် ရရှိခဲ့၍ နို့တစ်စာမှာ ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၆၊
အပိုဒ်(၁)၊ ၁၁၁(ဇ)တို့နှင့် မကိုက်ညီသောကြောင့် မှားယွင်းကြောင်း
လျှောက်လဲသည်။

ဦးစုဟန်၏ ရှေ့နေက အမှုကို ၁၄-၂-၇၄ နေ့စွဲပါ ကတိစာချုပ်
ကို အခြေခံစွဲဆိုခြင်းဖြစ်၍ စာချုပ်ချုပ်ဆိုစဉ်ကပင် နို့တစ်ပေးပြီးသော
ကြောင့် ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၆၊ ပုဒ်မ ၁၁၁(ဇ)
တို့နှင့် ညီညွတ်ရန် မလိုကြောင်းတို့ကို မဝင်၊ နှင့် ကိုထွန်းညွန့်အမှု
ကို ကိုးကားလျှောက်လဲသည်။

နှစ်ဘက်အမှုသည်များသည် ၁၄-၂-၇၄ နေ့စွဲပါ ကတိစာချုပ်အရ
အချင်းဖြစ်အိမ်အား စတင်ဌာနခွဲကြောင်း အငြင်းမပွားခဲ့ကြချေ။ ယင်း

ကတိစာချုပ်၏ ပထမ အပိုဒ်တွင် အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြထားသည်-

၁၉၀၉
ဦးသန်းဦး
နှင့်
ဦးစုဟန်

“ကျိုက်ထိုမြို့၊ တောင်ပိုင်းရပ်၊ ဗိုလ်ချုပ်လမ်းနှင့် သီတာလမ်းဆုံ ထောင့်တွင်ရှိသော တရုတ်ဘုရားကျောင်းပိုင်အိမ်ကိုယခုလမှစ၍ (၃) နှစ်ပြည့်သည်အထိ မောင်သန်းဦးအား ပေးနေရန် တရုတ်လူကြီးများက သဘောတူကြပါသည်။”

ထိုအငှားစာချုပ်တွင် အိမ်ကို (၃) နှစ်ငှားခဲ့ကြောင်း ဖော်ပြထားရာ အငှားစာချုပ်ကို မှတ်ပုံတင်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၇(၁) (ဃ) အရလိုအပ်သည့်အတိုင်း မှတ်ပုံတင်ခဲ့ခြင်း မရှိ၍ (၃) နှစ်တာ ကာလအတွက် ငှားရမ်းခြင်းသည် အထမမြောက်ချေ။ ယင်းစာချုပ်တွင် ၁၄-၂-၇၄ နေ့မှစ၍ ငှားရမ်းသည်ဆိုသော အချက်မှာ ငှားရမ်းခြင်း၏ စည်းကမ်းချက်တစ်ရပ် ဖြစ်သည့်အလျောက် စာချုပ်သက်သေခံ မဝင်သဖြင့် ယင်းစည်းကမ်းချက်ကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားခြင်း မပြုနိုင်တော့ချေ။

ထို့ပြင် စာချုပ်သက်သေခံဝင်လျှင်လည်း ၁၉၇၇ ခုနှစ်အတွင်းကပင် ငှားရမ်းမှုသက်တမ်း ကုန်ဆုံးခဲ့သဖြင့် ၁၃-၂-၇၇ နေ့ နောက်ပိုင်းတွင် ဆက်လက်ငှားရမ်းခြင်းမှာ ယင်းစာချုပ်အပေါ် အခြေခံ၍ ငှားရမ်းခြင်း မဟုတ်ချေ။ သို့ဖြစ်၍ ငှားရမ်းခြင်းသည် ၁၄-၂-၇၇ နေ့ နောက်ပိုင်းတွင် ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၁ (က) အရ ရပ်စဲရန် အကြောင်းမရှိချေ။ မဝင်စီရင်ထုံးသည် ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၁ (က) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်ကိုရှင်းပြခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် အိမ်ရှင်က ငှားရမ်းခြင်းကို ရပ်စဲလိုလျှင် နို့တစ်ပေးရန် လိုပေလိမ့်မည်။ ဦးစုဟန်၏ ရှေ့နေကိုးကားသော စီရင်ထုံးသည် ဤအမှုအတွက် အခြေမဟုတ်ချေ။

အမှုတွင် တရားလိုနှင့် တရားပြိုင်တို့အကြား အိမ်ရှင်အိပ်ငှား ဆက်သွယ်မှုရှိသည်ဟူသော အချက်မှာ အငြင်းမပွားချေ။ မိမိစစ်ရန်အချက်မှာ တရားလိုဘက်မှ အဆိုပြုထားသည့်အတိုင်း ဥပစာကို အင်္ဂလိပ်ပြက္ခဒိန်လအလိုက် လဆန်း(၁) ရက်နေ့မှ လကုန်ရက်အထိ ငှားရမ်းသည့် စနစ်လား၊ သို့တည်းမဟုတ် တရားပြိုင်ဘက်မှ တင်ပြသည့်အတိုင်း လစဉ် အင်္ဂလိပ်လဆန်း (၁၄) ရက်နေ့မှနောက်လ (၁၃) ရက်နေ့အထိ ငှားရမ်းသည့် စနစ်လားဟူသည့် အချက်ဖြစ်သည်။

တရားလိုဘက်မှ အဆိုလွှာနှင့်အတူ အိမ်လခပြေစာ ဖြတ်ပိုင်းစာအုပ်တစ်အုပ်ကို တင်ပြထားသည်။ ထိုပြေစာဖြတ်ပိုင်းများတွင် အင်္ဂလိပ်ပြက္ခဒိန်လအရ လစဉ်လဆန်း(၁) ရက်နေ့မှ လကုန်ရက်ထိ ငှားရမ်းသော စနစ်ဖြင့် လခများ ပေးချေကြောင်း ခေးသားထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ ယင်း

၁၉၇၉
ဦးသန်းဦး
နှင့်
ဦးစုဟန်

ပြေစာများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တရားပြိုင်က တစ်စုံတစ်ရာ ထုချေထားခြင်း မရှိချေ။

အဆိုလွှာအပိုဒ်(၃)ပါ အဆိုပြုချက်များကို ငြင်းကြောင်း ချေလွှာ အပိုဒ်(၃)၌ ဖော်ပြထားသော်လည်း မည်သည့်စနစ်ဖြင့် ငှားရမ်းခြင်းကိုမူ တိတိကျကျ ဖော်ပြထုချေခြင်း မပြုသည့်ပြင် ၁၄-၂-၇၄ နေ့တွင် စတင် ငှားရမ်းနေထိုင်ခြင်းဖြစ်ကြောင်းသာ ချေလွှာတွင် ဖော်ပြငြင်းဆိုထားသည် ကို တွေ့ရသည်။ တရားပြိုင်ဘက်မှ သက်သေခံမဝင်သော စာချုပ်၌ အချင်း ဖြစ်ဥပစာကို ၁၄-၂-၇၄ နေ့တွင် စတင်ငှားရမ်းကြောင်း ဖော်ပြထား သည်ကို အကြောင်းပြုပြီး ငှားရမ်းသည့် စနစ်သည် အင်္ဂလိပ်လတစ်လ၏ လဆန်း(၁၄)ရက်နေ့မှ စတင်၍ နောက်လ (၁၃)ရက်နေ့၌ ကုန်ဆုံး သည်ဟု တင်ပြလိုဟန်တူသည်။

တရားလိုသည် အဆိုလွှာအပိုဒ်(၃) တွင် အင်္ဂလိပ်လအလိုက် လဆန်း (၁)ရက်နေ့မှ လကုန်အထိ ငှားရမ်းကြောင်း တိတိကျကျ စွပ်စွဲထား လည်ကို တရားပြိုင်က အတိအလင်း ငြင်းဆိုခြင်းမပြု။ ၁၄-၂-၇၇ နေ့မှ စတင် ငှားရမ်းနေထိုင်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ထုချေချက်သည် တရားလိုဘက်မှ အဆိုရှိလားသည်အတိုင်း အင်္ဂလိပ်ပြက္ခဒိန်လအလိုက် ငှားရမ်းခြင်းမဟုတ် ဟု ငြင်းဆိုရာမရောက်ချေ။ သို့ဖြစ်ရာ အင်္ဂလိပ်ပြက္ခဒိန်လအလိုက် လဆန်း (၁)ရက်နေ့မှလကုန်ရက်အထိ ငှားရမ်းကြောင်း အဆိုလွှာအပိုဒ်(၃)ပါ အဆိုပြုချက်များ မှန်ကန်ကြောင်း တရားပြိုင်က ဝန်ခံသည်ဟု တရား ကျော်ထုံး ဥပဒေအခံနဲ့ ၈၊ နည်း ၅ အရ မှတ်ယူရပေလိမ့်မည်။

အချင်းဖြစ်ဥပစာကို ၁၄-၂-၇၄ နေ့မှ စတင် ငှားရမ်းနေထိုင်ရာ၌ ၁၉၇၄ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ အတွင်း ရက်ပိုင်း နေထိုင်သည့် အတွက် ငှားရမ်းခကို ပေးချေပြီး၊ ၁-၃-၇၄ နေ့မှစ၍ အင်္ဂလိပ်ပြက္ခဒိန်လအလိုက် လဆန်း(၁)ရက်နေ့မှစ၍ လကုန်ရက်အထိ ဆက်လက် ငှားရမ်းသွားခြင်း သည် ဖြစ်ရိုးဖြစ်စဉ် ဖြစ်သည်။ အင်္ဂလိပ်လဆန်း(၁၄)ရက်နေ့မှနောက်လ (၁၃)ရက်နေ့အထိ ငှားရမ်းခြင်းမှာမူ ကျင့်သုံးလေ့ ကျင့်သုံးထရှိသော စနစ်မဟုတ်ချေ။ ထိုသို့သော စနစ်ဖြင့် ငှားရမ်းခြင်းဖြစ်လျှင် တရားပြိုင် သည် တိတိကျကျ ဖော်ထုတ်ချေပသင့်ပေသည်။

ဤအမှုတွင် ငှားရမ်းခြင်းသည် ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၁၁(က) အရ ရပ်စဲခြင်းမရှိကြောင်းဖော်ပြပြီးဖြစ်သည်။ အင်္ဂလိပ် လအလိုက် လဆန်း(၁)ရက် နေ့မှ လကုန်ရက်အထိ ငှားရမ်းသည့် စနစ် ဖြစ်၍ ငှားရမ်းခြင်းကို မှီတစ်စာ၌ ၃၁-၇-၈၅ နေ့တွင် ရပ်စဲခြင်းသည် ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၆ နှင့် ညီညွတ်ပေသည်။

နှစ်ဘက်ရှေ့နေများသည်နို့တစ်စာ တရားဝင် မဝင်လျှောက်လဲကြရာ၌ ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၁ (ဇ) ကို ကိုးကားခြင်းသည် မှားယွင်းသည်။ ယင်းပုဒ်မခွဲတွင် ပုဒ်မ ၁၀၆ အရ ပေးပို့သော နို့တစ်ကုန်ဆုံးသည့်နေ့တွင် ငှားရမ်းခြင်းရပ်စဲကြောင်းပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းဖြစ်သည်။ နို့တစ်စာတရားဝင်မဝင်မှာ ပုဒ်မ ၁၀၆ အရစိစစ်အဆုံးအဖြတ်ပေးရမည့် ပြဿနာဖြစ်သည်။

၁၉၈၉
ဦးသန်းဦး
နှင့်
ဦးစုဟန်

အထက်ဖော်ပြပါအကြောင်းများကြောင့် ဤအထွေထွေ အယူခံမှုကို ဓနိတ်နှင့်တကွ ပယ်လိုက်သည်။ ရှေ့နေခ ၁၀၀/-သတ်မှတ်သည်။

တရားမပြင်ဆင်မှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီးဦးအေးအုန်း ရှေ့တွင်

ဒေါ်သိန်းခင်ပါ (၃)

နှင့်

ဦးသန်းဖေပါ (၂) *

† ၁၉၈၉
စက်တင်ဘာလ
၂၇-ရက်

တရားမ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၅၀(၁) - တရားရှုံး ကွယ်လွန်လျှင် တရားရှုံး၏ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်အပေါ် ဇာရီကိုအတည်ပြုနိုင်မည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ တရားရှုံး ကွယ်လွန်လျှင် တရားရှုံး၏ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်အပေါ် ဇာရီကို အတည်ပြုနိုင်ကြောင်း တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၅၀(၁)တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

- လျှောက်ထားသူများအတွက် - ဦးလှကို၊ တရားရုံးချုပ် ရှေ့နေ
- လျှောက်ထားခံရသူများအတွက် - ဦးညွန့်မြိုင်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- တရားရေးအကြံပေး - ဦးတင်ထွန်း

မန္တလေးတိုင်းတရားရုံး တရားမကြီးအမှု အမှတ် ၇/၇၃ တွင် ချမှတ်သော ဒီကရီကို တရားရှုံးဦးဘအေး၊ ဦးဘရီနှင့် ပြင်ဆင်မှုလျှောက်ထားသူ အမှတ် (၂) ဒေါ်သိန်းတင်တို့ အပေါ် အတည်ပြုရန် တရားနိုင်ဟာဂျီဦးယူနွတ်၊ ဦးကရင်နှင့် ပြင်ဆင်မှု လျှောက်ထားခံရသူများ ဖြစ်ကြသော ဦးသန်းဖေ၊ ဦးမောင်လေးတို့က အဆိုပါ တရားရုံးတွင် ဇာရီမှုအမှတ် ၂၄/၈၁ ကို ဖွင့်လှစ်ဆောင်ရွက်သည်။

တရားရှုံးနှစ်ဦးဖြစ်ကြသော ဦးဘအေးနှင့်ဦးဘရီတို့ ကွယ်လွန်ပြီး ဖြစ်သောကြောင့် သူတို့၏ အမွေစားအမွေခံများ ဖြစ်ကြသော မိမိတို့အား ဇာရီမှုတွင်တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်များအဖြစ် ပါဝင်ခွင့်ပြုရန် ၁၄-၃-၈၉

* ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ တရားမပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၅၇။

† ၁၉၈၁ ခုနှစ်၊ တရားမ ဇာရီမှုအမှတ် ၂၄ (အရမ) တွင် ချမှတ်သော (၂၃-၃-၈၉)ရက်စွဲပါ မန္တလေးတိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်ကိုလျှောက်ထားမှု။

နောက် ပြင်ဆင်မှု လျှောက်ထားသူ အမှတ် (၁) နှင့် (၃) ဖြစ်ကြသော ဒေါ်သိန်းခင်နှင့် မသန်းသန်းနွဲ့တို့က လျှောက်ထားသည်။ သူတို့သည် ကျန် အမွေစားအမွေခံများထံမှ အထွေထွေ ကိုယ်စားလှယ်စာရရှိထားသည်။ မန္တလေး တွဲဖက် တိုင်းတရားသူကြီးက ဒေါ်သိန်းခင်တို့၏ လျှောက်လွှာကို ၂၃-၃-၈၉ နောက် ပယ်လိုက်ရာတွင် အောက်ပါအတိုင်း သုံးသပ်သည်-

၁၉၈၉
ဒေါ်သိန်းခင်
ပါ (၃)
နှင့်
ဦးသန်းဖေ
ပါ (၂)

“ကွယ်လွန်သူ တရားရှုံးဦးဘအေးနှင့် ဦးဘနီတို့အတွက် တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ် ထည့်သွင်းပေးရန် လျှောက်လွှာကို အမိန့် ၂၂၊ နည်း ၁၂ အရ ပယ်ပစ်ကြောင်း အမိန့်ချမှတ်သည်။”

ယင်းအမိန့်ကို မကျေနပ်သဖြင့် ဒေါ်သိန်းခင်တို့က ဤပြင်ဆင်မှုကို တင်သွင်းသည်။

မန္တလေးတိုင်းတရားရုံးက အမိန့် ၂၂၊ နည်း ၁၂ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို အယူအဆလွဲမှားဟန်တူသည်။

ကိုဗ်ညိန်း ပါ-၂ နှင့် မချိုချို (စ) လော်ရာစိန်ထွန်း၊ စီရင်ထုံးတွင် အောက်ပါအတိုင်းထုံးစံထားသည်-

“တရားမ ကျင့်ထုံးအမိန့် ၂၂၊ နည်းဥပဒေ ၁၂ အရ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ် ထည့်သွင်းခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ အမိန့် ၂၂၊ နည်းဥပဒေ ၃၊ ၄ နှင့် ၈ တို့ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်တို့သည် ဇာနည်လျှောက်လွှာနှင့်မသက်ဆိုင်စေရဟုဆိုထားသည်။ ထို့ကြောင့် အယူခံတရားပြိုင်သည် ဇာနည်လျှောက်လွှာတွင် တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ် အဖြစ်ဖြင့် ထည့်သွင်းပေးပါဟု လျှောက်ထားရန်မလိုပဲ ၎င်းကိုယ်တိုင် လျှောက်ထားနိုင်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ် လျှောက်ထားခြင်းနှင့် ပတ်သက်သည့် စည်းကမ်း ဥပဒေမှာ ဤအမှုနှင့် မသက်ဆိုင်သဖြင့် ထည့်သွင်းစဉ်းစားရန်မလိုပေ။”

ကိုဗ်ညိန်း စီရင်ထုံး၏ အထက်ပါထုံးစံအရ တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေ အမိန့် ၂၂၊ နည်း ၁၂ တွင် နည်း ၃၊ ၄ နှင့် ၈ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များသည် ဇာနည်နှင့် သက်ဆိုင်ခြင်းမရှိသောကြောင့် ဇာနည်များတွင် တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ် ထည့်သွင်းရန် ကာလစည်းကမ်းသတ်မှတ်ခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ် ထည့်သွင်းခွင့်မရှိဟု အမိန့် ၂၂၊ နည်း ၁၂ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းမဟုတ်ပေ။

၁၉၀၉
ဒေါ်သိန်းခင်
ပါ(၃)
နှင့်
ဦးသန်းဖေ
ပါ(၂)

တရားရှုံးကွယ်လွန်လျှင် တရားရှုံး၏ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်အပေါ်
ဇာနည်ကို အတည်ပြုနိုင်ကြောင်း တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၅၀ (၁)
တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ မိမိကတစ်ခုစီမင်းမားနှင့် ဂရိကီပတ္တိစီရင်ခံရ
ရောင်း ၂ စီရင်ထုံးတွင် တရားရှုံးကွယ်လွန်သည်ရှိသော် ဇာနည်လျှောက်လွှာ
အသစ်တင်ရန်မလိုဘဲ လက်ရှိဇာနည်မှုတွင် တရားရှုံး၏ တရားဝင်ကိုယ်စား
လှယ် ထည့်သွင်းကာ ဆက်လက် ဆောင်ရွက်နိုင်ကြောင်း ထုံးစံထား
သည်။

ဦးသန်းဖေတို့၏ ရှေ့နေက တရားရှုံးသုံးဦးရှိသည့်အနက် ဦးဘဏီနှင့်
ဦးဘအေးတို့ ကွယ်လွန်ကြသော်လည်း တရားရှုံးဒေါ်သိန်းတင် ကျန်ရစ်
ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ဒေါ်သိန်းတင်အပေါ် ဇာနည်မှုကို ဆက်လက်အတည်ပြု
ရန်သာဖြစ်၍ တိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်မှာမှားယွင်းမှုမရှိကြောင်း ဦးဘအေးဖေ
နှင့် မောင်ခြင်းမောင် ၂ စီရင်ထုံးကို ကိုးကား လျှောက်လဲသည်။
ဦးဘအေးဖေ စီရင်ထုံးတွင် ဦးထွန်းခင်နှင့် သားမောင်ခြင်းမောင်တို့ နှစ်ဦး
မှာ တရားရှုံးများ ဖြစ်ကြသည်။ ဦးထွန်းခင် ကွယ်လွန်သွားရာတွင် တရား
ဝင်ကိုယ်စားလှယ် ထည့်သွင်းရန် ပျက်ကွက်သည်ဟု အကြောင်းပြကာ
တိုင်းတရားရုံးက ဇာနည်မှုကို ပယ်လိုက်သည်ကို မဟိုတရားရုံးက တရားမ
ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၅၀ (၁) အရ တရားရှုံးများအနက် တစ်ဦးကွယ်လွန်
လျှင် ကွယ်လွန်သူ၏ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ် မထည့်မနေရဟု ပြဋ္ဌာန်း
ခြင်းမဟုတ်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ကျန်တရားရှုံး တစ်ဦးတည်းအပေါ်
ဇာနည်မှုကို ဆက်လက်အတည်ပြုနိုင်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်ခြင်းသာ ဖြစ်ပေသည်။
တရားရှုံး အများရှိသည့်အနက် အချို့ကွယ်လွန်သည်ရှိသော် ကျန်တရား
ရှုံးအပေါ်၌သာ ဇာနည်မှုကို ဆက်လက်အတည်ပြုရမည်။ ကွယ်လွန်သူ တရား
ရှုံးများ၏ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်များ ထည့်သွင်းခွင့်မရှိဟု ထုံးစံခြင်း
မဟုတ်သည့်အပြင် ကွယ်လွန်သူ တရားရှုံး၏ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်
ထည့်သွင်းနိုင်ကြောင်း ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်လည်း ရှိပြီးဖြစ်သည်။ ထို့ပြင်
ဒေါ်သိန်းခင်တို့၏ ရှေ့နေက တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ပါဝင်လိုသူ
များသည် အမှု၏ အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းများကို လက်ရှိဖြစ်ကြသူများ ဖြစ်သော
ကြောင့် ဇာနည်မှုတွင် ပါဝင်ခုခံခွင့်ပေးမှ တရားမျှတမည်ဖြစ်ကြောင်း
လျှောက်လဲသည်။ ရှေ့နေကြီး လျှောက်လဲသည့်အတိုင်း တရားဝင်ကိုယ်
စားလှယ်အဖြစ် ပါဝင်လိုသူများသည် အငြင်းပွားပစ္စည်းများကို လက်ရှိ
ဖြစ်သူများ ဖြစ်ပါမူ အမှုတွင် စိတ်ဝင်စားသူများ ဖြစ်သောကြောင့် ကိုယ်
တိုင်ပါဝင် ခုခံခွင့်ပေးမှသာလျှင် တရားမျှတပေလိမ့်မည်။

(၂) အေအိုင်အာ၊ ၁၉၃၁ မဒရပ် ၃၀၃။
(၃) ၁၉၇၉ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ စီရင်ထုံးများ၊ စာ-၁၁၈

အထက်ပါ အကြောင်းများကြောင့် ပြင်ဆင်မှုကို ခွင့်ပြု၍ မန္တလေးတိုင်း
 တရားရုံး၏ ၂၃-၃-၈၉ နေ့စွဲပါ အမိန့်ကို စရိတ်နှင့်တကွ ပယ်ဖျက်လိုက်
 သည်။ ဒေါ်သိန်းဝင်းနှင့် မသန်းသန်းနွဲ့တို့အား ကွယ်လွန်သူ တရားရှုံး
 ဦးတရီနှင့် ဦးဘအေးတို့၏ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်များအဖြစ် ပါဝင်ခွင့်
 ပြုလိုက်သည်။

၁၉၈၉
 ဒေါ်သိန်းဝင်း
 ပါ(၃)
 နှင့်
 ဦးသန်းဝေ
 ပါ(၂)

ဦးရုံးရှေ့နေ ၈၀/- ဩပ် သတ်မှတ်သည်။

တရားမအထွေထွေအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီး ဦးမျိုးထွန်းလင်းရှေ့တွင်

† ၁၉၈၉
နိုဝင်ဘာလ
၂၀-ရက်

ဦးသိန်းသန်း

နှင့်

ဦးအာရပ်ဘန်း *

၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ ဇွန်လဆိုင်ရာ ၄-ရက်ခန့် ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅(၁)-ယင်းပုဒ်မပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်အရ အိမ်ငှားတစ်ဦးသည် ဥပစာတစ်ခုတည်းနှင့် စပ်လျဉ်းပြီး အကျိုးကျေးဇူးကို အကြိမ်ကြိမ်ခံစားခွင့်ရှိခြင်း-အိမ်လခပေးရန် ပျက်ကွက်သဖြင့် အကြိမ်ကြိမ် တရားစွဲဆိုခဲ့ရသည်ကို အကြောင်းပြုပြီး တရားရှုံးအိမ်ငှား၏ ပုဒ်မ ၁၅(၁)ပါ သတ်မှတ်ချက်နှင့် ညီညွတ်သည့် လျှောက်ထားချက်ကို မပယ်ချနိုင်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အိမ်ငှားတစ်ဦးသည် ဥပစာတစ်ခုတည်းနှင့် စပ်လျဉ်းပြီး ပုဒ်မ ၁၅(၁)ပါ အကျိုးကျေးဇူးကို အကြိမ်ကြိမ်ခံစားခွင့် မရှိစေရဟု ပိတ်ပင်ထားခြင်း မရှိချေ။ အိမ်လခ မပေးသည့်အတွက် အငှားချထားသည့် ဥပစာမှ နှင်ထုတ်ရန် ဒီကရီချမှတ်ပြီးနောက် ယင်းဒီကရီကို အတည်မပြုရသေးမီ အိမ်ငှားအနေဖြင့် အိမ်လခကြေးများကို မည်သို့မည်ပုံ ပေးဆောင်မည်ဖြစ်ကြောင်း စည်းကမ်းချက်များ သတ်မှတ်၍ ဒီကရီအတည်ပြုခြင်းကို ဆိုင်းငံ့ထားရမည် ဖြစ်သည်။ အိမ်ငှားတရားရှုံး၏ လျှောက်ထားချက်သည် ပုဒ်မ ၁၅(၁)ပါ သတ်မှတ်ချက်နှင့် ညီညွတ်လျှင် တရားရုံးက ခွင့်ပြုရမည်ဖြစ်သည်။ အိမ်လခပေးရန် ပျက်ကွက်သဖြင့် အကြိမ်ကြိမ် တရားစွဲဆိုခဲ့ရသည်ကို အကြောင်းပြုပြီး တရားရှုံးအိမ်ငှား၏ လျှောက်ထားချက်ကို ပယ်ချခြင်း မပြုနိုင်ချေ။

* ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ တရားမ အထွေထွေအယူခံမှုအမှတ် ၉၀။

† ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ တရားမ အယူခံမှု အမှတ် ၂၃ တွင် ချမှတ်သော (၁၃-၇-၈၉)ရက်စွဲပါ မွန်ပြည်နယ်တရားရုံး၏ အမိန့်ကိုအယူခံဝင်မှု။

အယူခံတရားလိုအတွက် - ဦးသိန်းဟန်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

အယူခံတရားပြိုင်အတွက် - ဦးတင်ဝင်း (မော်လမြိုင်) တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

တရားရေးအကြံပေး - ဦးစိုးညွန့်

၁၉၈၉
ဦးသိန်းသန်း
နှင့်
ဦးအာရစ်
ဘန်း

မွန်ပြည်နယ်၊ မော်လမြိုင်မြို့နယ်၊ စစ်ကဲကုန်းရပ်ကွက် တရားရုံး၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁/၈၄ တွင် အိမ်ရှင်ဖြစ်သူ အယူခံတရားလို ဦးသိန်းသန်းက အိမ်ငှားဖြစ်သူ အယူခံတရားပြိုင်ဦးအာရစ်ဘန်းအပေါ် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (ခ) (က) အရ နှင်လိုမှုစွဲဆိုရာ အဆိုလျှာကို ပလပ်ခြင်းခံရသည်။ မော်လမြိုင်မြို့နယ် တရားရုံးသို့ အယူခံဝင်ရောက်သော်လည်း မအောင်မြင်ခဲ့ပေ။ မွန်ပြည်နယ် တရားရုံးသို့ ဆက်လက်အယူခံဝင်သည့်အခါ မြို့နယ်တရားရုံးနှင့် ရပ်ကွက် တရားရုံးတို့၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်ပြီး အယူခံတရားလို စွဲဆိုသည့်အတိုင်း အနိုင်ဒီကရီရရှိခဲ့သည်။

အယူခံ တရားလိုက ၎င်းရရှိသည့် အနိုင်ဒီကရီကို မော်လမြိုင် မြို့နယ်တရားရုံး၊ ဇာရီမှုအမှတ် ၆/၈၉ တွင် အတည်ပြုရန် ဆောင်ရွက်သည့်အခါ၊ အယူခံတရားပြိုင်က အဆိုပါဥပဒေပုဒ်မ ၁၅ (၁) အရ အိမ်ငှားခများ ပေးသွင်းခွင့်ပြုရန် လျှောက်ထားသော်လည်း မြို့နယ်တရားရုံးက ခွင့်မပြုခဲ့ပေ။ အယူခံတရားပြိုင်က မွန်ပြည်နယ်တရားရုံးသို့ အယူခံဝင်သည့် အခါ မြို့နယ်တရားရုံး၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပြီး အယူခံတရားပြိုင်၏ လျှောက်ထားချက်ကို ခွင့်ပြု၍ ငှားရမ်းခများ ပေးသွင်းခွင့် ပြုခဲ့သည်။ မွန်ပြည်နယ် တရားရုံး၏ အမိန့်ကို အယူခံတရားလိုက မကျေနပ်သဖြင့် တရားရုံးချုပ်သို့ ဤတရားမ အထွေထွေအယူခံမှုကို တင်သွင်းခြင်းဖြစ်သည်။

ပြည်နယ်တရားရုံးက ဦးခင်မောင်နှင့် ဒေါ်မြစိန် ၊ အမှုတွင် ဗဟို တရားရုံးက- “အကြောင်းမညီညွတ်၍ သဘောရိုးဖြင့် တစ်ကြိမ်တစ်ခါ ဖျက်ကွက်ခြင်းကို ခွင့်လွှတ်သင့်သော်လည်း တရားမစွဲဆိုမီ ပေးပြီသည့် နိ့ တစ်စာတွင် သတ်မှတ်ထားသော ရက်အတွင်း အိမ်ငှားရမ်းခကြေးကို ပေးခြင်းမပြုဘဲ အိမ်ရှင်က ဒီကရီရပြီး ဇာရီမှုဖွင့်သည့် အခါများတွင်မှ ပေး ချေခြင်းသည် သဘောရိုးဟု မဆိုနိုင်သဖြင့် ခွင့်မလွှတ်သင့်ပေ” ဟု ဆုံးဖြတ် ခဲ့ကြောင်း၊ အိမ်ငှားဖြစ်သူ ဒေါ်မြစိန်က မကျေနပ်သဖြင့် နိုင်ငံတော် ကောင်စီရုံးသို့ တက်ရောက်ရာ- နိုင်ငံတော်ကောင်စီရုံး ၁၉၈၇ ခုနှစ် အမှု

၁၉၈၉
ဦးသိန်းသန်း
နှင့်
ဦးအာရစ်
ဘန်း

အမှတ် ၂၂ တွင် “တရားရှုံးက ပုဒ်မ ၁၅(၁)အရ လျှောက်ထားခဲ့သည်။ ဗဟိုတရားရုံးက ခွင့်မပြုဘဲ ငြင်းခုံခြင်းသည် ဥပဒေက အိမ်ဂှားအား ပေးအပ်ထားသော အခွင့်အရေးကို ငြင်းဆိုရာရောက်ကြောင်း သုံးသပ်ပြီး ဗဟိုတရားရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို အခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၇၃(၃)အရ ပယ်ဖျက်ခဲ့ကြောင်း။” ဦးခင်မောင် အမှု၏ အခြေခံသည် ခေတ်ဉာဏ်နှင့် ခေတ်မြဲမေ့ အမှုဖြစ်ရာ ယင်းအမှု၌ ထုံးစံထားချက်မှာလည်း အခြေယိုင်သွားပြီဟုဆိုရမည်ဖြစ်ကြောင်း သုံးသပ်ခဲ့သည်။

အယူခံတရားလိုက ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြမ်းရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅ (၁)အရ အခွင့်အရေးသည် တစ်ကြိမ်သာရနိုင်သော အခွင့်အရေးဖြစ်၍ ယင်းအခွင့်အရေး ရရှိပြီးသူသည် နောက်ထပ် အကြွေးတင်၍ ယင်းပုဒ်မ ၁၂(၁)(က) အရ ဒီကနီထပ်မံချမှတ်ခြင်း ခံရလျှင် ယင်းပုဒ်မ ၁၅ (၁)အရ အိမ်လခကြွေးကျန်များ ပေးသွင်းခွင့် ပြုရန် ထပ်မံလျှောက်ထားခွင့် မရှိအော့ကြောင်းကို ခေတ်ဉာဏ်ပါ-၂ နှင့် ခေတ်မြဲမေ့အမှု၊ ခေတ်ဏဝါဘီနှင့် ခေတ်ခင်သန်းအေး ၊ အမှုများတွင် တညီတညွတ်တည်း စီရင်ထုံး ဖြတ်ထားကြောင်း၊ ယင်းစီရင်ထုံးများကို ပယ်ဖျက်ခြင်းမရှိသေး၍ လိုက်နာရန် တာဝန်ရှိကြောင်း၊ မွန်ပြည်နယ်တရားရုံးက အလားတူအမှုဖြစ်သည့် ဦးခင်မောင်နှင့် ခေတ်မြဲမေ့ အမှုဆုံးဖြတ်ချက်ကို ယခင်နိုင်ငံတော်ကောင်စီက ပယ်ဖျက်ခဲ့ဖူးသည်ကို အကြောင်းပြပြီး ခေတ်ဉာဏ်နှင့် ခေတ်မြဲမေ့ အမှုစီရင်ထုံးပါ ထုံးစံမှုများမှာလည်း အခြေယိုင်သွားပြီဟု ကောက်ယူဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းသည် လိုက်နာရန်တာဝန်ရှိသည့် ဗဟိုတရားရုံး၏ စီရင်ထုံးကို လက်အောက်ခံတရားရုံးက ပယ်ဖျက်လိုက်သည့် သဘော သက်ရောက်ကြောင်း၊ ပြည်နယ်တရားရုံးသည် မိမိလုပ်ပိုင်ခွင့်ကို ကျော်လွန် ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်၍ ဥပဒေအရ အထင်အရှားမှားယွင်းကြောင်း စသည်ဖြင့် အကြောင်းပြသည်။

ခေတ်ဉာဏ်နှင့် ခေတ်မြဲမေ့ အမှုတွင်အောက်ပါအတိုင်းထုံးစံထားသည့်-

“အယူခံတရားလိုတို့သည် အိမ်လခများကို မွန်ကန်စွာ ပေးရန် တာဝန်ရှိသော်လည်း ထိုတာဝန်ကို အကြိမ်ကြိမ် ပျက်ကွက်ခဲ့သဖြင့် ၎င်းတို့အား အကြိမ်ကြိမ် တရားစွဲဆိုခဲ့ရသည်။ အကြောင်းမညီညွတ်သဖြင့် သဘောရိုးဖြင့် တစ်ကြိမ်တစ်ခါ ပျက်ကွက်ခြင်းကို ခွင့်လွှတ်သော်လည်း၊ ကြိမ်ဖန်များစွာပျက်ကွက်ခြင်းကို သဘောရိုးဟု မဆိုနိုင်သဖြင့် ခွင့်မလွှတ်သင့်ပေ။

(၂) ၁၉၇၆ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံးများ၊ စာ-၂၃၊

(၃) ၁၉၇၈ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံးများ၊ စာ-၁။

ဒေါ်ညွန့်နှင့် ဒေါ်မြမေ အမှု ဖြစ်ရပ်များသည် ဦးခင်မောင်နှင့် ဒေါ်မြစိန် အမှုနှင့်တူညီပေသည်။ ဦးခင်မောင်နှင့် ဒေါ်မြစိန် အမှုကို နိုင်ငံတော်ကောင်စီရုံး ၁၉၈၇ ခုနှစ် အမှုအမှတ် ၂၂ အရ အောက်ပါ အတိုင်း အကျယ်တဝင့် သုံးသပ်ပြီးနောက် ဗဟိုတရားရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက် ကို ပယ်ဖျက်ခဲ့သည်-

၁၉၈၉
ဦးသိန်းသန်း
နှင့်
ဦးအာရစ်ဘန်း

“ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဥပဒေပုဒ်မ ၁၅(၁)ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက် များသည် အိမ်ငှားအား ဥပဒေက ပေးထားသော အခွင့်အရေး ဖြစ်ကြောင်း၊ ယင်းသို့ ဥပဒေကပေးထားသော အိမ်ငှား၏ အခွင့် အရေးကို တရားရုံးကငြင်းပယ်ခွင့်ရှိမည် မဟုတ်ကြောင်း၊ အိမ်ငှား တစ်ဦးသည် နှစ်ရှည်လများအိမ်လခပေးရန် ပျက်ကွက်သည့် အတွက် ပုဒ်မ ၁၅(၁)ပါ အကျိုးကျေးဇူးကို ခံစားခွင့်မရှိစေရဟူ၍သော် လည်း ကောင်း၊ အိမ်ရှင်ကတရားမစွဲမီ ပေးပို့သည့်နို့တစ်စာတွင် သတ်မှတ် ထားသောရက်အတွင်း ငှားရမ်းခ ကြွေးကျန်များကိုပေးချေခြင်း မပြု ဘဲ အိမ်ရှင်က ဒီကရီရရှိပြီး ဇာနီမှုနှင့်သည့်အခါတွင်မှ ပေးချေခြင်း သည်သဘောမမှီဟူ၍သော် လည်းကောင်း ဥပဒေတွင် တစ်စုံတစ်ရာ ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း မရှိကြောင်း၊ ဗဟိုတရားရုံးက သုံးသပ်ခဲ့ခြင်းသည် ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့်အညီ မဟုတ်ဘဲ ဥပဒေကိုချဲ့ထွင်၍ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့် ဆိုရာရောက်သည်ဟု ယူဆကြောင်း၊ တရားရှုံးကပုဒ်မ ၁၅(၁)အရ စလျှောက်ထားခဲ့သည်ကို ဗဟိုတရားရုံးက ခွင့်မပြုဘဲ ငြင်းခဲ့ခြင်းသည် ဥပဒေက အိမ်ငှားအားပေးအပ်ထားသော အခွင့်အရေးကိုငြင်းဆိုရာ ရောက်ကြောင်း။”

နိုင်ငံတော်ကောင်စီက ဦးခင်မောင်နှင့် ဒေါ်မြစိန်အမှုဆုံးဖြတ်ချက် ကို ပယ်ဖျက်ခဲ့သည် ဖြစ်ရာ ဦးခင်မောင်အမှု၏ အခြေခံဖြစ်သည့် ဒေါ်ညွန့် နှင့် ဒေါ်မြမေအမှု၌ ထုံး၌ ထားချက်မှာလည်း အခြေယိုင်သွားပြီဟု ပြည်နယ်တရားရုံး၏ သုံးသပ်ချက်သည် မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။

အယူခံတရားလို၏ ရှေ့နေက ၁၉၆၀ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅(၁)ပြဋ္ဌာန်းချက်တွင် ပါရှိသော-

“ဤအက်ဥပဒေနှင့် သက်ဆိုင်သည့် ဥပစာ”ဆိုသည့် စကားရပ်က ဥပစာကို အထူးပြုထားခြင်းကြောင့် ဥပစာ တစ်ခုတည်းနှင့် စပ်လျဉ်းပြီး ယင်းပုဒ်မ ၁၅(၁)၏ အကျိုးခံစားခွင့် အကြိမ်ကြိမ်ခံစားခွင့်မရှိကြောင်း တင်ပြသည့်၊

၁၉၈၉
ဦးသိန်းသန်း
နှင့်
ဦးအာရစ်ဘန်း

၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာဌာနရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၅(၁)ပါ သက်ဆိုင်သမျှ ပြဋ္ဌာန်းချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်-

“ဤအက်ဥပဒေနှင့် သက်ဆိုင်သည့် ဥပစာ×××မှ အိမ်ငှားကို ××× နှင်ထုတ်ရန်အတွက်××× အမိန့် သို့တည်းမဟုတ် ဒီကရီချမှတ်သည့် အချိန်၌သော် လည်းကောင်း၊ ဤအက်ဥပဒေအာဏာ မတည်မီက ဖြစ်စေ၊ အာဏာတည်ပြီးနောက် ဖြစ်စေ ထိုအမိန့်ကို သို့တည်းမဟုတ် ထိုဒီကရီကို ချမှတ်ထားသော်လည်း အိမ်ရှင်က ထိုအမိန့်ကို သို့တည်းမဟုတ် ထိုဒီကရီကို အတည်ပြုရန် လျှောက်ထားသည့်အခါတွင် ဖြစ်စေ၊ အိမ်ငှားက ××× ထိုအမိန့်ကို သို့တည်းမဟုတ် ထိုဒီကရီကို အတည်မပြုရန် လျှောက်ထားသည့် အခါတွင်ဖြစ်စေ ထိုအမိန့်ကို သို့တည်းမဟုတ် ထိုဒီကရီကိုအတည်မပြုရသေးသည့် ကိစ္စ၌သော်လည်းကောင်း၊ တရားရုံးသည် ပုဒ်မ ၁၁(၁) အပိုဒ်(ဂ) ×××နှင့် သက်ဆိုင်သည့် ကိစ္စမှတစ်ပါး ထိုအမိန့် သို့တည်းမဟုတ် ထိုဒီကရီအတည်ပြုခြင်းကို ရပ်ဆိုင်းထားရမည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဆိုင်းငံ့ထားရမည်၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်ရှိဖြစ်သော ဥပစာမေးအပ်ရန် နေ့ရက်ကို တရားရုံးက သင့်မည် ထင်မြင်သည့် ကာလအပိုင်းအခြား သို့တည်းမဟုတ် ကာလအပိုင်းအခြားများတွင် အိမ်ငှားက××× ပေးရန် ကျန်ရှိသေးသော ငှားရမ်းခပေးခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သို့တည်းမဟုတ် အငှားချထားသည့် ကာလအပိုင်းအခြား ကုန်လွန်ပြီးနောက် ဥပစာလက်ရှိထားသည့်အတွက် အကျိုးခံစားရသော ငွေပေးခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သင့်မည်ထင်မြင်သည့် စည်းကမ်းချက်များအရ ဖြစ်စေ ရွှေ့ဆိုင်းထားရမည်။”

ဤပြဋ္ဌာန်းချက်များတွင် အိမ်ငှားတစ်ဦးသည် ဥပစာတစ်ခုတည်းနှင့် စပ်လျဉ်းပြီး ပုဒ်မ ၁၅(၁)ပါ အကျိုးကျေးဇူးကို အကြိမ်ကြိမ်ခံစားခွင့် မရှိစေရဟု ပိတ်ပင်ထားခြင်း မရှိချေ။ အိမ်လခမပေးသည့်အတွက် အငှားချထားသည့် ဥပစာမှ နှင်ထုတ်ရန် ဒီကရီချမှတ်ပြီးနောက် ယင်းဒီကရီကို အတည်မပြုရသေးမီ အိမ်ငှားအနေဖြင့် အိမ်လခကြွေးများကို မည်သို့မည်ပုံ ပေးဆောင်မည်ဖြစ်ကြောင်း စည်းကမ်းချက်များ သတ်မှတ်၍ ဒီကရီအတည်ပြုခြင်းကို ဆိုင်းငံ့ထားရမည် ဖြစ်သည်။ အိမ်ငှားတရားရှုံး၏ လျှောက်ထားချက်သည် ပုဒ်မ ၁၅(၁)ပါ သတ်မှတ်ချက်နှင့် ညီညွတ်လျှင် တရားရုံးက ခွင့်ပြုရမည်ဖြစ်သည်။ အိမ်လခပေးရန် ပျက်ကွက်သဖြင့် အကြိမ်ကြိမ်

တရားစွဲဆိုခဲ့ရသည်ကို အကြောင်းပြပြီး တရားရှုံးအိမ်ငှား၏ လျှောက်
ထားချက်ကို ပယ်ချခြင်း မပြုနိုင်ချေ။

၁၉၀၉
ဦးသိန်းသန်း
နှင့်

အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့် ပြည်နယ်တရားရုံး၏ အမိန့်
သည် ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်း မရှိသည့်အလျောက် ဤအယူခံကို စရိတ်နှင့်
တကွ ပယ်လိုက်သည်။

ဦးအာရစ်သန်း

၅၅.နေခ ကျပ် ၇၅/-သတ်မှတ်သည်။

တရားမူ ဒုတိယအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီး ဦးမျိုးထွန်းလင်းရှေ့တွင်

† ၁၉၈၉
ဧပြီလ-၆ ရက်

ဒေါ်အေးထိန်

နှင့်

ဦးအောင်မြင်ပါ(၂) *

တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၀ (၁) (ဃ) - ကောင်းသော
အကြောင်းပြချက်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ကောင်းသောအကြောင်းပြချက်ဟူသည့် အမှုအခိုင်
အရှုံးကို အဆုံးအဖြတ်ပေးရာ၌ အရေးပါသော အကြောင်းခြင်းရာ
ပြဿနာဖြစ်စေ၊ ဥပဒေပြဿနာဖြစ်စေ ဖြစ်ရပေမည်။

အယူခံတရားလိုအတွက် - ဒေါ်ခင်လှမှု၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

အယူခံတရားပြိုင်များအတွက် - ဦးခင်မောင်ဇော်၊ တရားရုံးချုပ်
ရှေ့နေ

တရားရေးအကြံပေး - ဦးခင်စိုး

မြိုင်မြို့နယ်တရားရုံး ၁၉၈၆ ခုနှစ် တရားမကြီးမှုအမှတ် ၃၄ တွင် အယူ
ခံတရားပြိုင် ဒေါ်အေးထိန်နှင့် အမှုအတောအတွင်း ကွယ်လွန်သွားသူ
ဒေါ်အေးစိန်တို့က အယူခံတရားပြိုင် ဦးအောင်မြင်နှင့် ဒေါ်ခင်တုတ်တို့
အား အချင်းဖြစ်မြေနှင့် အိမ်မှ အခွင့်အမိန့်အရ နေထိုင်သူများအဖြစ်ဖြင့်
ဖယ်ရှားပေးရန် တရားစွဲဆိုရာ မြို့နယ်တရားရုံးက နှစ်ဘက်ကို စစ်ဆေးကြား
နာပြီးနောက် ဒေါ်အေးထိန် စွဲဆိုသည့်အတိုင်း ဒီကနီချမှတ်လိုက်သည်။
ဦးအောင်မြင်တို့က မြို့နယ်တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကနီကို မကျေနပ်
သဖြင့် မကွေးတိုင်းတရားရုံးသို့ အယူခံသောအခါ တိုင်းတရားရုံးက
မြို့နယ်တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကနီကို ပယ်ဖျက်ပြီး ဒေါ်အေးထိန်စွဲဆို

* ၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ တရားမဒုတိယအယူခံမှုအမှတ် ၂၁။

† ၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ တရားမ အယူခံမှု အမှတ် ၇ တွင် ချမှတ်သော
(၅-၄-၈၈) ရက်စွဲပါ မကွေးတိုင်း တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကနီကို
အယူခံမှု။

သော အမှုကို ပလပ်လိုက်သဖြင့် ဒေါ်အေးထိန်က တရားရုံးချုပ်တွင် ဤ အယူခံကို တင်သွင်းလာသည်။

၁၉၈၉
ဒေါ်အေးထိန်
နှင့်
ဦးအောင်မြင်
မပါ(၂)

ဒေါ်အေးစိန်၊ ဒေါ်အေးထိန်နှင့် ဒေါ်ခင်တုန်တို့၏ မိခင် ဒေါ်အေးရှိန် တို့မှာ ညီအစ်မအရင်းများ ဖြစ်ကြသည်။ ဒေါ်အေးရှိန်မှာ အမှုမစွဲဆိုမီက ပင် ကွယ်လွန်ခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ဒေါ်အေးစိန်သည် အမှုစွဲဆိုထားစဉ်အတွင်း ကွယ်လွန်ခဲ့၍ အမှုကို တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၂၂၊ နည်း ၂ အရ ဆက်လက်စစ်ဆေး ကြားနာခဲ့သည်။

အယူခံ တရားလို ဒေါ်အေးထိန်နှင့် ဒေါ်အေးစိန်က မြိုင်မြိုင် အချင်းဖြစ်မြေကွက်ကို မိမိတို့ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း၊ ယင်းမြေကွက်တွင် အိမ် ဆောက်ပြီးသောအခါ ဒေါ်ခင်တုန်တို့ လင်မယားအား ယင်းအိမ်တွင် ၅-၁၁-၈၂ နေ့မှ အခမဲ့နေထိုင်ခွင့်ပြုခဲ့ကြောင်း၊ နောက်ပိုင်းတွင် တရား ပြိုင်များသည် မိမိတို့အား စိတ်ငြိမ်အောင် ပြုမူဆက်ဆံသဖြင့် ခြေမှ ဖယ် ရှားပေးရန် ၈၅ နေ့မှတစ်ဆင့် အကြောင်းကြားသော်လည်း ငြင်းဆန် ကြောင်း စသည်ဖြင့် အဆိုပြုကာ နှင်လိုမှု စွဲဆိုလေသည်။

ဦးအောင်မြင်တို့က အချင်းဖြစ်မြေကွက်မှာ မိမိဝယ်ယူထားသော မြေ ကွက်ဖြစ်ကြောင်း၊ တရားလိုတို့၏ ခွင့်ပြုချက်အရ နေထိုင်ခြင်းမဟုတ် ကြောင်း ထုချေသည်။

ဤအယူခံကို အမှုသွားအမှုလာအရ မသုံးသပ်မီ မှတ်ချက်ပြုလိုသော အချက်များကို ဖော်ပြလိုသည်။ အချင်းဖြစ်အမှုမှာ မရှေ့မပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းနှင့် သက်ဆိုင်သော်လည်း တရားရုံးများ လက်စွဲအပိုဒ် ၁၂၄ နှင့် အညီ မြေပုံတင်ပြရန် ပျက်ကွက်ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။

အချင်းဖြစ် မြေကွက်ကို ဒေါ်လှမှီဆိုသူထံမှ ဝယ်ယူခဲ့သည်ဟု တရားလို နှင့် တရားပြိုင်နှစ်ဘက်လုံးက အပြန်အလှန်အဆိုပြုကြသည်။ ဒေါ်အေးထိန် က မြေကွက်ကိုတန်ဖိုးကျပ် ၃၀၀၀/ဖြင့် ဝယ်ယူခဲ့သည်ဟု ထွက်ဆိုထား သည်။ သို့ဖြစ်ရာပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅၄ အရအရောင်း အဝယ်ကိစ္စကို စာချုပ်ချုပ်ဆို၍ မှတ်ပုံတင်ရန်လိုအပ်သည်။ ယင်းကဲ့သို့ ဥပဒေအရ စာချုပ်ချုပ်ဆိုရန်လိုအပ်သောကိစ္စများတွင် အရောင်းအဝယ် ပဋိညာဉ်ပါ စည်းကမ်းချက်များကိုသက်သေထူလိုလျှင် စာချုပ်ကိုဖြစ်စေ၊ သက်သေခံ ဥပဒေပုဒ်မ ၆၅ တွင် အကျုံးဝင်ပါမူ ဒုတိယအဆင့် သက် သေခံချက်ကိုဖြစ်စေ တင်ပြရန်ဖြစ်သည်။ အခြားသက်သေခံ အထောက် အထား တင်ပြခြင်းကိုသက်သေခံ ဥပဒေပုဒ်မ ၉၁ ကပိတ်ပင်ထားသည်။ ဦးအောင်မြင်တို့က မြေပုံစာချုပ်ချုပ်ဆိုဝယ်ယူခဲ့ခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍တံဆိပ် စခေါင်းခွန်ထမ်းဆောင်ခြင်း မပြုသဖြင့် စာချုပ်ကို မြန်မာနိုင်ငံ တံဆိပ်

၁၉၈၉
ဒေါ်အေးထိန်
နှင့်
ဦးအောင်မြင်
ပါ(၂)

ခေါင်းခွန် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၃ အရ ထိန်းချုပ်ခြင်း မပြုနိုင်ကြောင်း
၁၁-၃-၈၇ နေ့တွင် အမိန့်ချမှတ်ပြီး ဝယ်ယူသည့်ကိစ္စကို သက်သေခံ
ဥပဒေပုဒ်မ ၉၁ အရ တင်ပြခွင့်မရှိကြောင်း ၁၂-၆-၈၇ နေ့တွင် အမိန့်
ချမှတ်ထားကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ ဒေါ်အေးထိန်အနေဖြင့် စာချုပ်
ချုပ်ဆိုဝယ်ယူခဲ့ကြောင်း အထောက်အထား တစ်စုံတစ်ရာ မပြနိုင်ဘဲ
ဒေါ်အေးထိန် တင်ပြသော နှုတ်သက်သေခံချက်များကိုမူ မှီနယ်တရားရုံး
က လက်ခံခဲ့ကြောင်းတွေ့ရသည်။ နှစ်ဘက်လုံးက မှတ်ပုံတင်စာချုပ်
မတင်ပြနိုင်သည့် အချက်တွင် တစ်ဘက်ကို သက်သေခံဥပဒေပုဒ်မ ၉၁
အရနှုတ်သက်သေတင်ပြခွင့် မရှိဟု ပိတ်ပင်ပြီးဒေါ်အေးထိန်ကိုမူနှုတ်သက်
သေခံချက် တင်ပြခွင့် ပေးခြင်းမှာ တရားမျှတမှုမရှိချေ။

တရားမ ဒုတိယ အယူခံမှုများသည် တရားမ ပထမ အယူခံမှုများနှင့်
ကွဲပြားခြားနားသည်ကို နှစ်ဖက်သောရှေ့နေများ သဘောပေါက်ကြဟန်
မတူချေ။ တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၀ (၁) (က)မှ (ဂ) အရ
တင်သွင်းသော အယူခံများတွင် မူလတရားရုံးနှင့်တရားမ ပထမ အယူခံ
တရားရုံးတို့က အကြောင်းခြင်းရာနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အဆုံးအဖြတ်ပေးရန်မူလ
ရုံးအမှုတွဲ၌ အထောက်အထားရှိပါ။ တရားမ ဒုတိယအယူခံမှုတွင် ဥပဒေ
ပြဿနာသက်သက်ကိုသာ တင်ပြခွင့်ရှိသည်။

တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၀ (၁) (ဆ) ၌ အကျုံးဝင်သော
အယူခံမှုတွင် မောင်ကောက်ကြီးပါ ၂ နှင့် မမဲ့ပါ ၃ အမှုတွင် ထုံးစံ
ထားသည့်အတိုင်း ပထမအယူခံရုံးက အကြောင်းခြင်းရာ ပြဿနာနှင့်
ပတ်သက်၍ ချမှတ်သော ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ဒုတိယအယူခံရုံးက ဝင်ရောက်
စွက်ဖက်နိုင်သည် မှန်သော်လည်း ပုဒ်မ ၁၀၀ (၁) (ဆ) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်
များအရဆိုလျှင် အယူခံတွင် ကောင်းသော အယူခံအကြောင်း ပြချက်ကို
တင်ပြရန်ဖြစ်သည်။ ကောင်းသောအကြောင်း ပြချက်ဟူသည် အမှုအနိုင်
အရှုံးကို အဆုံးအဖြတ်ပေးရာ၌ အရေးပါသော အကြောင်းခြင်းရာ
ပြဿနာဖြစ်စေ၊ ဥပဒေပြဿနာဖြစ်စေ ဖြစ်ရပေမည်။ အသေးအဖွဲ့
ပြဿနာများကို ယင်းအယူခံတွင် အယူခံအကြောင်းပြချက်အဖြစ်တင်ပြခွင့်
မရှိချေ။ သို့ဖြစ်ရာဤအယူခံတွင်အယူခံတရား ပြိုင်များသည်အယူခံတရားလို၏
ခွင့်ပြုချက်အရနေထိုင်ကြောင်း ညွှန်ပြသော အထောက် အထားများကို
အယူခံတရားလို၏ ရှေ့နေကလည်းကောင်း၊ အခွင့်အမိန့်အရနေထိုင်ခြင်း
မဟုတ်ကြောင်းညွှန်ပြသည့် သက်သေခံချက်များကို အယူခံတရားပြိုင်၏

၁၉၀၉
ဒေါ်အေးထိန်
နှင့်
ဦးအောင်မြင်
ပါ(၂)

ရှေ့နေကလည်းကောင်း တင်ပြရန်ဖြစ်သည်။ ယင်းအဓိက ပြဿနာကို အဆုံးအဖြတ်ပြုရာ၌ အထောက်အကူပြုရန် အကြောင်းမရှိသည့်တိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်ပါ “၁၀-၂-၀၄ နေ့က ဒေါ်လှမှီထံမှ အိမ်ပိုင်းမြေဝယ်ယူသည့်အထိ မှတ်တမ်းကိုပင် ကိုးကားသည့် စာရွက်စာတမ်းများ စာရင်းတွင် ချေလွှာနှင့်အတူတင်သွင်းကြောင်းတွေ့ရှိရသည်”။ ဟုဆိုခြင်းမှာ လုံးဝမမှန်ကြောင်းတင်ပြချက် တိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်ပါ “တရားပြိုင်ဘက်မှ အိမ်ပိုင်းရောင်းခြင်း ကတိစာချုပ်ကို သက်သေခံ တင်ရာတွင်လည်း ခေါင်းမကပ်သော စာချုပ်စာတမ်းများကို တံဆိပ်ခေါင်း အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၅ တွင် ဒဏ်ကြေး ပေးဆောင်က လက်ခံခွင့် ရှိကြောင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ယင်းစာချုပ်ကို လက်ခံစစ်ဆေးခဲ့ပါလျှင် အမှုမှာ ယခုထက် ဝီဝီပြင်ပြင်ပေါ်ပေါက်လာပြီး အမှန်တရားသည် ပေါ်လွင်လာနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်”ဟု သုံးသပ်ချက်သည့် ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်ကြောင်း တင်ပြချက်တို့မှာ တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၀ (၁) (ဃ) တွင် အကျုံးဝင်သည့် ကောင်းသော အကြောင်းပြချက်များ မဟုတ်ချေ။

ဤအမှုတွင် နှစ်ဘက် တင်ပြချက်များမှာ အပြိုင်အဆိုင် ဖြစ်နေသည့် အလျှောက်မတင်တင်နှင့်ဒေါ်ကံရှိ ၊ အမှုတွင် ထုံးစွဲထားသည့် အတိုင်း အမှုတွင် ဝန်ခံထားသောအချက်နှင့် ဖြစ်ဟန်လက္ခဏာရှိသောအချက်တို့ကို ထောက်ချင့်၍မည်သည့်ဘက်က မှန်ကန်သည်ကို ဆုံးဖြတ်ရန်ဖြစ်သည်။

ဦးညီခင်သည် (လိပြ-၁) ဒေါ်ခင်တုတ်၏ ဖခင်ဖြစ်သည်။ ၎င်းက ကိုအောင်မြင်-ဒေါ်ခင်တုတ်တို့၏ ပြောပြချက်အရ အချင်းဖြစ်အိမ်ပိုင်းမှာ ဒေါ်အေးထိန်တို့ပိုင်ကြောင်း၊ ဒေါ်အေးထိန်က ကိုအောင်မြင် တို့အား ဖယ်ခိုင်းသဖြင့် မခင်တုတ်ကိုခေါ်၍ပြောရာ မခင်တုတ်ကဆင်းပေးမည်ဟု ပြောပြီး ငိုကြောင်း၊ ကိုအောင်မြင်က “အချင်းဖြစ်ပိုင်းကို ရောင်းချင်ရင် ရောင်း၊ ကျွန်တော်တို့စယ်ချင်တယ်။ အိမ်ငှားထားမှယ်ဆိုလည်း ကျွန်တော်တို့ ဆက်ထားပေးရန်ပြောပါသည်။ ၂၀၀/- ပေးရပေးရ၊ ၃၀၀/- ပေးရ၊ အချင်းဖြစ်ပိုင်းတွင်ဆက်နေချင်ကြောင်းပြောပါသည်”ဟု ထွက်ဆိုသည်။

ဦးကျော်တင့် (လိပြ-၃) က ကိုအောင်မြင်သည် ၎င်း၏အိမ်သို့လာ၍ ဒေါ်အေးထိန်တို့ကိုပြောရာပြောကြောင်းပြောပေးရန် မေတ္တာရပ်ခံကြောင်း ၎င်းကဘာပြောရမလဲဟု မေးသောအခါကိုအောင်မြင်က “ဒေါ်အေးထိန် ကို ပြောပေးပါ အိမ်လခ ၃၀၀/-လည်းပေးပါမယ်၊ အိမ်ပေါ်ကတော့ မဆင်းပါရစေနဲ့ ပြောပါသည်”ဟု ထွက်ဆိုသည်။ ဒေါ်အေးထိန်ကို ပြော

(၂) ၁၉၄၀ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံးများ၊ ၈၁-၅၀၂။

၁၉၀၉
ဒေါ်အေးထိန်
နှင့်
ဦးအောင်မြင်
ပါ(၂)

သောအခါ လက်မခံကြောင်း ဒေါ်အေးထိန်တို့က ပြောကြောင်း ထွက်ဆိုသည်။

ကိုအောင်မြင်က ‘‘အချင်းဖြစ်အိမ်နှင့်ပိုင်းအတွင်းမှ ဆင်းပပေးရစေနဲ့ အိမ်လခ ၃၀၀/-ပေးပါမည်ဟု ဒေါ်စိန်တို့အား ပြောပေးရန် ဦးကျော် တင့်အား ပြောခိုင်းသည်ဆိုလျှင် ဟုတ်ပါသည်’’ဟုထွက်ဆိုသည်။

ဤ အထောက်အထားများအရ ဦးအောင်မြင်ထိုသည် အချင်းဖြစ် ဥပစာတွင်ဒေါ်အေးထိန်၏ အခွင့်အမိန့်အရ နေထိုင်သူများ ဖြစ်ကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည်။

ထို့ကြောင့် ဤအယူခံကိုခွင့်ပြု၍ တိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့်ဒီကနီ ကို တရားရုံး အဆင့်ဆင့်စရိတ်နှင့်တကွ ပယ်ဖျက်ပြီး မြို့နယ်တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကနီကိုပြန်လည်အတည်ပြုလိုက်သည်။

ရှေ့နေစကို ဩမ် ၁၀၀/-အတ်မှတ်သည်။

တရားမ ဒုတိယအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီး ဦးမျိုးထွန်းလင်းရှေ့တွင်

ဦးအောင်လီ

နှင့်

ဦးစိုးပိုင်ပါ(၂) *

† ၁၉၈၉

အောက်တို

ဘာလ

၂၀-ရက်

၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၂(၁)(က) (ပထမပိုင်း) - အိမ်ငှားအား နှင်ထုတ် ပေးရန်စွဲဆိုသောအမှုတွင် ကိစ္စနှစ်ရပ် အတွက် နို့တစ်စာလိုအပ်ခြင်း-ပစ္စည်း လွှဲပြောင်းခြင်း ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၆၊ ပုဒ်မ ၁၀၈ နှင့် ပုဒ်မ ၁၁၁(ဇ) - ပုဒ်မ ၁၀၆ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် အညီ ငှားရမ်းခြင်းရပ်စဲမှ အိမ်ငှားအားတရားစွဲဆိုခွင့်ရှိခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂(၁)(က) (ပထမပိုင်း) အရ အိမ်ငှားအား နှင်ထုတ်ပေးရန် အမှုစွဲဆိုလိုသော အိမ်ရှင်သည် ပုဒ်မ ၁၂(၁)(က) (ပထမပိုင်း) အရ ငှားရမ်းခအကြွေးများ တောင်းဆိုသည့် နို့တစ်စာ ပေးရန် လိုအပ်သည့်အပြင်၊ ငှားရမ်းခြင်းကို ရပ်စဲသော နို့တစ်စာကို ပေးရန်လည်း လိုအပ်သည်။ ယင်းကိစ္စနှစ်ရပ်ကို နို့တစ်စာတစ်ခုတည်း၌ တစ်ပေါင်းတည်းဖြစ်စေ၊ သီးခြားနို့တစ်စာများဖြစ်စေ ရေးသား ပေးပို့နိုင်သည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ အိမ်ရှင်နှင့် အိမ်ငှားတို့၏ တာဝန်များကို ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၈ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားရာ ပုဒ်မ ၁၀၈(က) တွင် ငှားရမ်းခြင်းရပ်စဲသွားသည့်အခါ အိမ်ငှားသည်အိမ်ရှင်အား ငှားရမ်းထားသည့် ဥပစာကို ပြန်လည်ပေးအပ်ရန် တာဝန်သတ်မှတ်ထားသည်။ သို့ဖြစ်၍ ငှားရမ်းခြင်း ရပ်စဲပြီးနောက် အငှားချထားသည့်ဥပစာမှ ထွက်ခွာပေးရန်ပျက်ကွက်သော အိမ်ငှားအားနှင်ထုတ်ခွင့်ရှိသော ပြဋ္ဌာန်းချက်သည် ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၈

* ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ တရားမ ဒုတိယအယူခံမှုအမှတ်၊ ၄၁

† ၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ တရားမ အယူခံမှုအမှတ် ၄၁ တွင်ချမှတ်သော (၄-၄-၈၉) ရက်စွဲပါ မကြွေးတိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့်ဒီကနီကို အယူခံမှု

၁၉၈၉
ဦးအောင်လီ
နှင့်
ဦးစိုးပိုင်
ပါ(၂)

(က)ဖြစ်သည်။ မည်သည့်အခါ ငှားရမ်းခြင်း ရပ်စဲကြောင်း အဆိုပါ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၁ တွင်ပြဋ္ဌာန်းထားရာ ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၆ အရ ပေးပို့သော နို့တစ်စာကုန်ဆုံးသည့်နေ့တွင် ငှားရမ်းခြင်း ရပ်စဲကြောင်း ယင်းပုဒ်မ ၁၁၁(ဇ)တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ပုဒ်မ ၁၁၁(က)မှ(ဆ)တွင် ဖော်ပြထားသော အကြောင်းတစ်ရပ်ရပ် အရ ငှားရမ်းမှု ရပ်စဲခြင်းမရှိသည့်ကိစ္စတွင် ပုဒ်မ ၁၀၆ ပါပြဋ္ဌာန်းချက် များနှင့်အညီငှားရမ်းခြင်းကို ရပ်စဲမှသာ အိမ်ရှင်သည်အိမ်ငှားအား နှင် ထုတ်ခွင့်ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် အိမ်ရှင်ကအိမ်ငှားအား နှင်ထုတ်ပေးစေရန် စွဲဆိုသောအမှုများအနက် ပုဒ်မ ၁၁၁(က)မှ(ဆ)အရ ငှားရမ်းခြင်း ရပ်စဲမှုရှိသော အမှုများ၌ ငှားရမ်းမှုကို ပုဒ်မ ၁၀၆ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များ နှင့်အညီ ရပ်စဲခြင်းမပြုဘဲ အိမ်ငှားအားဖယ်ရှားပေးစေရန် တရားစွဲဆိုခွင့် မရှိချေ။

အယူခံတရားလိုအတွက် - ဦးလွန်းမောင်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

အယူခံတရားပြိုင်များအတွက် - ဦးကံမြိုင်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

တရားရေးအကြံပေး - ဦးခင်စိုး

ရေစကြို မြို့နယ်တရားရုံး၊ ၁၉၈၆ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၃၁ တွင် အယူခံတရားလို ဦးအောင်လီက အယူခံ တရားပြိုင် ဦးစိုးပိုင်နှင့် ဒေါ်သန်းတင်လှတို့အပေါ် ငှားရမ်း ထားသည့်ဥပစာမှ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ် ၁၂(၁) (က)အရ ဖယ်ရှားပေးစေရန် တရားစွဲဆိုရာ မြို့နယ်တရားရုံးက နှစ်ဘက်ကိုစစ်ဆေး ကြားနာပြီးနောက် တရားစွဲဆိုသည့်အတိုင်း ဒီကရီချမှတ်ပေးလိုက်သည်။ အိမ်ငှားများက မကွေးတိုင်းတရားရုံးသို့ အယူခံဝင်သောအခါ ထိုင်း တရားရုံးက အိမ်ရှင်ပေးပို့သော အကြောင်းကြားစာမှာ တရားမဝင်ဟု ကောက်ယူကာ ဦးအောင်လီစွဲဆိုသောအမှုကို ပလပ်လိုက်သဖြင့် ဦးအောင်လီ က တရားရုံးချုပ်တွင် ဤအယူခံကိုတင်သွင်းလာသည်။

အမှုတွင် နို့တစ်စာတရားဝင်-မဝင်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အငြင်းပွားသဖြင့် ယင်းဥပဒေပြဿနာနှင့် စပ်လျဉ်းပြီး မြို့နယ်တရားရုံးက ငြင်းချက်ထုတ်၍ ကြားနာခဲ့သည်။

အိမ်ရှင်သည် အမှုမစွဲဆိုမီ ၃၁-၇-၈၆ ရက်စွဲပါ နို့တစ်စာတစ်စောင်နှင့် ၁၄-၈-၈၆ ရက်စွဲပါ နို့တစ်စာတစ်စောင်၊ ပေါင်းနှစ်စောင် ပေးပို့ခဲ့ သည်။ ပထမနို့တစ်စာဖြစ်သည့် သက်သေခံအမှတ်(ဃ) တွင် အိမ်ရှင်က

(၁၇) လအတွက်အိမ်လခအကြေးရရန်ရှိကြောင်းနှင့် ယင်းအကြေးများကို ပေးချေရန် ဖော်ပြထားသည်။

၁၉၈၉
ဦးအောင်လီ
နှင့်
ဦးစိုးပိုင်
ပါ(၂)

ဒုတိယ နို့တစ်စာဖြစ်သည့် သက်သေခံ (င) တွင် အိမ်လခပေးချေရန် ပျက်ကွက်ကြောင်း ထပ်မံဖော်ပြပြီးနောက် ငှားရမ်းခြင်းကို ၃၁-၈-၈၆ နေ့တွင် ရပ်စဲကြောင်း အကြောင်းကြားထားသည်ကို တွေ့ရသည်။

ပထမနို့တစ်စာမှာ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (၁) (က) အရ ပေးပို့သော နို့တစ်စာဖြစ်ပြီး ဒုတိယနို့တစ်စာမှာ ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၆ အရ ပေးပို့သော နို့တစ်စာဖြစ်ကြောင်း ပေါ်လွင် ထင်ရှားသည်။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (၁) (က) (ပထမပိုင်း) အရ အိမ်ငှားအားနှင့်ထုတ်ပေးရန် အမှုစွဲဆိုလိုသော အိမ်ရှင်သည် ပုဒ်မ ၁၂ (၁) (က) (ပထမပိုင်း) အရ ငှားရမ်းခအကြေး များတောင်းဆိုသည့်နို့တစ်စာပေးရန် လိုအပ်သည့်အပြင် ငှားရမ်းခြင်းကို ရပ်စဲသော နို့တစ်စာကို ပေးပို့ရန်လည်းလိုသည်။ ယင်းကိစ္စ နှစ်ရပ်ကို နို့တစ်စာတစ်ခုတည်း၌ တစ်ပေါင်းတည်းဖြစ်စေ၊ သီးခြားနို့တစ်စာများ ကိုဖြစ်စေ ရေးသားပေးပို့နိုင်သည်။

အလျဉ်းသင့်၍ ဥပဒေပြဿနာတစ်ရပ်ကို ဖော်ထုတ်ဆွေးနွေးလိုသည်။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေနှင့်သက်ဆိုင်သော ဥပစာမှအိမ်ငှားအား နှင်ထုတ်လိုသော အိမ်ရှင်များက စွဲဆိုသော အမှုများတွင် အမှုခေါင်းစည်း၌ အဆိုပါဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (၁) ၏ အပိုင်းတစ်ခုခုကိုဖော်ပြ၍ စွဲဆိုလေ့ရှိကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ ပုဒ်မ ၁၂ (၁) (က) မှ (စ) ပါ ကိစ္စရပ်များသည် အမှန်စင်စစ် အိမ်ရှင်က အိမ်ငှားအား နှင်ထုတ်ခွင့်ရရှိစေသော ပြဋ္ဌာန်းချက်မဟုတ်ချေ။ ပုဒ်မ ၁၂ သည် အိမ်ငှားအားအိမ်ရှင်၏ နှင်ထုတ်ဖယ်ရှားခြင်းမှ အကာအကွယ်ပေးထားသည့် ပြဋ္ဌာန်းချက်ဖြစ်သည်။ အိမ်ရှင်သည် အိမ်ငှားအားပုဒ်မ ၁၂ (၁) (က) မှ (စ) တွင် ဖော်ပြထားသော ကိစ္စတစ်ရပ်ရပ်အတွက်သာ နှင်ထုတ်ခွင့်ရှိသည်။

အိမ်ရှင်နှင့်အိမ်ငှားတို့၏ တာဝန်များကို ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၈ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားရာ ပုဒ်မ ၁၀၈ (တ) တွင် ငှားရမ်းခြင်း ရပ်စဲသွားသည့်အခါ အိမ်ငှားသည် အိမ်ရှင်အား ငှားရမ်းထားသည့် ဥပစာကို ပြန်လည်ပေးအပ်ရန် တာဝန်သတ်မှတ်ထားသည်။ သို့ဖြစ်၍ ငှားရမ်းခြင်းရပ်စဲပြီးနောက် အငှားချထားသည့် ဥပစာမှ ထွက်ခွာပေးရန် ပျက်ကွက်သော အိမ်ငှားအား နှင်ထုတ်ခွင့်ရရှိသော ပြဋ္ဌာန်းချက်သည် ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၈ (တ) ဖြစ်သည်။ မည်သည့်အခါ

၁၉၈၉
ဦးအောင်လီ
နှင့်
ဦးစိုးပိုင်
ပါ(၂)

ငှားရမ်းခြင်း ရပ်စဲကြောင်းအဆိုပါဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၁ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားရာ ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၆ အရ ပေးပို့သော နို့တစ်စာ ကုန်ဆုံးသည့်နေ့တွင် ငှားရမ်းခြင်းရပ်စဲကြောင်း ယင်းပုဒ်မ ၁၁၁ (ဇ) တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ပုဒ်မ ၁၁၁(က)မှ(ဆ)တွင် ဖော်ပြ ထားသော အကြောင်းတစ်ရပ်ရပ်အရ ငှားရမ်းမှုရပ်စဲခြင်း မရှိသည့်ကိစ္စ တွင် ပုဒ်မ ၁၀၆ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် အညီ ငှားရမ်းခြင်းကို ရပ်စဲမှ သာ အိမ်ရှင်သည် အိမ်ငှားအား နှင်ထုတ်ခွင့် ရရှိသည်။ ထို့ကြောင့် အိမ်ရှင်က အိမ်ငှားအား နှင်ထုတ်ပေးစေရန် စွဲဆိုသော အမှုများအနက် ပုဒ်မ ၁၁၁ (က)မှ(ဆ)အရ ငှားရမ်းခြင်းရပ်စဲမှုရှိသော အမှုများ၌ ငှားရမ်းမှုကို ပုဒ်မ ၁၀၆ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ ရပ်စဲခြင်းမပြုဘဲ အိမ်ငှားအား ဖယ်ရှားပေးစေရန် တရားစွဲဆိုခွင့် မရှိချေ။

တိုင်းတရားသူကြီး (ဦးခင်)က ဒေါ်သိန်းရှေ့နှင့် အက်စ်အင်န် ချောင်ဒီ ခို့ အမှုကို ကိုးကားပြီးနောက် အောက်ပါ အတိုင်း အကြောင်းပြ၍ နို့တစ်စာ တရားမဝင်ကြောင်း သုံးသပ်သည်-

“အိမ်လခကြွေးကျန်များတောင်းသည့်အခါ ၂၁ ရက်ကြိုတင် နို့တစ် ပေးပြီးမှ စွဲဆိုရမည်ဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ ယခုအမှုတွင် မူလရုံးတရားလိုအကျိုးဆောင်မှ ပေးသော နို့တစ်စာ သည် ၁၉၈၆ ခု၊ ဩဂုတ်လ (၃၁)ရက် နောက်ဆုံးထား၍ ထွက် ခွာပေးပါရန် အကြောင်း ကြားလိုက်ပါသည်ဟု ဖော်ပြထားရုံမှ အပ အခြားမတွေ့ရပေ။ နို့တစ်စာပေးသော ရက်စွဲမှာ ၁၄-၂-၈၆ ရက်နေ့ဖြစ်၍ ၂၁ ရက်မပြည့်ကြောင်း ပေါ်လွင်နေပါသည်။

သို့အတွက် အထက်ပါစီရင်ထုံးအရ အိမ်လခကြွေးကျန် တောင်း သည့်အခါ ၂၁ ရက် ကြိုတင်ပေးရမည်ဟု မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂(၁)(က)၌ ပြဋ္ဌာန်းထားသည့်အတိုင်း လိုက်နာ ဆောင်ရွက်ရန် ပျက်ကွက်နေသည့်အတွက် မူလရုံး တရားလိုဘက်မှ ပေးသော နို့တစ်စာသည် တရားမဝင်ဟု မြေဆိုလိုက်သည်။”

Mrs. Satwant Kaur(a) Mrs. Udham Singh V. H. R. Young.^၂ အမှုတွင် အောက်ပါအတိုင်း ထုံးစွဲထားသည်-

“Every judgment must be read as applicable to the particular facts proved, and therefore a case

(၁) ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံးများ၊ စာ ၆၆၆
(၂) ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံးများ၊ (တရားလွှတ်တော်) စာ-၃၀၆

is only an authority for what it actually decides.”

၁၉၇၉
ဦးအောင်လီ
နှင့်
ဦးစိုးပိုင်
ပါ(၂)

တိုင်းတရားသူကြီး ရည်ညွှန်းသော စီရင်ထုံးစံပါရှိသော ထုံးစံမူသည် ယခုအမှုအတွက် အခြေမဟုတ်ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ တရားသူကြီးများ သည် စီရင်ထုံးများကို အသုံးပြုတတ်နိုင်ပါသည်။ စီရင်ထုံးကိုကိုးကားနိုင် မှ စီရင်ချက်ပီသသည်မဟုတ်။ စီရင်ထုံးကို တလွဲမကိုးကားမိရန် သတိ ချပ်နှိပ်လိုသည်။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (၁) (ပထမပိုင်း) အရမစွဲဆိုမီငှားရမ်းခအကြွေးများ တောင်းသော နို့တစ်စာကို အိမ်ငှားထံပေးပို့ပြီး အိမ်ငှားဖြစ်သူက ထို သို့တောင်းသည့်နေ့မှ ၃ ပတ်အတွင်းယင်းငှားရမ်းခအကြွေးများပေးဆပ် ရန် ပျက်ကွက်လျှင် အိမ်ရှင်ကအိမ်ငှားအား နှင်ထုတ်ခွင့်ရှိခြင်းမှာ သက် ဆိုင်ရာ ပြဋ္ဌာန်းချက်အရ ထင်ရှားသောအချက်ဖြစ်သည်။ စီရင်ထုံး ကိုး ကားရန်ပင် မလိုချေ။

အထက်တွင်ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်းငှားရမ်းခအကြွေးများတောင်းခံသည့် သက်သေခံ (ဃ) နို့တစ်စာကို ၃၁-၇-၈၆ နေ့ရက်စွဲဖြင့်အိမ်ငှားထံပေးပို့ ခဲ့ပြီးနောက် ၂၉-၉-၈၆ နေ့တွင် ယခုအမှုကိုစွဲဆိုခဲ့ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ ထိုနို့တစ်စာပေးပို့ပြီးနောက် နှစ်လနီးပါးခန့်ကြာပြီးမှ အမှုစွဲဆိုခဲ့ပါလျက် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (၁) (က) (ပထမပိုင်း) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်အတိုင်း ဆောင်ရွက်ရန် ပျက်ကွက်သည်ဟု တိုင်းတရားသူကြီးက ကောက်ယူ ဆုံးဖြတ်ခြင်းမှာ အလွန်အလွန် မှားယွင်းပေသည်။ တိုင်းတရားသူကြီးကဲ့သို့ အဆင့်မြင့် တရားသူကြီး တစ်ယောက်သည် ယင်းအမှားမျိုးကို ကျူးလွန်ရန်မသင့်ချေ။

တိုင်းတရားသူကြီးသည် အမှုတွဲကို ကောင်းစွာ လေ့လာရန် ပျက် ကွက်ကြောင်း မြင်သာသည်။ အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့ပြီးသည့်အတိုင်း အိမ် ရှင်ဘက်မှ နို့တစ်စာ နှစ်စောင်ပေးပို့ခဲ့ရာ ပထမနို့တစ်စာမှာ အိမ်လခ အကြွေးများတောင်းခံသည့် နို့တစ်စာဖြစ်၍ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (၁) (က) (ပထမပိုင်း) အရ ပေးပို့သော နို့တစ်စာဖြစ်သည်။ ၁၄-၈-၈၆ ရက်စွဲပါနို့တစ်စာမှာ ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၆ အရ ပေးပို့သော နို့တစ် စာဖြစ်ပေရာ အိမ်လခအကြွေးများ တောင်းသည့်ကိစ္စကိုဖော်ပြရန် မလို အပ်ပါဘဲလျက် တိုင်းတရားသူကြီးက ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှား ရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (၁) (က) (ပထမပိုင်း) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် မညီညွတ်ဟု ကောက်ယူ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည့် အထက် အရှား မှားယွင်းနေပေသည်။

၁၉၈၉
ဦးအောင်လီ
နှင့်
ဦးစိုးပိုင်
ပါ(၂)

ဒုတိယ နို့တစ်စာ၏ရက်စွဲသည် ၁၄-၈-၈၆ (တိုင်းတရားသူကြီး၏ စီရင်ချက်တွင် ၁၄-၂-၈၆ ဟု မှားယွင်းဖော်ပြထားသည်) ဖြစ်ပြီး ငှားရမ်းခြင်းကို ၃၁-၈-၈၆ ရက်နေ့၌ အဆုံးသတ်ထားရာ တိုင်းတရားသူကြီးက (၂၁) ရက်မပြည့်ဟုသုံးသပ်သည်။ ယင်းနို့တစ်စာသည် ၁၉၆၈ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (၁) (က) (ပထမပိုင်း) အရ ပေးပို့သောနို့တစ်စာဖြစ်ပြီးတော့ နို့တစ်စာပေးသည့်နေ့မှ (၂၁) ရက်အကြာတွင် ငှားရမ်းခြင်းကို ရပ်စဲရမည်ဟူသော ပြဋ္ဌာန်းချက် မရှိချေ။ ယင်းနို့တစ်စာ ပေးပြီးနောက် အိမ်ငှားဖြစ်သူက အိမ်လခ အကြွေးများပေးရန်အချိန် (၂၁) ရက်ရှိသည်။ ထိုကာလမကုန်ဆုံးမီအိမ်ရှင်သည် အိမ်ငှားအား နှင်ပေးရန်အတွက် တရားစွဲဆိုခွင့်မရှိချေ။

သက်သေခံ နို့တစ်စာများမှာ ဆိုင်ရာဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် ညီညွတ်ကြောင်း ထင်ရှားပါလျက် တိုင်းတရားသူကြီးက နို့တစ်စာ တရားဝင်မဝင်ကို ဆိုင်ရာဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် စပ်ဟပ်စိစစ်ခြင်း မပြုဘဲ တရားမဝင်ဟုဆုံးဖြတ်ခြင်းသည် မှားယွင်းသည်။

ဤစီရင်ချက်ကို အဆုံးမသတ်မီ မှတ်ချက်ပြုလိုသောအချက်မှာ မြို့နယ် တရားသူကြီး (ဦးစိန်လှ) သည် လက်မှတ်ရေးထိုးရာ၌ “ပထမတန်း အာဏာရ” ဟု ဖော်ပြထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ ယင်းအာဏာမှာ ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုများကို စီရင်ဆုံးဖြတ်ရာ၌ ဖော်ပြကျင့်သုံးရမည့် အာဏာ ဖြစ်သည်။ တရားမမှုများကို ဆုံးဖြတ်ရာတွင် ပြစ်မှုဆိုင်ရာအာဏာကို ဖော်ပြခြင်းမပြုရန် မြို့နယ်တရားသူကြီးအား ညွှန်ကြားလိုက်သည်။

အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့် ဤအယူခံမှုကိုခွင့်ပြု၍ တိုင်း တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့်ဒီကနီကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။ တိုင်းတရားရုံး၏ အယူခံမှုကို မူလမှုအမှတ်အတိုင်း ပြန်လည်ဖွင့်လှစ်၍ တရားဥပဒေနှင့်အညီ အဆုံးအဖြတ်ပေးရန် တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၄၁၊ နည်း ၂၃ နှင့် အမိန့် ၄၂ အရ ညွှန်ကြားလိုက်သည်။

ဤအယူခံတွင် ကုန်ကျသော တရားစရိတ်များကို နောက်ဆုံးတွင် အမှုရှုံးသူက အမှုနိုင်သူအားပေးရမည်။

ဤအယူခံတွင် ထမ်းဆောင် ထားသော ရုံးခွန်ကို ပြန်အမ်းရန် အတွက် ရုံးခွန်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃ အရ သက်သေခံလက်မှတ် ထုတ်ပေးစေ။

တရားမပြင်ဆင်မှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီး ဦးအေးအုန်းရှေ့တွင်

ဒုတိယဗိုလ်မှူးကြီးအောင်ကြိုင်

နှင့်

ဦးအေးမောင် *

† ၁၉၇၉
အောက်တို
ဘာလ
၂၃-ရက်

၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၅(၁)-ယင်းပုဒ်မအရ တရားရှုံးက လျှောက်ထားလာ လျှင် ဒီကရီကို အတည်မပြုရသေးပါက ဒီကရီအတည်ပြုသည့် တရားရုံးက မည်သည့်အခါ ဒီကရီကို ဖျက်သိမ်းနိုင်ခြင်း-တရား ရှုံးက ငှားရမ်းခအကြွေးများကို ပေးဆပ်ရုံမျှဖြင့် တရားရှုံး အပေါ် ချမှတ်ထားသော ဒီကရီသည် အတည်ပြုပြီးရာ ရောက် မရောက်-မည်သည့်အခါ ဇာရီမှုကို ဖိတ်သိမ်းနိုင်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ် ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅(၁)အရ တရားရှုံးက လျှောက်ထားလာ လျှင် ဒီကရီကို အတည်မပြုရသေးပါက ဒီကရီအတည်ပြုသည့် တရားရုံး သည် အိမ်ငှားဖြစ်သူက ပေးရန်ကျန်ရှိသေးသော ငှားရမ်းခပေးခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သင့်သည် ထင်မြင်သည့် စည်းကမ်းချက်များအရ ဒီကရီအတည် ပြုခြင်းကို ရှေ့ဆိုင်းထားရန်ဖြစ်သည်။ အိမ်ငှားသည် တရားရုံးက သတ်မှတ်ပေးသော စည်းကမ်းချက်များအတိုင်း လိုက်နာ ဆောင်ရွက်လျှင် တရားရှုံးအပေါ် ချမှတ်ထားသော ဒီကရီကို ဖျက်သိမ်းရမည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ဒီကရီတစ်ရပ်ကို ကြေအေးပြေငြိမ်းပြီးသည် အထိ မဆောင်ရွက်ရစေကာမူ တရားနိုင်၏ လျှောက်ထားချက်အရ ပိတ် သိမ်းပေးနိုင်သည်။ အကောင်အထည်ဖော်၍ ရနိုင်သော ဒီကရီတစ်ရပ်ကို အတည်ပြုပေးရန် လျှောက်ထားသည့် ဇာရီမှုကို စည်းကမ်းသတ်ကာလ အတွင်း တင်သွင်းထားလျှင် တရားရုံးက မိမိ၏ သဘောအလျောက်

* ၁၉၇၉ ခုနှစ်၊ တရားမပြင်ဆင်မှုအမှတ်-၂၇၃။

† ၁၉၇၉ ခုနှစ်၊ တရားမ ဇာရီမှုအမှတ်-၄ တွင် ချမှတ်သော (၁၂-၅-၇၉) ရက်စွဲပါ မင်္ဂလာတောင်ညွန့်မြို့နယ် တရားရုံး၏ အမိန့်ကို လျှောက် ထားမှု။

၁၉၈၉
ဒုတိယ
ဗိုလ်မှူးကြီး
အောင်ကြိုင်
နှင့်
ဦးအေးမောင်

ဇာနည်ကို ပိတ်သိမ်းခြင်း မပြုနိုင်၊ ဤအမှုတွင် တရားရှုံးက ငှားရမ်းခ
အကြွေးများကို ပေးဆပ်ရုံမျှဖြင့် တရားရှုံးအပေါ် ချမှတ်ထားသော
ဒီကနီသည် အတည်ပြုပြီးရာ ရောက်သည်ဟု မဆိုနိုင်ချေ။ အကယ်၍
၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ
၁၅(၁)ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များ မရှိလျှင် တရားရှုံးအား အချင်းဖြစ် ဥပစာမှ
နှင်ထုတ်ပြီးသည်အထိ ဒီကနီကို အတည်ပြုရန် ဖြစ်သည်။ တရားရှုံးအနေ
ဖြင့် ပေးရန်ကျန်ရှိသေးသော ငှားရမ်းခပေးဆပ်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍
တရားရုံးက သတ်မှတ်ပေးသည့် စည်းကမ်းချက်များအတိုင်း ဆောင်ရွက်
ပြီးသည့်အခါ တရားရုံးက ပုဒ်မ ၁၅(၁) တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့်
အတိုင်း တရားရှုံးအပေါ် ချမှတ်ထားသည့် ဒီကနီကို ဖျက်သိမ်းရန်ဖြစ်
သည်။ ယင်းသို့ ဖျက်သိမ်းပြီးသည့် အခါမှသာ အတည်ပြုပေးရန် ဒီကနီ
မရှိတော့၍ ဇာနည်ကို ပိတ်သိမ်းနိုင်ပေလိမ့်မည်။ ဤအမှုတွင် တရားရှုံးက
ဒီကနီကို ဖျက်သိမ်းပေးရန် အတိအလင်း ဖော်ပြလျှောက်ထားပါလျက်
တရားရုံးက ဆိုင်ရာပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ခြင်းမပြုဘဲ ဇာနည်ကို
ပိတ်သိမ်းလိုက်ခြင်းမှာ မှားယွင်းပေသည်။

လျှောက်ထားသူအတွက် - ဦးဘနီ (ကွမ်းခြံကုန်း) တရားရုံး
ချုပ်ရှေ့နေ

လျှောက်ထားခံရသူအတွက် - ဦးမောင်မောင်ထွန်း၊ တရားရုံး
ချုပ်ရှေ့နေ

တရားရေးအကြံပေး - ဦးဘသန်းအောင်

မင်္ဂလာတောင်ညွန့်မီနယ် တရားရုံး ၁၉၈၉ ခုနှစ် တရားမဇာနည်အမှတ်
၄ တွင် အယူခံတရားလို ဒုတိယဗိုလ်မှူးကြီး အောင်ကြိုင်က အယူခံတရား
ပြင် ဦးအေးမောင်အပေါ် အဆိုပါတရားရုံး ၁၉၈၈ ခုနှစ် တရားမကြီးမှု
အမှတ် ၂၃ တွင် ချမှတ်ထားသော ဒီကနီကို အတည်ပြုရာ တရားရှုံးက
စိမ့်လခအကြွေး ၂၄၀၀/- ကျပ်နှင့် တရားစရိတ်များ ပေးသွင်းသော
အခါ မီနယ်တရားသူကြီးက ဇာနည်ကို ပိတ်လိုက်သဖြင့် ဒုတိယဗိုလ်မှူးကြီး
အောင်ကြိုင်က တရားရုံးချုပ်တွင် ဤပြင်ဆင်မှုကို တင်သွင်းသည်။

အယူခံ ဒုတိယအကြောင်းပြချက်မှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်-

“ဇာနည်တွင် လျှောက်ထားသူ တရားနိုင် တောင်းဆိုသည့်မှာ
အိမ်အပ်ဝရမ်းဖြစ်သော်လည်း အမှန်ကကယ် အိမ်အပ်ဝရမ်းမပေးဘဲ
နှင့် မီနယ်တရားရုံးက ‘တရားလို တောင်းဆိုသည့်အတိုင်း ဆောင်
ရွက်ပေးပြီးဖြစ်သည်အတွက် အမှုပိတ်သိမ်းသည်’ဟု အမိန့်ချခြင်း
မှာ ဥပဒေနှင့်မညီသော ဆောင်ရွက်ချက်ဖြစ်သဖြင့် ဥပဒေအရလည်း

ကောင်း၊ အကြောင်းခြင်းရာအရ လည်းကောင်း မှားယွင်းပါသည်။”

၁၉၈၉
ဒုတိယ
ဗိုလ်မှူးကြီး
အောင်ကြိုင်
နှင့်
ဦးအေးမောင်

အချင်းဖြစ် ဒီကနီမှာ အိမ်ငှားက အိမ်လခပေးရန် ပျက်ကွက်သည့် အတွက် ငှားရမ်းထားသည့် ဥပဒေမှ အိမ်ငှားအား နှင်ထုတ်ရန် ဒီကနီ ဖြစ်၍ တရားရှုံးက အိမ်လခအကြွေးပေးရုံမျှဖြင့် ချမှတ်ထားသည့် ဒီကနီ အတိုင်း ဆောင်ရွက်ပေးရာ ရောက်သည်ဟု မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ မဆိုနိုင် သည့်အလျောက် အယူခံတရားလို၏ အထက်ဖော်ပြပါ တင်ပြချက်မှာ မှန်ကန်ပေသည်။

အယူခံတရားလို၏ တတိယအကြောင်းပြချက်မှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်-

“မြို့နယ်တရားရုံးသည် ပုဒ်မ ၁၅(၁)စီရင်ခွင့် အာဏာအရ ဆောင်ရွက်ရာ၌ ဥပဒေနှင့် မညီဘဲ ဆောင်ရွက်ထားသဖြင့် ချွတ်ချော် လွဲမှားနေသောကြောင့် တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအရ တရားရုံးချုပ် အနေဖြင့် အဆိုပါအမှုတွဲကို ခေါ်ယူ၍ သင့်လျော်သလို ပြင်ဆင်အမိန့် ချမှတ်နိုင်ပါသည်။”

တရားရှုံးက ဇာရီမှုတွင် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီး ကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅(၁)အရ အိမ်လခကြွေးများ ပေးသွင်း ခွင့်ပြုရန်နှင့် ဒီကနီကို ပယ်ဖျက်ပေးရန် လျှောက်ထားခဲ့သည်။ မြို့နယ်တရား သူကြီးက ငွေများပေးသွင်းစေပြီးနောက် ဇာရီမှုကို ပိတ်သိမ်းခဲ့ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။

၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅(၁)အရ တရားရှုံးက လျှောက်ထားလာလျှင် ဒီကနီကို အဘည်မပြုရ သေးပါက ဒီကနီအတည်ပြုသည့် တရားရုံးသည် အိမ်ငှားဖြစ်သူက ပေး ရန်ကျန်ရှိသေးသော ငှားရမ်းခပေးခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သင့်သည်ထင်မြင် သည့် စည်းကမ်းချက်များအရ ဒီကနီအတည်ပြုခြင်းကို ရွှေ့ဆိုင်းထားရန် ဖြစ်သည်။ အိမ်ငှားသည်-တရားရုံးက သတ်မှတ်ပေးသော စည်းကမ်းချက် များအတိုင်း လိုက်နာဆောင်ရွက်လျှင် တရားရှုံးအပေါ် ချမှတ်ထားသော ဒီကနီကို ဖျက်သိမ်းရမည်။

အိမ်ငှားဖြစ်သူက ပေးရန်ကျန်ရှိသေးသော ငှားရမ်းခဟူသည် တရား မစွဲဆိုမီ (၃) နှစ်ကာလအတွင်း ပေးရန်ရှိသော ငှားရမ်းခအကြွေး များနှင့် ဒီကနီချမှတ်သည့် နေ့အထိ တင်ရှိသော ငှားရမ်းခစုစုပေါင်းဖြစ် သည်။ ဤအမှုတွင် အိမ်ငှားဖြစ်သူသည် ၁၉၈၇ ခုနှစ် မေလမှစ၍ အိမ်

၁၉၈၉
 ဒုတိယ
 မိုလ်မူးကြီး
 အောင်ကြိုင်
 နှင့်
 ဦးအေးမောင်

လခများပေးရန် ဖျက်ကွက်ခဲ့သည်။ ဒီကနီချမှတ်သည့် နေ့မှာ ၁၀-၄-၈၉ နေ့ဖြစ်ရာ ၁၉၈၉ ခုနှစ် ဧပြီလအတွက် ငှားရမ်းခကို အိမ်ရှင်ဖြစ်သူက ရခွင့်မရှိမီ ဒီကနီချမှတ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ အိမ်ငှားဖြစ်သူက ပေးရန် ရှိသော ငှားရမ်းခများမှာ ၁၉၈၇ ခုနှစ် မေလမှ ၁၉၈၉ ခုနှစ် မတ်လ အထိ ငှားရမ်းခများဖြစ်သည်။ မြို့နယ်တရားရုံးက ၁၉၈၉ ခုနှစ် မေလ အထိ ငှားရမ်းခများကို ပေးသွင်းရန် အမိန့်ချမှတ်ခြင်းသည် မှားယွင်း သည်။ သို့ရာတွင် ယင်းသို့ အိမ်လခများ ပိုပေးရန် မြို့နယ်တရားရုံးက ချမှတ်သည့် အမိန့်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ တရားရှုံးဘက်မှ အပြန်အလှန် အယူခံ ဖြစ်စေ၊ တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၄၁ နည်း ၂၂ တွင် ခွင့်ပြုထားသည့် အတိုင်း တန်ပြန်ကန့်ကွက်လွှာဖြစ်စေ၊ တင်သွင်းထားခြင်း မရှိသောကြောင့် မြို့နယ်တရားရုံး၏ အမိန့်ကို ပြင်ဆင်ပေးရန် အကြောင်းမရှိချေ။

ဒီကနီတစ်ရပ်ကို ကြေအေးပြေငြိမ်းပြီးသည်အထိ မဆောင်ရွက်ရစေ ကာမူ တရားနိုင်၏ လျှောက်ထားချက်အရ ပိတ်သိမ်းပေးနိုင်သည်။ အကောင်အထည်ဖော်၍ ရနိုင်သော ဒီကနီတစ်ရပ်ကို အတည်ပြုပေးရန် လျှောက်ထားသည့် ဇာနီမူကို စည်းကမ်းသတ်ကာလအတွင်း တင်သွင်း ထားလျှင် တရားရုံးက မိမိ၏ သဘောအလျောက် ဇာနီမူကို ပိတ်သိမ်းခြင်း မပြုနိုင်။ ဤအမှုတွင် တရားရှုံးက ငှားရမ်းခအကြွေးများကို ပေးဆပ်ရုံမျှ ဖြင့် တရားရှုံးအပေါ် ချမှတ်ထားသော ဒီကနီသည် အတည်ပြုပြီးရာ ရောက်သည်ဟု မဆိုနိုင်ချေ။ အကယ်၍ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှား ရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅(၁)ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များ မရှိ လျှင် တရားရှုံးအား အချင်းဖြစ်ဥပစာမှ နှင်ထုတ်ပြီးသည်အထိ ဒီကနီကို အတည်ပြုရန်ဖြစ်သည်။ တရားရှုံးအနေဖြင့် ပေးရန်ကျန်ရှိသေးသော ငှား ရမ်းခပေးဆပ်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တရားရုံးကသတ်မှတ်ပေးသည့် စည်း ကမ်းချက်များအတိုင်းဆောင်ရွက်ပြီးသည့်အခါတရားရုံးကပုဒ်မ ၁၅ (၁) တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့်အတိုင်း တရားရှုံးအပေါ်ချမှတ်ထားသည့် ဒီကနီ ကို ဖျက်သိမ်းရန်ဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ ဖျက်သိမ်းပြီးသည့် အခါမှသာ အတည်ပြုပေးရန် ဒီကနီမရှိတော့၍ ဇာနီမူကို ပိတ်သိမ်းနိုင်ပေလိမ့်မည်။ ဤအမှုတွင် တရားရှုံးကဒီကနီကို ဖျက်သိမ်းပေးရန် အတိအလင်း ဖော်ပြ လျှောက်ထားပါလျက် တရားရုံးက ဆိုင်ရာ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် အညီ ဆောင်ရွက်ခြင်း မပြုဘဲ ဇာနီမူကို ပိတ်သိမ်းလိုက်ခြင်းမှာ မှားယွင်း ပေသည်။

ဤစီရင်ချက်ကို အဆုံးမသတ်မီ မှတ်ချက်ပြုလိုသော အချက်မှာ မြို့နယ် တရားရုံးက ဇာနီမူကို ပိတ်သိမ်းလိုက်သောအမိန့်သည် တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၂(၂) တွင် ဖော်ပြထားသော ဒီကနီဖြစ်သည်။ ယင်းဒီကနီ ကို တရားနိုင်က- တိုင်းတရားရုံးတွင် အယူခံဝင်ရန်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင်

မက်ဆားအာမက် ကုမ္ပဏီနှင့် အဗူဂမီး ၊ စီရင်ထုံးအရ တရားရုံး
ချုပ်သည် မြန်မာတရားရုံး၏ မှားယွင်းသောအမိန့်ကို ပြင်ဆင်မှုတွင် ပြင်
ဆင်ပေးနိုင်သည်။

၁၉၈၉
ဒုတိယ
မိုလ်မှူးကြီး
ဆောင်ကြိုင်
နှင့်
ဦးအေးမောင်

မြန်မာတရားရုံးသည် ဇာနည်ကို တရားရုံးချုပ်သို့ပေးပို့ရာ၌ အမှုတွဲ
မျက်နှာဖုံး မပါရှိကြောင်းတွေ့ရသည်။ အထက်တရားရုံးက တောင်းခေါ်
သဖြင့် အမှုတွဲပေးပို့ရာတွင် အောက်ရုံးများသည် အမှုတွဲမျက်နှာဖုံးများ
တပ်ခြင်း၊ မာတိကာ၌ စာမျက်နှာများရေးသွင်းခြင်း စသည်တို့ကို အပြည့်
အစုံ ဆောင်ရွက်ပြီး အမှုတွဲကို ချုပ်၍ပေးပို့ရန်ဖြစ်သည်။ နောင်တွင်
အလားတူ ပျက်ကွက်မှုကို ထပ်မံမဖြစ်ပွားစေရန် မြန်မာ တရားသူကြီး
အား သတိပေးလိုက်သည်။

အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့် ပြင်ဆင်မှုကို ခွင့်ပြုလျက်-
မြန်မာတရားရုံး၏အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။ မြန်မာ တရားရုံးသည်
အထက်တွင် သုံးသပ်ခဲ့သည့် အတိုင်း ဆောင်ရွက်ရန် ညွှန်ကြားလိုက်
သည်။

ဤအမိန့်အတွက် စရိတ်မရှိ။

တရားမ အထွေထွေအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ်တရားသူကြီး ဦးအေးအုန်းရှေ့တွင်

† ၁၉၀၉

အောက်တို

ဘာလ

၉-ရက်

ဦးအုန်းပါ (ခ) ဦး

နှင့်

ဦးဘဆွေပါ (၃) *

၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ဌာနရင်းခံကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ
ပုဒ်မ ၁၂ (၂) နှင့် (၃) - ယင်းပုဒ်မခွဲများအရ တရားရုံးက
အရေးယူဆောင်ရွက်ခွင့်များ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာဌာနရင်းခံ ကြီးကြပ်ရေး
အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (၂) နှင့် (၃) အရ အရေးယူရာ၌ တရားရုံးက
အောက်ပါအတိုင်း ဆောင်ရွက်နိုင်သည်-

(က) ခံဝန်ချုပ်ဖြင့်ချုပ်ဆိုထားသော ငွေကိုပြည်သူ့ ဘဏ္ဍာအဖြစ်
သိမ်းယူခြင်း၊

(ခ) အိမ်ငှားအား လျော်ကြေးပေးစေခြင်း၊

(ဂ) အိမ်ငှားက သဘောတူလျှင် ထိုအိမ်ငှားအား အိမ်နဲ့ (သို့
မဟုတ်) ဒီကရီချမှတ်သည့် နေ့ရက်မတိုင်မီက ထားရှိသည့်
စည်းကမ်းများအတိုင်း အချင်းဖြစ်ဥပစာကို လက်ရှိပေးအပ်
ခြင်း။

အယူခံတရားလိုအတွက် - ဦးလှဘူး၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

အယူခံတရားပြိုင်များအတွက် - ဦးသိန်းဟန်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

တရားရေးအကြံပေး - ဦးဘတင့်

* ၁၉၀၉ ခုနှစ်၊ တရားမအထွေထွေ အယူခံမှု အမှတ် ၅၇။

† ၁၉၀၀ ခုနှစ်၊ တရားမအယူခံမှုအမှတ် ၂၀ တွင် ချမှတ်သော (၂၁-၂-၀၉)
ရက်စွဲပါ မကွေးတိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့်ဒီကရီကို အယူခံမှု။

၁၉၈၉
 ဦးအုန်းပါ
 (၃)
 နှင့်
 ဦးဘဆွေပါ
 (၃)

အယူခံတရားလို ဦးအုန်း၊ ဆာဝီသီရိခေမိနှင့် မောင်ဇင်ကိုတို့အပေါ် အမှုအတောအတွင်း ကွယ်လွန်သွားသူဦးဘဆွေက ချောက်မြို့နယ်တရားရုံး၊ ၁၉၇၈ ခုနှစ် တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁၁ တွင် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာဌာနရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (၁) (င) အရ နှင်လိုမှုစွဲဆိုရာ ဒီကနီရရှိခဲ့သည်။ အဆိုပါဥပဒေအရ လိုအပ်သည့်ခံဝန်ကို ချုပ်ဆိုပြီးနောက် တရားရှုံးများဖြစ်ကြသော ဦးအုန်းတို့သည်အချင်းဖြစ် အဆောက်အအုံမှ ၂၉-၇-၈၃ နေ့တွင် ဖယ်ရှားပေးခဲ့လေသည်။

အိမ်ငှားများဆင်းသွားပြီးနောက်အိမ်ရှင်ဦးဘဆွေသည် အချင်းဖြစ်အိမ်ကို ၁၂-၂-၈၄ ရက်စွဲပါ မှတ်ပုံတင်စာချုပ်အရ အယူခံတရားပြိုင်-ဒေါ်စောမြိုင်အား ရောင်းချလိုက်သောကြောင့်ဦးအုန်းတို့က ဦးဘဆွေအပေါ် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာဌာနရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (၂) နှင့် (၃) တို့အရ အရေးယူပေးရန် ချောက်မြို့နယ်တရားရုံး၊ ၁၉၈၄ ခုနှစ် တရားမအထွေထွေမှု အမှတ် ၂ တွင် ၂၉-၃-၈၄ နေ့၌လျှောက်ထားသည်။ နောက်ပိုင်းတွင် ဦးအုန်းတို့၏ လျှောက်ထားချက်အရ အချင်းဖြစ် အဆောက်အအုံကို ဝယ်ယူသော ဒေါ်စောမြိုင်နှင့် ယင်း အဆောက်အအုံကို လက်ရှိအသုံးပြုလျက်ရှိသူ - ဦးမောင်လတ်တို့အား အမှုသည်များအဖြစ် ထည့်သွင်းခဲ့သည်။

မြို့နယ်တရားရုံးတွင် အမှုဆိုင်ဆဲ၌ ဦးဘဆွေသည် ၈-၉-၈၄ နေ့တွင် ကွယ်လွန်သွားသဖြင့် အမွေမခံ မြေးများဖြစ်ကြသော မောင်မျိုးကိုကို၊ မောင်မျိုးမင်း၊ မမိမိခင်၊ မန္တယ်နွယ်ဦးနှင့် မောင်ကျော်စွာဦးတို့အား ဦးဘဆွေ၏နေရာတွင် တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်များအဖြစ် ထည့်သွင်းပေးရန် ဦးအုန်းတို့က ၂၅-၁၀-၈၄ နေ့တွင်လျှောက်ထားရာ မြို့နယ်တရားရုံးက ၃၀-၁-၈၅ ရက်စွဲပါ နေ့စဉ်မှတ်တမ်း၌ ဦးဘဆွေ၏မြေးများအား တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ထည့်သွင်းခွင့်ပြုကြောင်း အမိန့်ချမှတ်သည်။ မြို့နယ်တရားရုံးက ဦးအုန်းတို့၏ လျှောက်ထားချက်ကို ပလပ်လိုက်သဖြင့် ဦးအုန်းတို့က မကွေးတိုင်းတရားရုံးတွင် အယူခံဝင်သောအခါ မောင်မျိုးကိုကိုပါ- ၅ ဦးတို့အား အယူခံတရားပြိုင်များအဖြစ် ဖော်ပြခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် တိုင်းတရားရုံးကစီရင်ချက်တွင်လည်းကောင်း၊ ဒီကနီတွင်လည်းကောင်း အယူခံတရားပြိုင်များ၏အမည်ကိုဖော်ပြရာ၌ ကွယ်လွန်ပြီးဖြစ်သော အမှုသည်ဦးဘဆွေ၊ ဦးမောင်လတ်နှင့် ဒေါ်စောမြိုင်တို့၏ အမည်များကိုဖော်ပြသည်။ ဦးအုန်းတို့သည်တိုင်းတရားရုံးတွင် အယူခံရှုံးပြန်သဖြင့် တရားရုံးချုပ်သို့ ဆက်လက်အယူခံဝင်သောအခါ ဦးဘဆွေကို အယူခံတရားပြိုင်တစ်ဦးအဖြစ် ဖော်ပြခဲ့သည်။

အယူခံတရားပြိုင်တို့၏ ရှေ့နေက မြို့နယ်တရားရုံးသည် အမိန့်ချမှတ်ရာ၌ ဦးဘဆွေအား လျှောက်ထားခံရသူ တစ်ဦးအဖြစ် ဖော်ပြ၍အမိန့်

၁၉၀၉
ဦးအုန်းပါ
(၃)
နှင့်
ဦးဘဆွေပါ
(၃)

ချမှတ်ခဲ့သဖြင့် ချမှတ်သောအမိန့်မှာ ဦးဘဆွေနှင့် စပ်လျဉ်း၍သာမက
ဒေါ်စောမြိုင်နှင့် ဦးမောင်လတ်တို့ နှစ်ဦးနှင့်ပတ်သက်၍လည်း ဖျက်ပြယ်
ကြောင်း၊ ထို့ပြင် ဤအယူခံတွင် ဦးဘဆွေအား တရားပြိုင်တစ်ဦးအဖြစ်
ဖော်ပြ အယူခံဝင်ခြင်းမှာလည်း မှားယွင်းကြောင်း တင်ပြလျှောက်ထား
သည်။

အယူခံတရားလိုတို့၏ ရှေ့နေက တိုင်းတရားရုံး၏ဒီကနီတွင် ဦးဘဆွေ
အား အမှုသည်တစ်ဦးအဖြစ် ဖော်ပြထားခြင်းကြောင့် ဒီကနီတွင်ပါရှိ
သည့်အတိုင်း အယူခံဝင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ဦးဘဆွေ သေဆုံးကာမျှဖြင့်
အမှုမဖျက်နိုင်ကြောင်း ဦးဘဆွေ အပေါ်မှားယွင်းအယူခံ မိသည်ကို
အကြောင်းပြု၍ ကျန်အယူခံတရားပြိုင်နှစ်ဦးအပေါ် အရေးယူရန် ပြင်းပယ်
မည်ဆိုပါက မျှတမည်မဟုတ်ကြောင်း စသည်ဖြင့် ဖြေကြား လျှောက်ထား
သည်။

မို့နယ်တရားရုံးသည် ၃၀-၁-၀၅ ရက်စွဲပါ နေ့စဉ်မှတ်တမ်းအမိန့်အရ
ကွယ်လွန်သူ ဦးဘဆွေ၏ နေရာတွင် မြေးများအား တရားဝင်ကိုယ်စား
လှယ်အဖြစ် ထည့်သွင်းကြောင်းအမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည့်။ သို့ရာတွင် စီရင်ချက်
နှင့် ဒီကနီတို့တွင် ဦးဘဆွေအား လျှောက်ထားခံရသူ တစ်ဦးအဖြစ်
မှားယွင်းဖော်ပြထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ အမှုအတောအတွင်း အမှု
သည့်တစ်ဦး ကွယ်လွန်သွား၍ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်ထည့်သွင်းသည့်
အခါ အမှုတွဲမျက်နှာဖုံးတွင် ကွယ်လွန်သူ အမှုသည်၏အမည်ကို မင်နီဖြင့်
ဖျက်၍ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်အမည်များကို ရေးမှတ်ရန်ဖြစ်သည်။ စီရင်
ချက်၊ အမိန့်စသည်တို့ရေးသားသည့်အခါ အမှုတွဲ မျက်နှာဖုံးကိုကြည့်၍
အမှုသည်များ၏ အမည်ကိုရေးလျှင် ဤအမှုမှာကဲ့သို့ မှားယွင်းမှုရှိမည်
မဟုတ်ချေ။ ရှေးကလိုက်နာခဲ့သော ကောင်းမြတ်သည့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်း
များအတိုင်း စာရေးစာချီများက လည်းကောင်း၊ တရားသူကြီးများက
လည်းကောင်း လိုက်နာဆောင်ရွက်ခြင်း မရှိကြ၍ မလိုလားအပ်သည့်
နှစ်နာမူများ ပေါ်ပေါက်ရခြင်းဖြစ်သည်။ မို့နယ်တရားရုံးသည် ဒီကနီကို
ရေးဆွဲရာ၌ အမှုစရိတ်များကို တွက်ချက်ထားခြင်းမရှိသဖြင့် မည်မျှပေါ့ဆ
သည်ကို ခန့်မှန်းနိုင်သည်။

တိုင်းတရားရုံးသည် မို့နယ်တရားရုံး၏မှားယွင်းချက်ကို စီရင်ချက်တွင်
သုံးသပ်ထားခြင်းမရှိချေ။ အဆင့်မြင့်သောတရားရုံးများသည် ပညာပေး
လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရန် တာဝန်ရှိသည်။ လုပ်သက်ရင့် တရားသူကြီး
များက အောက်ရုံးများ၏ လုပ်ထုံးလုပ်နည်း မှားယွင်းမှုများကို ထောက်
ပြပြီး လုပ်ထုံးလုပ်နည်းအမှန်ကို ညွှန်ပြခြင်းဖြင့် လုပ်သက်သော တရား
သူကြီးများအား သင်ကြားကြရန်ဖြစ်သည်။ အယူခံမှုကိုဆုံးဖြတ်သော
တိုင်းတရားသူကြီး (ဦးစင်)သည်လည်း မူလတရားရုံး တရားသူကြီးအား

သွန်သင် ပြသနိုင်ရန် စေးစွ၊ ၎င်းကိုယ်တိုင်ပင် ကွယ်လွန်ပြီးဖြစ်သော အမှုသည် ဦးဘဆွေအား အမှုသည်အဖြစ် မှားယွင်းဖော်ပြထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ အယူခံလွှာတွင် အယူခံတရားပြိုင်များအမည်ကို ဦးဘဆွေ၏ မြေးများအမည်ဖြင့် အတိအလင်း ဖော်ပြထားပါလျက် စီရင်ချက်တွင် မှန်ကန်စွာဖော်ပြခြင်းမပြု။ အမှုတွဲမျက်နှာဖုံး၌စာရေးဖြစ်သူက မှားယွင်း ဖော်ပြထားသည်ကိုလည်း လမ်းညွှန်ရန် ပျက်ကွက်ကြောင်း တွေ့ရှိရ သည်။

၁၉၀၉
ဦးအုန်းပါ
(၃)
နှင့်
ဦးဘဆွေပါ
(၃)

အောက်ရုံးစီရင်ချက်များ၌ ကွယ်လွန်သူအမှုသည်၏ အမည်ကို ဖော်ပြ ထားခြင်းကြောင့် ဤအယူခံတွင်လည်း ဦးဘဆွေ၏အမည်ကို မှားယွင်း ဖော်ပြမိခြင်းဖြစ်သည်ဟူသော အကြောင်းပြချက်သည်ခိုင်လုံသည်ဟုမဆိုနိုင် ချေ၊ အယူခံလွှာမတင်မီ သက်ဆိုင်ရာအမှုသည်များ အသက်ထင်ရှား ရှိ မရှိ အယူခံလွှာ တင်သွင်းသည့် ရှေ့နေက မိမိအမှုသည့်အားမေးမြန်းသင့် သည်။ရှေ့နေ၏ပျက်ကွက်မှုကြောင့်အမှုသည်များအားနစ်နာစေရန်မသင့်။

တစ်ဘက်တွင် တရားရုံးများသည် မှုခင်းများကို တရားဥပဒေနှင့် အညီ သုံးသပ်ရသည်ဖြစ်ရာ ကုစား၍မရနိုင်သော အမှားများကို ခွင့် လွှတ်နိုင်မည်မဟုတ်ပေ။ ကွယ်လွန်ပြီးဖြစ်သော သူတစ်ဦးအပေါ် အယူခံ ဝင်ခြင်းသည် တရားမဝင်ကြောင်း စီရင်ထုံးများတွင် ပြဆိုခဲ့ပြီး ဖြစ် သည်။

အယူခံတရားလိုများက ဦးဘဆွေသည် မိမိချုပ်ဆိုခဲ့သော ခံဝန်ကို ဖောက်ဖျက်ကြောင်းဖြင့် အောက်ပါအတိုင်း အကြောင်းပြသည်-

“ ၄။ လျှောက်ထားခံရသူသည် ရုံးတော်သို့တင်သွင်းခဲ့သည့်ခံဝန် ချုပ်ကို အောက်ပါကိစ္စများ ဆောင်ရွက်နေခြင်းကြောင့် ဖောက်ဖျက် ကျူးလွန်နေပါသည်-

- (က) အဆောက်အအုံသစ်ဆောက်လုပ်ရန် မူလအဆောက် အအုံအဟောင်းကို ယနေ့တိုင်ဖျက်ခြင်းမရှိပါ။
- (ခ) ထို့ပြင် မူလ အဆောက်အအုံဟောင်းကို အခြားသူ များကပြုပြင်မွမ်းမံမှုများပြုလုပ်ပြီး ဝင်ရောက်နေထိုင် ဆိုင်ဖွင့်လှစ်ရောင်းချနေပါသည်။
- (ဂ) ထို့ကြောင့် လျှောက်ထားခံရသူသည် အဆောက် အအုံကိုအခြားသူ တစ်စုံတစ်ဦးသို့လွှဲပြောင်းသည်မှာ ထင်ရှားနေပါသည်။”

၁၉၈၉
ဦးအုန်းပါ
(၃)
နှင့်
ဦးဘဆွေပါ
(၃)

အယူခံတရားလိုတို့သည် အချင်းဖြစ်ဥပစာမှ ၂၉-၇-၈၃ နေ့တွင် ဖယ်ရှားပေးခဲ့သည်။ ခံဝန်ဖောက်ဖျက်မှုဖြင့် အရေးယူပေးရန် ၂၉-၃-၈၄ နေ့တွင် လျှောက်ထားခဲ့သည်။ အောက်ရုံးများက ခံဝန်ချုပ်ပါ (၉) လတာ ကာလမကုန်ဆုံးမီ ခံဝန်ချုပ်ဖောက်ဖျက်မှုဖြင့် အရေးယူပေးရန်လျှောက် ထားခွင့်မရှိဟု ကောက်ယူဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြသည်။ ဤအယူခံတွင် အယူခံ တရားပြိုင်တို့၏ ရှေ့နေက အချင်းဖြစ်ခံဝန်ချုပ်ကို ချုပ်ဆိုရာ၌ အိမ်ငှား များက အငှားချထားသည့် ဥပစာမှ ပြောင်းရွှေ့ပြီးနောက် (၉) လ အတွင်း အဆောက်အအုံအသစ်ကို ဆောက်လုပ်ရမည် ဖြစ်ရာ (၉) လ မပြည့်သေးဘဲ ခံဝန်ပျက်ကွက်သည်ဟု လျှောက်ထားရာ၌ လျှောက်ထား ရန် အခွင့်အရေးမပေါ်သေးဘဲ လျှောက်ထားခြင်းဖြစ်ကြောင်း အကျယ် တဝင့် တင်ပြလျှောက်ထားသည်။

ဦးဘဆွေ ချုပ်ဆိုသော ခံဝန်တွင် အောက်ပါစည်းကမ်းချက် ပါရှိ သည်-

“တရားပြိုင်ဦးအုန်းပါ-၅ တို့ ရွှေ့ပြောင်းထွက်ခွာသည့် နေ့ရက်မှ စ၍ (၉) လအတွင်း နှစ်ထပ်တိုက် အသစ်ကို အပြီးဆောက်လုပ်မည့် အပြင် ဆောက်လုပ်ပြီးစီးသောအခါ ၎င်းတို့နေထိုင်ခဲ့သော အခန်း နေရာကို ပြန်လည်ငှားရမ်း နေထိုင်ပါက တည်ဆဲဥပဒေနှင့် အညီ သတ်မှတ်သော ငှားရမ်းခဖြင့် ပြန်လည် နေရာချထားပေးမည် ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ မလိုက်နာပျက်ကွက်ပါက အဖိုးငွေ ၅၀၀၀/- ကို ကျွန်တော်က အဖိုးရဘဏ္ဍာအဖြစ် ဆုံးရှုံးခံရမည်ဟု ခံဝန်ချုပ်ဆို လက်မှတ်ရေးထိုးပါသည်။”

အမှုတွင် အငြင်းမပွားသည့် အချက်မှာ ဦးဘဆွေက အချင်းဖြစ် အဆောက်အအုံကို ၁၂-၂-၈၄ ရက်စွဲပါ မှတ်ပုံတင်စာချုပ်အရ ဒေါ် စောမြိုင်အား ရောင်းချခဲ့သည်။ ထိုဆိုဆိုလျှင် ဦးဘဆွေသည် အဆောက် အအုံအသစ်ဆောက်လုပ်ပါမည်ဟူသောခံဝန်ချုပ်ပါ စည်းကမ်းကို အတိ အလင်း ဖောက်ဖျက်သည့် သဘောဖြစ်သည်။ ခံဝန်ချုပ်၌ အဆောက်အအုံ သစ်ဆောက်လုပ်ရန် တာဝန်ယူသူသည် ဦးဘဆွေတစ်ဦးတည်း ဖြစ်သည်။ ဦးဘဆွေက အချင်းဖြစ် အဆောက်အအုံကို အခြားသူအား ရောင်းချလိုက် ခြင်းဖြင့် အဆောက်အအုံသစ် ဆောက်လုပ်တော့မည် မဟုတ် ဟူသော သူ၏ ရည်ရွယ်ချက်ကို ပြသလိုက်ခြင်းဖြစ်ပေရာ ခံဝန်ချုပ်ပါ စည်းကမ်းချက် ကို ဖောက်ဖျက်ရာရောက်ကြောင်း မြင်သာပေသည်။ ယင်းသို့ခံဝန်ချုပ်တွင် ဦးဘဆွေအပေါ် သတ်မှတ်ထားသည့် စည်းကမ်းချက်တစ်ရပ်ရပ်ကို လိုက် နာရန် ပျက်ကွက်ကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် အယူခံ တရားလိုတို့သည် ၁၉၆၀-ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၂ (၂) တွင် ပြဋ္ဌာန်း ထားသည့်အတိုင်း ခံဝန်ဖောက်

ဇာန်လအတွင်း အရေးယူပေးရန် လျှောက်ထားခွင့်ရရှိပေသည်။ ခံဝန်ချုပ်၌ ဖော်ပြထားသော (၉)လတာ ကာလကုန်ဆုံးသည့်အထိ စောင့်ဆိုင်းရန် မလိုပေ။

၁၉၈၉
ဦးအုန်း
ပါ(၃)
နှင့်
ဦးဘဆွေ
ပါ(၃)

တိုင်းတရားရုံးက ဟာဂျီ ခိုဟာမက်အဂ္ဂဘာ (သူ၏တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်-ဒေါ်ရှာဖီရာဘီပါ-(၃)နှင့်ဦးမြို့ အမှုကို ကိုးကား ထားကြောင်းတွေ့ရှိရသည်။ ယင်းအမှုမှာ ယခုအမှုပါ ဖြစ်ရပ်နှင့်လုံးဝ ကွဲပြားခြားနားသည်ဖြစ်၍ ဤအမှုကိုဆုံးဖြတ်ရာ၌ ယင်းစီရင်ထုံးသည် အခြေမဟုတ်ချေ။

တိုင်းတရားရုံး ကိုးကားသော ဦးသန်းညွန့် နှင့် ဦးသိန်းပါ-(၂) ၊ အမှုမှာ ခံဝန်ဖောက်ဖျက်မှုဖြင့် အရေးယူသော မှုခင်းမဟုတ်သဖြင့်တိုင်း တရားရုံးက ယင်းစီရင်ထုံးကို ကိုးကား၍ ဤအမှုကို ဆုံးဖြတ်ခြင်းမှာ မှားယွင်းပေသည်။

၁၉၆၀-ပြည့်နှစ်ဦးပြ ဆိုင်ရာဌာနရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ (၅) နှင့် (၃) အရ အရေးယူရာ၌ တရားရုံးက အောက်ပါအတိုင်း ဆောင်ရွက်နိုင်သည်-

- (က) “ခံဝန်ချုပ်ဖြင့် ချုပ်ဆိုထားသောငွေကို ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာ အဖြစ် သိမ်းယူခြင်း။
- (ခ) အိမ်ငှားအား လျော်ကြေးပေးစေခြင်း။
- (ဂ) အိမ်ငှားကသဘောတူလျှင် ထိုအိမ်ငှားအားအမိန့် (သို့မဟုတ်) ဒီကရီချမှတ်သည့် နေ့ရက်မတိုင်မီက ထားရှိသည့် စည်းကမ်းများအတိုင်း အချင်းဖြစ် ဥပစာကို လက်ရှိပေးအပ်ခြင်း”။

အမှတ် (က) နှင့် (ခ) တွင် ဖော်ပြထားသော အမိန့်တို့ကိုအိမ်ရှင် အပေါ်ချမှတ်ရန်ဖြစ်သည်။ ဤအမှုတွင် အိမ်ရှင်အပေါ် ကျင့်ထုံးနှင့်အညီ အယူခံဝင်ရောက်ခဲ့ခြင်းမရှိသဖြင့် ခံဝန်ချုပ်ပါ အာမခံငွေကို ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာအဖြစ်သိမ်းယူခြင်း မပြုနိုင်တော့ပေ။ အိမ်ငှားများအား လျော်ကြေးပေးရန်အမိန့်ကိုလည်း ချမှတ်နိုင်မည်မဟုတ်ပေ။ ဒေါ်စောဦးသည် ဦးဘဆွေထံမှ အချင်းဖြစ် ဥပစာကို ဝယ်ယူခြင်းဖြင့် ၎င်း၏ တာဝန်နှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များကို ဆက်ခံသူဖြစ်သည် မှန်သော်လည်း အချင်းဖြစ်ခံဝန်ချုပ်

(၁) ၁၉၅၈၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံးများ၊စာ-၂၅၇(တရားလွှတ်တော်)

(၂) ၁၉၆၆၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံးများ၊စာ-၁၁၀၁။

၁၉၀၉

ဦးအုန်း
ပါ(၃)

နှင့်
ဦးဘဆွေ
ပါ(၃)

တွင် ဦးဘဆွေ၏ အခွင့်အရေးကို ဆက်ခံသောသူအပေါ် ခံဝန် ဖောက်
ဖျက်မှုဖြင့် အရေးယူနိုင်ကြောင်း စည်းကမ်းချက် သတ်မှတ်ထားခြင်း မရှိ
သဖြင့် အာမခံငွေကို သိမ်းဆည်းသည့် အမိန့်နှင့် လျော်ကြေး ပေးစေရန်
အမိန့်တို့ကို ဒေါ်စောစင်မြိုင်အပေါ် ချမှတ်နိုင်မည် မဟုတ်ပေ။ သို့ရာတွင်
အိမ်ငှားဖြစ်သူတို့က အချင်းဖြစ် ဥပစာတွင် ပြန်ထားရန် အရေးဆိုလာ
သည့် အလျောက် ၁၉၆၀-ပြည့်နှစ်မို့ပြုဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး
အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (၃) အရ အချင်းဖြစ်အခန်းတွင် အိမ်ငှားဖြစ်သူ
များအား ပြန်ထားရန် ယင်းဥပစာကို ဝယ်ယူခဲ့သော ဒေါ်စောစင်မြိုင်နှင့်
လက်ရှိဖြစ်သူ ဦးမောင်လတ်အပေါ် အမိန့်ချမှတ် နိုင်ပေသည်။ ယင်း
အမိန့်မှာ အထက်ဖော်ပြပါ အပိုဒ် (က) နှင့် (ခ) တွင် ဖော်ပြထား
သော အမိန့်များနှင့် ကွဲပြားခြားနားသည်က တစ်ကြောင်း၊ အခန်းကို
ပြန်လည် ပေးအပ်ရန် တာဝန်ရှိသူတို့မှာ ဒေါ်စောစင်မြိုင်နှင့် ဦးမောင်လတ်
တို့ဖြစ်သည်ကတစ်ကြောင်းကြောင့် ဤအယူခံတွင် ဦးဘဆွေ၏တရားဝင်
ကိုယ်စားလှယ်များ မပါဝင်မှုသည် ယင်းအမိန့်ချမှတ်ခြင်းကိုအတားအဆီး
မဖြစ်နိုင်ချေ။

စောဒကတက်ရန် အချက်တစ်ရပ်ရှိသည်။ ၁၉၆၀-ပြည့်နှစ် မို့ပြု
ဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (၃) တွင် လျော်
ကြေးအပြင် အိမ်ငှားဖြစ်သူအား အငှားချထားသည့် ဥပစာတွင် ပြန်လည်
ထားရှိမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားရာ လျော်ကြေးပေးရန် မဖြစ်နိုင်သည့်ဤအမှု
မျိုးတွင် ယင်းသို့ ဥပစာတွင် အိမ်ငှားအား ပြန်လည် ထားစေသည့်
အမိန့်ကို ချမှတ်ခွင့် ရှိ-မရှိ ဖြစ်သည်။ ပုဒ်မ ၁၂ (၃) ၌ “အပိုဒ်ခွဲ
(၂) အရ ချမှတ်သည့် ဆုံးဖြတ်ချက်အပြင်” ဟူသော စကားရပ်ကို
ထောက်ချင့်၍ အိမ်ငှားအားဥပစာတွင် ပြန်ထားရန်အမိန့်ကိုလျော်ကြေး
ပေးစေရန်အမိန့်နှင့် တွဲဖက်ချမှတ်ရမည်ဟု အဓိပ္ပာယ် မဆောင်နိုင်ချေ။
အိမ်ငှားအား ဥပစာကို ပြန်လည်ပေးအပ်စေသည့် အမိန့်မှာလျော်ကြေး
ပေးစေသည့် သက်သာခွင့်အပြင် ထပ်ဆင့် ပေးသည့် သက်သာခွင့်မျိုး
ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ အကြောင်းကြောင်းကြောင့် လျော်ကြေးပေးရန်
မဖြစ်စေကာမူ ပုဒ်မ ၁၂ (၃) ပါ သက်သာခွင့်ကို ပေးခွင့်ရှိသည်ဟု
ဆိုရပေမည်။

ထို့ကြောင့် ဤအယူခံကို ခွင့်ပြု၍ အောက်ရုံးများ၏ အမိန့်များကို
ပယ်ဖျက်ပြီး အချင်းဖြစ်အခန်းတွင် အယူခံတရားလိုတို့အား ၁၉၆၀ပြည့်နှစ်
မို့ပြုဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (၃) အရ ပြန်
ထားရန် ဒေါ်စောစင်မြိုင်နှင့် ဦးမောင်လတ်တို့အပေါ် တရားရုံးအဆင့်ဆင့်
စရိတ်နှင့်တကွ အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

ပြစ်မှုအမှား ပြင်ဆင်ချက်

စာမျက်နှာ စာကြောင်းရေ အမှား

အမှန်

စီရင်ထုံးပြု
သောပြစ်မှုများ
အမည်

မချို (ခ) မတင်တင်ချို

မချို (ခ) မတင်တင်ချို ပါ-၂

ခ ၂၅-၂၇

ဂုဏ်အသရေ

ဂုဏ်သရေ

ခ ၃၂

မချို (ခ) မတင်တင်ချို

မချို (ခ) မတင်တင်ချို ပါ-၂

င ၇

တရားရုံးချုပ်ခရူ.

တရားရုံးရှေ့.

၇ ၁၅

တရားရုံး

တရားရုံး

၇ ၂၄

ဦးမောင်မောင်

ဦးမောင်မောင်

၉ ၁၀

မူလတရားလို

မူလရုံးတရားလို

၉ ၁၀

ပြင်ဆင်မှု

ဤပြင်ဆင်မှု

၁၈ ၃

မချို (ခ) မတင်တင်ချို

မချို (ခ) မတင်တင်ချို ပါ-၂

၁၀ ၂၄

ဂုဏ်အသရေ

ဂုဏ်သရေ

၁၀ ၂၀

ပြစ်ဆိုင်ရာ

ပြစ်မှုဆိုင်ရာ

၁၁ ၁

ဂုဏ်အသရေ

ဂုဏ်သရေ

၁၁ ၁၅

အထွေထွေလျှောက်လွှာ

ဤအထွေထွေလျှောက်လွှာ

၁၃ ၈

အထွေထွေလျှောက်လွှာ

ဤအထွေထွေလျှောက်လွှာ

၁၅ ၁၇

နောက်ဆုံးရုံးချိန်း

နောက်ရုံးချိန်း

၁၅ ၃၄

အမှုစစ်ဆေးစဉ်

အမှုစစ်ဆေးဆဲ

၁၆ ၁၆

မေးမြန်းဆုံးဖြတ်ခြင်း

မေးမြန်းရန်ဆုံးဖြတ်ခြင်း

၁၆ ၃၄

အမှုစစ်ဆိုင်

အမှုနှင့်စပ်ဆိုင်

၁၇ ၇

မြန်မာနိုင်ငံ (၁)

မြန်မာနိုင်ငံ

စီရင်ထုံး

စီရင်ထုံး

၁၈ ၂၁

လျှောက်ထားသူအတွက်

လျှောက်ထားသူများအတွက်

၁၈ ၂၂

ဦးသန့်ဇင်

ဦးသန့်ဇင်

စာမျက်နှာ စာကြောင်းရေ အမှား

အမှန်

၁၉	၁၅	ဒိမ်အနီရောင်	အနီရောင်
၂၁	၂၃	ကြားနာသင့်ပါလျက်	ကြားနာသင့်ပါတ်လျက်
၂၁	၃၃	ရှစ်မြင်သံကြာ	ရှစ်မြင်သံကြား
၂၃	၂၅	ပြစ်မှုဆိုင်ရာပြင်ဆင်မှု အမှတ် ၆၆ (၁၁)	ပြစ်မှုဆိုင်ရာပြင်ဆင်မှု အမှတ် ၆၆ (သ)
၂၃	၂၆	ပြစ်မှုဆိုင်ရာပြင်ဆင်မှု အမှတ် ၉၁ (၁၁)	ပြစ်မှုဆိုင်ရာပြင်ဆင်မှု အမှတ် ၉၁ (သ)
၂၅	၁၇	၃၀-၁-၈၉	၃၀-၁-၈၇
၂၆	၆	တောင်းသားကြောင်း	တောင်းခံသားကြောင်း
၂၇	၁၉	လန်ဘားပါ-၇ ဦးအမှု)	လန်ဘားပါ-၇ ဦးအမှု)°
၃၆	၁	ပြစ်မှုပြင်ဆင်မှု	ပြစ်မှုဆိုင်ရာပြင်ဆင်မှု
၃၆	၈	တရားရုံးချုပ်ရှေ့	တရားရုံးရှေ့
၃၆	၂၆	(ပြည်နယ်တရားသူကြီး)	(ပြည်နယ်တရားသူကြီး)
၃၈	၂၉	တရားစီရင်ထုံးမျာ	တရားစီရင်ထုံးများ
၃၉	၁၆	၁၉၅၂/၈၈	၁၉၅၂/၈၇

တရားမအမှား ပြင်ဆင်ချက်

စာမျက်နှာ စာကြောင်းရေ အမှား

အမှန်

၈	၁၃	မနန်းစွဲ	မနန်းခွဲ
၈	၂၀-၂၃	။	။
၈	၂၉	လက်ရှိပုံအတိုင်း	လက်ရှိပုံစံအတိုင်း
၉	၁၃	တရားရုံးများ	တရားရုံး
၉	၁၇	တစ်ဆင့်	နောက်တစ်ဆင့်
၉	၁၇	အယူခံဝင်ကြသည်	အယူခံဝင်သည်
၈	၇	ဂျေအေးစီ	ဂျေအေစီ
ဆ	၂၂	ဦးဂျုံသင်း	ဦးဂျုံဘင်း
ဆ	၂၈	ပါ ၄	ပါ ၂

စာမျက်နှာ စာကြောင်းရေ အမှား

အမှန်

ဇ	၁၆	ပါရှိသည်	ပါရှိသည့်
ဇ	၂၇	ချမှတ်နိုင်ခြင်း	ချမှတ်နိုင်ခြင်း
ည	၃၂	လကုန်အထိ	လကုန်ရက်အထိ
ဋ	၁၅	အနိုင်အရှုံး	အနိုင်အရှုံးကို
ဋ	၁၆	အကြောင်းခြင်းရာဖြစ်စေ	အကြောင်းခြင်းရာ ပြဿနာဖြစ်စေ
ဋ	၁၈	အက်ဥပဒေပုဒ်	အက်ဥပဒေပုဒ်မ
ဋ	၂၂	ဒေါ်အုံးကြည်	ဒေါ်အုန်းကြင်
ဌ	၁၁	သသောတူ	သဘောတူညီ
တ	၁၇	နို့တစ်စာတစ်ခုတည်း၌ ဖြစ်စေ၊ တစ်ပေါင်းတည်း ဖြစ်စေ၊ သီးခြားနို့တစ် စာများကိုဖြစ်စေ	နို့တစ်စာတစ်ခုတည်း၌ တစ်ပေါင်းတည်းဖြစ်စေ၊ သီးခြားနို့တစ်စာများ ဖြစ်စေ
တ	၉	၁၁၃ (ဇ)	၁၁၁ (ဇ)
ထ	၂	ငှားရမ်းခြင်းရပ်စဲမှုရှိသော	ငှားရမ်းခြင်းရပ်စဲမှု မရှိသော
၂	၁၃	တန်းဖိုးသတ်မှတ်ချက်မှာ	တန်ဖိုးသတ်မှတ်ချက်မှာ
၄	၇	ကိစ္စတစ်ရပ်တည်းနှင့်	ယင်းပုဒ်မအရ ကိစ္စတစ်ရပ် တည်းနှင့်
ဂ	၁၅	အယူခံတရားပြိုင်အတွက်	အယူခံတရားပြိုင်များ အတွက်
ဂ	၂၃	ခုံနှစ်	ခုနှစ်
၁၁	၁၀	action"	action."
၁၂	၄	မူလအမှုအမှတ်ဖြင့်	မူလအမှုအမှတ်ဖြင့်ပင်
၁၃	၁၂	ဦးဥာဏ်ရှင်း	ဦးဥာဏ်ရှင်
၁၄	၁၈	မင်းတဲအိကင်းကူကြီးကုန်း	မင်းတဲအိကင်းကူကြီးကုန်း
၁၄	၁၉	ဥယျာဉ်ခြံမြေ	ဥယျာဉ်ခြံမြေ
၁၄	၂၀	ဦးဥာဏ်ရှင်း	ဦးဥာဏ်ရှင်
၁၅	၄	ပြန်ကြားလွှာကို	ပြန်ကြားလွှာတွင်
၁၇	၆	နှင်ထုတ်ပေးစေမှု	နှင်ထုတ်ပေးစေလိုမှု
၁၈	၁၁	ဒေါ်နှင်းစန်	ဒေါ်နှင်းစိန်

စာမျက်နှာ စာကြောင်းရေ အမှတ်

အမှန်

၁၉	၃၀	ဘုရားရှိခိုးကြောင်း	ဘုရားရှိခိုးကြောင်း
၂၄	၂၅	အယူခံဝင်မှု	အယူခံမှု
၂၈	၂၂	အဆောက်အအုံများ	အဆောက်အအုံမှာ
၂၉	၂၅-၃၂	မအဋ္ဌိနာက - - - ဝန်ခံကတိပြုပါသည်။	“မအဋ္ဌိနာက - - - ဝန်ခံကတိပြုပါသည်။”
၂၉	၂၆-၂၈	အဆောက်အဦး	အဆောက်အဦ
၃၀	၂	ပစ္စည်းများ	ပစ္စည်းများ
၃၀	၃	စာချုပ်စာတမ်းနှင့် မှတ်ပုံကင်ရေးအက်ဥပဒေ	စာချုပ်စာတမ်းမှတ်ပုံ ကင်ရေးအက်ဥပဒေ
၃၀	၅	ဥပဒေပုဒ်မ	ဥပဒေပုဒ်မ
၃၀	၁၀	ပိုင်ရေးပိုင်ခွင့်	ပိုင်ရေးပိုင်ခွင့်
၃၁	၂၄	ဒုတိယအယူခံမှု	တရားမဒုတိယအယူခံမှု
၃၁	၂၅	အယူခံမှု	တရားမအယူခံမှု
၃၃	၂၃	ကုစားနိုင်ပေ	ကုစားနိုင်ပေသည်။
၃၃	၂၇	တရားစရိတ်ပေးစေ	ရှေ့ဆိုင်းစရိတ်ပေးစေ
၃၅	၁၄	ရပ်စဲသွားသဖြင့်	ရပ်စဲသွားသကဲ့သို့
၃၆	၂၆	မဟိုတရားရုံး	တရားရုံးချုပ်
၄၀	၄	ဦးခင်မောင်မြင့်ဆွေ	တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ ဦးခင်မောင်မြင့်
၄၀	၉	(ခုံရွာစု)	(ခုံရွာမြို့နယ်စု)
၄၁	၃၂	သက်ဆိုင်နိုင်စေရမည်	သက်ဆိုင်စေရမည်
၄၂	၁၂	မောင်သာအေးတောင်	မောင်သာအေးအမှုတောင်
၄၂	၁၈-၂၂	equiry	enquiry
၄၅	၅	အယူခံဝင်ကြသည်	အယူခံဝင်သည်။
၅၀	၂၃	၁၉၈၀	၁၉၈၅
၅၂	၂၉	အခမဲ့အခွင့်ဖြင့်	အခမဲ့ခွင့်ဖြင့်
၅၃	၂၁	x x x ပါဝင်သည်။	x x x ပါဝင်သည်။”
၅၆	၂၄	မကျေနပ်သဖြင့်	မကျေနပ်သောကြောင့်
၅၇	၂၉	မစ္စတာဂျေအေစီရာဂျား	မစ္စတာဂျေအေစီရာဂျား
၅၈	၈	One	one
၅၈	၁၀	intenmeddle	intermeddled

၁။ မျက်နှာစာကြောင်းရေ ဆရာ:

ဆရာ:

၅၀	၂၁	“held,	Held,
၅၀	၂၁	re resentation	representation
၅၀	၂၂	deceased subject	deceased defendant subject
၅၀	၂၃	taken out;	taken out,
၅၀	၂၇	established	established
၅၉	၁	စီရင်ထုံးပါလမ်းညွှန် ထားချက်	စီရင်ထုံးလမ်းညွှန်ချက်
၅၉	၁၂	အကြောင်းပြပြီး	အကြောင်းပြပြီး
၆၁	၈	ဥပဒေအရ	ဥပဒေသဘောအရ
၆၁	၁၀	ဦးဂျုံသင်း	ဦးဂျုံတင်း
၆၁	၁၆	ဦးမြိုင်ပါ ၂ (၁)	ဦးမြိုင်ပါ ၂
၆၃	၂၀	အိမ်ရှင်များတက်မှ	ချက်ရန်
၆၃	၃၀	ဦးဂျုံတင်း	ဦးဂျုံတင်း
၆၇	၃၂	စာ-၃၆	စာ-၈၆
၆၈	၈	မည်သည့်	ချက်ရန်
၆၈	၂၁	ရာစုဘိဘိ	ရာစုဘိဘိ
၆၉	၂	အတည်ပြုအပ်သော	အတည်ပြုလျက်ရှိသော
၇၀	၁၁	တရားမ	ဤတရားမ
၇၁	၃	“his title to such character)	“his title to such character”
၇၁	၂၂	ဗလင်	ဝလင်
၇၈	၂၂	တရားမျှတသည့်	တရားမျှတသည့်
၈၀	၂၉	နှစ်မှလုံး	နှစ်မှလုံး
၈၁	၃	အမိန့်ရ	အမိန့် ၇
၈၃	၁၂	တရားပြိုင်များ၏	တရားပြိုင်၏
၈၃	၂၂	တင်သွင်းသော	တင်သွင်းထားသော
၈၄	၇	နိုင်ငံတော်ကောင်စီ	နိုင်ငံတော်ကောင်စီ၏
၈၇	၈	ခံ	ခံ
၉၇	၃၁	မြန်မာနိုင်ငံစီရင်ထုံး စာ-၁၂	မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံး များစာ-၁၂ (တရားမ)

စာမျက်နှာ စာကြောင်းရေ အမှား

အမှန်

၉၀	၃	ဂဏိကိပတ္တိစိရ္ဗာဂိရိ	ဂဏိကိပတ္တိစိရ္ဗာဂိရိ
၉၀	၃၄	မြန်မာနိုင်ငံစီရင်ထုံးများ စာ-၁၁၀	မြန်မာနိုင်ငံတရား စီရင်ထုံးများ၊ စာ-၁၁၀ (တရားမ)
၁၀၁	၄	ဦးစိုးညွန့်	ဦးတတင့်
၁၀၁	၉	ပလပ်ခြင်းခံရသည်။	ပလပ်ခံရသည်။
၁၀၂	၁၅	စီရင်ထုံးဖြတ်	စီရင်ဆုံးဖြတ်
၁၀၆	၁၆	အယူခံတရားပြင်	အယူခံတရားလို
၁၀၇	၃-၁၀	ဒေါ်ခင်တုန်	ဒေါ်ခင်တုတ်
၁၀၈	၁	ထိန်းချုပ်ခြင်း	သိမ်းချုပ်ခြင်း
၁၀၈	၁၄	အယူခံများတွင်	အယူခံမှုများတွင်
၁၀၉	၁	တင်ပြရန်ဖြစ်သည်	တင်ပြရန်ဖြစ်သည်။
၁၀၉	၄	ဝယ်ယူသည့်	ဝယ်ယူသည့်
၁၀၉	၁၉	ဦးညီခင်သညီ (လိုပြ-၁)	ဦးညီခင် (လိုပြ-၁) သည်
၁၀၉	၃၁	ပြောသောအခါ	ပြောပြသောအခါ
၁၁၁	၂၂	၁၀၈ (က)	၁၁၈ (ထ)
၁၁၂	၁	(က)	(ထ)
၁၁၂	၁၀	ငှာရမ်းခြင်းရပ်စဲမှု ရှိသော	ငှာရမ်းခြင်းရပ်စဲမှု မရှိသော
၁၁၂	၁၉	အက်ဥပဒေပုဒ်	အက်ဥပဒေပုဒ်မ
၁၁၂	၂၄	ဦးအောင်လီ	ဦးအော်လီ
၁၁၃	၂၉-၃၄	ပုဒ်မ ၁၀၈ (က)	ပုဒ်မ ၁၀၈ (ထ)
၁၁၄	၉	ရပ်စဲမှုရှိသော	ရပ်စဲမှုမရှိသော
၁၂၂	၁၉	အယူခံတရားလိုအတွက်	အယူခံတရားလိုများအတွက်
၁၂၄	၃	ထိုပြင်	ထို့ပြင်
၁၂၇	၁	လျှောက်ထားခွင့်ရှိပေသည်	လျှောက်ထားခွင့် ရရှိပေသည်
၁၂၇	၉	တိုင်းတရားရုံးကို	တိုင်းတရားရုံးက
၁၂၇	၁၃	အက်ဥပဒေပုဒ်မ (၂) နှင့် (၃)	အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (၂) နှင့် (၃)
၁၂၇	၂၄	အယူခံဝင်ရောက်ခြင်း မရှိသဖြင့်	အယူခံဝင်ရောက်ခဲ့ခြင်း မရှိသဖြင့်